

Pētījums „Priekšlikumi Saliedētas un pilsoniski aktīvas sabiedrības pamatnostādņu 2021.-2027. gadam rezultātu un ietekmes rādītāju modelim”

Pētījuma ziņojums

Pasūtītājs: Kultūras ministrija

Kultūras ministrija

Izpildītājs: Nodibinājums “Baltic Institute of Social Sciences”

Baltic
Institute
of Social
Sciences

Rīga
2020. gada 15. decembris

Saturs

Saīsinājumi	3
Attēlu saraksts	4
Tabulu saraksts	4
IEVADS	5
METODOLOĢIJAS APRAKSTS	8
RĀDĪTĀJU MONITORINGA SISTĒMA	13
1. RĪCĪBAS VIRZIENS: NACIONĀLĀ IDENTITĀTE UN PIEDERĪBA	14
1.1. uzdevums. Stiprināt valstiskuma apziņu un piederības sajūtu Latvijai	15
1.2. uzdevums. Veicināt latviešu valodas kā sabiedrību vienojoša pamata nostiprināšanos ikdienas saziņā	31
1.3. uzdevums. Veicināt vienojošas sociālās atmiņas izpratnes veidošanos sabiedrībā	47
2. RĪCĪBAS VIRZIENS: DEMOKRĀTIJAS KULTŪRA UN IEKĻAUJOŠS PILSONISKUMS	69
2.1. uzdevums. Veicināt iedzīvotāju demokrātijas prasmju un zināšanu apguvi atbilstoši globālajiem un laikmeta izaicinājumiem, tai skaitā mūžizglītības kontekstā	70
2.2. uzdevums. Stiprināt pilsoniskās sabiedrības attīstību un ilgtspēju, veidojot pilsonisku kultūru un attīstot iekļaujošu pilsoniskumu	90
2.3. uzdevums. Veidot kvalitatīvu un drošu demokrātiskās līdzdalības un informācijas telpu	100
3. RĪCĪBAS VIRZIENS: INTEGRĀCIJA	116
3.1. uzdevums. Veicināt Latvijā dzīvojošo ārvalstu pilsoņu integrāciju sabiedrībā	116
3.2. uzdevums. Sekmēt iedzīvotāju izpratni par sabiedrības daudzveidību, mazinot negatīvos stereotipos balstītu attieksmi pret dažādām sabiedrības grupām	126
SECINĀJUMI UN IETEIKUMI RĀDĪTĀJU MONITORINGA PIELIETOJUMAM	153
KOPSAVILKUMS	158
DATU UN INFORMĀCIJAS AVOTI	160
ANOTĀCIJA	164
PIELIKUMI	166
1. pielikums. Rezultatīvo rādītāju saraksts	166
2. pielikums. Ekspertu konsultāciju saraksts	168

Saīsinājumi

BISS – Baltic Institute of Social Sciences

CSP – Centrālā statistikas pārvalde

CVK – Centrālā vēlēšanu komisija

EK – Eiropas Komisija

EM – Ekonomikas ministrija

ES – Eiropas Savienība

ESF – Eiropas Sociālais fonds

ESS – Eiropas Sociālais pētījums (*European Social Survey*)

EU-SILC – Eiropas Savienības statistika par ienākumiem un dzīves apstākļiem (*European Union Statistics on Income and Living Conditions*)

FM – Finanšu ministrija

ICCS - Starptautiskās pilsoniskās izglītības pētījums (*International Civic and Citizenship Education Study*)

IEA - Starptautiskā izglītības sasniegumu novērtēšanas asociācija (*International Association for the Evaluation of Educational Achievement*)

IZM – Izglītības un zinātnes ministrija

KM – Kultūras ministrija

LR – Latvijas Republika

LVA – Latviešu valodas aģentūra

LZP – Latvijas Zinātnes padome

MIPEX – Imigrantu integrācijas politikas indekss (*Migrant Integration Policy Index*)

MK – Ministru kabinets

n.d. – nav datuma

NAP2027 - Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2021. – 2027. gadam

NEPLP – Nacionālā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome

NIPSIP - Nacionālās identitātes, pilsoniskās sabiedrības un integrācijas politika

NIPSIPP – Nacionālās identitātes, pilsoniskās sabiedrības un integrācijas politikas pamatnostādnes

NVO - nevalstiskās organizācijas

OECD – Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija (*Organisation for Economic Co-operation and Development*)

PEST – politiskie, ekonomiskie, sociālie un tehnoloģiskie faktori (*political, economic, social, technological*)

PKC – Pārresoru koordinācijas centrs

PMLP – Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde

PMIF - Patvēruma, migrācijas un integrācijas fonds

PSRS – Padomju Sociālistisko Republiku Savienība

PUA – pastāvīgās uzturēšanās atļauja

SIF – Sabiedrības integrācijas fonds

sk. – skatīt

SKDS - Tirgus un sabiedriskās domas pētījumu centrs SKDS

SMART - konkrēts, izmērāms, reāli sasniedzams, atbilstošs, terminēts (*specific, measurable, achievable, relevant, time-based*)

t.i. – tas ir

TUA – termiņuzturēšanās atļauja

t.s. – tā sauktais, tā sauktie

t.sk. – to skaitā

tūkst. – tūkstoši

u.c. – un citi

u.tml. – un tam līdzīgi
VIAA – Valsts izglītības attīstības aģentūra
VK – Valsts kanceleja

Attēlu saraksts

1. attēls.	“Saliedētas un pilsoniski aktīvas sabiedrības attīstības pamatnostādņu 2021. – 2027. gadam” projekta konceptuālā struktūra	6
2. attēls.	“Saliedētas un pilsoniski aktīvas sabiedrības pamatnostādņu 2021.- 2027.gadam” un to īstenošanas plānu 2021.-2023.gadam un 2024.- 2027.gadam novērtēšanas rezultātīvo rādītāju monitoringa sistēma	13
3. attēls.	1. rīcības virziena 1.1. uzdevuma rādītāji	15
4. attēls.	1. rīcības virziena 1.2. uzdevuma rādītāji	31
5. attēls.	1. rīcības virziena 1.3. uzdevuma rādītāji	47
6. attēls.	2. rīcības virziena 2.1. uzdevuma rādītāji	70
7. attēls.	2. rīcības virziena 2.2. uzdevuma rādītāji	90
8. attēls.	2. rīcības virziena 2.3. uzdevuma rādītāji	100
9. attēls.	3. rīcības virziena 3.1. uzdevuma rādītāji	115
10. attēls.	3. rīcības virziena 3.2. uzdevuma rādītāji	125

Tabulu saraksts

1. tabula.	1. rīcības virziena kopējais rādītāju saraksts	14
2. tabula.	2. rīcības virziena kopējais rādītāju saraksts	69
3. tabula.	3. rīcības virziena kopējais rādītāju saraksts	115

Ievads

2020. gada jūlijā tika pabeigts darbs pie “Saliedētas un pilsoniski aktīvas sabiedrības attīstības pamatnostādņu 2021. – 2027. gadam” projekta (turpmāk – Pamatnostādņu projekts). Dokumenta izstrādē tika plaši iesaistīta pilsoniskā sabiedrība un dažādu jomu eksperti pilsoniskās sabiedrības un demokrātijas politikas jomā. Pamatnostādņu projekta izstrādei tika veikti divi sabiedrisko apspriešanu cikli (2019.gada novembrī apspriedes notika 18 novados un pilsētās, kā arī 2020.gada februārī notika papildus apspriedes Aizkrauklē, Daugavpilī, Rīgā, Liepājā un Valmierā). Kultūras ministrija, sadarbībā ar Latvijas Pilsonisko aliansi, ekspertu lokā apsprieda galvenos rādītājus, kuri liecinātu par progresu vai tā trūkumu pamatnostādņu aptvertajās jomās turpmāko gadu laikā.

Pamatnostādņu projektā ir iekļauti 13 rezultatīvie rādītāji. Kā norādīts dokumentā, ir izmantoti makro līmeņa rezultatīvie rādītāji no Nacionālā attīstības plāna 2021. – 2027. gadam (turpmāk - NAP2027), paredzot, ka augstāka detalizācijas pakāpe, kas veidos pamatnostādņu monitoringa sistēmu, tiks iekļauta pamatnostādņu ieviešanas rīcības plānos turpmākajiem gadiem.

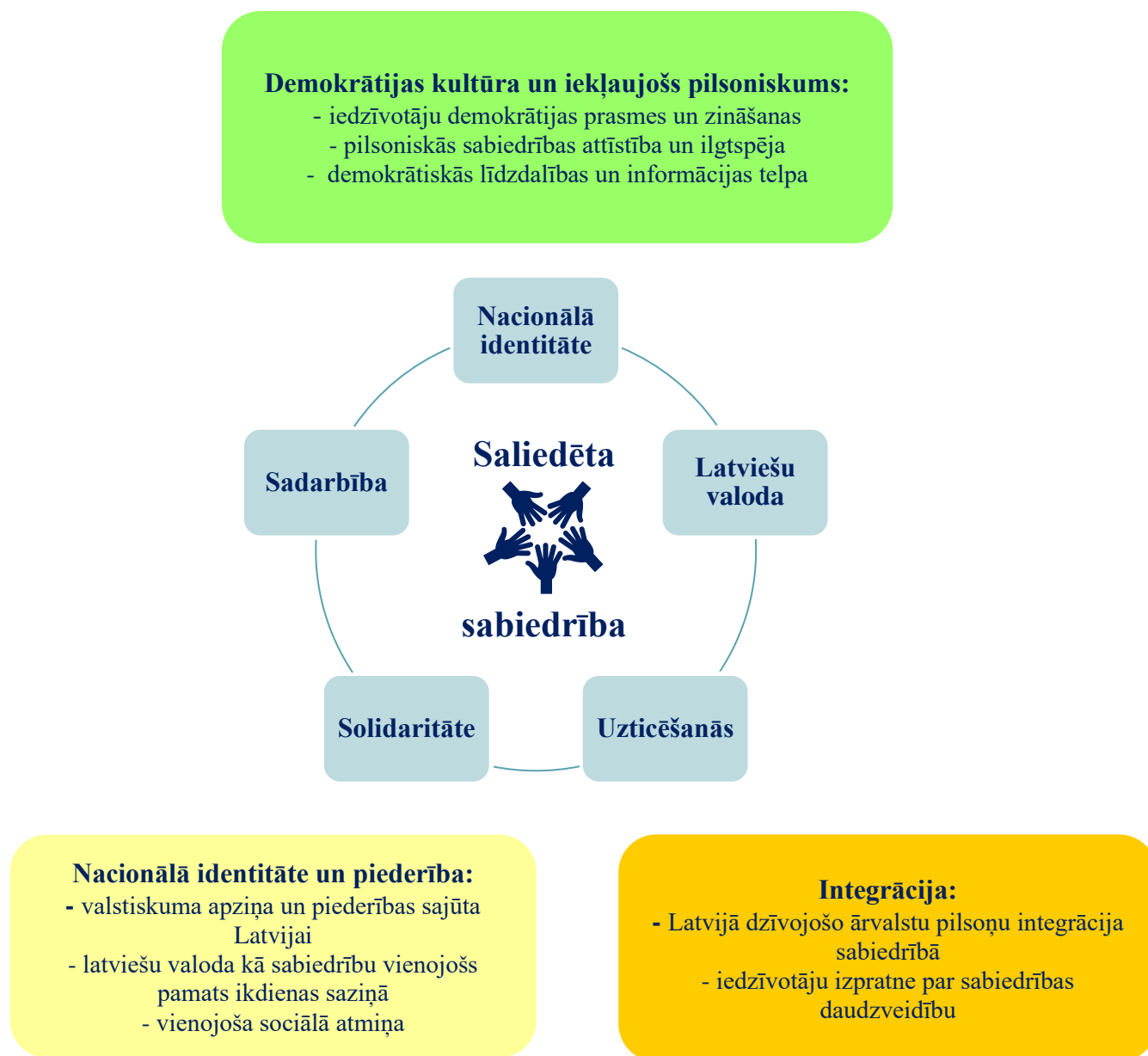
Šī **pētījuma mērķis** atbilstoši Tehniskajai specifikācijai ir, “pamatojoties uz Pamatnostādņu projektā „Saliedētas un pilsoniski aktīvas sabiedrības pamatnostādnes 2021.-2027.gadam” noteiktajiem mērķiem un uzdevumiem, izvērtēt noteiktos politikas un makroietekmes rezultātus, darbības rezultātus un rezultatīvos rādītājus, un sniegt priekšlikumus “Saliedētas un pilsoniski aktīvas sabiedrības pamatnostādņu 2021.-2027.gadam” un to īstenošanas plānu 2021.-2023.gadam un 2024.-2027.gadam īstenošanas novērtēšanai nepieciešamo politikas un makroietekmes rezultātu, darbības rezultātu un rezultatīvo rādītāju sistēmas modeļa izveidei”.

Atbilstoši pētījuma mērķim tika noteikti pētījuma uzdevumi, kuru sasniegšanas metodoloģija ir aprakstīta pētījuma ziņojuma sadaļā “Metodoloģijas apraksts”. Pētījuma īstenošanā pamatā izmantotas trīs **metodes** – dokumentu analīze, statistikas un aptauju analīze un ekspertu konsultācijas. Analizētie avoti ir ļoti daudzveidīgi – politikas plānošanas dokumenti, normatīvie akti, statistikas datu avoti, starptautisko pētījumu dati, administratīvo datu avoti, iepriekš veiktie pētījumi, īpašu uzmanību pievēršot līdz šim izstrādātajām monitoringu sistēmām tādās jomās kā latviešu valoda, sociālā atmiņa, trešo valstu pilsoņu integrācija, diskriminācijas mazināšana. Statistikas un aptauju datu analīze tika izmantota, lai apzinātu apkopoto statistikas datu, kā arī veikto un plānoto aptauju rādītāju pieejamību, sagatavotu rādītāju pasi, kā arī aprēķinātu un prognozētu rezultatīvo rādītāju vērtības. Ekspertu konsultācijas kā metode izmantotas, ņemot vērā pētījumam atvēlēto laika resursu ierobežojumu (nepilnas sešas nedēļas), kā arī pētījuma autoru uzkrāto pieredzi pētījuma priekšmeta jomā.

Kā norādīts Pamatnostādņu projektā, “**(s)aliedētas sabiedrības politikas virsmērķis** ir nacionāla, solidāra, atvērta un pilsoniski aktīva sabiedrība, kuras pastāvēšanas pamats ir Satversmē noteiktās demokrātiskās vērtības un cilvēktiesības, latviešu valoda un latviskā kultūrtelpa”. Pamatnostādņu virsmērķa sasniegšanas vispārīgais princips paredz iekļaujošu līdzdalību, kas nodrošina iespējas iesaistīties valsts pārvaldībā ikvienam un nodrošina plašu sabiedrības pārstāvniecību visā tās daudzveidībā, ir pamats zināšanu un prasmju apguvei, lai stiprinātu nacionālo identitāti, latviešu valodu, sociālo uzticēšanos, iedzīvotāju solidaritāti un sadarbību. Pamatnostādņu projektā ir noteiktas piecas tematiskās caurviju prioritātes: nacionālā identitāte, latviešu valoda, uzticēšanās, solidaritāte, sadarbība.

1. attēlā ir atspoguļota Pamatnostādņu projekta **konceptuālā struktūra**, kas balstīta uz saliedētas sabiedrības jēdzienu, piecām caurviju prioritātēm un trīs rīcības virzieniem.

1. attēls. “Saliedētas un pilsoniski aktīvas sabiedrības attīstības pamatnostādņu 2021. – 2027. gadam” projekta konceptuālā struktūra

Veidojot „Saliedētas un pilsoniski aktīvas sabiedrības attīstības pamatnostādņu 2021.–2027. gadam” rezultātu rādītāju sistēmu, pētījuma autores lielā mērā ņēma vērā politikas veidotājiem (šajā gadījumā - Kultūras ministrijas Sabiedrības integrācijas departamenta) pieejamos visa veida resursus, īpaši finanšu, šāda monitoringa praktiskajā pielietojumā. Tas nozīmē, ka, veidojot ideālu, visām jaunākajām teorētiskajām un politikas plānošanas sistēmas atziņām atbilstošu rādītāju sistēmu, tā būtu atšķirīga no tās, kas šajā gadījumā ir veidota, ņemot vērā reālos resursus nepieciešamo datu iegūšanai un analīzei Pamatnostādņu un tām pakārtoto plānu īstenošanas izvērtējumiem. Līdz ar to ir piedāvāti **pamata rādītāji**, kas ir minimālais rādītāju kopums, kas ļautu novērtēt politikas rezultātu dinamiku, un **papildu rādītāji**, kas ir izmantojami atkarībā no reāli īstenotās rīcībpolitikas un politikas īstenošanai pieejamajiem resursiem šīs politikas mērķu sasniegšanas izvērtēšanā. Pamata rādītāju noteikšanā pētījuma autores prioritāri piedāvā starptautiskos pētījumos iegūstamus datus, kuros piedalās arī Latvija, jo šādu pētījumu un apsekojumu veikšana ir vairāk vai mazāk garantēta, kā arī statistikas datus un administratīvos datus. Līdztekus kā pamata rādītāji ir piedāvāti tādi, kuru mērījumiem dati

iegūstami nacionāla līmeņa monitoringos, kuri tiek īstenoti ar noteiktu regularitāti, kā piemēram, valodas monitoringi un sociālās atmiņas monitoringi. Pētījuma autores uzsver, ka reālo situāciju atspoguļojošam politikas izvērtējumam būtu nepieciešams pastāvīgs monitoringa tipa pētījuma finansējums, nevis neregulāri *ad hoc* pētījumi, kuri sniedz vērtīgu informāciju, bet liedz novērtēt situācijas izmaiņas dinamikā, nodrošinot salīdzināmu rādītāju pēctecību. Šī problēma un ieteikums ir aktualizēti vairākos jau iepriekš veiktos pētījumos un monitoringu sistēmu izstrādē¹.

Pētījuma ziņojuma struktūru veido, pirmkārt, metodoloģijas apraksts; otrkārt, „Saliedētas un pilsoniski aktīvas sabiedrības attīstības pamatnostādņu 2021.–2027.gadam” rezultatīvo rādītāju rādītāju monitoringa sistēma, kas, savukārt, ir strukturēta atbilstoši trīs Pamatnostādņu projekta rīcības virzieniem; treškārt, pētījuma rezultātā iegūtie secinājumi un ieteikumi efektīvam „Saliedētas un pilsoniski aktīvas sabiedrības attīstības pamatnostādņu 2021.–2027.gadam” rezultatīvo rādītāju monitoringa sistēmas pielietojumam.

Pētījums veikts laikā no 2020. gada 5. novembra līdz 2020. gada 15. decembrim. Tā sagatavošanā piedalījās Dr.sc.soc. Evija Kļave, Dr.sc.soc. Inese Šūpule, Mg.sc.soc. Oksana Žabko.

¹ Nacionālās identitātes, pilsoniskās sabiedrības un integrācijas politikas jomu analīze Latvijā, novērtējot „Nacionālās identitātes, pilsoniskās sabiedrības un integrācijas politikas pamatnostādņu 2012.-2018.gadam” īstenošanu laika posmā no 2012.-2014.gadam, ņemot vērā pamatnostādņu 5.sadaļā noteiktos politikas rezultātus un rezultatīvos rādītājus (2015); Trešo valstu valstspiederīgo integrācijas politikas novērtējuma metodoloģijas rokasgrāmata (2011); I. Mieriņa, L. Ose, M. Kaprāns, A. Lāce (2017). Ekspertu ziņojums „Vienojošas nacionālās identitātes un Latvijas kultūrtelpas nostiprināšana. Priekšlikumi sabiedrības integrācijas plānam 2019. – 2025.gadam”; Hazans, M., Kļave, E., Zepa, B. (2014). Pētījums par pretdiskriminācijas politikas uzraudzības sistēmas izstrādi. Pētījuma rezultātu ziņojums, Rīga: Sabiedrības integrācijas fonds u.c.

Metodoloģijas apraksts

Pētījuma metodoloģijas apraksts ir strukturēts atbilstoši tā uzdevumiem un balstīts uz pētījuma autoru tehnisko piedāvājumu iepirkumā „Priekšlikumi Saliedētas un pilsoniski aktīvas sabiedrības pamatnostādņu 2021.-2027.gadam rezultātu un ietekmes rādītāju modelim”, iepirkuma identifikācijas Nr. KM 2020/8. Katra darba uzdevuma izpildes apraksta ietvaros ir sniegta informācija par uzdevuma izpildē īstenotajām pētnieciskajām aktivitātēm, izmantotajām metodēm un datu avotiem.

1. uzdevums. Pamatnostādņu un to īstenošanas plānu politikas rezultātu un rezultatīvo rādītāju sistēmas padziļināta izpēte

1.1.uzdevums. *Izvērtēt noteiktos politikas un makroietekmes rezultātus, darbības rezultātus un rezultatīvos rādītājus*

Pētījuma 1.1. uzdevums paredz atbilstoši Pamatnostādņu projektā definētajiem mērķiem un uzdevumiem, kā arī, ņemot vērā nacionāla un starptautiska līmeņa rādītājus, noteikt optimālo kvantitatīvo un kvalitatīvo rādītāju kopu pamatnostādņu un to īstenošanas plānu ietekmes regulārai mērīšanai un sniegt rādītāju kopas aprakstu, identificējot datu ieguves avotus. Pamatnostādņu projektā, balstoties uz NAP2027 iekļautajiem rezultatīvajiem rādītājiem, ir iekļauti kopumā 13 rezultatīvie rādītāji. 1.1. uzdevuma izpildes pirmajā solī **tika noteikta šo rādītāju atbilstība Pamatnostādņu projektā definētajiem politikas mērķiem un katra rīcības virziena uzdevumiem.** Rādītāju atbilstība tika noteikta pēc šādiem kritērijiem:

- rādītāja saturiskā atbilstība rīcības virziena uzdevumiem;
- rādītāja aptvertās mērķa grupas un to atbilstība rīcības virzienam;
- rādītāja dublēšanās risks ar citiem rādītājiem, pamatojot dublēšanās nepieciešamību vai tās novēršanu;
- rādītāja vērtību raksturojošo datu atbilstība Pamatnostādņu projektā definētajiem politikas mērķiem un katra rīcības virziena uzdevumiem.

Rādītāju atbilstības novērtējumam tika izmantotas šādas **metodes**: dokumentu analīze, statistikas un aptauju datu izpēte, konsultācijas ar ekspertiem.

Dokumentu analīze. Pētījuma sākuma posmā tika izvērtēti iepriekš veiktie novērtējumi pētījuma priekšmeta jomā un saturiski saistītie nozīmīgākie politikas plānošanas dokumenti un tiesību akti, t.sk. šādi nozīmīgākie avoti:

- Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2030. gadam (pieņemta Saeimā 2010. gada 10. jūnijā).
- Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2021. – 2027. gadam (apstiprināts ar 2020. gada 2. jūlija Saeimas lēmumu).
- PKC Informatīvais ziņojums par 2021. – 2027. gada plānošanas perioda nozaru politiku pamatnostādnēm, 2. pielikums „Indikatīvais 2021. – 2027. gada plānošanas perioda nozaru politiku pamatnostādņu saraksts”.
- Ministru kabineta 2009. gada 17. novembra instrukcija Nr.16 „Ministriju un citu centrālo valsts iestāžu rezultātu un to rezultatīvo rādītāju izstrādes un novērtēšanas metodika”
- Nacionālās identitātes, pilsoniskās sabiedrības un integrācijas politikas pamatnostādnes (turpmāk – NIPSIPP) 2012.-2018. gadam.
- Nacionālās identitātes, pilsoniskās sabiedrības un integrācijas politikas īstenošanas plāns 2019.-2020. gadam.

- Trešo valstu valstspiederīgo integrācijas politikas novērtējuma metodoloģijas rokasgrāmata (2011).
- Nacionālās identitātes, pilsoniskās sabiedrības un integrācijas politikas pamatnostādņu 2012.-2018. gadam ietekmes izvērtējums (2019), SIA „Oxford research” un “SIA Agile”.
- Nacionālās identitātes, pilsoniskās sabiedrības un integrācijas politikas jomu analīze Latvijā, novērtējot „Nacionālās identitātes, pilsoniskās sabiedrības un integrācijas politikas pamatnostādņu 2012.-2018.gadam” īstenošanu laika posmā no 2012.-2014.gadam, ņemot vērā pamatnostādņu 5.sadaļā noteiktos politikas rezultātus un rezultatīvos rādītājus (2015).
- I. Mieriņa, L. Ose, M. Kaprāns, A. Lāce (2017). Ekspertu ziņojums „Vienojošas nacionālās identitātes un Latvijas kultūrtelpas nostiprināšana. Priekšlikumi sabiedrības integrācijas plānam 2019. – 2025.gadam”.
- Kaprāns M., Austers I. (2017). Latvijas sabiedrības, tautsaimniecības un zinātnes attīstībai aktuālie jautājumi, to nākotnes attīstības tendences un iespējas. Analītisks ziņojums.
- Hazans, M., Kļave, E., Zepa, B. (2014). Pētījums par pretdiskriminācijas politikas uzraudzības sistēmas izstrādi. Pētījuma rezultātu ziņojums, Rīga: Sabiedrības integrācijas fonds.

Statistikas un aptauju datu izpēte kā metode tika izmantota tiktāl, lai novērtētu esošos un trūkstošos rādītājus, kas izriet no CSP (t.sk. *Eurostat*) apkopotās statistikas, kā arī *Eurofound* piedāvātos indikatorus, balstoties uz regulāriem apsekojumiem ES līmenī. Tas nozīmē – apzināt rādītāju pieejamību, iegūt tā statistisko pasi (par ko tieši, kādos periodos, griezumos un mērķa grupās dati tiek vākti), saprast, kāda veida papildu statistiskie rādītāji varētu būt noderīgi. Līdzīgi arī aptaujas datu analīze tika izmantota, lai apzinātu veikto un plānoto aptauju rādītāju pieejamību, sagatavotu rādītāju pasi (par ko tieši, kādos periodos, griezumos un mērķa grupās aptaujas dati tiek iegūti), kā arī aprēķinātu un prognozētu rezultatīvo rādītāju vērtības. Šādi tika analizēti, piemēram, Eiropas Sociālā pētījuma (ESS) 9. posma 2020. gada aptaujas dati un Latvijas sociālās atmiņas monitoringa 2017. gada aptaujas dati.

Konsultācijas ar ekspertiem kā metode (nestrukturētas sarunas ar konkrētās jomas speciālistiem, piemēram, valsts pārvaldes institūciju darbiniekiem, kas ir atbildīgi par konkrēto jautājumu, jomu, mērķa grupu; pētniekiem; politikas analītiķiem; tiesību speciālistiem; datu turētāju institūciju pārstāvjiem u.c.) tika izmantota vairāku apsvērumu dēļ. Pirmkārt, pētījuma izstrādes posmā bija grūti paredzēt, cik liels ekspertu loks būtu iesaistāms, tāpēc netika piedāvāts veikt ekspertu intervijas. Otrkārt, pētījumam tika paredzēts ļoti īss laiks (nepilnas 6 nedēļas), kas noteica nepieciešamību maksimāli efektīvi plānot laika resursus. Pētījuma autores konsultējās ar vairākiem ekspertiem attālinātas saziņas formā (tālrunis, e-pasts, tiešsaistes sarunu rīki – Zoom u.tml.), t.sk. ņemot vērā klātienes tikšanās ierobežojumu riskus pandēmijas apstākļos. Šādas konsultācijas tika fiksētas (kad, ar ko, par kādu tēmu), gūtās atziņas tika integrētas rezultatīvo rādītāju aprakstos un pētījuma rezultātā sniegtajos ieteikumos. Ekspertu saraksts, ar kuriem notika konsultācijas, ir aplūkojams 2. pielikumā.

Balstoties uz 1.1. uzdevuma izpildes pirmā soļa rezultātiem, tika īstenots otrais solis – **identificēti trūkstošie rādītāji** vienotas savstarpēji saskaņotas un hierarhiski pakārtotas politikas un makroietekmes rezultātu, darbības rezultātu un rezultatīvo rādītāju uzraudzības sistēmas izveidei. Tā kā “Saliedētas un pilsoniski aktīvas sabiedrības attīstības pamatnostādņu 2021. – 2027.gadam” projekts ir saistīts ar vairāku citu politikas nozaru un apakšnozaru rezultātiem un, attiecīgi, arī rezultatīvajiem rādītājiem, tika veikta to sekundārā analīze, nosakot, kuri no šajos dokumentos iekļautajiem rādītājiem būtu jāņem vērā, veidojot „Saliedētas un pilsoniski aktīvas sabiedrības attīstības pamatnostādņu 2021.–2027.gadam” rezultatīvo rādītāju sistēmu. Vienlaikus, jāņem vērā, ka visās politikas nozarēs pētījuma īstenošanas laikā notika aktīvs darbs pie politikas pamatnostādņu sagatavošanas. **2021.-2027. gadam paredzēts izstrādāt 21 pamatnostādnes, kas nodrošinās**

NAP2027 ieviešanu, detalizēti izvērsot nozaru politikās NAP2027 prioritātēs noteiktos rīcības virzienus un uzdevumus. Līdz ar to jauno politikas plānošanas dokumentu projekti ne visos gadījumos bija pieejami to gala versijās. Nepieciešamā informācija, kas varētu būt vērtīga pētījuma uzdevumu izpildei, tika iegūta veicot attālinātas konsultācijas ar ekspertiem – politikas nozaru pārstāvjiem.

Rezultātā **par katru no izvērtētajiem Pamatnostādņu projektā iekļautajiem un iepriekš trūkstošajiem, bet identificētajiem rezultativajiem rādītājiem** tika sniegts tā apraksts, ietverot šādus aspektus:

- rādītāja iekļaušanas pamatojums, tā saikne ar rīcības virziena uzdevumiem un politikas kopējo mērķi;
- rādītāja pēctecība ar iepriekšējā perioda plānošanas dokumentos izmantotajiem rādītājiem tajos gadījumos, kad šāda pēctecība novērtēta kā relevanta Pamatnostādņu projektā definētajam politikas mērķim un rīcības virziena uzdevumiem (pretējā gadījumā – nodrošinot burtisku pēctecību - tas nozīmētu “pārņemt” visus iepriekšējā perioda rādītājus);
- rādītāja mērījumiem izmantojamo datu avots vai avoti, novērtējot to pieejamības riskus;
- rādītāju jaunākās pieejamās vērtības.

Papildus, **rādītāju piemērotības novērtēšanai**, tika pielietots t.s. **SMART princips** (abreviatūra no angļu valodas vārdiem *specific, measurable, achievable, relevant, time-based*), saskaņā ar kuru rādītājam jābūt konkrētam, izmēramam, reāli sasniedzamam, atbilstošam pieejamajiem resursiem (šajā gadījumā tas nozīmē noteikt, vai rādītājs ir realistisks un iekļaujas esošajā valsts tiesiskajā, politiskajā, institucionālajā un finanšu resursu ietvarā) un terminētam (saistītam ar konkrētu laika posmu un sasniegšanas termiņu). Šādas pieejas priekšrocība ir papildu kontrole rādītāja kvalitātei un pielietojamībai.

1.2.uzdevums. Sniegt priekšlikumus par saskaņotu, izmēramu un pēctecīgu politikas un makroietekmes rezultātu, darbības rezultātu un rezultatīvo rādītāju iekļaušanu pamatnostādņu īstenošanas plānos, kas vispilnīgāk raksturo pamatnostādņēs noteikto mērķu un uzdevumu sasniegšanu, noteikt to vērtības 2024. un 2027. gadā.

1.2. uzdevuma izpilde tika balstīta uz 1.1. uzdevuma izpildes rezultātiem. 1.2. uzdevuma izpilde paredzēja izveidot **saskaņotu, izmēramu un pēctecīgu politikas un makroietekmes rezultātu, darbības rezultātu un rezultatīvo rādītāju kopumu**, kas vispilnīgāk raksturo gan pamatnostādņēs noteikto mērķu un uzdevumu sasniegšanu, gan pamatnostādņu īstenošanas plānos paredzēto pasākumu rezultātu ietekmi/ izpausmi konkrētos rādītājos.

1.2. uzdevums paredzēja izstrādāt priekšlikumus (rādītājus) tajos gadījumos, ja 1.1. uzdevuma izpildes laikā identificēto trūkstošo rādītāju mērījumiem nav pieejami nepieciešamie dati (tie netiek vākti un apkopoti) vai arī pastāv grūtības datus integrēt vienotajā pamatnostādņu un tās īstenošanas plānu ieviešanas monitoringa sistēmā, jo ir nepieciešamas papildu darbības, piemēram, datu sistēmu savstarpēja salāgošana, normatīvā regulējuma izmaiņas, vienošanās/līgumu slēgšana starp institūcijām-datu turētājiem u.c. Šādos gadījumos **tika noteiktas un no resursu pozīcijām izvērtētas nepieciešamās darbības, trūkstošo datu ieguvei**. Šī uzdevuma izpilde paredzēja arī konsultāciju ar ekspertiem veikšanu, ar ekspertiem šajā gadījumā saprotot, piemēram, dažādu institūciju-datu turētāju pārstāvjus, tiesību speciālistus, administratīvo datu speciālistus, kuri bija kompetenti sniegt informāciju par nepieciešamajiem resursiem un ierobežojumiem konkrētu datu ieguvei.

2. Priekšlikumu izstrāde makroietekmes rezultātu, politikas rezultātu un rezultatīvo rādītāju sistēmas modeļa izveidei

2.1. uzdevums. Sagatavot priekšlikumus pamatnostādņu un to īstenošanas plānu 2021.-2023. gadam un 2024.-2027. gadam īstenošanas novērtēšanai nepieciešamo politikas un makroietekmes rezultātu, darbības rezultātu un rezultatīvo rādītāju sistēmas modeļa izveidei atbilstoši pamatnostādņēs definētajiem mērķiem un uzdevumiem, kā arī ņemot vērā nacionāla un starptautiska līmeņa rādītājus.

2.1. uzdevuma izpildes ietvaros tika īstenoti šādi apakšuzdevumi:

- 2.1.1. noteikt optimālo politikas un makroietekmes rezultātu, darbības rezultātu un rezultatīvo rādītāju (kvantitatīvo un kvalitatīvo) kopu pamatnostādņu īstenošanas ietekmes regulārai mērīšanai;
- 2.1.2. sagatavot kvantitatīvo un kvalitatīvo rādītāju kopu pamatnostādņu īstenošanas ietekmes regulārai mērīšanai aprakstu, identificējot datu ieguves avotus;
- 2.1.3. veikt politikas un makroietekmes rezultātu, darbības rezultātu un rezultatīvo rādītāju savstarpējas atbilstības un sasniegšanas analīzi;
- 2.1.4. noteikt politikas un makroietekmes rezultātu, darbības rezultātu un rezultatīvo rādītāju bāzes vērtības 2020.gadā un plānotās vērtības 2024. un 2027.gadā;
- 2.1.5. apzināt kontekstuālus faktorus (piem., demogrāfiskus, sociāli-ekonomiskus u.c.) un to rādītājus, kas ietekmē pamatnostādņu politikas un makroietekmes rezultātu, darbības rezultātu un rezultatīvo rādītāju sasniegšanu un atlasīt tos, kuriem ir būtiska ietekme, sniedzot pamatojumu izvēlei.

1.2. uzdevuma rezultātā noteiktajiem rādītājiem tika sniegts katra rādītāja kvalitatīvs apraksts, papildinot pēc vajadzības to informāciju, kas tiks sagatavota 1.1. uzdevuma izpildes laikā, proti:

- rādītāja iekļaušanas pamatojums, tā saikne ar rīcības virziena uzdevumiem un politikas kopējo mērķi;
- rādītāja pēctecība ar iepriekšējā perioda plānošanas dokumentos izmantotajiem rādītājiem tajos gadījumos, kad šāda pēctecība tiks novērtēta kā relevanta Pamatnostādņu projektā definētajam politikas mērķim un rīcības virzienu uzdevumiem;
- rādītāja mērījumiem izmantojamo datu avoti, novērtējot to pieejamības riskus;
- rādītāja savstarpējas atbilstības un saiknes ar citiem rādītājiem analīze;
- rādītāju vērtību interpretācijas vadlīnijas, ja nepieciešams, norādot uz iespējamiem maldīgas interpretācijas riskiem, piemēram, vai arī, kādi faktori jāņem vērā, interpretējot konkrēto rādītāju;
- rādītāju jaunākās pieejamās vērtības.

Kā nākamais solis tika noteikti un aprakstīti katra rezultatīvā rādītāja datu avoti. Datu avotu aprakstā tika iekļauti šādi aspekti: datu avota turētājs vai atbildīgā institūcija par datu ieguvu (piemēram, pētījuma veikšanu); datu ieguves metode; mērķa grupa; izlases apmērs un/vai veids; datu ieguvei un apstrādei nepieciešamais laiks.

Katram no rādītāju kopumā iekļautajiem rādītājiem **tika prognozētas to vērtības 2024. gadā un 2027. gadā**, norādot nepieciešamās darbības, lai šīs vērtības (dati, kuri tās satur vai no kuriem tās izriet) būtu pieejamas politikas īstenošanas izvērtējuma veicējiem. Vērtību prognozēšanai tiks izmantotas gan šo **rādītāju jaunākās pieejamās bāzes vērtības** (2017.-2019. gada, retāk – 2020. gada), **gan veikta to ietekmējošo ārējo jeb kontekstuālo faktoru kvalitatīva izpēte atbilstoši PEST analīzes metodei**, kas paredz novērtēt tādus ārējo faktoru grupas kā politiskie un tiesiskie faktori, ekonomiskie faktori, sociālie (t.sk. demogrāfiskie) un kultūras faktori un tehnoloģiskie faktori. Visas šīs faktoru grupas ir

ārpus politikas īstenotāju tiešās kontroles, tomēr ir svarīgi apzināties un noteikt to iespējamo ietekmi un rādītājus, kas par šo ietekmi varētu liecināt.

2.1. uzdevuma izpilde tika balstīta uz šādu **metožu pielietojumu**: dokumentu analīze, statistikas un aptaujas datu izpēte, konsultācijas ar ekspertiem. Metožu aprakstu un pielietojuma veidu sk. 1.1. uzdevuma aprakstā. 2.1. uzdevuma rezultātā katram rezultatīvajam rādītājam tika noteikti tā mērījumiem nepieciešamie datu avoti, sniegts datu avotu apraksts atbilstoši augstāk norādītajai struktūrai; noteiktas šo rādītāju bāzes un prognozējamās vērtības; noteikti rādītāju vērtības ietekmējošie ārējie jeb kontekstuālie faktori, to mērīšanai izmantojamie datu avoti un rādītāji.

2.2. uzdevums. Sagatavot priekšlikumus politikas un makroietekmes rezultātu, darbības rezultātu un rezultatīvo rādītāju sistēmas modeļa datu pasēm

2.2. uzdevuma izpilde tika veikta, balstoties uz 2.1. uzdevuma rezultātiem, izstrādājot noteikto rezultatīvo rādītāju pasu modeļus atbilstoši Ministru kabineta 2009. gada 17. novembra instrukcijas Nr.16 3. pielikumam, norādot šādus parametrus:

- rādītāja nosaukumu;
- aktuālāko vērtību,
- datu ieguves metodoloģiju;
- datu ieguves biežumu;
- datu turētāju;
- rādītāja avotu, norādot pēc iespējas precīzāku to identificējošo informāciju (piemēram, CSP un Eurostat tiešsaistes rīku/ elektronisko tabulu gadījumā – agregēto tabulu numuru un nosaukumu);
- sasniedzamo mērķi (ja ir attiecināms);
- datu formātu;
- citu informāciju, ja attiecināms.

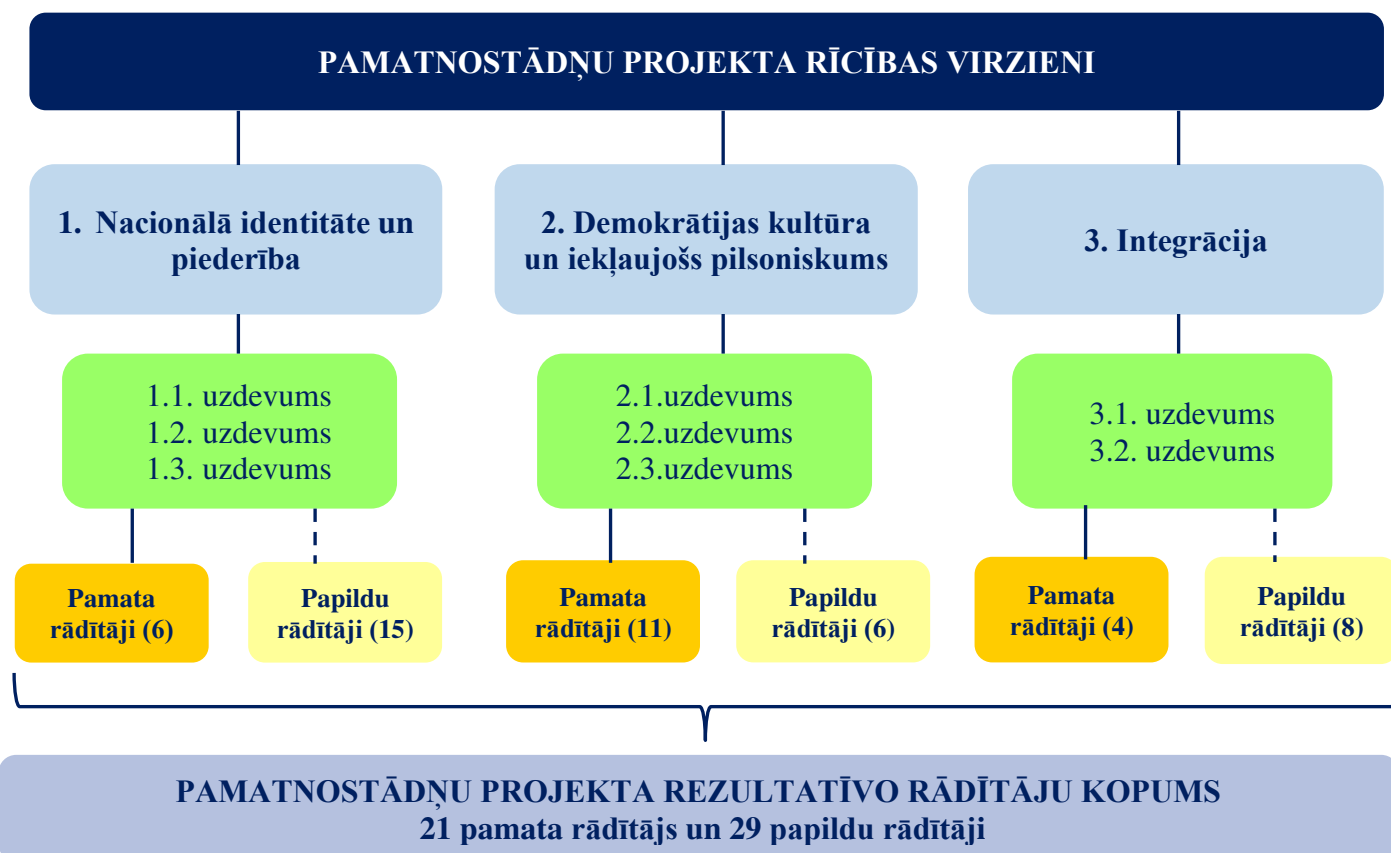
Rādītāju monitoringa sistēma

Pamatnostādņu projekta un rīcības plānu rezultātu izvērtējuma rādītāju monitoringa sistēmas pamata struktūru veido divas rādītāju grupas: pamata rādītāji un papildu rādītāji.

Pamata rādītāji, pirmkārt, aptver Pamatnostādņu projektā iekļautos rādītājus, kuri, savukārt, atbilst NAP2027 iekļautajiem rādītājiem. Otrkārt, Pamatnostādņu projektā esošie rādītāji ir papildināti ar pētījuma autoru vērtējumā Pamatnostādņu projektā trūkstošajiem rādītājiem, kuri būtu obligāti iekļaujami Pamatnostādņu rezultatīvo rādītāju sistēmā.

Papildu rādītāji, pirmkārt, ir tādi rādītāji, kuri nav iekļauti Pamatnostādņu projektā, bet kuri ir būtiski, lai novērtētu Pamatnostādņu īstenošanai izvirzītos attiecīgos uzdevumus; otrkārt, tie ir rādītāji, kurus iespējams izmantot Pamatnostādņu rīcības plānos paredzēto pasākumu rezultātu novērtēšanai. Būtisks ierobežojums „Saliedētas un pilsoniski aktīvas sabiedrības attīstības politikas īstenošanas plāna 2021.–2023.gadam” un „Saliedētas un pilsoniski aktīvas sabiedrības attīstības politikas īstenošanas plāna 2024.–2027.gadam” rezultātu rezultatīvo rādītāju noteikšanai ir apstāklis, ka pētījuma veikšanas laikā „Saliedētas un pilsoniski aktīvas sabiedrības attīstības politikas īstenošanas plāns 2021.–2023.gadam” bija izstrādes stadijā. Papildu rādītāju blokā ir iekļauti arī tādi rādītāji, kuri izvērtējuma autoru skatījumā būtu lietderīgi, bet par kuriem līdz šim netiek veikta sistemātiska datu uzkrāšana un analīze.

2. attēls. “Saliedētas un pilsoniski aktīvas sabiedrības pamatnostādņu 2021.-2027.gadam” un to īstenošanas plānu 2021.-2023.gadam un 2024.-2027.gadam novērtēšanas rezultatīvo rādītāju monitoringa sistēma

Kā redzams 2. attēlā, Pamatnostādņu projekta un rīcības plānu rezultātu rezultatīvo rādītāju monitoringa sistēma ir strukturēta atbilstoši Pamatnostādņu projektā noteiktajiem **trīs rīcības virzieniem**:

1. Nacionālā identitāte un piederība;
2. Demokrātijas kultūra un iekļaujošs pilsoniskums;
3. Integrācija.

Nākamais rādītāju sistēmas struktūras līmenis ir katra rīcības virziena ietvaros noteiktie **uzdevumi**. Attiecīgi tālāk katra uzdevuma īstenošanas rezultātu mērījumu vajadzībām ir noteikti pamata rādītāji un papildu rādītāji. Pirms rādītāju raksturojuma pēc vienotiem kritērijiem viss rādītāju kopums ir atspoguļots shematiski. Pēc katra rādītāja apraksta ir sagatavota arī rādītāja pase atbilstoši Ministru kabineta 2009. gada 17. novembra instrukcijas Nr.16 3. pielikumam.

Rādītāju numerācija ir veidota pēc vienas pieejas. Pamata rādītāji ir apzīmēti ar burtu “A”, papildu rādītāji – ar burtu “B”. Pirmais cipars aiz burta norāda rīcības virziena numuru, otrais cipars norāda attiecīgā rīcības virziena uzdevuma numuru, trešais cipars – rādītāja numuru pēc kārtas. Gadījumos, kad viens un tas pats rādītājs attiecas uz vairākiem rīcības virziena uzdevumiem, ir norādīti divi otrie cipari, no kuriem viens – iekavās.

1. Rīcības virziens: Nacionālā identitāte un piederība

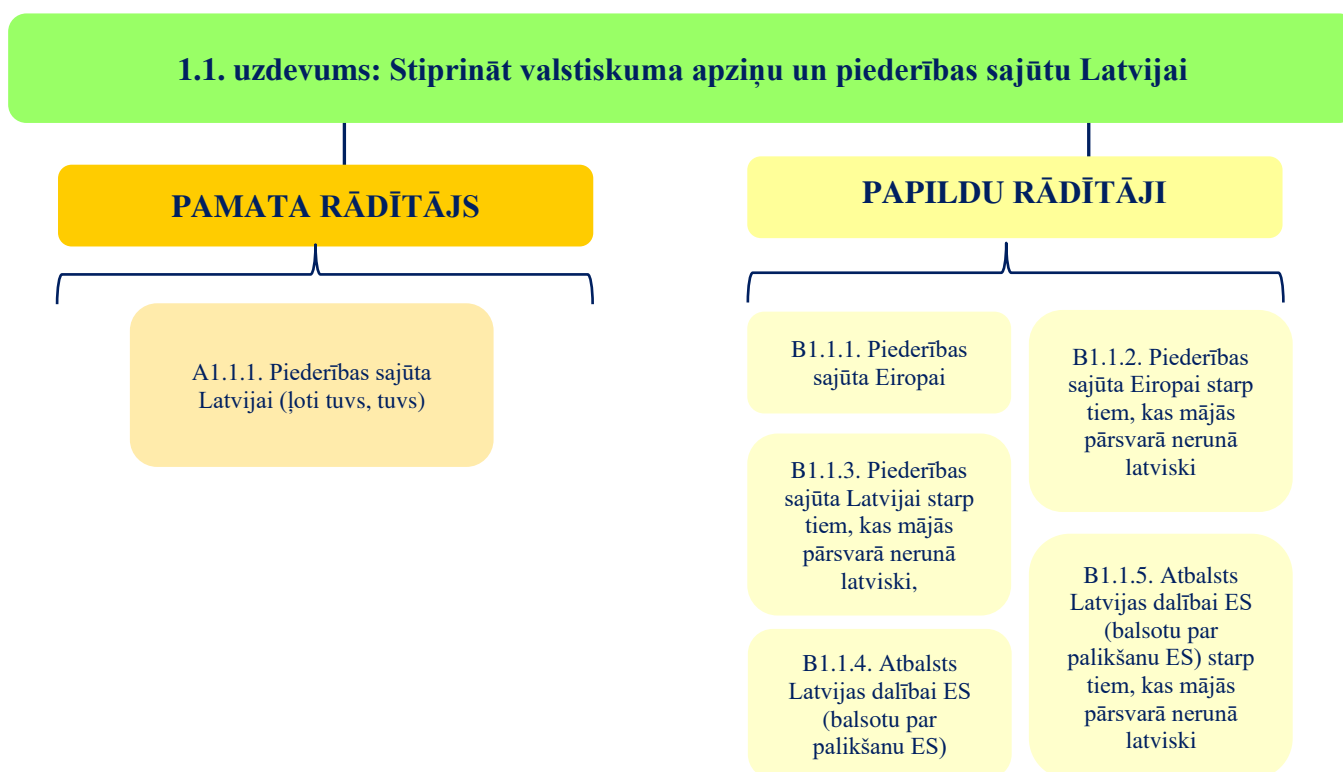
1. tabula. 1. rīcības virziena kopējais rādītāju saraksts

Nr.	Rādītāja numurs, nosaukums un datu avots	Rīcības virziena uzdevumi
Pamata rādītāji		
1.	A1.1.1. Piederības sajūta Latvijai (ļoti tuvs, tuvs), ESS	1.1.
2.	A1.2.2. Iedzīvotāju īpatsvars, kuri prot latviešu valodu un kuru dzimtā valoda nav latviešu valoda, CSP	1.2.
3.	A1.2.3. Iedzīvotāju īpatsvars, kuri prot latviešu valodu, no tiem Latvijas iedzīvotājiem, kuru dzimtā valoda nav latviešu valoda, LVA	1.2.
4.	A1.3(1).4. Iedzīvotāju īpatsvars, kas atzīmē Latvijas Republikas proklamēšanas dienu 18. novembrī, Latvijas sociālās atmiņas monitorings	1.1., 1.3.
5.	A1.3(1).5. Iedzīvotāju īpatsvars, kas atzīmē Latvijas Republikas Neatkarības deklarācijas pasludināšanas dienu 4. maijā, Latvijas sociālās atmiņas monitorings	1.1., 1.3.
6.	A1.3.6. Iedzīvotāju īpatsvars, kas uzskata, ka 1940. gadā tas bija Latvijas brīvprātīgs lēmums pievienoties PSRS, Latvijas sociālās atmiņas monitorings	1.3.
Papildu rādītāji		
7.	B1.1.1. Piederības sajūta Eiropai (ļoti tuvs, tuvs), ESS	1.1.
8.	B1.1.2. Piederības sajūta Eiropai (ļoti tuvs, tuvs), starp tiem, kas mājās pārsvarā nerunā latviski, ESS	1.1.
9.	B1.1.3. Piederības sajūta Latvijai (ļoti tuvs, tuvs), starp tiem, kas mājās pārsvarā nerunā latviski, ESS	1.1.
10.	B1.1.4. Atbalsts Latvijas dalībai ES (balsotu par palikšanu ES), ESS	1.1.
11.	B1.1.5. Atbalsts Latvijas dalībai ES (balsotu par palikšanu ES) starp tiem, kas mājās pārsvarā nerunā latviski, ESS	1.1.
12.	B1.2.6. Trešo valstu pilsoņu Latvijā skaits, kas apmeklējuši latviešu valodas apmācību kursus (personas)/ administratīvie dati	1.2.

13.	B1.2.7. Latviešu „nedēļas nogales (svētdienas) skolu” skaits ārpus Latvijas, kas saņēmušas finansējumu, LVA, administratīvie dati	1.2.
14.	B1.2.8. Latviešu valodas apmācības tālmācībā, emigrantu bērnu skaits, LVA	1.2.
15.	B1.2.9. Iedzīvotāju īpatsvars, kas darbā izmanto latviešu vai galvenokārt latviešu valodu, LVA	1.2.
16.	B1.2.10. Iedzīvotāju īpatsvars, kas saziņai uz ielas, veikalā izmanto latviešu vai galvenokārt latviešu valodu, LVA	1.2.
17.	B1.3.11. Iedzīvotāju īpatsvars, kas uzskata, ka izsūtīšana nevienā gadījumā nebija attaisnojama, Latvijas sociālās atmiņas monitorings	1.3.
18.	B1.3.12. Iedzīvotāju īpatsvars, kas uzskata, ka izsūtīšana nevienā gadījumā nebija attaisnojama, pēc lietotās valodas ģimenē, latviešu vai krievu, Latvijas sociālās atmiņas monitorings	1.3.
19.	B1.3(1).13. Iedzīvotāju īpatsvars, kas atzīmē LR proklamēšanas dienu 18. novembrī, pēc lietotās valodas ģimenē, latviešu vai krievu, Latvijas sociālās atmiņas monitorings	1.1., 1.3.
20.	B1.3(1).14. Iedzīvotāju īpatsvars, kas atzīmē LR Neatkarības deklarācijas pasludināšanas dienu 4. maijā, pēc lietotās valodas ģimenē, latviešu vai krievu, Latvijas sociālās atmiņas monitorings	1.1., 1.3.
21.	B1.3(1).15. Iedzīvotāju īpatsvars, kas uzskata, ka 1940. gadā tas bija Latvijas brīvprātīgs lēmums pievienoties PSRS, pēc lietotās valodas ģimenē, latviešu vai krievu, Latvijas sociālās atmiņas monitorings	1.1., 1.3.

1.1. uzdevums. Stiprināt valstiskuma apziņu un piederības sajūtu Latvijai

3. attēls. 1. rīcības virziena 1.1. uzdevuma rādītāji

PAMATA RĀDĪTĀJI

A1.1.1. Piederības sajūta Latvijai (ļoti tuvs, tuvs), ESS

Rādītāju raksturojošie kritēriji	Kritērija raksturojums
Atbilstošās caurviju prioritātes	Nacionālā identitāte
Atbilstības pamatojums politikas virsmērķim	Pilnībā atbilst politikas virsmērķim, jo nacionālās identitātes un piederības sajūtas Latvijai nostiprināšanos raksturo tādi indikatori kā piederības sajūta un patriotisms.
Atbilstības pamatojums rīcības virziena uzdevumiem	Piederības sajūta Latvijai raksturo emocionālās saites ar Latviju, Latvijas kultūrtelpu, dabu, cilvēkiem.
Rādītāja pēctecība ar iepriekšējā perioda plānošanas dokumentos izmantotajiem rādītājiem	NIPSIPP 2012.–2018. gadam; NIPSIP īstenošanas plāns 2019. – 2020. gadam Pēctecība ir nozīmīga Pamatnostādņu projektā definētajam politikas mērķim un rīcības virzienu uzdevumiem.
Rādītāja saikne ar citiem rādītājiem	Saistīts ar rādītāju B1.1.3. Piederības sajūta Latvijai (ļoti tuvs, tuvs), starp tiem, kas mājās pārsvarā nerunā latviski, ESS
Rādītāja saikne ar citiem politikas plānošanas dokumentiem (politikas nozarēm, apakšnozarēm)	Nav tiešas saistības.
Rādītāja aptvertā mērķa grupa/-as	Aptver visus Latvijas iedzīvotājus vecumā no 15 gadiem
Rādītāja dublēšanās risks ar citiem rādītājiem	Nav identificēts.
Rādītāja mērījumiem izmantojamais datu avots vai avoti, novērtējot to pieejamības riskus	Eiropas Sociālais pētījums (<i>ESS/ European Social Survey</i>) Datu avota turētājs: Eiropas Sociālā pētījuma (<i>ESS/ European Social Survey</i>) organizatoru grupa. Datu elektroniskais brīvas pieejas repozitorijs: https://www.europeansocialsurvey.org/data/country.html?c=latvia Atbildīgā institūcija par datu ieguvu (pētījuma veikšanu): LU Sociālo zinātņu fakultātes Sociālo un politisko pētījumu institūts, atbildīgais Jurijs Ņikišins. Valsts budžeta finansējums. Datu ieguvei piešķirtos valsts budžeta līdzekļus administrē IZM VIAA. Datu ieguves metode: Latvijas iedzīvotāju kopumu reprezentējoša nejaušā izlase, izmantojot adrešu reģistru Mērķa grupa: Latvijas iedzīvotāji vecumā no 15 gadiem Izlases apmērs: 900-1100 respondenti (2020. gadā – 918 respondenti). Nesvērti dati. Datu ieguvei un apstrādei nepieciešamais laiks: aptauja notiek reizi divos gados, dati pieejami 1,5 gadu vēlāk, piemēram, dati par 2018. gada aptauju pieejami ir 2019. gada oktobrī. Nākamās aptaujas (10 un 11 posmi) plānotas 2021. gadā un 2023. gadā (attiecīgi dati būs pieejami 2022. gadā un 2024. gada beigās).
Rādītāja bāzes vērtības un prognozējamo vērtību	2015. gads: 88,9% 2024. gads: 92% 2027. gads: 95%

novērtējums Pamatnostādņu projektā	
Rādītāja jaunākā vērtība, tās datu avots, metodoloģiskie aspekti	2020. gads: 78,7%, ESS
Rādītāja prognozētā vērtība 2024. gadā	80%
Rādītāja prognozētā vērtība 2027. gadā	82%
Rādītāju vērtību interpretācijas vadlīnijas, ja nepieciešams, norādot uz iespējamiem maldīgas interpretācijas riskiem, piemēram, vai arī, kādi faktori jāņem vērā, interpretējot konkrēto rādītāju	Rādītāju vērtības 88,8%, 92%, 95% ir izlases kļūdas robežās, jo šādas izlases un pētījuma metodoloģijas gadījumā izlases kļūda ir vidēji +/- 2%. Neskaidru iemeslu dēļ, 2020. gadā rādītājs ir samazinājies līdz 78,7%. Hipotētiski, to var skaidrot ar nedaudz atšķirīgu pieeju izlases veidošanā, jo 2015. gadā aptauju veica cits izpildītājs. Konkrēti rādītājam 78,7% izlases kļūda ar 95% varbūtību ir 2,7%. Rādītājam saglabājoties aptuveni 80% apmērā, var runāt par tendences stabilitāti. Ņemot vērā 2020. gada rādītāja vērtību, reālākas prognozes par rādītāja vērtībām ir šādas: 2024. gads: 80% 2027. gads: 82%
Rādītāju ietekmējošie ārējie faktori, to raksturojums	Rādītāju “Piederības sajūta Latvijai” var ietekmēt konteksta faktori aptaujas veikšanas brīdī. Piemēram, politiskā vai ekonomiskā krīze (valdības krišana, ministru atstādināšana, korupcijas skandāli, ekonomiskā lejupslīde), kā arī cita veida krīzes (piemēram, skolotāju streiks, mediķu protesti un tml.) var radīt negatīvu fonu, kas sekmē negatīvas atbildes sniegšanu. Rādītāju var apdraudēt arī dezinformācijas kampaņas sociālajos tīklos, kas izplata negatīvu informāciju par Latviju kā neveiksmīgu valsti.
Rādītāja izvērtējums pret starptautiskā līmeņa rādītājiem	ESS ir starptautiska pētījumu programma, kurā piedalās 38 valstis, tajā skaitā, visas Baltijas valstis, lielākā daļa ES dalībvalstu, Lielbritānija, Izraēla, Turcija un Krievijas Federācija (https://www.europeansocialsurvey.org/about/participating_countries.html), līdz ar to ir pieejami salīdzinājumi ar šīm valstīm.
Cita informācija/ieteikumi	Izvērstis apraksts par ESS datu ieguves metodoloģiju pieejams šeit: https://www.europeansocialsurvey.org/methodology/

A1.1.1. Datu pase

Rādītāja nosaukums	Lepnums par piederību Latvijai (ļoti tuvs, tuvs), ESS
Aktuālā vērtība	2020. gads: 78,7%
Datu ieguves metodoloģija	Eiropas Sociālais pētījums (C9). “Cik lielā mērā jūs jūtaties emocionāli saistīts(-a) ar Latviju? Lūdzu, izvēlieties skaitli no 0 līdz 10, ja 0 nozīmē “nemaz neesmu emocionāli saistīts(-a)” un 10 nozīmē “ļoti emocionāli saistīts(-a)”. Tika pieņemts, ka “tuvu” atbilst skalas punktiem 7 un 8, “ļoti tuvu” – 9 un 10.
Datu ieguves biežums	ESS aptaujas tiek veiktas ik pēc diviem gadiem.
Datu turētājs	Eiropas Sociālā pētījuma (ESS/ European Social Survey) organizatoru grupa. Datu elektroniskais brīvas pieejas repozitorijs:

	https://www.europeansocialsurvey.org/data/country.html?c=latvia
Rādītāja avots	Ir iekļauts nacionālā līmeņa attīstības plānošanas dokumentā: Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2021.-2027. gadam. Rādītājs Nr. [399].
Sasniedzamais mērķis (ja attiecināms)	2027. gads: 82%
Datu formāts	%
Cita informācija (ja attiecināms)	Dati pieejami tikai reģistrētiem lietotājiem un tikai formātā, kas izmantojami ar datu statistiskās apstrādes programmām SAS vai SPSS. Reģistrācija ir atvērta un bezmaksas.

PAPILDU RĀDĪTĀJI

B1.1.1. Piederības sajūta Eiropai (ļoti tuvs, tuvs), ESS

Rādītāju raksturojošie kritēriji	Kritērija raksturojums
Atbilstošās caurviju prioritātes	Nacionālā identitāte
Atbilstības pamatojums politikas virsmērķim	Pilnībā atbilst politikas virsmērķim, jo saliedētas sabiedrības politikas virsmērķis ir nacionāla, solidāra, atvērta un pilsoniski aktīva sabiedrība, kuras pastāvēšanas pamats ir Satversmē noteiktās demokrātiskās vērtības un cilvēktiesības, latviešu valoda un latviskā kultūrtelpa
Atbilstības pamatojums rīcības virziena uzdevumiem	Piederības sajūta Eiropai raksturo emocionālās saites ar Eiropas kultūrtelpu, vērtībām un ES, kuras dalībvalsts ir Latvija.
Rādītāja pēctecība ar iepriekšējā perioda plānošanas dokumentos izmantotajiem rādītājiem	NIPSIP 2012.–2018. gadam; NIPSIP īstenošanas plāns 2019. – 2020. gadam Pēctecība ir nozīmīga Pamatnostādņu projektā definētajam politikas mērķim un rīcības virzienu uzdevumiem.
Rādītāja saikne ar citiem rādītājiem	Saistīts ar rādītāju B1.1.4. Atbalsts Latvijas dalībai ES (balsotu par palikšanu ES), ESS un B1.1.5. Atbalsts Latvijas dalībai ES (balsotu par palikšanu ES) starp tiem, kas mājās pārsvarā nerunā latviski, ESS.
Rādītāja saikne ar citiem politikas plānošanas dokumentiem (politikas nozarēm, apakšnozarēm)	Nav.
Rādītāja aptvertā mērķa grupa/-as	Aptver visus Latvijas iedzīvotājus vecumā no 15 gadiem
Rādītāja dublēšanās risks ar citiem rādītājiem	Nav identificēts.
Rādītāja mērījumiem izmantojamais datu avots vai avoti, novērtējot to pieejamības riskus	Eiropas Sociālais pētījums (ESS/ <i>European Social Survey</i>) Datu avota turētājs: Eiropas Sociālā pētījuma (ESS/ <i>European Social Survey</i>) organizatoru grupa. Datu elektroniskais brīvas pieejas repozitorijs: https://www.europeansocialsurvey.org/data/country.html?c=latvia Atbildīgā institūcija par datu ieguvu (pētījuma veikšanu): LU Sociālo zinātņu fakultātes Sociālo un politisko pētījumu institūts, atbildīgais

	Jurijs Ņikišins. Valsts budžeta finansējums. Datu ieguvei piešķirtos valsts budžeta līdzekļus administrē IZM VIAA. Datu ieguves metode: Latvijas iedzīvotāju kopumu reprezentējoša nejaušā izlase, izmantojot adresu reģistru Mērķa grupa: Latvijas iedzīvotāji vecumā no 15 gadiem Izlases apmērs: 900-1100 respondenti (2020. gadā – 918 respondenti). Nesvērti dati. Datu ieguvei un apstrādei nepieciešamais laiks: aptauja notiek reizi divos gados, dati pieejami 1,5 gadu vēlāk, piemēram, dati par 2018. gada aptauju pieejami ir 2019. gada oktobrī. Nākamās aptaujas (10 un 11 posmi) plānotas 2021. gadā un 2023. gadā (attiecinīgi dati būs pieejami 2022. gada un 2024. gada beigās).
Rādītāja bāzes vērtības un prognozējamo vērtību novērtējums Pamatnostādņu projektā	Nav iekļauts Pamatnostādņu projektā.
Rādītāja jaunākā vērtība, tās datu avots, metodoloģiskie aspekti	2020. gads: 37,5%, ESS
Rādītāja prognozētā vērtība 2024. gadā	39%
Rādītāja prognozētā vērtība 2027. gadā	41%
Rādītāju vērtību interpretācijas vadlīnijas, ja nepieciešams, norādot uz iespējamiem maldīgas interpretācijas riskiem, piemēram, vai arī, kādi faktori jāņem vērā, interpretējot konkrēto rādītāju	Interpretējot datus, jāņem vērā izlases kļūdas lielums, jo ESS dati tiek iegūti uz aptaujas bāzes. Aptaujā jautājuma formulējums C10. “Cik lielā mērā jūs jūtaties emocionāli saistīts(-a) ar Eiropu? Lūdzu, izvēlieties skaitli no 0 līdz 10, ja 0 nozīmē “nemaz neesmu emocionāli saistīts(-a)” un 10 nozīmē “ļoti emocionāli saistīts(-a)”. Tika pieņemts, ka “tuvu” atbilst skalas punktiem 7 un 8, “ļoti tuvu” – 9 un 10.
Rādītāju ietekmējošie ārējie faktori, to raksturojums	Rādītāju “Piederības sajūta Eiropai” var ietekmēt konteksta faktori aptaujas veikšanas brīdī. Piemēram, politiskā vai ekonomiskā krīze Eiropā (piemēram, Brexit negatīvā ietekme, politiskie skandāli, ES komunikācijas kļūdas, piemēram, par Covid-19 pārvaldību 2019. gada pavasarī, ekonomiskā lejupslīde), kā arī cita veida krīzes (piemēram, migrantu krīze, protesti pret ES citās valstīs) var radīt negatīvu fonu, kas sekmē negatīvas atbildes sniegšanu. Rādītāju var apdraudēt arī dezinformācijas kampaņas sociālajos tīklos, kas izplata negatīvu informāciju par ES.
Rādītāja izvērtējums pret starptautiskā līmeņa rādītājiem	ESS ir starptautiska pētījumu programma, kurā piedalās 38 valstis, tajā skaitā, visas Baltijas valstis, lielākā daļa ES dalībvalstu, Lielbritānija, Izraēla, Turcija un Krievijas Federācija (https://www.europeansocialsurvey.org/about/participating_countries.html), līdz ar to ir pieejami salīdzinājumi ar šīm valstīm.
Cita informācija/ieteikumi	Izvērstis apraksts par ESS datu ieguves metodoloģiju pieejams šeit: https://www.europeansocialsurvey.org/methodology/

B1.1.1. Datu pase

Rādītāja nosaukums	Piederības sajūta Eiropai (ļoti tuvs, tuvs), ESS
Aktuālā vērtība	2020. gads: 37,5%
Datu ieguves metodoloģija	Eiropas Sociālais pētījums (C10). “Cik lielā mērā jūs jūtaties emocionāli saistīts(-a) ar Eiropu? Lūdzu, izvēlieties skaitli no 0 līdz 10, ja 0 nozīmē “nemaz neesmu emocionāli saistīts(-a)” un 10 nozīmē “ļoti emocionāli saistīts(-a)”. Tika pieņemts, ka “tuvu” atbilst skalas punktiem 7 un 8, “ļoti tuvu” – 9 un 10.
Datu ieguves biežums	ESS aptaujas tiek veiktas ik pēc diviem gadiem.
Datu turētājs	Eiropas Sociālā pētījuma (ESS/ European Social Survey) organizatoru grupa. Datu elektroniskais brīvas pieejas repozitorijs: https://www.europeansocialsurvey.org/data/country.html?c=latvia
Rādītāja avots	Latvijas iedzīvotāju kopumu vecumā no 15 gadiem reprezentējoša aptauja. Izlases apmērs: 900-1100 respondenti (2020. gadā – 918 respondenti). Nesvērti dati.
Sasniedzamais mērķis (ja attiecināms)	2024. gads: 39% 2027. gads: 41%
Datu formāts	%
Cita informācija (ja attiecināms)	Dati pieejami tikai reģistrētiem lietotājiem un tikai formātā, kas izmantojami ar datu statistiskās apstrādes programmām SAS vai SPSS. Reģistrācija ir atvērta un bezmaksas. Datu ieguvei un apstrādei nepieciešamais laiks: aptauja notiek reizi divos gados, dati pieejami 1,5 gadu vēlāk, piemēram, dati par 2018. gada aptauju pieejami ir 2019. gada oktobrī. Nākamās aptaujas (10 un 11 posmi) plānotas 2021. gadā un 2023. gadā (attiecīgi dati būs pieejami 2022. gada un 2024. gada beigās).

B1.1.2. Piederības sajūta Eiropai (ļoti tuvs, tuvs), starp tiem, kas mājās pārsvarā nerunā latviski, ESS

Rādītāju raksturojošie kritēriji	Kritērija raksturojums
Atbilstošās caurviju prioritātes	Nacionālā identitāte
Atbilstības pamatojums politikas virsmērķim	Pilnībā atbilst politikas virsmērķim, jo saliedētas sabiedrības politikas virsmērķis ir nacionāla, solidāra, atvērta un pilsoniski aktīva sabiedrība, kuras pastāvēšanas pamats ir Satversmē noteiktās demokrātiskās vērtības un cilvēktiesības, latviešu valoda un latviskā kultūrtelpa
Atbilstības pamatojums rīcības virziena uzdevumiem	Piederības sajūta Eiropai raksturo emocionālās saites ar Eiropas kultūrtelpu, vērtībām un ES, kuras dalībvalsts ir Latvija.
Rādītāja pēctecība ar iepriekšējā perioda plānošanas dokumentos izmantotajiem rādītājiem	NIPSIP 2012.–2018. gadam; NIPSIP īstenošanas plāns 2019. – 2020. gadam Pēctecība ir nozīmīga Pamatnostādņu projektā definētajam politikas mērķim un rīcības virzienu uzdevumiem.
Rādītāja saikne ar citiem rādītājiem	Rādītājs ir saistīts ar B1.1.1., apver tikai noteiktu daļu no Latvijas iedzīvotājiem (tiem, kas mājās pārsvarā nerunā latviski)

Rādītāja saikne ar citiem politikas plānošanas dokumentiem (politikas nozarēm, apakšnozarēm)	Nav.
Rādītāja aptvertā mērķa grupa/-as	Aptver Latvijas iedzīvotājus vecumā no 15 gadiem, kas mājās pārsvarā nerunā latviski
Rādītāja dublēšanās risks ar citiem rādītājiem	Nav identificēts.
Rādītāja mērījumiem izmantojamais datu avots vai avoti, novērtējot to pieejamības riskus	Eiropas Sociālais pētījums (<i>ESS/ European Social Survey</i>) Datu avota turētājs: Eiropas Sociālā pētījuma (<i>ESS/ European Social Survey</i>) organizatoru grupa. Datu elektroniskais brīvas pieejas repozitorijs: https://www.europeansocialsurvey.org/data/country.html?c=latvia Atbildīgā institūcija par datu ieguvu (pētījuma veikšanu): LU Sociālo zinātņu fakultātes Sociālo un politisko pētījumu institūts, atbildīgais Jurijs Ņikišins. Valsts budžeta finansējums. Datu ieguvei piešķirtos valsts budžeta līdzekļus administrē IZM VIAA. Datu ieguves metode: Latvijas iedzīvotāju kopumu reprezentējoša nejaušā izlase, izmantojot adrešu reģistru Mērķa grupa: Latvijas iedzīvotāji vecumā no 15 gadiem, kas mājās pārsvarā nerunā latviski Izlases apmērs: 900-1100 respondenti (2020. gadā – 918 respondenti). Nesvērti dati. Apakšizlases apmērs – 193 respondenti. Datu ieguvei un apstrādei nepieciešamais laiks: aptauja notiek reizi divos gados, dati pieejami 1,5 gadu vēlāk, piemēram, dati par 2018. gada aptauju pieejami ir 2019. gada oktobrī. Nākamās aptaujas (10 un 11 posmi) plānotas 2021. gadā un 2023. gadā (attiecīgi dati būs pieejami 2022. gada un 2024. gada beigās).
Rādītāja bāzes vērtības un prognozējamo vērtību novērtējums Pamatnostādņu projektā	Nav iekļauts Pamatnostādņu projektā.
Rādītāja jaunākā vērtība, tās datu avots, metodoloģiskie aspekti	2020. gads: 24,3%, ESS
Rādītāja prognozētā vērtība 2024. gadā	26%
Rādītāja prognozētā vērtība 2027. gadā	28%
Rādītāju vērtību interpretācijas vadlīnijas, ja nepieciešams, norādot uz iespējamiem maldīgas interpretācijas riskiem, piemēram, vai arī, kādi faktori jāņem vērā, interpretējot konkrēto rādītāju	Interpretējot datus, jāņem vērā izlases kļūdas lielums, jo ESS dati tiek iegūti uz aptaujas bāzes. Aptaujā jautājuma formulējums C10. “Cik lielā mērā jūs jūtaties emocionāli saistīts(-a) ar Eiropu? Lūdzu, izvēlieties skaitli no 0 līdz 10, ja 0 nozīmē "nemaz neesmu emocionāli saistīts(-a)" un 10 nozīmē "ļoti emocionāli saistīts(-a)". Tika pieņemts, ka “tuvu” atbilst skalas punktiem 7 un 8, “ļoti tuvu” – 9 un 10. Tie, kas mājās pārsvarā nerunā latviski, noskaidroti jautājumā:

	C25. Kādā valodā vai valodās Jūs pārsvarā runājat mājās? <i>Ierakstiet ne vairāk kā 2 valodas.</i> Rādītājs iegūts, sakodējot abu mainīgo atbilžu mainīgos vienā: mājās runā latviski (1) vai mājās nerunā latviski (0). Saskaņā ar 2020. gada aptaujas datiem 79% Latvijas iedzīvotāju mājās runā latviski, 21% nerunā.
Rādītāju ietekmējošie ārējie faktori, to raksturojums	Rādītāju “Piederības sajūta Eiropai” var ietekmēt konteksta faktori aptaujas veikšanas brīdī. Piemēram, politiskā vai ekonomiskā krīze Eiropā (piemēram, Brexit negatīvā ietekme, politiskie skandāli, ES komunikācijas kļūdas, piemēram, par Covid-19 pārvaldību 2019. gada pavasarī, ekonomiskā lejupslīde), kā arī cita veida krīzes (piemēram, migrantu krīze, protesti pret ES citās valstīs) var radīt negatīvu fonu, kas sekmē negatīvas atbildes sniegšanu. Rādītāju var apdraudēt arī dezinformācijas kampaņas sociālajos tīklos, kas izplata negatīvu informāciju par ES.
Rādītāja izvērtējums pret starptautiskā līmeņa rādītājiem	ESS ir starptautiska pētījumu programma, kurā piedalās 38 valstis, tajā skaitā, visas Baltijas valstis, lielākā daļa ES dalībvalstu, Lielbritānija, Izraēla, Turcija un Krievijas Federācija (https://www.europeansocialsurvey.org/about/participating_countries.html), līdz ar to ir pieejami salīdzinājumi ar šīm valstīm.
Cita informācija/ ieteikumi	Izvērstis apraksts par ESS datu ieguves metodoloģiju pieejams šeit: https://www.europeansocialsurvey.org/methodology/

B1.1.2. Datu pase

Rādītāja nosaukums	Piederības sajūta Eiropai (ļoti tuvs, tuvs), starp tiem, kas mājās pārsvarā nerunā latviski, ESS
Aktuālā vērtība	2020. gads: 24,3%
Datu ieguves metodoloģija	Eiropas Sociālais pētījums (C10). “Cik lielā mērā jūs jūtaties emocionāli saistīts(-a) ar Eiropu? Lūdzu, izvēlieties skaitli no 0 līdz 10, ja 0 nozīmē “nemaz neesmu emocionāli saistīts(-a)” un 10 nozīmē “ļoti emocionāli saistīts(-a)”. Tika pieņemts, ka “tuvu” atbilst skalas punktiem 7 un 8, “ļoti tuvu” – 9 un 10. Tie, kas mājās pārsvarā nerunā latviski, noskaidroti jautājumā: C25. Kādā valodā vai valodās Jūs pārsvarā runājat mājās? Ierakstiet ne vairāk kā 2 valodas. Rādītājs iegūts, sakodējot abu mainīgo atbilžu mainīgos vienā: mājās runā latviski (1) vai mājās nerunā latviski (0). Saskaņā ar 2020. gada aptaujas datiem 79% Latvijas iedzīvotāju mājās runā latviski, 21% nerunā.
Datu ieguves biežums	ESS aptaujas tiek veiktas ik pēc diviem gadiem.
Datu turētājs	Eiropas Sociālā pētījuma (ESS/ <i>European Social Survey</i>) organizatoru grupa. Datu elektroniskais brīvas pieejas repozitorijs: https://www.europeansocialsurvey.org/data/country.html?c=latvia
Rādītāja avots	Latvijas iedzīvotāju kopumu vecumā no 15 gadiem reprezentējoša aptauja. Izlases apmērs: 900-1100 respondenti (2020. gadā – 918 respondenti; apakšizlases apmērs – 193 respondenti). Nesvērti dati.
Sasniedzamais mērķis (ja attiecināms)	2024. gads: 26% 2027. gads: 28%
Datu formāts	%

Cita informācija (ja attiecināms)	Dati pieejami tikai reģistrētiem lietotājiem un tikai formātā, kas izmantojami ar datu statistiskās apstrādes programmām SAS vai SPSS. Reģistrācija ir atvērta un bezmaksas. Datu ieguvei un apstrādei nepieciešamais laiks: aptauja notiek reizi divos gados, dati pieejami 1,5 gadu vēlāk, piemēram, dati par 2018. gada aptauju pieejami ir 2019. gada oktobrī. Nākamās aptaujas (10 un 11 posmi) plānotas 2021. gadā un 2023. gadā (attiecīgi dati būs pieejami 2022. gada un 2024. gada beigās).
-----------------------------------	---

B1.1.3. Piederības sajūta Latvijai (ļoti tuvs, tuvs), starp tiem, kas mājās pārsvarā nerunā latviski, ESS

Rādītāju raksturojošie kritēriji	Kritērija raksturojums
Atbilstošās caurviju prioritātes	Nacionālā identitāte
Atbilstības pamatojums politikas virsmērķim	Pilnībā atbilst politikas virsmērķim, jo saliedētas sabiedrības politikas virsmērķis ir nacionāla, solidāra, atvērta un pilsoniski aktīva sabiedrība, kuras pastāvēšanas pamats ir Satversmē noteiktās demokrātiskās vērtības un cilvēktiesības, latviešu valoda un latviskā kultūrtelpa
Atbilstības pamatojums rīcības virziena uzdevumiem	Piederības sajūta Latvijai raksturo emocionālās saites ar Latviju, Latvijas kultūrtelpu, dabu, cilvēkiem.
Rādītāja pēctecība ar iepriekšējā perioda plānošanas dokumentos izmantotajiem rādītājiem	NIPSIPP 2012.–2018.gadam; NIPSIP īstenošanas plāns 2019. – 2020.gadam Pēctecība ir nozīmīga Pamatnostādņu projektā definētajam politikas mērķim un rīcības virzienu uzdevumiem.
Rādītāja saikne ar citiem rādītājiem	Rādītājs ir saistīts ar A1.1.1., apver tikai noteiktu daļu no Latvijas iedzīvotājiem (tiem, kas mājās pārsvarā nerunā latviski)
Rādītāja saikne ar citiem politikas plānošanas dokumentiem (politikas nozarēm, apakšnozarēm)	Nav.
Rādītāja aptvertā mērķa grupa/-as	Aptver Latvijas iedzīvotājus vecumā no 15 gadiem, kas mājās pārsvarā nerunā latviski
Rādītāja dublēšanās risks ar citiem rādītājiem	Nav identificēts.
Rādītāja mērījumiem izmantojamais datu avots vai avoti, novērtējot to pieejamības riskus	Eiropas Sociālais pētījums (<i>ESS/ European Social Survey</i>) Datu avota turētājs: Eiropas Sociālā pētījuma (<i>ESS/ European Social Survey</i>) organizatoru grupa. Datu elektroniskais brīvas pieejas repozitorijs: https://www.europeansocialsurvey.org/data/country.html?c=latvia Atbildīgā institūcija par datu ieguvei (pētījuma veikšanu): LU Sociālo zinātņu fakultātes Sociālo un politisko pētījumu institūts, atbildīgais Jurijs Ņikišins. Valsts budžeta finansējums. Datu ieguvei piešķirtos valsts budžeta līdzekļus administrē IZM VIAA. Datu ieguves metode: Latvijas iedzīvotāju kopumu reprezentējoša nejaušā izlase, izmantojot adrešu reģistru Mērķa grupa: Latvijas iedzīvotāji vecumā no 15 gadiem, kas mājās pārsvarā nerunā latviski

	Izlases apmērs: 900-1100 respondenti (2020. gadā – 918 respondenti). Nesvērti dati. Apakšizlases apmērs – 193 respondenti. Datu ieguvei un apstrādei nepieciešamais laiks: aptauja notiek reizi divos gados, dati pieejami 1,5 gadu vēlāk, piemēram, dati par 2018. gada aptauju pieejami ir 2019. gada oktobrī. Nākamās aptaujas (10 un 11 posmi) plānotas 2021. gadā un 2023. gadā (attiecinīgi dati būs pieejami 2022. gada un 2024. gada beigās).
Rādītāja bāzes vērtības un prognozējamo vērtību novērtējums Pamatnostādņu projektā	Nav iekļauts Pamatnostādņu projektā.
Rādītāja jaunākā vērtība, tās datu avots, metodoloģiskie aspekti	2020. gads: 67,5%, ESS
Rādītāja prognozētā vērtība 2024. gadā	70%
Rādītāja prognozētā vērtība 2027. gadā	72%
Rādītāju vērtību interpretācijas vadlīnijas, ja nepieciešams, norādot uz iespējamām maldīgas interpretācijas riskiem, piemēram, vai arī, kādi faktori jāņem vērā, interpretējot konkrēto rādītāju	Interpretējot datus, jāņem vērā izlases kļūdas lielums, jo ESS dati tiek iegūti uz aptaujas bāzes. Aptaujā jautājuma formulējums C9. “Cik lielā mērā jūs jūtaties emocionāli saistīts(-a) ar Latviju? Lūdzu, izvēlieties skaitli no 0 līdz 10, ja 0 nozīmē "nemaz neesmu emocionāli saistīts(-a)" un 10 nozīmē "ļoti emocionāli saistīts(-a)". Tika pieņemts, ka “tuvu” atbilst skalas punktiem 7 un 8, “ļoti tuvu” – 9 un 10. Tie, kas mājās pārsvarā nerunā latviski, noskaidroti jautājumā: C25. Kādā valodā vai valodās Jūs pārsvarā runājat mājās? <i>Ierakstiet ne vairāk kā 2 valodas.</i> Rādītājs iegūts, sakodējot abu mainīgo atbilžu mainīgos vienā: mājās runā latviski (1) vai mājās nerunā latviski (0). Saskaņā ar 2020. gada aptaujas datiem 79% Latvijas iedzīvotāju mājās runā latviski, 21% nerunā.
Rādītāju ietekmējošie ārējie faktori, to raksturojums	Rādītāju “Piederības sajūta Latvijai” var ietekmēt konteksta faktori aptaujas veikšanas brīdī. Piemēram, politiskā vai ekonomiskā krīze (valdības krišana, ministru atstādināšana, korupcijas skandāli, ekonomiskā lejupslīde), kā arī cita veida krīzes (piemēram, skolotāju streiks, mediķu protesti un tml.) var radīt negatīvu fonu, kas sekmē negatīvas atbildes sniegšanu. Rādītāju var apdraudēt arī dezinformācijas kampaņas sociālajos tīklos, kas izplata negatīvu informāciju par Latviju kā neveiksmīgu valsti.
Rādītāja izvērtējums pret starptautiskā līmeņa rādītājiem	ESS ir starptautiska pētījumu programma, kurā piedalās 38 valstis, tajā skaitā, visas Baltijas valstis, lielākā daļa ES dalībvalstu, Lielbritānija, Izraēla, Turcija un Krievijas Federācija (https://www.europeansocialsurvey.org/about/participating_countries.html), līdz ar to ir pieejami salīdzinājumi ar šīm valstīm.
Cita informācija/ieteikumi	Izvērstis apraksts par ESS datu ieguves metodoloģiju pieejams šeit: https://www.europeansocialsurvey.org/methodology/

B1.1.3. Datu pase

Rādītāja nosaukums	Piederības sajūta Latvijai (ļoti tuvs, tuvs), starp tiem, kas mājās pārsvarā nerunā latviski, ESS
Aktuālā vērtība	2020. gads: 67,5%
Datu ieguves metodoloģija	Eiropas Sociālais pētījums (C9). “Cik lielā mērā jūs jūtaties emocionāli saistīts(-a) ar Latviju? Lūdzu, izvēlieties skaitli no 0 līdz 10, ja 0 nozīmē “nemaz neesmu emocionāli saistīts(-a)” un 10 nozīmē “ļoti emocionāli saistīts(-a)”. Tika pieņemts, ka “tuvu” atbilst skalas punktiem 7 un 8, “ļoti tuvu” – 9 un 10. Tie, kas mājās pārsvarā nerunā latviski, noskaidroti jautājumā: C25. Kādā valodā vai valodās Jūs pārsvarā runājat mājās? Ierakstiet ne vairāk kā 2 valodas. Rādītājs iegūts, sakodējot abu mainīgo atbilžu mainīgos vienā: mājās runā latviski (1) vai mājās nerunā latviski (0). Saskaņā ar 2020. gada aptaujas datiem 79% Latvijas iedzīvotāju mājās runā latviski, 21% nerunā.
Datu ieguves biežums	ESS aptaujas tiek veiktas ik pēc diviem gadiem.
Datu turētājs	Eiropas Sociālā pētījuma (ESS/ European Social Survey) organizatoru grupa. Datu elektroniskais brīvas pieejas repozitorijs: https://www.europeansocialsurvey.org/data/country.html?c=latvia
Rādītāja avots	Latvijas iedzīvotāju kopumu vecumā no 15 gadiem reprezentējoša aptauja. Izlases apmērs: 900-1100 respondenti (2020. gadā – 918 respondenti; apakšizlases apmērs – 193 respondenti). Nesvērti dati.
Sasniedzamais mērķis (ja attiecināms)	2024. gads: 70% 2027. gads: 72%
Datu formāts	%
Cita informācija (ja attiecināms)	Dati pieejami tikai reģistrētiem lietotājiem un tikai formātā, kas izmantojami ar datu statistiskās apstrādes programmām SAS vai SPSS. Reģistrācija ir atvērta un bezmaksas. Datu ieguvei un apstrādei nepieciešamais laiks: aptauja notiek reizi divos gados, dati pieejami 1,5 gadu vēlāk, piemēram, dati par 2018. gada aptauju pieejami ir 2019. gada oktobrī. Nākamās aptaujas (10 un 11 posmi) plānotas 2021. gadā un 2023. gadā (attiecinīgi dati būs pieejami 2022. gada un 2024. gada beigās).

B1.1.4. Atbalsts Latvijas dalībai ES (balsotu par palikšanu ES), ESS

Rādītāju raksturojošie kritēriji	Kritērija raksturojums
Atbilstošās caurviju prioritātes	Nacionālā identitāte
Atbilstības pamatojums politikas virsmērķim	Pilnībā atbilst politikas virsmērķim, jo saliedētas sabiedrības politikas virsmērķis ir nacionāla, solidāra, atvērta un pilsoniski aktīva sabiedrība, kuras pastāvēšanas pamats ir Satversmē noteiktās demokrātiskās vērtības un cilvēktiesības, latviešu valoda un latviskā kultūrtelpa.
Atbilstības pamatojums rīcības virziena uzdevumiem	Atbalsts Latvijas dalībai ES raksturo piederības sajūtu Eiropas kultūrtelpai un ES, kuras dalībvalsts ir Latvija.

Rādītāja pēctecība ar iepriekšējā perioda plānošanas dokumentos izmantotajiem rādītājiem	NIPSIPP 2012.–2018. gadam; NIPSIP īstenošanas plāns 2019. – 2020. gadam Pēctecība ir nozīmīga Pamatnostādņu projektā definētajam politikas mērķim un rīcības virzienu uzdevumiem.
Rādītāja saikne ar citiem rādītājiem	Rādītājs ir zināmā mērā saistīts ar rādītāju B1.1.1., jo mēra Latvijas iedzīvotāju atbalstu Latvijas dalībai ES
Rādītāja saikne ar citiem politikas plānošanas dokumentiem (politikas nozarēm, apakšnozarēm)	Nav.
Rādītāja aptvertā mērķa grupa/-as	Aptver visus Latvijas iedzīvotājus vecumā no 15 gadiem
Rādītāja dublēšanās risks ar citiem rādītājiem	Nav identificēts.
Rādītāja mērījumiem izmantojamais datu avots vai avoti, novērtējot to pieejamības riskus	Eiropas Sociālais pētījums (<i>ESS/ European Social Survey</i>) Datu avota turētājs: Eiropas Sociālā pētījuma (<i>ESS/ European Social Survey</i>) organizatoru grupa. Datu elektroniskais brīvas pieejas repozitorijs: https://www.europeansocialsurvey.org/data/country.html?c=latvia Atbildīgā institūcija par datu ieguvu (pētījuma veikšanu): LU Sociālo zinātņu fakultātes Sociālo un politisko pētījumu institūts, atbildīgais Jurijs Ņikišins. Valsts budžeta finansējums. Datu ieguvei piešķirtos valsts budžeta līdzekļus administrē IZM VIAA. Datu ieguves metode: Latvijas iedzīvotāju kopumu reprezentējoša nejaušā izlase, izmantojot adrešu reģistru Mērķa grupa: Latvijas iedzīvotāji vecumā no 15 gadiem Izlases apmērs: 900-1100 respondenti (2020. gadā – 918 respondenti). Nesvērti dati. Datu ieguvei un apstrādei nepieciešamais laiks: aptauja notiek reizi divos gados, dati pieejami 1,5 gadu vēlāk, piemēram, dati par 2018. gada aptauju pieejami ir 2019. gada oktobrī. Nākamās aptaujas (10 un 11 posmi) plānotas 2021. gadā un 2023. gadā (attiecīgi dati būs pieejami 2022. gada un 2024. gada beigās).
Rādītāja bāzes vērtības un prognozējamo vērtību novērtējums Pamatnostādņu projektā	Nav iekļauts Pamatnostādņu projektā.
Rādītāja jaunākā vērtība, tās datu avots, metodoloģiskie aspekti	2020. gads: 74,6%, ESS
Rādītāja prognozētā vērtība 2024. gadā	77%
Rādītāja prognozētā vērtība 2027. gadā	79%
Rādītāju vērtību interpretācijas vadlīnijas, ja nepieciešams, norādot uz iespējamām maldīgas interpretācijas riskiem, piemēram, vai arī, kādi	Interpretējot datus, jāņem vērā izlases kļūdas lielums, jo ESS dati tiek iegūti uz aptaujas bāzes. C41. Iztēlojieties, ka Latvijā rīt būtu referendums par dalību Eiropas Savienībā. Vai Jūs balsotu par to, lai Latvija arī turpmāk būtu Eiropas Savienības dalībvalsts vai izstātos no Eiropas Savienības?

faktori jāņem vērā, interpretējot konkrēto rādītāju	
Rādītāju ietekmējošie ārējie faktori, to raksturojums	Rādītāju “Atbalsts Latvijas dalībai ES” var ietekmēt konteksta faktori aptaujas veikšanas brīdī. Piemēram, politiskā vai ekonomiskā krīze Eiropā (piemēram, Brexit negatīvā ietekme, politiskie skandāli, ES komunikācijas kļūdas, piemēram, par Covid-19 pārvaldību 2019. gada pavasarī, ekonomiskā lejupslīde), kā arī cita veida krīzes (piemēram, migrantu krīze, protesti pret ES citās valstīs) var radīt negatīvu fonu, kas sekmē negatīvas atbildes sniegšanu. Rādītāju var apdraudēt arī dezinformācijas kampaņas sociālajos tīklos, kas izplata negatīvu informāciju par ES.
Rādītāja izvērtējums pret starptautiskā līmeņa rādītājiem	ESS ir starptautiska pētījumu programma, kurā piedalās 38 valstis, tajā skaitā, visas Baltijas valstis, lielākā daļa ES dalībvalstu, Lielbritānija, Izraēla, Turcija un Krievijas Federācija (https://www.europeansocialsurvey.org/about/participating_countries.html), līdz ar to ir pieejami salīdzinājumi ar šīm valstīm.
Cita informācija/ieteikumi	Izvērstis apraksts par ESS datu ieguves metodoloģiju pieejams šeit: https://www.europeansocialsurvey.org/methodology/

B1.1.4. Datu pase

Rādītāja nosaukums	Atbalsts Latvijas dalībai ES (balsotu par palikšanu ES), ESS
Aktuālā vērtība	2020. gads: 74,6%
Datu ieguves metodoloģija	C41. Iztēlojieties, ka Latvijā rīt būtu referendums par dalību Eiropas Savienībā. Vai Jūs balsotu par to, lai Latvija arī turpmāk būtu Eiropas Savienības dalībvalsts vai izstātos no Eiropas Savienības?
Datu ieguves biežums	ESS aptaujas tiek veiktas ik pēc diviem gadiem.
Datu turētājs	Eiropas Sociālā pētījuma (ESS/ <i>European Social Survey</i>) organizatoru grupa. Datu elektroniskais brīvas pieejas repozitorijs: https://www.europeansocialsurvey.org/data/country.html?c=latvia
Rādītāja avots	Latvijas iedzīvotāju kopumu vecumā no 15 gadiem reprezentējoša aptauja. Izlases apmērs: 900-1100 respondenti (2020. gadā – 918 respondenti). Nesvērti dati.
Sasniedzamais mērķis (ja attiecināms)	2024. gads: 77% 2027. gads: 79%
Datu formāts	%
Cita informācija (ja attiecināms)	Dati pieejami tikai reģistrētiem lietotājiem un tikai formātā, kas izmantojami ar datu statistiskās apstrādes programmām SAS vai SPSS. Reģistrācija ir atvērta un bezmaksas. Datu ieguvei un apstrādei nepieciešamais laiks: aptauja notiek reizi divos gados, dati pieejami 1,5 gadu vēlāk, piemēram, dati par 2018. gada aptauju pieejami ir 2019. gada oktobrī. Nākamās aptaujas (10 un 11 posmi) plānotas 2021. gadā un 2023. gadā (attiecinīgi dati būs pieejami 2022. gada un 2024. gada beigās).

B1.1.5. Atbalsts Latvijas dalībai ES (balsotu par palikšanu ES) starp tiem, kas mājās pārsvarā nerunā latviski, ESS

Rādītāju raksturojošie kritēriji	Kritērija raksturojums
Atbilstošās caurviju prioritātes	Nacionālā identitāte
Atbilstības pamatojums politikas virsmērķim	Pilnībā atbilst politikas virsmērķim, jo saliedētas sabiedrības politikas virsmērķis ir nacionāla, solidāra, atvērta un pilsoniski aktīva sabiedrība, kuras pastāvēšanas pamats ir Satversmē noteiktās demokrātiskās vērtības un cilvēktiesības, latviešu valoda un latviskā kultūrtelpa
Atbilstības pamatojums rīcības virziena uzdevumiem	Atbalsts Latvijas dalībai ES raksturo piederības sajūtu Eiropas kultūrtelpai un ES, kuras dalībvalsts ir Latvija.
Rādītāja pēctecība ar iepriekšējā perioda plānošanas dokumentos izmantotajiem rādītājiem	NIPSIP 2012.–2018. gadam; NIPSIP īstenošanas plāns 2019. – 2020. gadam Pēctecība ir nozīmīga Pamatnostādņu projektā definētajam politikas mērķim un rīcības virzienu uzdevumiem.
Rādītāja saikne ar citiem rādītājiem	Rādītājs ir saistīts ar B1.1.4., apver tikai noteiktu daļu no Latvijas iedzīvotājiem (tiem, kas mājās pārsvarā nerunā latviski)
Rādītāja saikne ar citiem politikas plānošanas dokumentiem (politikas nozarēm, apakšnozarēm)	Nav.
Rādītāja aptvertā mērķa grupa/-as	Aptver Latvijas iedzīvotājus vecumā no 15 gadiem, kas mājās pārsvarā nerunā latviski
Rādītāja dublēšanās risks ar citiem rādītājiem	Nav identificēts.
Rādītāja mērījumiem izmantojamais datu avots vai avoti, novērtējot to pieejamības riskus	Eiropas Sociālais pētījums (<i>ESS/ European Social Survey</i>) Datu avota turētājs: Eiropas Sociālā pētījuma (<i>ESS/ European Social Survey</i>) organizatoru grupa. Datu elektroniskais brīvas pieejas repozitorijs: https://www.europeansocialsurvey.org/data/country.html?c=latvia Atbildīgā institūcija par datu ieguvē (pētījuma veikšanu): LU Sociālo zinātņu fakultātes Sociālo un politisko pētījumu institūts, atbildīgais Jurijs Ņikišins. Valsts budžeta finansējums. Datu ieguvei piešķirtos valsts budžeta līdzekļus administrē IZM VIAA. Datu ieguves metode: Latvijas iedzīvotāju kopumu reprezentējoša nejaušā izlase, izmantojot adrešu reģistru Mērķa grupa: Latvijas iedzīvotāji vecumā no 15 gadiem, kas mājās pārsvarā nerunā latviski Izlases apmērs: 900-1100 respondenti (2020. gadā – 918 respondenti). Nesvērti dati. Apakšizlases apmērs – 193 respondenti. Datu ieguvei un apstrādei nepieciešamais laiks: aptauja notiek reizi divos gados, dati pieejami 1,5 gadu vēlāk, piemēram, dati par 2018. gada aptauju pieejami ir 2019. gada oktobrī. Nākamās aptaujas (10 un 11 posmi) plānotas 2021. gadā un 2023. gadā (attiecīgi dati būs pieejami 2022. gada un 2024. gada beigās).

Rādītāja bāzes vērtības un prognozējamo vērtību novērtējums Pamatnostādņu projektā	Nav iekļauts Pamatnostādņu projektā.
Rādītāja jaunākā vērtība, tās datu avots, metodoloģiskie aspekti	2020. gads: 54,4%, ESS
Rādītāja prognozētā vērtība 2024. gadā	56%
Rādītāja prognozētā vērtība 2027. gadā	58%
Rādītāju vērtību interpretācijas vadlīnijas, ja nepieciešams, norādot uz iespējamiem maldīgas interpretācijas riskiem, piemēram, vai arī, kādi faktori jāņem vērā, interpretējot konkrēto rādītāju	Interpretējot datus, jāņem vērā izlases kļūdas lielums, jo ESS dati tiek iegūti uz aptaujas bāzes. C41. Iztēlojieties, ka Latvijā rīt būtu referendums par dalību Eiropas Savienībā. Vai Jūs balsotu par to, lai Latvija arī turpmāk būtu Eiropas Savienības dalībvalsts vai izstātos no Eiropas Savienības? Tie, kas mājās pārsvarā nerunā latviski, noskaidroti jautājumā: C25. Kādā valodā vai valodās Jūs pārsvarā runājat mājās? <i>Ierakstiet ne vairāk kā 2 valodas.</i> Rādītājs iegūts, sakodējot abu mainīgo atbilžu mainīgos vienā: mājās runā latviski (1) vai mājās nerunā latviski (0). Saskaņā ar 2020. gada aptaujas datiem 79% Latvijas iedzīvotāju mājās runā latviski, 21% nerunā.
Rādītāju ietekmējošie ārējie faktori, to raksturojums	Rādītāju “Atbalsts Latvijas dalībai ES” var ietekmēt konteksta faktori aptaujas veikšanas brīdī. Piemēram, politiskā vai ekonomiskā krīze Eiropā (piemēram, Brexit negatīvā ietekme, politiskie skandāli, ES komunikācijas kļūdas, piemēram, par Covid-19 pārvaldību 2019. gada pavasarī, ekonomiskā lejupslīde), kā arī cita veida krīzes (piemēram, migrantu krīze, protesti pret ES citās valstīs) var radīt negatīvu fonu, kas sekmē negatīvas atbildes sniegšanu. Rādītāju var apdraudēt arī dezinformācijas kampaņas sociālajos tīklos, kas izplata negatīvu informāciju par ES.
Rādītāja izvērtējums pret starptautiskā līmeņa rādītājiem	ESS ir starptautiska pētījumu programma, kurā piedalās 38 valstis, tajā skaitā, visas Baltijas valstis, lielākā daļa ES dalībvalstu, Lielbritānija, Izraēla, Turcija un Krievijas Federācija (https://www.europeansocialsurvey.org/about/participating_countries.html), līdz ar to ir pieejami salīdzinājumi ar šīm valstīm.
Cita informācija/ ieteikumi	Izvērstā apraksts par ESS datu ieguves metodoloģiju pieejams šeit: https://www.europeansocialsurvey.org/methodology/

B1.1.5. Datu pase

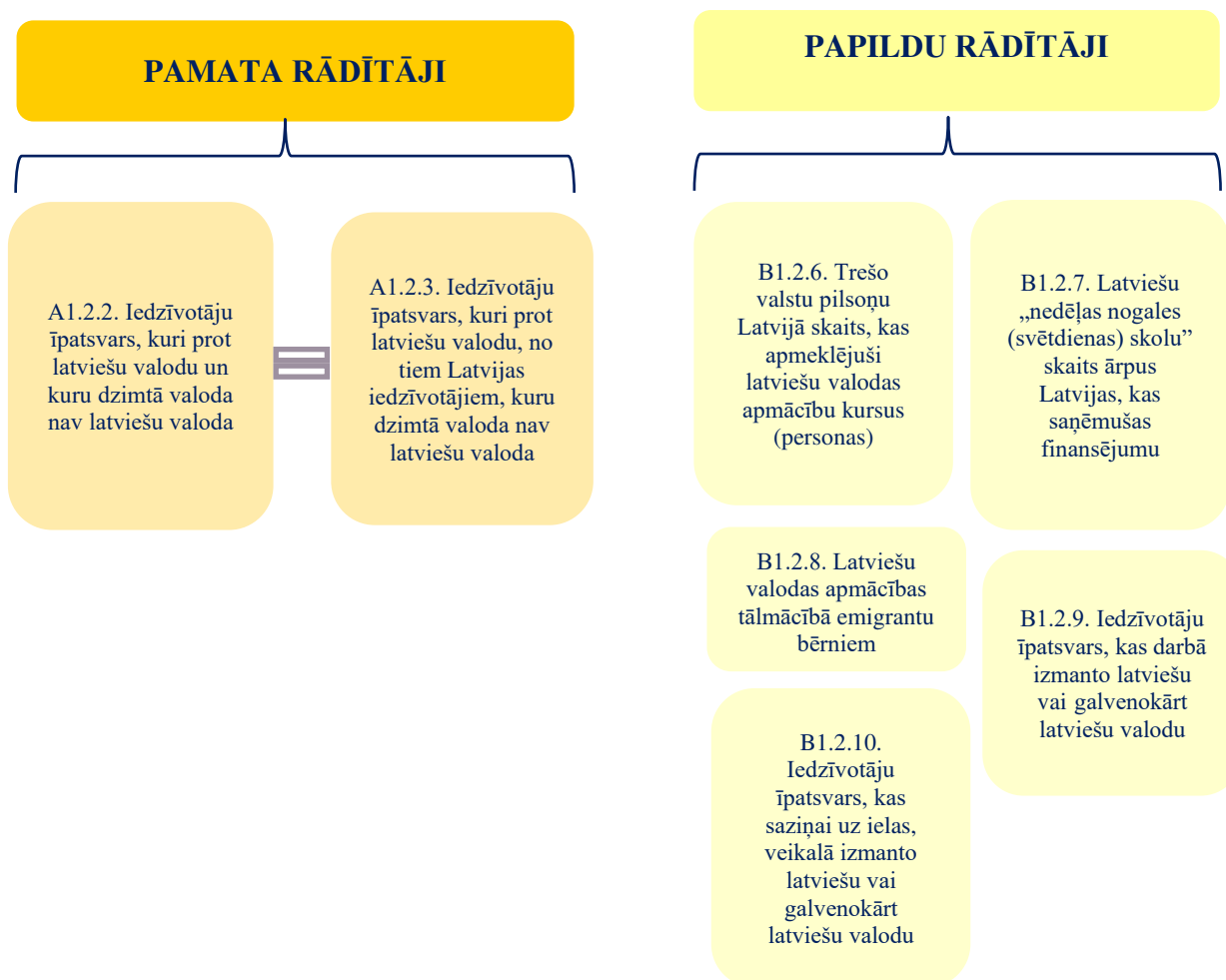
Rādītāja nosaukums	Atbalsts Latvijas dalībai ES (balsotu par palikšanu ES) starp tiem, kas mājās pārsvarā nerunā latviski, ESS
Aktuālā vērtība	2020. gads: 54,4%
Datu ieguves metodoloģija	C41. Iztēlojieties, ka Latvijā rīt būtu referendums par dalību Eiropas Savienībā. Vai Jūs balsotu par to, lai Latvija arī turpmāk būtu Eiropas Savienības dalībvalsts vai izstātos no Eiropas Savienības? Tie, kas mājās pārsvarā nerunā latviski, noskaidroti jautājumā:

	C25. Kādā valodā vai valodās Jūs pārsvarā runājat mājās? Ierakstiet ne vairāk kā 2 valodas. Rādītājs iegūts, sakodējot abu mainīgo atbilžu mainīgos vienā: mājās runā latviski (1) vai mājās nerunā latviski (0). Saskaņā ar 2020. gada aptaujas datiem 79% Latvijas iedzīvotāju mājās runā latviski, 21% nerunā.
Datu ieguves biežums	ESS aptaujas tiek veiktas ik pēc diviem gadiem.
Datu turētājs	Eiropas Sociālā pētījuma (<i>ESS/ European Social Survey</i>) organizatoru grupa. Datu elektroniskais brīvas pieejas repozitorijs: https://www.europeansocialsurvey.org/data/country.html?c=latvia
Rādītāja avots	Latvijas iedzīvotāju kopumu vecumā no 15 gadiem reprezentējoša aptauja. Izlases apmērs: 900-1100 respondenti (2020. gadā – 918 respondenti; apakšizlases apmērs – 193 respondenti). Nesvērti dati.
Sasniedzamais mērķis (ja attiecināms)	2024. gads: 56% 2027. gads: 58%
Datu formāts	%
Cita informācija (ja attiecināms)	Dati pieejami tikai reģistrētiem lietotājiem un tikai formātā, kas izmantojami ar datu statistiskās apstrādes programmām SAS vai SPSS. Reģistrācija ir atvērta un bezmaksas. Datu ieguvei un apstrādei nepieciešamais laiks: aptauja notiek reizi divos gados, dati pieejami 1,5 gadu vēlāk, piemēram, dati par 2018. gada aptauju pieejami ir 2019. gada oktobrī. Nākamās aptaujas (10 un 11 posmi) plānotas 2021. gadā un 2023. gadā (attiecīgi dati būs pieejami 2022. gada un 2024. gada beigās).

1.2. uzdevums. Veicināt latviešu valodas kā sabiedrību vienojoša pamata nostiprināšanos ikdienas saziņā

4. attēls. 1. rīcības virziena 1.2. uzdevuma rādītāji

1.2. uzdevums: Veicināt latviešu valodas kā sabiedrību vienojoša pamata nostiprināšanos ikdienas saziņā

PAMATA RĀDĪTĀJI

A1.2.2. Iedzīvotāju īpatsvars, kuri prot latviešu valodu un kuru dzimtā valoda nav latviešu valoda, CSP

Rādītāju raksturojošie kritēriji	Kritērija raksturojums
Atbilstošās caurviju prioritātes	Latviešu valoda
Atbilstības pamatojums politikas virsmērķim	Pilnībā atbilst politikas virsmērķim, jo gan Satversmes kodolā, gan augstākā līmeņa politikas plānošanas dokumentos uzsvēta latviešu valodas nozīme. Nacionālā attīstības plānā latviešu valodas un kultūras pastāvēšana savā zemē identificēta kā valsts pastāvēšanas jēga. Latviešu valoda ir viens no sabiedrību vienojošiem elementiem, kas nodrošina Satversmē balstītu demokrātisko vērtību nostiprināšanos Latvijas valsts līdzsvarotai attīstībai. Valoda nav tikai saziņas vai informācijas līdzeklis, tā ir kultūrmantojuma sastāvdaļa, nacionālās literatūras izteiksmes līdzeklis, tilts starp paaudzēm, nacionālās identitātes un specifikas nesēja. Latviešu valoda ir mūsu nacionālās identitātes pamatiezīme.
Atbilstības pamatojums rīcības virziena uzdevumiem	Rādītāja palielināšanās liecina par latviešu valodas ietekmes palielināšanos Latvijas kultūrvidē, veicinot ātrāku sabiedrības integrāciju.
Rādītāja pēctecība ar iepriekšējā perioda plānošanas dokumentos izmantotajiem rādītājiem	NIPSIPP 2012.–2018. gadam; NIPSIP īstenošanas plāns 2019. – 2020. gadam; Valsts valodas politikas pamatnostādnes 2015.–2020. gadam. Pēctecība ir nozīmīga Pamatnostādņu projektā definētajam politikas mērķim un rīcības virzienu uzdevumiem.
Rādītāja saikne ar citiem rādītājiem	Dublējas ar rādītāju A1.1.3., jo pastāv bažas, ka A1.1.2. rādītājs vairs netiek regulāri iegūts CSP datos.
Rādītāja saikne ar citiem politikas plānošanas dokumentiem (politikas nozarēm, apakšnozarēm)	Projekts “Valsts valodas politikas pamatnostādnes 2021.-2027.gadam”
Rādītāja aptvertā mērķa grupa/-as	Aptver Latvijas iedzīvotājus vecumā no 25 līdz 64 gadiem, kuru dzimtā valoda nav latviešu valoda
Rādītāja dublēšanās risks ar citiem rādītājiem	Nav identificēts.
Rādītāja mērījumiem izmantojamais datu avots vai avoti, novērtējot to pieejamības riskus	NAP 2027 6. prioritātes rādītājs [404]: Pieaugušo iedzīvotāju īpatsvars, kuri prot latviešu valodu un kuru dzimtā valoda nav latviešu valoda (25–64 g. v.), avots: CSP (5.14. nr. 61). Apzinātā informācija (Avots: Sigita Šulca, CSP, Sociālās statistikas metodoloģijas daļa) liecina, ka CSP turpmāk šādus datus nevāks, līdz ar to nepieciešams precizēt citus iespējamus datu ieguves avotus, piemēram, Latviešu valodas aģentūras veiktie monitoringi. Normatīvā regulējuma izpēte liecina, ka CSP šos datus ieguva saskaņā ar MK 763 “Noteikumiem par Oficiālās statistikas programmu 2019.–2021. gadam” (11.12.2018.), bet tie zaudējuši spēku līdz ar MK 644 “Noteikumiem par Oficiālās statistikas programmu 2020.–2022. gadam” (17.12.2019.), kur 5.14. punkts ir izslēgts.

Rādītāja bāzes vērtības un prognozējamo vērtību novērtējums Pamatnostādņu projektā	2016. gads: 81,5% 2024. gads: 82,5% 2027. gads: 84%
Rādītāja jaunākā vērtība, tās datu avots, metodoloģiskie aspekti	Nav pieejama, jo 2019.-2020. gadā šādi dati netika iegūti un arī turpmākajā periodā CSP šādus datus neplāno iegūt.
Rādītāja prognozētā vērtība 2024. gadā	82,5%
Rādītāja prognozētā vērtība 2027. gadā	84%
Rādītāju vērtību interpretācijas vadlīnijas, ja nepieciešams, norādot uz iespējamiem maldīgas interpretācijas riskiem, piemēram, vai arī, kādi faktori jāņem vērā, interpretējot konkrēto rādītāju	Interpretējot datus, jāņem vērā izlases kļūdas lielums, jo CSP dati tiek iegūti uz aptaujas bāzes.
Rādītāju ietekmējošie ārējie faktori, to raksturojums	Rādītājs atklāj iedzīvotāju latviešu valodas zināšanu pašvērtējumu. Raksturīgs, ka pašvērtējumu cilvēki cenšas palielināt, ja uzskata, ka tas ir nozīmīgs kādu mērķu sasniegšanai, piemēram, lai radītu pozitīvu iespaidu uz citiem vai pozitīvu paštēlu. Kopumā šobrīd drīzāk varētu būt raksturīgs, ka pašvērtējums tiek paaugstināts, nevis pazemināts, jo latviešu valoda ir pieprasīta Latvijas darba tirgū, un cilvēki ir ieinteresēti raksturot savas zināšanas kā labākas, nevis sliktākas, nekā tās ir patiesībā. Valodas zināšanu pašvērtējumā emocionāli faktori, piemēram, negatīva attieksme pret valodas politiku Latvijā, parasti nav ļoti būtiska ietekme.
Rādītāja izvērtējums pret starptautiskā līmeņa rādītājiem	Nav pieejams.
Cita informācija/ieteikumi	Nav.

A1.2.2. Datu pase

Rādītāja nosaukums	Pieaugušo iedzīvotāju īpatsvars, kuri prot latviešu valodu un kuru dzimtā valoda nav latviešu valoda (25–64 g. v.), CSP
Aktuālā vērtība	2016. gads: 81,5%
Datu ieguves metodoloģija	2017. un 2018. gadā CSP organizēja ārējās migrācijas aptauju ar mērķi iegūt papildu informāciju par migrācijas plūsmām. Uzklusot datu lietotāju vajadzības, aptaujā tika uzdoti jautājumi par valodām – dzimto un mājās lietoto valodu, kā arī svešvalodu prasmēm. Detalizētu informāciju par ārējās migrācijas aptauju skat. CSP mājaslapā: https://www.csb.gov.lv/lv/2283-csp-uzsak-iedzivotaju-aptauju-par-arejo-migraciju .
Datu ieguves biežums	Saskaņā ar MK 763 “Noteikumiem par Oficiālās statistikas programmu 2019.–2021. gadam” (11.12.2018.), CSP šos datus ieguva katru gadu,

	bet tie zaudējuši spēku līdz ar MK 644 “Noteikumiem par Oficiālās statistikas programmu 2020.–2022. gadam” (17.12.2019.), kur 5.14. punkts ir izslēgts.
Datu turētājs	CSP
Rādītāja avots	CSP (5.14. nr. 61)
Sasniedzamo mērķi (ja attiecināms)	2024. gads: 82,5% 2027. gads: 84%
Datu formāts	%
Cita informācija (ja attiecināms)	Nav.

A1.2.3. Iedzīvotāju īpatsvars, kuri prot latviešu valodu, no tiem Latvijas iedzīvotājiem, kuru dzimtā valoda nav latviešu valoda, LVA

Rādītāju raksturojošie kritēriji	Kritērija raksturojums
Atbilstošās caurviju prioritātes	Latviešu valoda
Atbilstības pamatojums politikas virsmērķim	Pilnībā atbilst politikas virsmērķim, jo gan Satversmes kodolā, gan augstākā līmeņa politikas plānošanas dokumentos uzsvērtā latviešu valodas nozīme. Nacionālā attīstības plānā latviešu valodas un kultūras pastāvēšana savā zemē identificēta kā valsts pastāvēšanas jēga. Latviešu valoda ir viens no sabiedrību vienojošiem elementiem, kas nodrošina Satversmē balstītu demokrātisko vērtību nostiprināšanos Latvijas valsts līdzsvarotai attīstībai. Valoda nav tikai saziņas vai informācijas līdzeklis, tā ir kultūrmantojuma sastāvdaļa, nacionālās literatūras izteiksmes līdzeklis, tilts starp paaudzēm, nacionālās identitātes un specifikas nesēja. Latviešu valoda ir mūsu nacionālās identitātes pamatiezīme.
Atbilstības pamatojums rīcības virziena uzdevumiem	Rādītāja palielināšanās liecina par latviešu valodas ietekmes palielināšanos Latvijas kultūrvidē, veicinot ātrāku sabiedrības integrāciju.
Rādītāja pēctecība ar iepriekšējā perioda plānošanas dokumentos izmantotajiem rādītājiem	NIPSIP 2012.–2018. gadam; NIPSIP īstenošanas plāns 2019. – 2020. gadam; Valsts valodas politikas pamatnostādnes 2015.–2020.gadam. Pēctecība ir nozīmīga Pamatnostādņu projektā definētajam politikas mērķim un rīcības virzienu uzdevumiem.
Rādītāja saikne ar citiem rādītājiem	Saistīts ar rādītāju A1.1.2. Iedzīvotāju, kuru dzimtā valoda nav latviešu valoda un kuri saziņā ar latviešiem lieto galvenokārt vai tikai latviešu valodu, īpatsvars (%).
Rādītāja saikne ar citiem politikas plānošanas dokumentiem (politikas nozarēm, apakšnozarēm)	Projekts “Valsts valodas politikas pamatnostādnes 2021.-2027.gadam”
Rādītāja aptvertā mērķa grupa/-as	Aptver Latvijas iedzīvotājus vecumā no 18 līdz 74 gadiem, kuru dzimtā valoda nav latviešu valoda
Rādītāja dublēšanās risks ar citiem rādītājiem	Dublē rādītāju A1.1.2., jo pastāv bažas, ka A1.1.2. rādītājs vairs netiek regulāri iegūts CSP datos.
Rādītāja mērījumiem izmantojamais datu avots	LVA dati. Valodas situācijas monitorings. Aptauja 2020. gadā veikta Valsts pētījumu programma “Latviešu valoda”. Avots: Valodas

vai avoti, novērtējot to pieejamības riskus	situācija 2016-2020, LVA, Rīga 2020. Pieejams: https://valoda.lv/petijumi/valodas-situacija-latvija-2016-2020/ Datu ieguvei veikta Latvijas iedzīvotāju aptauja ar ģenerālajam kopumam reprezentatīvu izlasi. Metode - tiešās intervijas respondentu dzīvesvietās. Izlases apjoms: 1115 respondentu. Aptaujas laiks: 2019. gada augusts–septembris. Aptaujas veicējs: pētījumu centrs SKDS. Aptaujas regularitāte grūti prognozējama.
Rādītāja bāzes vērtības un prognozējamo vērtību novērtējums Pamatnostādņu projektā	Nav sniegts.
Rādītāja jaunākā vērtība, tās datu avots, metodoloģiskie aspekti	2019. gads: 88%, LVA Jaunākie pieejamie valodas situācijas monitoringa aptaujas dati. Dati par situāciju 2020. gadā netika iegūti.
Rādītāja prognozētā vērtība 2024. gadā	90%
Rādītāja prognozētā vērtība 2027. gadā	92%
Rādītāju vērtību interpretācijas vadlīnijas, ja nepieciešams, norādot uz iespējamiem maldīgas interpretācijas riskiem, piemēram, vai arī, kādi faktori jāņem vērā, interpretējot konkrēto rādītāju	Interpretējot datus, jāņem vērā izlases kļūdas lielums, jo dati tiek iegūti uz aptaujas bāzes.
Rādītāju ietekmējošie ārējie faktori, to raksturojums	Rādītājs atklāj iedzīvotāju latviešu valodas zināšanu pašvērtējumu. Raksturīgs, ka pašvērtējumu cilvēki cenšas palielināt, ja uzskata, ka tas ir nozīmīgs kādu mērķu sasniegšanai, piemēram, lai radītu pozitīvu iespaidu uz citiem vai pozitīvu paštēlu. Kopumā šobrīd drīzāk varētu būt raksturīgs, ka pašvērtējums tiek paaugstināts, nevis pazemināts, jo latviešu valoda ir pieprasīta Latvijas darba tirgū, un cilvēki ir ieinteresēti raksturot savas zināšanas kā labākas, nevis sliktākas, nekā tās ir patiesībā. Valodas zināšanu pašvērtējumā emocionāli faktori, piemēram, negatīva attieksme pret valodas politiku Latvijā, parasti nav ļoti būtiska ietekme.
Rādītāja izvērtējums pret starptautiskā līmeņa rādītājiem	Nav pieejams.
Cita informācija/ieteikumi	Nav.

A1.2.3. Datu pase

Rādītāja nosaukums	Iedzīvotāju īpatsvars, kuri prot latviešu valodu, no tiem Latvijas iedzīvotājiem, kuru dzimtā valoda nav latviešu valoda, LVA
Aktuālā vērtība	2019. gads: 88%
Datu ieguves metodoloģija	LVA dati. Valodas situācijas monitorings. Aptauja 2020. gadā veikta Valsts pētījumu programma “Latviešu valoda”. Avots: Valodas situācija

	2016-2020, LVA, Rīga 2020. Pieejams: https://valoda.lv/petijumi/valodas-situacija-latvija-2016-2020/ Datu ieguvei veikta Latvijas iedzīvotāju aptauja ar ģenerālajam kopumam reprezentatīvu izlasi. Metode - tiešās intervijas respondentu dzīvesvietās. Izlases apjoms: 1115 respondentu. Aptaujas laiks: 2019. gada augusts–septembris. Aptaujas veicējs: pētījumu centrs SKDS. Jautājuma formulējums anketā jāprecizē LVA. Aptaujas regularitāte grūti prognozējama.
Datu ieguves biežums	Nav zināms.
Datu turētājs	LVA
Rādītāja avots	Latvijas iedzīvotāju kopumu reprezentējoša aptauja. Aptaujas metode: tiešās intervijas respondentu dzīvesvietās. Izlases apjoms: 1000-1200 respondentu.
Sasniedzamo mērķi (ja attiecināms)	90% 92%
Datu formāts	%
Cita informācija (ja attiecināms)	Nav.

PAPILDU RĀDĪTĀJI

B1.2.6. Trešo valstu pilsoņu Latvijā skaits, kas apmeklējuši latviešu valodas apmācību kursus (personas)/ administratīvie dati

Rādītāju raksturojošie kritēriji	Kritērija raksturojums
Atbilstošās caurviju prioritātes	Latviešu valoda
Atbilstības pamatojums politikas virsmērķim	Pilnībā atbilst politikas virsmērķim, jo gan Satversmes kodolā, gan augstākā līmeņa politikas plānošanas dokumentos uzsvēta latviešu valodas nozīme. Nacionālā attīstības plānā latviešu valodas un kultūras pastāvēšana savā zemē identificēta kā valsts pastāvēšanas jēga. Latviešu valoda ir viens no sabiedrību vienojošiem elementiem, kas nodrošina Satversmē balstītu demokrātisko vērtību nostiprināšanos Latvijas valsts līdzsvarotai attīstībai. Valoda nav tikai saziņas vai informācijas līdzeklis, tā ir kultūrmantojuma sastāvdaļa, nacionālās literatūras izteiksmes līdzeklis, tilts starp paaudzēm, nacionālās identitātes un specifikas nesēja. Latviešu valoda ir mūsu nacionālās identitātes pamatiezīme.
Atbilstības pamatojums rīcības virziena uzdevumiem	Rādītāja palielināšanās liecina par latviešu valodas zināšanu palielināšanos trešo valstu pilsoņu Latvijā vidū, veicinot ātrāku sabiedrības integrāciju.
Rādītāja pēctecība ar iepriekšējā perioda plānošanas dokumentos izmantotajiem rādītājiem	NIPSIP 2012.–2018. gadam; NIPSIP īstenošanas plāns 2019. – 2020. gadam Pēctecība ir nozīmīga Pamatnostādņu projektā definētajam politikas mērķim un rīcības virzienu uzdevumiem.
Rādītāja saikne ar citiem rādītājiem	Nav tiešas saiknes.

Rādītāja saikne ar citiem politikas plānošanas dokumentiem (politikas nozarēm, apakšnozarēm)	Valsts valodas politikas pamatnostādnes 2015.–2020. gadam
Rādītāja aptvertā mērķa grupa/-as	Aptver trešo valstu pilsoņus Latvijā
Rādītāja dublēšanās risks ar citiem rādītājiem	Nav identificēts.
Rādītāja mērījumiem izmantojamais datu avots vai avoti, novērtējot to pieejamības riskus	Administratīvie dati, ko iegūst latviešu valodas apmācību pakalpojumu sniedzēji, kas sniedz pakalpojumu par valsts budžeta vai ES fondu līdzekļiem
Rādītāja bāzes vērtības un prognozējamo vērtību novērtējums Pamatnostādņu projektā	Nav iekļauts Pamatnostādņu projektā.
Rādītāja jaunākā vērtība, tās datu avots, metodoloģiskie aspekti	Rādītāja jaunākajai vērtībai būtu jābūt par 2019. gadu. Pētījuma īstenošanas laikā informācija par rādītāja jaunāko vērtību no KM netika iegūta.
Rādītāja prognozētā vērtība 2024. gadā	Tā kā nav pieejama informācija par jaunāko vērtību, kas ir pamats bāzes vērtībai, prognozētā vērtība nav nosakāma.
Rādītāja prognozētā vērtība 2027. gadā	Tā kā nav pieejama informācija par jaunāko vērtību, kas ir pamats bāzes vērtībai, prognozētā vērtība nav nosakāma.
Rādītāju vērtību interpretācijas vadlīnijas, ja nepieciešams, norādot uz iespējamiem maldīgas interpretācijas riskiem, piemēram, vai arī, kādi faktori jāņem vērā, interpretējot konkrēto rādītāju	Interpretējot datus, jāņem vērā, ka trešo valstu pilsoņi, iespējams, izmanto iespējas apgūt latviešu valodu arī privāti, pašmācības ceļā vai kādos citosursos.
Rādītāju ietekmējošie ārējie faktori, to raksturojums	Rādītāju “Trešo valstu pilsoņu Latvijā skaits, kas apmeklējuši latviešu valodas apmācību kursus (personas)/ administratīvie dati” tiešā veidā ietekmē pieejamo struktūrfondu plānojums un finansējuma sadalījums. Mazinoties finansējumam šim darbības virzienam, samazināsies latviešu valodas kursu skaits un dalībnieku skaits tajos. Noteikta ietekme iespējama arī, būtiski samazinoties vai būtiski palielinoties trešo valstu pilsoņu skaitam Latvijā. Piemēram, ja būtiski samazinās trešo valstu pilsoņu skaits, būs grūti nodrošināt kursu apmeklētību. Būtiski palielinoties trešo valstu pilsoņu skaitam, būs būtiski lielāks pieprasījums pēc šādiem kursiem. Pētījuma veikšanas brīdī Valsts sekretāru sanāksmē tika izsludināts jauns likumprojekts “Imigrācijas likums” (02.07.2020). Ja tas Saeimā tiks pieņemts aktuālajā redakcijā, tad tā 47. pants nosaka, ka “ārzemniekam, kura paredzamais uzturēšanās termiņš Latvijas Republikā ir vismaz trīs gadi nepārtraukti, ir pienākums piedalīties šā panta otrajā daļā noteiktajos agrīnās integrācijas pasākumos”, un tie ir: 1) kultūras orientācijas kursi; 2) latviešu valodas kursi. Jauns Imigrācijas likums šādā redakcijā paaugstinās pieprasījumu pēc latviešu valodas kursiem.

Rādītāja izvērtējums pret starptautiskā līmeņa rādītājiem	Nav pieejams.
Cita informācija/ieteikumi	Nav.

B1.2.6. Datu pase

Rādītāja nosaukums	Trešo valstu pilsoņu Latvijā skaits, kas apmeklējuši latviešu valodas apmācību kursus (personas)/ administratīvie dati
Aktuālā vērtība	Rādītāja jaunākajai vērtībai būtu jābūt par 2019. gadu. Pētījuma īstenošanas laikā informācija par rādītāja jaunāko vērtību netika iegūta.
Datu ieguves metodoloģija	Latviešu valodas apmācību pakalpojumu sniedzēji trešo valstu pilsoņiem uzskaita apmācību dalībnieku skaitu – trešo valstu pilsoņus, un apkopo datus kalendārā gada periodā (vēlams latviešu valodas apmācību kategoriju griezumā; vēlams uzrādot gan apmācību dalībnieku skaitu, gan arī unikālo apmācību dalībnieku skaitu. Tas ļautu izprast sasniegto unikālo trešo valstu pilsoņu skaitu tajos gadījumos, kad vieni un tie paši dalībnieki turpina mācības)
Datu ieguves biežums	Katru kalendāro gadu
Datu turētājs	Pētījuma veikšanas brīdī nebija identificēts.
Rādītāja avots	Administratīvie dati, ko iegūst latviešu valodas apmācību pakalpojumu sniedzēji, kas sniedz pakalpojumu par valsts budžeta vai ES fondu līdzekļiem.
Sasniedzamo mērķi (ja attiecināms)	Tā kā nav pieejama informācija par jaunāko vērtību, kas ir pamats bāzes vērtībai, prognozētā vērtība nav nosakāma.
Datu formāts	Skaits
Cita informācija (ja attiecināms)	Nav.

B1.2.7. Latviešu „nedēļas nogales (svētdienas) skolu” skaits ārpus Latvijas, kas saņēmušas finansējumu, LVA, administratīvie dati

Rādītāju raksturojošie kritēriji	Kritērija raksturojums
Atbilstošās caurviju prioritātes	Latviešu valoda
Atbilstības pamatojums politikas virsmērķim	Pilnībā atbilst politikas virsmērķim, jo gan Satversmes kodolā, gan augstākā līmeņa politikas plānošanas dokumentos uzsvērtā latviešu valodas nozīme. Nacionālā attīstības plānā latviešu valodas un kultūras pastāvēšana savā zemē identificēta kā valsts pastāvēšanas jēga. Latviešu valoda ir viens no sabiedrību vienojošiem elementiem, kas nodrošina Satversmē balstītu demokrātisko vērtību nostiprināšanos Latvijas valsts līdzsvarotai attīstībai. Valoda nav tikai saziņas vai informācijas līdzeklis, tā ir kultūrmantojuma sastāvdaļa, nacionālās literatūras izteiksmes līdzeklis, tilts starp paaudzēm, nacionālās identitātes un specifikas nesēja. Latviešu valoda ir mūsu nacionālās identitātes pamatiezīme.

Atbilstības pamatojums rīcības virziena uzdevumiem	Rādītāja palielināšanās liecina par latviešu valodas zināšanu palielināšanos Latvijas emigrantu bērnu vidū, veicinot saites ar Latviju saglabāšanos.
Rādītāja pēctecība ar iepriekšējā perioda plānošanas dokumentos izmantotajiem rādītājiem	NIPSIPP 2012.–2018. gadam; NIPSIP īstenošanas plāns 2019. – 2020. gadam Pēctecība ir nozīmīga Pamatnostādņu projektā definētajam politikas mērķim un rīcības virzienu uzdevumiem.
Rādītāja saikne ar citiem rādītājiem	Nav tiešas saiknes
Rādītāja saikne ar citiem politikas plānošanas dokumentiem (politikas nozarēm, apakšnozarēm)	Projekts “Valsts valodas politikas pamatnostādnes 2021.-2027.gadam”; projekts “Plāns darbam ar diasporu 2021.–2023. gadam”
Rādītāja aptvertā mērķa grupa/-as	Aptver Latvijas emigrantus ar bērniem
Rādītāja dublēšanās risks ar citiem rādītājiem	Nav identificēts.
Rādītāja mērījumiem izmantojamais datu avots vai avoti, novērtējot to pieejamības riskus	Administratīvie dati par diasporas skolu skaitu, kas saņēmušas finansējumu, apkopo LVA.
Rādītāja bāzes vērtības un prognozējamo vērtību novērtējums Pamatnostādņu projektā	Nav iekļauts Pamatnostādņu projektā.
Rādītāja jaunākā vērtība, tās datu avots, metodoloģiskie aspekti	2020. gads: 67, LVA
Rādītāja prognozētā vērtība 2024. gadā	Vismaz 55
Rādītāja prognozētā vērtība 2027. gadā	Vismaz 55
Rādītāju vērtību interpretācijas vadlīnijas, ja nepieciešams, norādot uz iespējamiem maldīgas interpretācijas riskiem, piemēram, vai arī, kādi faktori jāņem vērā, interpretējot konkrēto rādītāju	Interpretējot datus, jāņem vērā, ka Latvijas emigrantu bērni, iespējams, izmanto iespējas apgūt latviešu valodu arī privāti, pašmācības ceļā vai kādos citosursos. Skolu skaits neraksturo skolēnu skaitu un latviešu valodas apguves līmeni.
Rādītāju ietekmējošie ārējie faktori, to raksturojums	Rādītāju “Latviešu „nedēļas nogales (svētdienas) skolu” skaits ārpus Latvijas, kas saņēmušas finansējumu” tiešā veidā ietekmē pieejamais valsts budžeta finansējums, kā arī pieprasījums mērķa grupā un aktīvu skolotāju vēlme organizēt un nodrošināt šādas skolas.
Rādītāja izvērtējums pret starptautiskā līmeņa rādītājiem	Nav pieejams.

Cita informācija/ ieteikumi	Nav.
--------------------------------	------

B1.2.7. Datu pase

Rādītāja nosaukums	Latviešu „nedēļas nogales (svētdienas) skolu” skaits ārpus Latvijas, kas saņēmušas finansējumu, LVA, administratīvie dati
Aktuālā vērtība	2020. gads: 67
Datu ieguves metodoloģija	Administratīvie dati par diasporas skolu skaitu, kas saņēmušas finansējumu, apkopo LVA.
Datu ieguves biežums	Katru kalendāro gadu
Datu turētājs	LVA
Rādītāja avots	Administratīvie dati par diasporas skolu skaitu, kas saņēmušas finansējumu, apkopo LVA.
Sasniedzamo mērķi (ja attiecināms)	2024. gads: vismaz 55 skolas 2027. gads: vismaz 55 skolas
Datu formāts	Skaits
Cita informācija (ja attiecināms)	Nav.

B1.2.8. Latviešu valodas apmācības tālmācībā, emigrantu bērnu skaits, LVA

Rādītāju raksturojošie kritēriji	Kritērija raksturojums
Atbilstošās caurviju prioritātes	Latviešu valoda
Atbilstības pamatojums politikas virsmērķim	Pilnībā atbilst politikas virsmērķim, jo gan Satversmes kodolā, gan augstākā līmeņa politikas plānošanas dokumentos uzsvēta latviešu valodas nozīme. Nacionālā attīstības plānā latviešu valodas un kultūras pastāvēšana savā zemē identificēta kā valsts pastāvēšanas jēga. Latviešu valoda ir viens no sabiedrību vienojošiem elementiem, kas nodrošina Satversmē balstītu demokrātisko vērtību nostiprināšanos Latvijas valsts līdzsvarotai attīstībai. Valoda nav tikai saziņas vai informācijas līdzeklis, tā ir kultūrmantojuma sastāvdaļa, nacionālās literatūras izteiksmes līdzeklis, tilts starp paaudzēm, nacionālās identitātes un specifikas nesēja. Latviešu valoda ir mūsu nacionālās identitātes pamatiezīme.
Atbilstības pamatojums rīcības virziena uzdevumiem	Rādītāja palielināšanās liecina par latviešu valodas zināšanu palielināšanos Latvijas emigrantu bērnu vidū, veicinot saites ar Latviju saglabāšanos.
Rādītāja pēctecība ar iepriekšējā perioda plānošanas dokumentos izmantotajiem rādītājiem	NIPSIP 2012.–2018. gadam; NIPSIP īstenošanas plāns 2019. – 2020. gadam Pēctecība ir nozīmīga Pamatnostādņu projektā definētajam politikas mērķim un rīcības virzienu uzdevumiem.
Rādītāja saikne ar citiem rādītājiem	Nav tiešas saiknes
Rādītāja saikne ar citiem politikas plānošanas	Projekts “Valsts valodas politikas pamatnostādnes 2021.-2027.gadam”; projekts “Plāns darbam ar diasporu 2021.–2023. gadam”

dokumenti (politikas nozarēm, apakšnozarēm)	
Rādītāja aptvertā mērķa grupa/-as	Aptver Latvijas emigrantus ar bērniem
Rādītāja dublēšanās risks ar citiem rādītājiem	Nav identificēts.
Rādītāja mērījumiem izmantojamais datu avots vai avoti, novērtējot to pieejamības riskus	Administratīvie dati par latviešu valodas apmācības tālmācībā, ko nodrošina LVA, LVA administratīvie dati
Rādītāja bāzes vērtības un prognozējamo vērtību novērtējums Pamatnostādņu projektā	Nav iekļauts Pamatnostādņu projektā.
Rādītāja jaunākā vērtība, tās datu avots, metodoloģiskie aspekti	2019./2020. mācību gads: 240, LVA
Rādītāja prognozētā vērtība 2024. gadā	2023./2024. mācību gads: 260
Rādītāja prognozētā vērtība 2027. gadā	2026./2027. mācību gads: 280
Rādītāju vērtību interpretācijas vadlīnijas, ja nepieciešams, norādot uz iespējamiem maldīgas interpretācijas riskiem, piemēram, vai arī, kādi faktori jāņem vērā, interpretējot konkrēto rādītāju	Interpretējot datus, jāņem vērā, ka Latvijas emigrantu bērni, iespējams, izmanto arī citas iespējas apgūt latviešu valodu, piemēram, privāti, pašmācības ceļā vai kādos citosursos. Rādītājs neraksturo latviešu valodas apguves līmeni.
Rādītāju ietekmējošie ārējie faktori, to raksturojums	Rādītāju “Bērnu skaits, kas piedalījušies latviešu valodas apmācībās tālmācībā” ietekmē gan piedāvājuma, gan pieprasījuma faktori. Proti, LVA kapacitāte un pieejamais finansējums nodrošināt šādus kursus, kā arī emigrantu ģimeņu, bērnu un vecāku interese iesaistīties šādosursos. Šobrīd vērojams pieaugums, jo palielinās gan LVA kapacitāte sniegt šādu pakalpojumu, gan arī pieprasījums mērķa grupā.
Rādītāja izvērtējums pret starptautiskā līmeņa rādītājiem	Nav pieejams.
Cita informācija/ ieteikumi	Nav.

B1.2.8. Datu pase

Rādītāja nosaukums	Latviešu valodas apmācības tālmācībā, emigrantu bērnu skaits, LVA
Aktuālā vērtība	2019./2020. mācību gads: 240
Datu ieguves metodoloģija	Administratīvie dati par latviešu valodas apmācībām tālmācībā emigrantu bērniem, ko nodrošina LVA
Datu ieguves biežums	Katru mācību gadu

Datu turētājs	LVA
Rādītāja avots	LVA administratīvie dati par latviešu valodas apmācībām tālmācībā emigrantu bērnu vidū
Sasniedzamo mērķi (ja attiecināms)	2023./2024. mācību gads: 260 2026./2027. mācību gads: 280
Datu formāts	Skaitis
Cita informācija (ja attiecināms)	Nav.

B1.2.9. Iedzīvotāju īpatsvars, kas darbā izmanto latviešu vai galvenokārt latviešu valodu, LVA

Rādītāju raksturojošie kritēriji	Kritērija raksturojums
Atbilstošās caurviju prioritātes	Latviešu valoda
Atbilstības pamatojums politikas virsmērķim	Pilnībā atbilst politikas virsmērķim, jo gan Satversmes kodolā, gan augstākā līmeņa politikas plānošanas dokumentos uzsvēta latviešu valodas nozīme. Nacionālā attīstības plānā latviešu valodas un kultūras pastāvēšana savā zemē identificēta kā valsts pastāvēšanas jēga. Latviešu valoda ir viens no sabiedrību vienojošiem elementiem, kas nodrošina Satversmē balstītu demokrātisko vērtību nostiprināšanos Latvijas valsts līdzsvarotai attīstībai. Valoda nav tikai saziņas vai informācijas līdzeklis, tā ir kultūrmantojuma sastāvdaļa, nacionālās literatūras izteiksmes līdzeklis, tilts starp paaudzēm, nacionālās identitātes un specifikas nesēja. Latviešu valoda ir mūsu nacionālās identitātes pamatiezīme.
Atbilstības pamatojums rīcības virziena uzdevumiem	Rādītāja palielināšanās liecina par latviešu valodas ietekmes palielināšanos Latvijas darba vidē.
Rādītāja pēctecība ar iepriekšējā perioda plānošanas dokumentos izmantotajiem rādītājiem	Valsts valodas politikas pamatnostādnes 2015.–2020. gadam. Pēctecība ir nozīmīga Pamatnostādņu projektā definētajam politikas mērķim un rīcības virzienu uzdevumiem.
Rādītāja saikne ar citiem rādītājiem	Saistīts ar rādītāju A1.1.2. Iedzīvotāju, kuru dzimtā valoda nav latviešu valoda un kuri saziņā ar latviešiem lieto galvenokārt vai tikai latviešu valodu, īpatsvars (%).
Rādītāja saikne ar citiem politikas plānošanas dokumentiem (politikas nozarēm, apakšnozarēm)	Projekts “Valsts valodas politikas pamatnostādnes 2021.-2027. gadam”
Rādītāja aptvertā mērķa grupa/-as	Aptver visus Latvijas iedzīvotājus vecumā no 18 līdz 74 gadiem
Rādītāja dublēšanās risks ar citiem rādītājiem	Nav identificēta.
Rādītāja mērījumiem izmantojamais datu avots vai avoti, novērtējot to pieejamības riskus	LVA dati. Valodas situācijas monitorings. Aptauja 2020. gadā veikta Valsts pētījumu programma “Latviešu valoda”. Avots: Valodas situācija 2016-2020, LVA, Rīga 2020. Pieejams: https://valoda.lv/petijumi/valodas-situacija-latvija-2016-2020/

	Datu ieguvei veikta Latvijas iedzīvotāju aptauja ar ģenerālajam kopumam reprezentatīvu izlasi. Metode - tiešās intervijas respondentu dzīvesvietās. Izlases apjoms: 1115 respondentu. Aptaujas laiks: 2019. gada augusts–septembris. Aptaujas veicējs: pētījumu centrs SKDS. Aptaujas regularitāte grūti prognozējama.
Rādītāja bāzes vērtības un prognozējamo vērtību novērtējums Pamatnostādņu projektā	Nav iekļauts Pamatnostādņu projektā.
Rādītāja jaunākā vērtība, tās datu avots, metodoloģiskie aspekti	2019. gads: 84%, LVA Jaunākie pieejamie valodas situācijas monitoringa aptaujas dati. Dati par situāciju 2020. gadā netika iegūti.
Rādītāja prognozētā vērtība 2024. gadā	86%
Rādītāja prognozētā vērtība 2027. gadā	88%
Rādītāju vērtību interpretācijas vadlīnijas, ja nepieciešams, norādot uz iespējamiem maldīgas interpretācijas riskiem, piemēram, vai arī, kādi faktori jāņem vērā, interpretējot konkrēto rādītāju	Interpretējot datus, jāņem vērā izlases kļūdas lielums, jo dati tiek iegūti uz aptaujas bāzes.
Rādītāju ietekmējošie ārējie faktori, to raksturojums	Rādītāju “Iedzīvotāju īpatsvars, kas darbā izmanto latviešu vai galvenokārt latviešu valodu” ietekmē nodarbinātības struktūra Latvijas darba tirgū. Saglabājosies pašreizējām tendencēm, latviešu valodas lietotāju īpatsvars darbā varētu palikt pašreizējā līmenī vai pieaugt, jo latviešu valodas lietojumu un pieprasījumu ietekmē “Valsts valodas likuma” normas un darba devēju prasības zināt latviešu valodu.
Rādītāja izvērtējums pret starptautiskā līmeņa rādītājiem	Nav pieejams.
Cita informācija/ ieteikumi	Nav.

B1.2.9. Datu pase

Rādītāja nosaukums	Iedzīvotāju īpatsvars, kas darbā izmanto latviešu vai galvenokārt latviešu valodu, LVA
Aktuālā vērtība	2019. gads: 84%, LVA
Datu ieguves metodoloģija	LVA dati. Valodas situācijas monitorings. Aptauja 2020. gadā veikta Valsts pētījumu programma “Latviešu valoda”. Avots: Valodas situācija 2016-2020, LVA, Rīga 2020. Pieejams: https://valoda.lv/petijumi/valodas-situacija-latvija-2016-2020/ Datu ieguvei veikta Latvijas iedzīvotāju aptauja ar ģenerālajam kopumam reprezentatīvu izlasi. Metode - tiešās intervijas respondentu dzīvesvietās. Izlases apjoms: 1115 respondentu. Aptaujas laiks: 2019. gada augusts–septembris. Aptaujas veicējs: pētījumu centrs SKDS.

	Jautājuma formulējums anketā jāprecizē LVA. Aptaujas regularitāte grūti prognozējama.
Datu ieguves biežums	Nav zināms.
Datu turētājs	LVA
Rādītāja avots	Latvijas iedzīvotāju kopumu reprezentējoša aptauja. Aptaujas metode: tiešās intervijas respondentu dzīvesvietās. Izlases apjoms: 1000-1200 respondentu.
Sasniedzamo mērķi (ja attiecināms)	2024. gads: 86% 2027. gads: 88%
Datu formāts	%
Cita informācija (ja attiecināms)	Nav.

B1.2.10. Iedzīvotāju īpatsvars, kas saziņai uz ielas, veikalā izmanto latviešu vai galvenokārt latviešu valodu, LVA

Rādītāju raksturojošie kritēriji	Kritērija raksturojums
Atbilstošās caurviju prioritātes	Latviešu valoda
Atbilstības pamatojums politikas virsmērķim	Pilnībā atbilst politikas virsmērķim, jo gan Satversmes kodolā, gan augstākā līmeņa politikas plānošanas dokumentos uzsvēta latviešu valodas nozīme. Nacionālā attīstības plānā latviešu valodas un kultūras pastāvēšana savā zemē identificēta kā valsts pastāvēšanas jēga. Latviešu valoda ir viens no sabiedrību vienojošiem elementiem, kas nodrošina Satversmē balstītu demokrātisko vērtību nostiprināšanos Latvijas valsts līdzsvarotai attīstībai. Valoda nav tikai saziņas vai informācijas līdzeklis, tā ir kultūrmantojuma sastāvdaļa, nacionālās literatūras izteiksmes līdzeklis, tilts starp paaudzēm, nacionālās identitātes un specifikas nesēja. Latviešu valoda ir mūsu nacionālās identitātes pamatiezīme.
Atbilstības pamatojums rīcības virziena uzdevumiem	Rādītāja palielināšanās liecina par latviešu valodas ietekmes palielināšanos Latvijā.
Rādītāja pēctecība ar iepriekšējā perioda plānošanas dokumentos izmantotajiem rādītājiem	Valsts valodas politikas pamatnostādnes 2015.–2020. gadam. Pēctecība ir nozīmīga Pamatnostādņu projektā definētajam politikas mērķim un rīcības virzienu uzdevumiem.
Rādītāja saikne ar citiem rādītājiem	Saistīts ar rādītāju A1.1.2. Iedzīvotāju, kuru dzimtā valoda nav latviešu valoda un kuri saziņā ar latviešiem lieto galvenokārt vai tikai latviešu valodu, īpatsvars (%).
Rādītāja saikne ar citiem politikas plānošanas dokumentiem (politikas nozarēm, apakšnozarēm)	Projekts “Valsts valodas politikas pamatnostādnes 2021.-2027. gadam”
Rādītāja aptvertā mērķa grupa/-as	Aptver visus Latvijas iedzīvotājus vecumā no 18 līdz 74 gadiem
Rādītāja dublēšanās risks ar citiem rādītājiem	Nav identificēta.

Rādītāja mērījumiem izmantojamais datu avots vai avoti, novērtējot to pieejamības riskus	LVA dati. Valodas situācijas monitorings. Aptauja 2020. gadā veikta Valsts pētījumu programma “Latviešu valoda”. Avots: Valodas situācija 2016-2020, LVA, Rīga 2020. Pieejams: https://valoda.lv/petijumi/valodas-situacija-latvija-2016-2020/ Datu ieguvei veikta Latvijas iedzīvotāju aptauja ar ģenerālajam kopumam reprezentatīvu izlasi. Metode - tiešās intervijas respondentu dzīvesvietās. Izlases apjoms: 1115 respondentu. Aptaujas laiks: 2019. gada augusts–septembris. Aptaujas veicējs: pētījumu centrs SKDS. Aptaujas regularitāte grūti prognozējama.
Rādītāja bāzes vērtības un prognozējamo vērtību novērtējums Pamatnostādņu projektā	Nav iekļauts Pamatnostādņu projektā.
Rādītāja jaunākā vērtība, tās datu avots, metodoloģiskie aspekti	2019. gads: 80%, LVA Jaunākie pieejamie valodas situācijas monitoringa aptaujas dati. Dati par situāciju 2020. gadā netika iegūti.
Rādītāja prognozētā vērtība 2024. gadā	82%
Rādītāja prognozētā vērtība 2027. gadā	84%
Rādītāju vērtību interpretācijas vadlīnijas, ja nepieciešams, norādot uz iespējamiem maldīgas interpretācijas riskiem, piemēram, vai arī, kādi faktori jāņem vērā, interpretējot konkrēto rādītāju	Interpretējot datus, jāņem vērā izlases kļūdas lielums, jo dati tiek iegūti uz aptaujas bāzes.
Rādītāju ietekmējošie ārējie faktori, to raksturojums	Rādītāju “Iedzīvotāju īpatsvars, kas saziņai uz ielas, veikalā izmanto latviešu vai galvenokārt latviešu valodu” lielā mērā ietekmē demogrāfiskie procesi Latvijas sabiedrībā un latviešu valodas nostiprināšanās saziņā. Ņemot vērā to, ka dabisko procesu rezultātā samazinās to skaits, kas latviešu valodu nezina un nespēj iemācīties vecākajā paaudzē, bet pieaug jauniešu skaits, kas labāk zina latviešu valodu, jo ir apguvuši to izglītības iestādēs, rādītājam sagaidāma tendence pakāpeniski paaugstināties.
Rādītāja izvērtējums pret starptautiskā līmeņa rādītājiem	Nav pieejams.
Cita informācija/ ieteikumi	Nav.

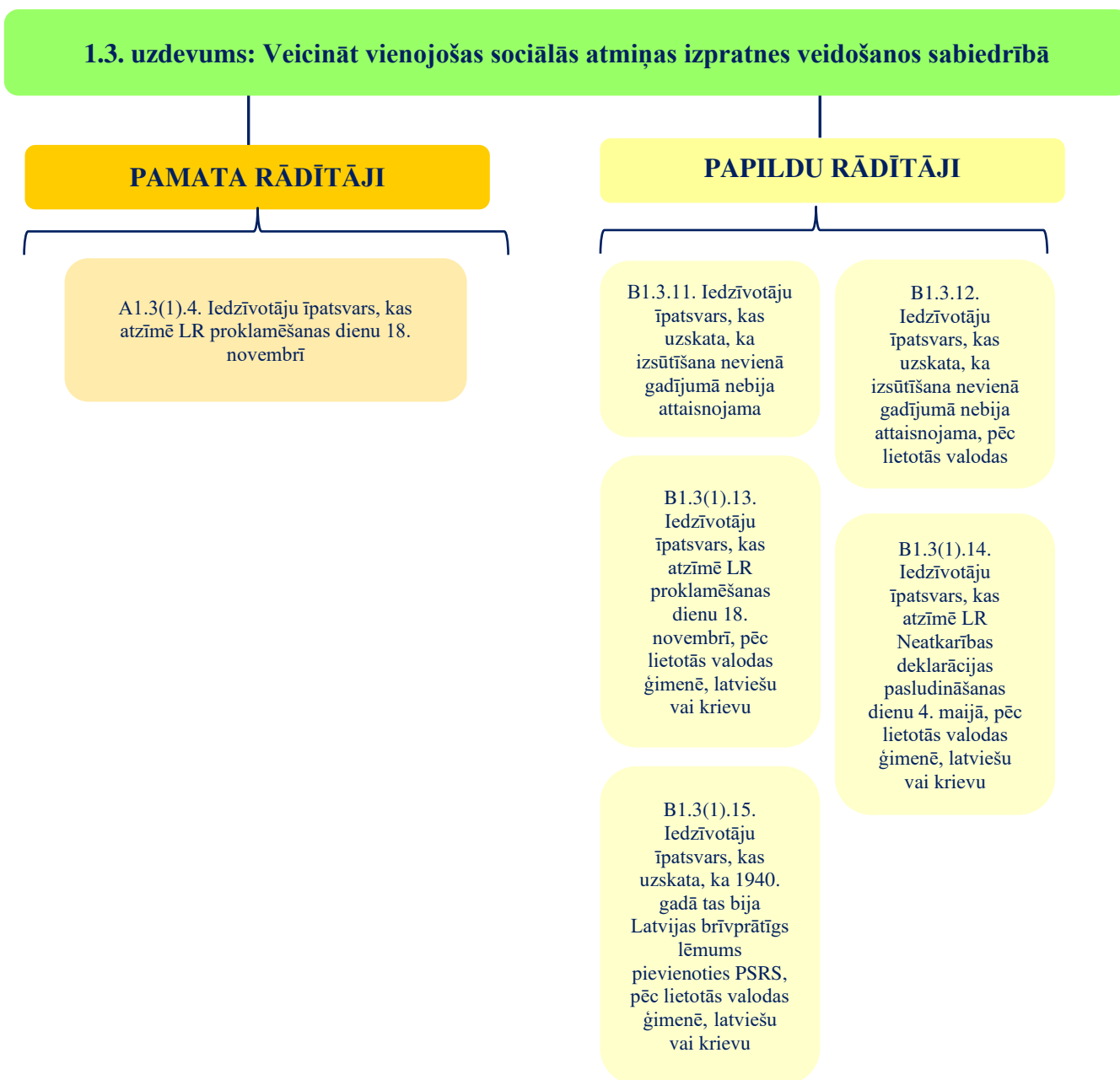
B1.2.10. Datu pase

Rādītāja nosaukums	Iedzīvotāju īpatsvars, kas saziņai uz ielas, veikalā izmanto latviešu vai galvenokārt latviešu valodu, LVA
Aktuālā vērtība	2019. gads: 80%, LVA
Datu ieguves metodoloģija	LVA dati. Valodas situācijas monitorings. Aptauja 2020. gadā veikta Valsts pētījumu programma “Latviešu valoda”. Avots: Valodas situācija

	2016-2020, LVA, Rīga 2020. Pieejams: https://valoda.lv/petijumi/valodas-situacija-latvija-2016-2020/ Datu ieguvei veikta Latvijas iedzīvotāju aptauja ar ģenerālajam kopumam reprezentatīvu izlasi. Metode - tiešās intervijas respondentu dzīvesvietās. Izlases apjoms: 1115 respondentu. Aptaujas laiks: 2019. gada augusts–septembris. Aptaujas veicējs: pētījumu centrs SKDS. Jautājuma formulējums anketā jāprecizē LVA. Aptaujas regularitāte grūti prognozējama.
Datu ieguves biežums	Nav zināms.
Datu turētājs	LVA
Rādītāja avots	Latvijas iedzīvotāju kopumu reprezentējoša aptauja. Aptaujas metode: tiešās intervijas respondentu dzīvesvietās. Izlases apjoms: 1000-1200 respondentu.
Sasniedzamo mērķi (ja attiecināms)	2024. gads: 82% 2027. gads: 84%
Datu formāts	%
Cita informācija (ja attiecināms)	Nav.

1.3. uzdevums. Veicināt vienojošas sociālās atmiņas izpratnes veidošanos sabiedrībā

5. attēls. 1. rīcības virziena 1.3. uzdevuma rādītāji

PAMATA RĀDĪTĀJI

A1.3(1).4. Iedzīvotāju īpatsvars, kas atzīmē LR proklamēšanas dienu 18. novembrī, Latvijas sociālās atmiņas monitorings

Rādītāju raksturojošie kritēriji	Kritērija raksturojums
Atbilstošās caurviju prioritātes	Nacionālā identitāte
Atbilstības pamatojums politikas virsmērķim	Pilnībā atbilst politikas virsmērķim, jo Latvijas iedzīvotāju sociālā atmiņa jeb priekšstati par vēsturi ietekmē sabiedrības saliedētību. Attieksme pret vairākiem XX gadsimta notikumiem – LR proklamēšana, padomju un nacistiskā okupācija, Otrais pasaules karš, PSRS sabrukums un neatkarības atgūšana – zināmā mērā joprojām veicina Latvijas sabiedrības polarizāciju. Īpaši tas attiecas uz padomju okupācijas un Otrā pasaules kara notikumu uztveri. Šie vēstures notikumi un ar tiem saistītās atceres prakses vēl aizvien uztur simbolisku konfrontāciju starp latviešiem un krievvalodīgajiem, kam pamatā ir atšķirīgā biogrāfiskā pieredze un atšķirīgi ārējie vēsturisko zināšanu avoti. Konflikta potenciālu Latvijas sociālajā atmiņā palīdz mazināt mērķtiecīgs atbalsts sabiedrību vienojošas atceres kultūras veidošanai.
Atbilstības pamatojums rīcības virziena uzdevumiem	Rādītāja palielināšanās liecina par piederības sajūtas Latvijai izplatīšanos un potenciāli paaugstina izpratni par Latvijas dibināšanas vēsturi.
Rādītāja pēctecība ar iepriekšējā perioda plānošanas dokumentos izmantotajiem rādītājiem	NIPSIPP 2012.–2018. gadam. Pēctecība ir nozīmīga Pamatnostādņu projektā definētajam politikas mērķim un rīcības virzienu uzdevumiem.
Rādītāja saikne ar citiem rādītājiem	Saistīts ar rādītāju B1.1.13. Iedzīvotāju īpatsvars, kas atzīmē LR proklamēšanas dienu 18. novembrī, pēc lietotās valodas ģimenē, latviešu vai krievu, Latvijas sociālās atmiņas monitorings
Rādītāja saikne ar citiem politikas plānošanas dokumentiem (politikas nozarēm, apakšnozarēm)	Nav identificēta.
Rādītāja aptvertā mērķa grupa/-as	Aptver visus Latvijas iedzīvotājus vecumā no 18 līdz 74 gadiem
Rādītāja dublēšanās risks ar citiem rādītājiem	Nav identificēta.
Rādītāja mērījumiem izmantojamais datu avots vai avoti, novērtējot to pieejamības riskus	Latvijas sociālās atmiņas monitoringa dati. Datu turētājs: Sociālās atmiņas pētniecības centrs. Pēdējā monitoringa aptauja veikta 2017. gada februārī. Datu ieguvei veikta Latvijas iedzīvotāju aptauja ar ģenerālajam kopumam reprezentatīvu izlasi. Metode - tiešās intervijas respondentu dzīvesvietās. Svērti dati. Izlases apjoms: 1005 respondenti. Aptaujas veicējs: pētījumu centrs SKDS. Pieejams: Kaprāns M., Saulītis A. (2017). Latvijas sociālās atmiņas monitorings. Nr.2. https://www.academia.edu/32932266/Latvijas_soci%C4%81l%C4%81s_atmi%C5%86as_monitorings_2017

	Aptaujas regularitāte grūti prognozējama. Saskaņā ar pieejamo informāciju nākamās monitoringa kārtas plānotas 2021. gadā un 2026. gadā. Jautājuma formulējums: “Vai pēdējo divu gadu laikā Jūs esat atzīmējuši šādus notikumus: Latvijas Republikas proklamēšanas dienu 18. novembrī?”
Rādītāja bāzes vērtības un prognozējamo vērtību novērtējums Pamatnostādņu projektā	Nav iekļauts Pamatnostādņu projektā.
Rādītāja jaunākā vērtība, tās datu avots, metodoloģiskie aspekti	2017. gads: 72% Jaunākie pieejamie sociālās atmiņas monitoringa dati. Dati par situāciju 2020. gadā netika iegūti.
Rādītāja prognozētā vērtība 2024. gadā	74%
Rādītāja prognozētā vērtība 2027. gadā	76%
Rādītāju vērtību interpretācijas vadlīnijas, ja nepieciešams, norādot uz iespējamām maldīgas interpretācijas riskiem, piemēram, vai arī, kādi faktori jāņem vērā, interpretējot konkrēto rādītāju	Interpretējot datus, jāņem vērā izlases kļūdas lielums, jo dati tiek iegūti uz aptaujas bāzes. Plānotais rādītāja pieaugums kopumā ir aptaujas kļūdas ietvaros, un liecina par pozitīvu tendenci vai rādītāja noturību vienā līmenī.
Rādītāju ietekmējošie ārējie faktori, to raksturojums	Ņemot vērā to, ka daļa Latvijas iedzīvotāju valsts svētkus svin, iesaistos publiskos pasākumos, piemēram, apmeklējot ugunošanu vai gaismas svētkus, kas tiek organizēti pilsētvidē (piemēram, “Staro Rīga”), publisku pasākumu ierobežošana var mazināt rādītāju. Tas īpaši attiecas uz ierobežojumiem tikties un organizēt pasākumus Covid-19 pandēmijas laikā.
Rādītāja izvērtējums pret starptautiskā līmeņa rādītājiem	Nav pieejams.
Cita informācija/ieteikumi	Nav.

A1.3(1.)4. Datu pase

Rādītāja nosaukums	Iedzīvotāju īpatsvars, kas atzīmē LR proklamēšanas dienu 18. novembrī, Latvijas sociālās atmiņas monitorings
Aktuālā vērtība	2017. gads: 72%
Datu ieguves metodoloģija	Latvijas sociālās atmiņas monitoringa dati. Datu turētājs: Sociālās atmiņas pētniecības centrs. Avots: Kaprāns M., Saulītis A. (2017). Latvijas sociālās atmiņas monitorings. Nr.2. https://www.academia.edu/32932266/Latvijas_soci%C4%81%C4%81s_atmi%C5%86as_monitorings_2017

	Datu ieguvei veikta Latvijas iedzīvotāju aptauja ar ģenerālajam kopumam reprezentatīvu izlasi. Metode - tiešās intervijas respondentu dzīvesvietās. Izlases apjoms: 1005 respondentu. Aptaujas laiks: 2017. gada februāris. Aptaujas veicējs: pētījumu centrs SKDS. Jautājuma formulējums: Vai pēdējo divu gadu laikā Jūs esat atzīmējuši šādus notikumus? Latvijas Republikas proklamēšanas dienu 18.novembrī Aptaujas regularitāte grūti prognozējama. Saskaņā ar pieejamo informāciju nākamās monitoringa kārtas plānotas 2021. gadā un 2026. gadā.
Datu ieguves biežums	Regularitāte nav definēta.
Datu turētājs	Sociālās atmiņas pētniecības centrs
Rādītāja avots	Latvijas iedzīvotāju kopumu reprezentējoša aptauja. Aptaujas metode: tiešās intervijas respondentu dzīvesvietās. Izlases apjoms: 1000 respondentu.
Sasniedzamo mērķi (ja attiecināms)	2024. gads: 74% 2027. gads: 76%
Datu formāts	%
Cita informācija (ja attiecināms)	Nav.

A1.3(1).5. Iedzīvotāju īpatsvars, kas atzīmē Latvijas Republikas Neatkarības deklarācijas pasludināšanas dienu 4. maijā, Latvijas sociālās atmiņas monitorings

Rādītāju raksturojošie kritēriji	Kritērija raksturojums
Atbilstošās caurviju prioritātes	Nacionālā identitāte
Atbilstības pamatojums politikas virsmērķim	Pilnībā atbilst politikas virsmērķim, jo Latvijas iedzīvotāju sociālā atmiņa jeb priekšstati par vēsturi ietekmē sabiedrības saliedētību. Attieksme pret vairākiem XX gadsimta notikumiem – LR proklamēšana, padomju un nacistiskā okupācija, Otrais pasaules karš, PSRS sabrukums un neatkarības atgūšana – zināmā mērā joprojām veicina Latvijas sabiedrības polarizāciju. Īpaši tas attiecas uz padomju okupācijas un Otrā pasaules kara notikumu uztveri. Šie vēstures notikumi un ar tiem saistītās atceres prakses vēl aizvien uztur simbolisku konfrontāciju starp latviešiem un krievvalodīgajiem, kam pamatā ir atšķirīgā biogrāfiskā pieredze un atšķirīgi ārējie vēsturisko zināšanu avoti. Konflikta potenciālu Latvijas sociālajā atmiņā palīdz mazināt mērķtiecīgs atbalsts sabiedrību vienojošas atceres kultūras veidošanai.
Atbilstības pamatojums rīcības virziena uzdevumiem	Rādītāja palielināšanās liecina par piederības sajūtas Latvijai izplatīšanos un potenciāli paaugstina izpratni par Latvijas neatkarības atgūšanu.
Rādītāja pēctecība ar iepriekšējā perioda plānošanas dokumentos izmantotajiem rādītājiem	NIPSIPP 2012.–2018.gadam. Pēctecība ir nozīmīga Pamatnostādņu projektā definētajam politikas mērķim un rīcības virzienu uzdevumiem.
Rādītāja saikne ar citiem rādītājiem	Saistīts ar rādītāju B1.1.14. Iedzīvotāju īpatsvars, kas atzīmē Latvijas Republikas Neatkarības deklarācijas pasludināšanas dienu 4. maijā, pēc

	lietotās valodas ģimenē, latviešu vai krievu, Latvijas sociālās atmiņas monitorings
Rādītāja saikne ar citiem politikas plānošanas dokumentiem (politikas nozarēm, apakšnozarēm)	Nav identificēta.
Rādītāja aptvertā mērķa grupa/-as	Aptver visus Latvijas iedzīvotājus vecumā no 18 līdz 74 gadiem
Rādītāja dublēšanās risks ar citiem rādītājiem	Nav identificēta.
Rādītāja mērījumiem izmantojamais datu avots vai avoti, novērtējot to pieejamības riskus	Latvijas sociālās atmiņas monitoringa dati. Datu turētājs: Sociālās atmiņas pētniecības centrs. Pēdējā monitoringa aptauja veikta 2017. gada februārī. Datu ieguvei veikta Latvijas iedzīvotāju aptauja ar ģenerālajam kopumam reprezentatīvu izlasi. Metode - tiešās intervijas respondentu dzīvesvietās. Svēti dati. Izlases apjoms: 1005 respondenti. Aptaujas veicējs: pētījumu centrs SKDS. Pieejams: Kaprāns M., Saulītis A. (2017). Latvijas sociālās atmiņas monitorings. Nr.2. https://www.academia.edu/32932266/Latvijas_soci%C4%81%C4%81s_atmi%C5%86as_monitorings_2017 Aptaujas regularitāte grūti prognozējama. Saskaņā ar pieejamo informāciju nākamās monitoringa kārtas plānotas 2021. gadā un 2026. gadā. Jautājuma formulējums: Vai pēdējo divu gadu laikā Jūs esat atzīmējuši šādus notikumus? Latvijas Republikas Neatkarības deklarācijas pasludināšanas dienu 4. maijā.
Rādītāja bāzes vērtības un prognozējamo vērtību novērtējums Pamatnostādņu projektā	Nav iekļauts Pamatnostādņu projektā.
Rādītāja jaunākā vērtība, tās datu avots, metodoloģiskie aspekti	2017. gads: 29% Jaunākie pieejamie sociālās atmiņas monitoringa dati. Dati par situāciju 2020. gadā netika iegūti.
Rādītāja prognozētā vērtība 2024. gadā	31%
Rādītāja prognozētā vērtība 2027. gadā	33%
Rādītāju vērtību interpretācijas vadlīnijas, ja nepieciešams, norādot uz iespējamām maldīgas interpretācijas riskiem, piemēram, vai arī, kādi faktori jāņem vērā, interpretējot konkrēto rādītāju	Interpretējot datus, jāņem vērā izlases kļūdas lielums, jo dati tiek iegūti uz aptaujas bāzes. Plānotais rādītāja pieaugums kopumā ir aptaujas kļūdas ietvaros, un liecina par pozitīvu tendenci vai rādītāja noturību vienā līmenī.
Rādītāju ietekmējošie ārējie faktori, to raksturojums	Ņemot vērā to, ka daļa Latvijas iedzīvotāju valsts svētkus svin, iesaistos publiskos pasākumos, piemēram, apmeklējot ugunošanu vai sporta aktivitātes, kas tradicionāli tiek organizētas 4. maijā, publisku pasākumu

	ierobežošana var mazināt rādītāju. Tas īpaši attiecas uz ierobežojumiem tikties un organizēt pasākumus Covid-19 pandēmijas laikā.
Rādītāja izvērtējums pret starptautiskā līmeņa rādītājiem	Nav pieejams.
Cita informācija/ieteikumi	Nav.

A1.3(1).5. Datu pase

Rādītāja nosaukums	Iedzīvotāju īpatsvars, kas atzīmē LR Neatkarības deklarācijas pasludināšanas dienu 4. maijā, Latvijas sociālās atmiņas monitorings
Aktuālā vērtība	2017. gads: 29%
Datu ieguves metodoloģija	Latvijas sociālās atmiņas monitoringa dati. Datu turētājs: Sociālās atmiņas pētniecības centrs. Avots: Kaprāns M., Saulītis A. (2017). Latvijas sociālās atmiņas monitorings. Nr.2. https://www.academia.edu/32932266/Latvijas_soci%C4%81%C4%81s_atmi%C5%86as_monitorings_2017 Datu ieguvei veikta Latvijas iedzīvotāju aptauja ar ģenerālajam kopumam reprezentatīvu izlasi. Metode - tiešās intervijas respondentu dzīvesvietās. Izlases apjoms: 1005 respondentu. Aptaujas laiks: 2017. gada februāris. Aptaujas veicējs: pētījumu centrs SKDS. Jautājuma formulējums: Vai pēdējo divu gadu laikā Jūs esat atzīmējuši šādus notikumus? Latvijas Republikas Neatkarības deklarācijas pasludināšanas dienu 4. maijā? Aptaujas regularitāte grūti prognozējama. Saskaņā ar pieejamo informāciju nākamās monitoringa kārtas plānotas 2021. gadā un 2026. gadā.
Datu ieguves biežums	Regularitāte nav definēta.
Datu turētājs	Sociālās atmiņas pētniecības centrs
Rādītāja avots	Latvijas iedzīvotāju kopumu reprezentējoša aptauja. Aptaujas metode: tiešās intervijas respondentu dzīvesvietās. Izlases apjoms: 1000 respondentu.
Sasniedzamo mērķi (ja attiecināms)	2024. gads: 31% 2027. gads: 33%
Datu formāts	%
Cita informācija (ja attiecināms)	Nav.

A1.3.6. Iedzīvotāju īpatsvars, kas uzskata, ka 1940. gadā tas bija Latvijas brīvprātīgs lēmums pievienoties PSRS, Latvijas sociālās atmiņas monitorings

Rādītāju raksturojošie kritēriji	Kritērija raksturojums
Atbilstošās caurviju prioritātes	Nacionālā identitāte
Atbilstības pamatojums politikas virsmērķim	Pilnībā atbilst politikas virsmērķim, jo Latvijas iedzīvotāju sociālā atmiņa jeb priekšstati par vēsturi ietekmē sabiedrības saliedētību.

	Attieksme pret vairākiem XX gadsimta notikumiem – LR proklamēšana, padomju un nacistiskā okupācija, Otrais pasaules karš, PSRS sabrukums un neatkarības atgūšana – zināmā mērā joprojām veicina Latvijas sabiedrības polarizāciju. Īpaši tas attiecas uz padomju okupācijas un Otrā pasaules kara notikumu uztveri. Šie vēstures notikumi un ar tiem saistītās atceres prakses vēl aizvien uztur simbolisku konfrontāciju starp latviešiem un krievvalodīgajiem, kam pamatā ir atšķirīgā biogrāfiskā pieredze un atšķirīgi ārējie vēsturisko zināšanu avoti. Konflikta potenciālu Latvijas sociālajā atmiņā palīdz mazināt mērķtiecīgs atbalsts sabiedrību vienojošas atceres kultūras veidošanai.
Atbilstības pamatojums rīcības virziena uzdevumiem	Rādītāja palielināšanās liecina par izpratnes paaugstināšanos par Latvijas neatkarības zaudēšanu 1940. gadā.
Rādītāja pēctecība ar iepriekšējā perioda plānošanas dokumentos izmantotajiem rādītājiem	NIPSIPP 2012.–2018.gadam. Pēctecība ir nozīmīga Pamatnostādņu projektā definētajam politikas mērķim un rīcības virzienu uzdevumiem.
Rādītāja saikne ar citiem rādītājiem	Saistīts ar rādītāju B1.1.15. Iedzīvotāju īpatsvars, kas uzskata, ka 1940. gadā tas bija Latvijas brīvprātīgs lēmums pievienoties PSRS, pēc lietotās valodas ģimenē, latviešu vai krievu, Latvijas sociālās atmiņas monitorings
Rādītāja saikne ar citiem politikas plānošanas dokumentiem (politikas nozarēm, apakšnozarēm)	Nav identificēta.
Rādītāja aptvertā mērķa grupa/-as	Aptver visus Latvijas iedzīvotājus vecumā no 18 līdz 74 gadiem
Rādītāja dublēšanās risks ar citiem rādītājiem	Nav identificēta.
Rādītāja mērījumiem izmantojamais datu avots vai avoti, novērtējot to pieejamības riskus	Latvijas sociālās atmiņas monitoringa dati. Datu turētājs: Sociālās atmiņas pētniecības centrs. Pēdējā monitoringa aptauja veikta 2017. gada februārī. Datu ieguvei veikta Latvijas iedzīvotāju aptauja ar ģenerālajam kopumam reprezentatīvu izlasi. Metode - tiešās intervijas respondentu dzīvesvietās. Svērti dati. Izlases apjoms: 1005 respondenti. Aptaujas veicējs: pētījumu centrs SKDS. Pieejams: Kaprāns M., Saulītis A. (2017). Latvijas sociālās atmiņas monitorings. Nr.2. https://www.academia.edu/32932266/Latvijas_soci%C4%81l%C4%81s_atmi%C5%86as_monitorings_2017 Aptaujas regularitāte grūti prognozējama. Saskaņā ar pieejamo informāciju nākamās monitoringa kārtas plānotas 2021. gadā un 2026. gadā. Jautājuma formulējums: Kurš no šiem izteikumiem, Jūsaprāt, precīzāk raksturo veidu, kā Latvija kļuva par PSRS sastāvdaļu 1940.gadā? Atbilde: Tas bija Latvijas brīvprātīgs lēmums pievienoties PSRS.
Rādītāja bāzes vērtības un prognozējamo vērtību novērtējums Pamatnostādņu projektā	Nav iekļauts Pamatnostādņu projektā.

Rādītāja jaunākā vērtība, tās datu avots, metodoloģiskie aspekti	2017. gads: 47,6% Jaunākie pieejamie sociālās atmiņas monitoringa dati. Dati par situāciju 2020. gadā netika iegūti.
Rādītāja prognozētā vērtība 2024. gadā	50%
Rādītāja prognozētā vērtība 2027. gadā	52%
Rādītāju vērtību interpretācijas vadlīnijas, ja nepieciešams, norādot uz iespējamām maldīgas interpretācijas riskiem, piemēram, vai arī, kādi faktori jāņem vērā, interpretējot konkrēto rādītāju	Interpretējot datus, jāņem vērā izlases kļūdas lielums, jo dati tiek iegūti uz aptaujas bāzes. Plānotais rādītāja pieaugums kopumā ir aptaujas kļūdas ietvaros, un liecina par pozitīvu tendenci vai rādītāja noturību vienā līmenī.
Rādītāju ietekmējošie ārējie faktori, to raksturojums	Ņemot vērā, ka daļa Latvijas iedzīvotāju seko līdz Krievijas informatīvajai telpai vai ikdienā saskaras ar Krievijas valsts propagandas materiāliem (ar TV, preses, sociālo tīklu starpniecību), rādītājs ir jūtīgs pret Krievijas propagandas un valsts pozīcijas aktualizāciju aptaujas laikā. Piemēram, pēc Krievijas prezidenta V. Putina vēstījuma televīzijā, ka Baltijas valstis brīvprātīgi iestājās PSRS, pastāv liela varbūtība, ka samazināsies to Latvijas iedzīvotāju īpatsvars, kas uzskata, ka 1940. gadā tas bija Latvijas brīvprātīgs lēmums pievienoties PSRS.
Rādītāja izvērtējums pret starptautiskā līmeņa rādītājiem	Nav pieejams.
Cita informācija/ieteikumi	Nav.

A1.3.6. Datu pase

Rādītāja nosaukums	Iedzīvotāju īpatsvars, kas uzskata, ka 1940. gadā tas bija Latvijas brīvprātīgs lēmums pievienoties PSRS, Latvijas sociālās atmiņas monitorings
Aktuālā vērtība	2017. gads: 47,6%
Datu ieguves metodoloģija	Latvijas sociālās atmiņas monitoringa dati. Datu turētājs: Sociālās atmiņas pētniecības centrs. Avots: Kaprāns M., Saulītis A. (2017). Latvijas sociālās atmiņas monitorings. Nr.2. https://www.academia.edu/32932266/Latvijas_soci%C4%81l%C4%81s_atmi%C5%86as_monitorings_2017 Datu ieguvei veikta Latvijas iedzīvotāju aptauja ar ģenerālajam kopumam reprezentatīvu izlasi. Metode - tiešās intervijas respondentu dzīvesvietās. Izlases apjoms: 1005 respondenti. Aptaujas laiks: 2017. gada februāris. Aptaujas veicējs: pētījumu centrs SKDS. Jautājuma formulējums: Kurš no šiem izteikumiem, Jūsaprāt, precīzāk raksturo veidu, kā Latvija kļuva par PSRS sastāvdaļu 1940.gadā? Atbilde: Tas bija Latvijas brīvprātīgs lēmums pievienoties PSRS.

	Aptaujas regularitāte grūti prognozējama. Saskaņā ar pieejamo informāciju nākamās monitoringa kārtas plānotas 2021. gadā un 2026. gadā.
Datu ieguves biežums	Regularitāte nav definēta.
Datu turētājs	Sociālās atmiņas pētniecības centrs
Rādītāja avots	Latvijas iedzīvotāju kopumu reprezentējoša aptauja. Aptaujas metode: tiešās intervijas respondentu dzīvesvietās. Izlases apjoms: 1000 respondenti.
Sasniedzamo mērķi (ja attiecināms)	2024. gads: 50% 2027. gads: 52%
Datu formāts	%
Cita informācija (ja attiecināms)	Nav.

PAPILDU RĀDĪTĀJI

B1.3.11. Iedzīvotāju īpatsvars, kas uzskata, ka izsūtīšana nevienā gadījumā nebija attaisnojama, Latvijas sociālās atmiņas monitorings

Rādītāju raksturojošie kritēriji	Kritērija raksturojums
Atbilstošās caurviju prioritātes	Nacionālā identitāte
Atbilstības pamatojums politikas virsmērķim	Pilnībā atbilst politikas virsmērķim, jo Latvijas iedzīvotāju sociālā atmiņa jeb priekšstati par vēsturi ietekmē sabiedrības saliedētību. Attieksme pret vairākiem XX gadsimta notikumiem – LR proklamēšana, padomju un nacistiskā okupācija, Otrais pasaules karš, PSRS sabrukums un neatkarības atgūšana – zināmā mērā joprojām veicina Latvijas sabiedrības polarizāciju. Īpaši tas attiecas uz padomju okupācijas un Otrā pasaules kara notikumu uztveri. Šie vēstures notikumi un ar tiem saistītās atceres prakses vēl aizvien uztur simbolisku konfrontāciju starp latviešiem un krievvalodīgajiem, kam pamatā ir atšķirīgā biogrāfiskā pieredze un atšķirīgi ārējie vēsturisko zināšanu avoti. Konflikta potenciālu Latvijas sociālajā atmiņā palīdz mazināt mērķtiecīgs atbalsts sabiedrību vienojošas atceres kultūras veidošanai.
Atbilstības pamatojums rīcības virziena uzdevumiem	Rādītāja palielināšanās liecina par izpratnes par izsūtīšanām 1941. un 1949. gadā palielināšanos Latvijā.
Rādītāja pēctecība ar iepriekšējā perioda plānošanas dokumentos izmantotajiem rādītājiem	NIPSIPP 2012.–2018. gadam. Pēctecība ir nozīmīga Pamatnostādņu projektā definētajam politikas mērķim un rīcības virzienam uzdevumiem.
Rādītāja saikne ar citiem rādītājiem	Saistīts ar rādītāju B1.1.12. Iedzīvotāju īpatsvars, kas uzskata, ka izsūtīšana nevienā gadījumā nebija attaisnojama, pēc lietotās valodas ģimenē, latviešu vai krievu, Latvijas sociālās atmiņas monitorings
Rādītāja saikne ar citiem politikas plānošanas dokumentiem (politikas nozarēm, apakšnozarēm)	Nav identificēta.

Rādītāja aptvertā mērķa grupa/-as	Aptver visus Latvijas iedzīvotājus vecumā no 18 līdz 74 gadiem
Rādītāja dublēšanās risks ar citiem rādītājiem	Nav identificēta.
Rādītāja mērījumiem izmantojamais datu avots vai avoti, novērtējot to pieejamības riskus	Latvijas sociālās atmiņas monitoringa dati. Datu turētājs: Sociālās atmiņas pētniecības centrs. Pēdējā monitoringa aptauja veikta 2017. gada februārī. Datu ieguvei veikta Latvijas iedzīvotāju aptauja ar ģenerālajam kopumam reprezentatīvu izlasi. Metode - tiešās intervijas respondentu dzīvesvietās. Svērti dati. Izlases apjoms: 1005 respondenti. Aptaujas veicējs: pētījumu centrs SKDS. Pieejams: Kaprāns M., Saulītis A. (2017). Latvijas sociālās atmiņas monitorings. Nr.2. https://www.academia.edu/32932266/Latvijas_soci%C4%81l%C4%81s_atmi%C5%86as_monitorings_2017 Aptaujas regularitāte grūti prognozējama. Saskaņā ar pieejamo informāciju nākamās monitoringa kārtas plānotas 2021. gadā un 2026. gadā. Jautājuma formulējums: V10. Runājot par Latvijas iedzīvotāju izsūtīšanu (deportāciju) 40. gados uz Sibīriju un citiem attāliem PSRS reģioniem, iedzīvotājiem ir atšķirīgi viedokļi par to, cik lielā mērā izsūtīšana ir attaisnojama. Lūdzu, novērtējiet savu attieksmi skalā no „1” līdz „5”, kur „1” nozīmē, ka izsūtīšana nevienā gadījumā nebija attaisnojama, bet „5”, ka tā visos gadījumos bija attaisnojama.
Rādītāja bāzes vērtības un prognozējamo vērtību novērtējums Pamatnostādņu projektā	Nav iekļauts Pamatnostādņu projektā.
Rādītāja jaunākā vērtība, tās datu avots, metodoloģiskie aspekti	2017. gads: 70,3% (Vērtība “1” - izsūtīšana nevienā gadījumā nebija attaisnojama) Jaunākie pieejamie sociālās atmiņas monitoringa dati. Dati par situāciju 2020. gadā netika iegūti.
Rādītāja prognozētā vērtība 2024. gadā	72%
Rādītāja prognozētā vērtība 2027. gadā	74%
Rādītāju vērtību interpretācijas vadlīnijas, ja nepieciešams, norādot uz iespējamiem maldīgas interpretācijas riskiem, piemēram, vai arī, kādi faktori jāņem vērā, interpretējot konkrēto rādītāju	Interpretējot datus, jāņem vērā izlases kļūdas lielums, jo dati tiek iegūti uz aptaujas bāzes. Plānotais rādītāja pieaugums kopumā ir aptaujas kļūdas ietvaros, un liecina par pozitīvu tendenci vai rādītāja noturību vienā līmenī.
Rādītāju ietekmējošie ārējie faktori, to raksturojums	Rādītājs “Iedzīvotāju īpatsvars, kas uzskata, ka izsūtīšana nevienā gadījumā nebija attaisnojama” ir saistīts gan ar Latvijas sabiedrības izglītošanas aktivitāšu ietekmi (kā izglītības iestādēs, tā citos izglītojošos pasākumos), gan Krievijas informatīvās telpas ietekmi. Ņemot vērā, ka daļa Latvijas iedzīvotāju seko līdz Krievijas informatīvajai telpai vai ikdienā saskaras ar Krievijas valsts propagandas materiāliem (ar TV,

	preses, sociālo tīklu starpniecību), rādītājs ir jūtīgs pret Krievijas propagandas un valsts pozīcijas aktualizāciju aptaujas laikā. Piemēram, pēc Krievijas prezidenta V. Putina vēstījuma televīzijā, ka daļa izsūtīto bija pelnījuši tikt izsūtīti, jo piederēja “buržujiem” vai “lielsaimniekiem, bagātajiem zemniekiem” (“kulakiem”), pastāv liela varbūtība, ka samazināsies to Latvijas iedzīvotāju īpatsvars, kas uzskata, ka izsūtīšana nevienā gadījumā nebija attaisnojama.
Rādītāja izvērtējums pret starptautiskā līmeņa rādītājiem	Nav pieejams.
Cita informācija/ieteikumi	Nav.

B1.3.11. Datu pase

Rādītāja nosaukums	Iedzīvotāju īpatsvars, kas uzskata, ka izsūtīšana nevienā gadījumā nebija attaisnojama, Latvijas sociālās atmiņas monitorings
Aktuālā vērtība	2017. gads: 70,3% (Vērtība “1” - izsūtīšana nevienā gadījumā nebija attaisnojama)
Datu ieguves metodoloģija	Latvijas sociālās atmiņas monitoringa dati. Datu turētājs: Sociālās atmiņas pētniecības centrs. Avots: Kaprāns M., Saulītis A. (2017). Latvijas sociālās atmiņas monitorings. Nr.2. https://www.academia.edu/32932266/Latvijas_soci%C4%81%C4%81s_atmi%C5%86as_monitorings_2017 Datu ieguvei veikta Latvijas iedzīvotāju aptauja ar ģenerālajam kopumam reprezentatīvu izlasi. Metode - tiešās intervijas respondentu dzīvesvietās. Izlases apjoms: 1005 respondentu. Aptaujas laiks: 2017. gada februāris. Aptaujas veicējs: pētījumu centrs SKDS. Jautājuma formulējums: V10. Runājot par Latvijas iedzīvotāju izsūtīšanu (deportāciju) 40. gados uz Sibīriju un citiem attāliem PSRS reģioniem, iedzīvotājiem ir atšķirīgi viedokļi par to, cik lielā mērā izsūtīšana ir attaisnojama. Lūdzu, novērtējiet savu attieksmi skalā no „1” līdz „5”, kur „1” nozīmē, ka izsūtīšana nevienā gadījumā nebija attaisnojama, bet „5”, ka tā visos gadījumos bija attaisnojama. Rādītāja vērtība ir vērtība “1” - izsūtīšana nevienā gadījumā nebija attaisnojama. Aptaujas regularitāte grūti prognozējama. Saskaņā ar pieejamo informāciju nākamās monitoringa kārtas plānotas 2021. gadā un 2026. gadā.
Datu ieguves biežums	Regularitāte nav definēta.
Datu turētājs	Sociālās atmiņas pētniecības centrs
Rādītāja avots	Latvijas iedzīvotāju kopumu reprezentējoša aptauja. Aptaujas metode: tiešās intervijas respondentu dzīvesvietās. Izlases apjoms: 1000 respondentu.
Sasniedzamo mērķi (ja attiecināms)	2024. gads: 72% 2027. gads: 74%
Datu formāts	%
Cita informācija (ja attiecināms)	Nav.

B1.3.12. Iedzīvotāju īpatsvars, kas uzskata, ka izsūtīšana nevienā gadījumā nebija attaisnojama, pēc lietotās valodas ģimenē, latviešu vai krievu, Latvijas sociālās atmiņas monitorings

Rādītāju raksturojošie kritēriji	Kritērija raksturojums
Atbilstošās caurviju prioritātes	Nacionālā identitāte
Atbilstības pamatojums politikas virsmērķim	Pilnībā atbilst politikas virsmērķim, jo Latvijas iedzīvotāju sociālā atmiņa jeb priekšstati par vēsturi ietekmē sabiedrības saliedētību. Attieksme pret vairākiem XX gadsimta notikumiem – LR proklamēšana, padomju un nacistiskā okupācija, Otrais pasaules karš, PSRS sabrukums un neatkarības atgūšana – zināmā mērā joprojām veicina Latvijas sabiedrības polarizāciju. Īpaši tas attiecas uz padomju okupācijas un Otrā pasaules kara notikumu uztveri. Šie vēstures notikumi un ar tiem saistītās atceres prakses vēl aizvien uztur simbolisku konfrontāciju starp latviešiem un krievvalodīgajiem, kam pamatā ir atšķirīgā biogrāfiskā pieredze un atšķirīgi ārējie vēsturisko zināšanu avoti. Konflikta potenciālu Latvijas sociālajā atmiņā palīdz mazināt mērķtiecīgs atbalsts sabiedrību vienojošas atceres kultūras veidošanai.
Atbilstības pamatojums rīcības virziena uzdevumiem	Rādītāja palielināšanās liecina par izpratnes par izsūtīšanām 1941. un 1949. gadā palielināšanos Latvijā.
Rādītāja pēctecība ar iepriekšējā perioda plānošanas dokumentos izmantotajiem rādītājiem	NIPSIPP 2012.–2018.gadam. Pēctecība ir nozīmīga Pamatnostādņu projektā definētajam politikas mērķim un rīcības virzienu uzdevumiem.
Rādītāja saikne ar citiem rādītājiem	Saistīts ar rādītāju B1.1.11. Iedzīvotāju īpatsvars, kas uzskata, ka izsūtīšana nevienā gadījumā nebija attaisnojama, Latvijas sociālās atmiņas monitorings
Rādītāja saikne ar citiem politikas plānošanas dokumentiem (politikas nozarēm, apakšnozarēm)	Nav identificēta.
Rādītāja aptvertā mērķa grupa/-as	Aptver visus Latvijas iedzīvotājus vecumā no 18 līdz 74 gadiem, pēc lietotās valodas ģimenē, latviešu vai krievu.
Rādītāja dublēšanās risks ar citiem rādītājiem	Nav identificēta.
Rādītāja mērījumiem izmantojamais datu avots vai avoti, novērtējot to pieejamības riskus	Latvijas sociālās atmiņas monitoringa dati. Datu turētājs: Sociālās atmiņas pētniecības centrs. Pēdējā monitoringa aptauja veikta 2017. gada februārī. Datu ieguvei veikta Latvijas iedzīvotāju aptauja ar ģenerālajam kopumam reprezentatīvu izlasi. Metode - tiešās intervijas respondentu dzīvesvietās. Svērti dati. Izlases apjoms: 1005 respondenti. Aptaujas veicējs: pētījumu centrs SKDS. Pieejams: Kaprāns M., Saulītis A. (2017). Latvijas sociālās atmiņas monitorings. Nr.2. https://www.academia.edu/32932266/Latvijas_soci%C4%81l%C4%81s_atmi%C5%86as_monitorings_2017

	Aptaujas regularitāte grūti prognozējama. Saskaņā ar pieejamo informāciju nākamās monitoringa kārtas plānotas 2021. gadā un 2026. gadā. Jautājuma formulējums: V10. Runājot par Latvijas iedzīvotāju izsūtīšanu (deportāciju) 40. gados uz Sibīriju un citiem attāliem PSRS reģioniem, iedzīvotājiem ir atšķirīgi viedokļi par to, cik lielā mērā izsūtīšana ir attaisnojama. Lūdzu, novērtējiet savu attieksmi skalā no „1” līdz „5”, kur „1” nozīmē, ka izsūtīšana nevienā gadījumā nebija attaisnojama, bet „5”, ka tā visos gadījumos bija attaisnojama. Jautājuma formulējums par valodu: Kādā valodā galvenokārt Jūs runājat ģimenē?
Rādītāja bāzes vērtības un prognozējamo vērtību novērtējums Pamatnostādņu projektā	Nav iekļauts Pamatnostādņu projektā.
Rādītāja jaunākā vērtība, tās datu avots, metodoloģiskie aspekti	2017. gads: latviešu – 83,9%; krievu – 49,9% (Vērtība “1” - izsūtīšana nevienā gadījumā nebija attaisnojama) Jaunākie pieejamie sociālās atmiņas monitoringa dati. Dati par situāciju 2020. gadā netika iegūti.
Rādītāja prognozētā vērtība 2024. gadā	latviešu – 85%; krievu – 52%
Rādītāja prognozētā vērtība 2027. gadā	latviešu – 86%; krievu – 54%
Rādītāju vērtību interpretācijas vadlīnijas, ja nepieciešams, norādot uz iespējamiem maldīgas interpretācijas riskiem, piemēram, vai arī, kādi faktori jāņem vērā, interpretējot konkrēto rādītāju	Interpretējot datus, jāņem vērā izlases kļūdas lielums, jo dati tiek iegūti uz aptaujas bāzes. Plānotais rādītāja pieaugums kopumā ir aptaujas kļūdas ietvaros, un liecina par pozitīvu tendenci vai rādītāja noturību vienā līmenī.
Rādītāju ietekmējošie ārējie faktori, to raksturojums	Rādītājs “Iedzīvotāju īpatsvars, kas uzskata, ka izsūtīšana nevienā gadījumā nebija attaisnojama” ir saistīts gan ar Latvijas sabiedrības izglītošanas aktivitāšu ietekmi (kā izglītības iestādēs, tā citos izglītojošos pasākumos), gan Krievijas informatīvās telpas ietekmi. Ņemot vērā, ka daļa Latvijas iedzīvotāju seko līdz Krievijas informatīvajai telpai vai ikdienā saskaras ar Krievijas valsts propagandas materiāliem (ar TV, preses, sociālo tīklu starpniecību), rādītājs ir jūtīgs pret Krievijas propagandas un valsts pozīcijas aktualizāciju aptaujas laikā. Piemēram, pēc Krievijas prezidenta V.Putina vēstījuma televīzijā, ka daļa izsūtīto bija pelnījuši tikt izsūtīti, jo piederēja “buržuiem” vai “lielsaimniekiem, bagātajiem zemniekiem” (“kulakiem”), pastāv liela varbūtība, ka samazināsies to Latvijas iedzīvotāju īpatsvars, kas uzskata, ka izsūtīšana nevienā gadījumā nebija attaisnojama.
Rādītāja izvērtējums pret starptautiskā līmeņa rādītājiem	Nav pieejams.

Cita informācija/ ieteikumi	Nav.
--------------------------------	------

B1.3.12. Datu pase

Rādītāja nosaukums	Iedzīvotāju īpatsvars, kas uzskata, ka izsūtīšana nevienā gadījumā nebija attaisnojama, pēc lietotās valodas ģimenē, latviešu vai krievu, Latvijas sociālās atmiņas monitorings
Aktuālā vērtība	2017. gads: latviešu – 83,9%; krievu – 49,9% (Vērtība “1” - izsūtīšana nevienā gadījumā nebija attaisnojama)
Datu ieguves metodoloģija	Latvijas sociālās atmiņas monitoringa dati. Datu turētājs: Sociālās atmiņas pētniecības centrs. Avots: Kaprāns M., Saulītis A. (2017). Latvijas sociālās atmiņas monitorings. Nr.2. https://www.academia.edu/32932266/Latvijas_soci%C4%81l%C4%81s_atmi%C5%86as_monitorings_2017 Datu ieguvei veikta Latvijas iedzīvotāju aptauja ar ģenerālajam kopumam reprezentatīvu izlasi. Metode - tiešās intervijas respondentu dzīvesvietās. Izlases apjoms: 1005 respondentu. Aptaujas laiks: 2017. gada februāris. Aptaujas veicējs: pētījumu centrs SKDS. Jautājuma formulējums: V10. Runājot par Latvijas iedzīvotāju izsūtīšanu (deportāciju) 40. gados uz Sibīriju un citiem attāliem PSRS reģioniem, iedzīvotājiem ir atšķirīgi viedokļi par to, cik lielā mērā izsūtīšana ir attaisnojama. Lūdzu, novērtējiet savu attieksmi skalā no „1” līdz „5”, kur „1” nozīmē, ka izsūtīšana nevienā gadījumā nebija attaisnojama, bet „5”, ka tā visos gadījumos bija attaisnojama. Rādītāja vērtība ir vērtība “1” - izsūtīšana nevienā gadījumā nebija attaisnojama. Jautājuma formulējums par valodu: Kādā valodā galvenokārt Jūs runājat ģimenē? Aptaujas regularitāte grūti prognozējama. Saskaņā ar pieejamo informāciju nākamās monitoringa kārtas plānotas 2021. gadā un 2026. gadā.
Datu ieguves biežums	Regularitāte nav definēta.
Datu turētājs	Sociālās atmiņas pētniecības centrs
Rādītāja avots	Latvijas iedzīvotāju kopumu reprezentējoša aptauja. Aptaujas metode: tiešās intervijas respondentu dzīvesvietās. Izlases apjoms: 1000 respondentu.
Sasniedzamo mērķi (ja attiecināms)	2024. gads: latviešu – 85%; krievu – 52% 2027. gads: latviešu – 86%; krievu – 54%
Datu formāts	%
Cita informācija (ja attiecināms)	Nav.

B1.3(1).13. Iedzīvotāju īpatsvars, kas atzīmē LR proklamēšanas dienu 18. novembrī, pēc lietotās valodas ģimenē, latviešu vai krievu, Latvijas sociālās atmiņas monitorings

Rādītāju raksturojošie kritēriji	Kritērija raksturojums
Atbilstošās caurviju prioritātes	Nacionālā identitāte

Atbilstības pamatojums politikas virsmērķim	Pilnībā atbilst politikas virsmērķim, jo Latvijas iedzīvotāju sociālā atmiņa jeb priekšstati par vēsturi ietekmē sabiedrības saliedētību. Attieksme pret vairākiem XX gadsimta notikumiem – Latvijas Republikas proklamēšana, padomju un nacistiskā okupācija, Otrais pasaules karš, PSRS sabrukums un neatkarības atgūšana – zināmā mērā joprojām veicina Latvijas sabiedrības polarizāciju. Īpaši tas attiecas uz padomju okupācijas un Otrā pasaules kara notikumu uztveri. Šie vēstures notikumi un ar tiem saistītās atceres prakses vēl aizvien uztur simbolisku konfrontāciju starp latviešiem un krievvalodīgajiem, kam pamatā ir atšķirīgā biogrāfiskā pieredze un atšķirīgi ārējie vēsturisko zināšanu avoti. Konflikta potenciālu Latvijas sociālajā atmiņā palīdz mazināt mērķtiecīgs atbalsts sabiedrību vienojošas atceres kultūras veidošanai.
Atbilstības pamatojums rīcības virziena uzdevumiem	Rādītāja palielināšanās liecina par piederības sajūtas Latvijai izplatīšanos un potenciāli paaugstina izpratni par Latvijas dibināšanas vēsturi.
Rādītāja pēctecība ar iepriekšējā perioda plānošanas dokumentos izmantotajiem rādītājiem	NIPSIPP 2012.–2018.gadam. Pēctecība ir nozīmīga Pamatnostādņu projektā definētajam politikas mērķim un rīcības virzienam uzdevumiem.
Rādītāja saikne ar citiem rādītājiem	Saistīts ar rādītāju A1.1.4. Iedzīvotāju īpatsvars, kas atzīmē LR proklamēšanas dienu 18. novembrī, Latvijas sociālās atmiņas monitorings.
Rādītāja saikne ar citiem politikas plānošanas dokumentiem (politikas nozarēm, apakšnozarēm)	Nav identificēta.
Rādītāja aptvertā mērķa grupa/-as	Aptver visus Latvijas iedzīvotājus vecumā no 18 līdz 74 gadiem, pēc lietotās valodas ģimenē, latviešu vai krievu
Rādītāja dublēšanās risks ar citiem rādītājiem	Nav identificēta.
Rādītāja mērījumiem izmantojamais datu avots vai avoti, novērtējot to pieejamības riskus	Latvijas sociālās atmiņas monitoringa dati. Datu turētājs: Sociālās atmiņas pētniecības centrs. Pēdējā monitoringa aptauja veikta 2017. gada februārī. Datu ieguvei veikta Latvijas iedzīvotāju aptauja ar ģenerālajam kopumam reprezentatīvu izlasi. Metode - tiešās intervijas respondentu dzīvesvietās. Svērti dati. Izlases apjoms: 1005 respondenti. Aptaujas veicējs: pētījumu centrs SKDS. Pieejams: Kaprāns M., Saulītis A. (2017). Latvijas sociālās atmiņas monitorings. Nr.2. https://www.academia.edu/32932266/Latvijas_soci%C4%81l%C4%81s_atmi%C5%86as_monitorings_2017 Aptaujas regularitāte grūti prognozējama. Saskaņā ar pieejamo informāciju nākamās monitoringa kārtas plānotas 2021. gadā un 2026. gadā. Jautājuma formulējums: Vai pēdējo divu gadu laikā Jūs esat atzīmējuši šādus notikumus? Latvijas Republikas proklamēšanas dienu 18.novembrī Jautājuma formulējums par valodu: Kādā valodā galvenokārt Jūs runājat ģimenē?

Rādītāja bāzes vērtības un prognozējamo vērtību novērtējums Pamatnostādņu projektā	Nav iekļauts Pamatnostādņu projektā.
Rādītāja jaunākā vērtība, tās datu avots, metodoloģiskie aspekti	2017. gads: latviešu – 82% ; krievu – 58% Jaunākie pieejamie sociālās atmiņas monitoringa dati. Dati par situāciju 2020. gadā netika iegūti.
Rādītāja prognozētā vērtība 2024. gadā	latviešu – 84%; krievu – 60%
Rādītāja prognozētā vērtība 2027. gadā	latviešu – 86%; krievu – 62%
Rādītāju vērtību interpretācijas vadlīnijas, ja nepieciešams, norādot uz iespējamiem maldīgas interpretācijas riskiem, piemēram, vai arī, kādi faktori jāņem vērā, interpretējot konkrēto rādītāju	Interpretējot datus, jāņem vērā izlases kļūdas lielums, jo dati tiek iegūti uz aptaujas bāzes. Plānotais rādītāja pieaugums kopumā ir aptaujas kļūdas ietvaros, un liecina par pozitīvu tendenci vai rādītāja noturību vienā līmenī.
Rādītāju ietekmējošie ārējie faktori, to raksturojums	Ņemot vērā to, ka daļa Latvijas iedzīvotāju valsts svētkus svin, iesaistos publiskos pasākumos, piemēram, apmeklējot ugunošanu vai gaismas svētkus, kas tiek organizēti pilsētvidē (piemēram, “Staro Rīga”), publisku pasākumu ierobežošanas var mazināt rādītāju. Tas īpaši attiecas uz ierobežojumiem tikties un organizēt pasākumus Covid-19 pandēmijas laikā.
Rādītāja izvērtējums pret starptautiskā līmeņa rādītājiem	Nav pieejams.
Cita informācija/ieteikumi	Nav.

B1.3(1).13. Datu pase

Rādītāja nosaukums	Iedzīvotāju īpatsvars, kas atzīmē LR proklamēšanas dienu 18. novembrī, pēc lietotās valodas ģimenē, latviešu vai krievu, Latvijas sociālās atmiņas monitorings
Aktuālā vērtība	2017. gads: latviešu – 82%; krievu – 58%
Datu ieguves metodoloģija	Latvijas sociālās atmiņas monitoringa dati. Datu turētājs: Sociālās atmiņas pētniecības centrs. Avots: Kaprāns M., Saulītis A. (2017). Latvijas sociālās atmiņas monitorings. Nr.2. https://www.academia.edu/32932266/Latvijas_soci%C4%81%C4%81s_atmi%C5%86as_monitorings_2017 Datu ieguvei veikta Latvijas iedzīvotāju aptauja ar ģenerālajam kopumam reprezentatīvu izlasi. Metode - tiešās intervijas respondentu dzīvesvietās. Izlases apjoms: 1005 respondentu. Aptaujas laiks: 2017. gada februāris. Aptaujas veicējs: pētījumu centrs SKDS.

	Jautājuma formulējums: Vai pēdējo divu gadu laikā Jūs esat atzīmējuši šādus notikumus? Latvijas Republikas proklamēšanas dienu 18. novembrī. Jautājuma formulējums par valodu: Kādā valodā galvenokārt Jūs runājat ģimenē? Aptaujas regularitāte grūti prognozējama. Saskaņā ar pieejamo informāciju nākamās monitoringa kārtas plānotas 2021. gadā un 2026. gadā.
Datu ieguves biežums	Regularitāte nav definēta.
Datu turētājs	Sociālās atmiņas pētniecības centrs
Rādītāja avots	Latvijas iedzīvotāju kopumu reprezentējoša aptauja. Aptaujas metode: tiešās intervijas respondentu dzīvesvietās. Izlases apjoms: 1000 respondenti.
Sasniedzamo mērķi (ja attiecināms)	2024. gads: latviešu – 84%; krievu – 60% 2027. gads: latviešu – 86%; krievu – 62%
Datu formāts	%
Cita informācija (ja attiecināms)	Nav.

B1.3(1).14. Iedzīvotāju īpatsvars, kas atzīmē LR Neatkarības deklarācijas pasludināšanas dienu 4. maijā, pēc lietotās valodas ģimenē, latviešu vai krievu, Latvijas sociālās atmiņas monitorings

Rādītāju raksturojošie kritēriji	Kritērija raksturojums
Atbilstošās caurviju prioritātes	Nacionālā identitāte
Atbilstības pamatojums politikas virsmērķim	Pilnībā atbilst politikas virsmērķim, jo Latvijas iedzīvotāju sociālā atmiņa jeb priekšstati par vēsturi ietekmē sabiedrības saliedētību. Attieksme pret vairākiem XX gadsimta notikumiem – LR proklamēšana, padomju un nacistiskā okupācija, Otrais pasaules karš, PSRS sabrukums un neatkarības atgūšana – zināmā mērā joprojām veicina Latvijas sabiedrības polarizāciju. Īpaši tas attiecas uz padomju okupācijas un Otrā pasaules kara notikumu uztveri. Šie vēstures notikumi un ar tiem saistītās atceres prakses vēl aizvien uztur simbolisku konfrontāciju starp latviešiem un krievvalodīgajiem, kam pamatā ir atšķirīgā biogrāfiskā pieredze un atšķirīgi ārējie vēsturisko zināšanu avoti. Konflikta potenciālu Latvijas sociālajā atmiņā palīdz mazināt mērķtiecīgs atbalsts sabiedrību vienojošas atceres kultūras veidošanai.
Atbilstības pamatojums rīcības virziena uzdevumiem	Rādītāja palielināšanās liecina par piederības sajūtas Latvijai izplatīšanos un potenciāli paaugstina izpratni par Latvijas neatkarības atgūšanu.
Rādītāja pēctecība ar iepriekšējā perioda plānošanas dokumentos izmantotajiem rādītājiem	NIPSIPP 2012.–2018. gadam. Pēctecība ir nozīmīga Pamatnostādņu projektā definētajam politikas mērķim un rīcības virzienu uzdevumiem.
Rādītāja saikne ar citiem rādītājiem	Saistīts ar rādītāju A1.1.5. Iedzīvotāju īpatsvars, kas atzīmē Latvijas Republikas Neatkarības deklarācijas pasludināšanas dienu 4. maijā, Latvijas sociālās atmiņas monitorings

Rādītāja saikne ar citiem politikas plānošanas dokumentiem (politikas nozarēm, apakšnozarēm)	Nav identificēta.
Rādītāja aptvertā mērķa grupa/-as	Aptver visus Latvijas iedzīvotājus vecumā no 18 līdz 74 gadiem, pēc lietotās valodas ģimenē, latviešu vai krievu
Rādītāja dublēšanās risks ar citiem rādītājiem	Nav identificēta.
Rādītāja mērījumiem izmantojamais datu avots vai avoti, novērtējot to pieejamības riskus	Latvijas sociālās atmiņas monitoringa dati. Datu turētājs: Sociālās atmiņas pētniecības centrs. Pēdējā monitoringa aptauja veikta 2017. gada februārī. Datu ieguvei veikta Latvijas iedzīvotāju aptauja ar ģenerālajam kopumam reprezentatīvu izlasi. Metode - tiešās intervijas respondentu dzīvesvietās. Svērti dati. Izlases apjoms: 1005 respondenti. Aptaujas veicējs: pētījumu centrs SKDS. Pieejams: Kaprāns M., Saulītis A. (2017). Latvijas sociālās atmiņas monitorings. Nr.2. https://www.academia.edu/32932266/Latvijas_soci%C4%81%C4%81s_atmi%C5%86as_monitorings_2017 Aptaujas regularitāte grūti prognozējama. Saskaņā ar pieejamo informāciju nākamās monitoringa kārtas plānotas 2021. gadā un 2026. gadā. Jautājuma formulējums: Vai pēdējo divu gadu laikā Jūs esat atzīmējuši šādus notikumus? Latvijas Republikas Neatkarības deklarācijas pasludināšanas dienu 4. maijā Jautājuma formulējums par valodu: Kādā valodā galvenokārt Jūs runājat ģimenē?
Rādītāja bāzes vērtības un prognozējamo vērtību novērtējums Pamatnostādņu projektā	Nav sniegts.
Rādītāja jaunākā vērtība, tās datu avots, metodoloģiskie aspekti	2017. gads: latviešu – 37%; krievu – 16% Jaunākie pieejamie sociālās atmiņas monitoringa dati. Dati par situāciju 2020. gadā netika iegūti.
Rādītāja prognozētā vērtība 2024. gadā	latviešu – 39%; krievu – 18%
Rādītāja prognozētā vērtība 2027. gadā	latviešu – 41%; krievu – 20%
Rādītāju vērtību interpretācijas vadlīnijas, ja nepieciešams, norādot uz iespējamām maldīgas interpretācijas riskiem, piemēram, vai arī, kādi faktori jāņem vērā, interpretējot konkrēto rādītāju	Interpretējot datus, jāņem vērā izlases kļūdas lielums, jo dati tiek iegūti uz aptaujas bāzes. Plānotais rādītāja pieaugums kopumā ir aptaujas kļūdas ietvaros, un liecina par pozitīvu tendenci vai rādītāja noturību vienā līmenī.
Rādītāju ietekmējošie ārējie faktori, to raksturojums	Ņemot vērā to, ka daļa Latvijas iedzīvotāju valsts svētkus svin, iesaistos publiskos pasākumos, piemēram, apmeklējot ugunošanu vai sporta aktivitātes, kas tradicionāli tiek organizētas 4. maijā, publisku pasākumu

	ierobežošana var mazināt rādītāju. Tas īpaši attiecas uz ierobežojumiem tikties un organizēt pasākumus Covid-19 pandēmijas laikā.
Rādītāja izvērtējums pret starptautiskā līmeņa rādītājiem	Nav pieejams.
Cita informācija/ieteikumi	Nav.

B1.3(1).14. Datu pase

Rādītāja nosaukums	Iedzīvotāju īpatsvars, kas atzīmē LR Neatkarības deklarācijas pasludināšanas dienu 4. maijā, pēc lietotās valodas ģimenē, latviešu vai krievu, Latvijas sociālās atmiņas monitorings
Aktuālā vērtība	2017. gads: latviešu – 37%; krievu – 16%
Datu ieguves metodoloģija	Latvijas sociālās atmiņas monitoringa dati. Datu turētājs: Sociālās atmiņas pētniecības centrs. Avots: Kaprāns M., Saulītis A. (2017). Latvijas sociālās atmiņas monitorings. Nr.2. https://www.academia.edu/32932266/Latvijas_soci%C4%81%C4%81s_atmi%C5%86as_monitorings_2017 Datu ieguvei veikta Latvijas iedzīvotāju aptauja ar ģenerālajam kopumam reprezentatīvu izlasi. Metode - tiešās intervijas respondentu dzīvesvietās. Izlases apjoms: 1005 respondentu. Aptaujas laiks: 2017. gada februāris. Aptaujas veicējs: pētījumu centrs SKDS. Jautājuma formulējums: Vai pēdējo divu gadu laikā Jūs esat atzīmējuši šādus notikumus? Latvijas Republikas Neatkarības deklarācijas pasludināšanas dienu 4. maijā. Jautājuma formulējums par valodu: Kādā valodā galvenokārt Jūs runājat ģimenē? Aptaujas regularitāte grūti prognozējama. Saskaņā ar pieejamo informāciju nākamās monitoringa kārtas plānotas 2021. gadā un 2026. gadā.
Datu ieguves biežums	Regularitāte nav definēta.
Datu turētājs	Sociālās atmiņas pētniecības centrs
Rādītāja avots	Latvijas iedzīvotāju kopumu reprezentējoša aptauja. Aptaujas metode: tiešās intervijas respondentu dzīvesvietās. Izlases apjoms: 1000 respondentu.
Sasniedzamo mērķi (ja attiecināms)	2024. gads: latviešu – 39%; krievu – 18% 2027. gads: latviešu – 41%; krievu – 20%
Datu formāts	%
Cita informācija (ja attiecināms)	Nav.

B1.3(1).15. Iedzīvotāju īpatsvars, kas uzskata, ka 1940. gadā tas bija Latvijas brīvprātīgs lēmums pievienoties PSRS, pēc lietotās valodas ģimenē, latviešu vai krievu, Latvijas sociālās atmiņas monitorings

Rādītāju raksturojošie kritēriji	Kritērija raksturojums
Atbilstošās caurviju prioritātes	Nacionālā identitāte
Atbilstības pamatojums politikas virsmērķim	Pilnībā atbilst politikas virsmērķim, jo Latvijas iedzīvotāju sociālā atmiņa jeb priekšstati par vēsturi ietekmē sabiedrības saliedētību. Attieksme pret vairākiem XX gadsimta notikumiem – LR proklamēšana, padomju un nacistiskā okupācija, Otrais pasaules karš, PSRS sabrukums un neatkarības atgūšana – zināmā mērā joprojām veicina Latvijas sabiedrības polarizāciju. Īpaši tas attiecas uz padomju okupācijas un Otrā pasaules kara notikumu uztveri. Šie vēstures notikumi un ar tiem saistītās atceres prakses vēl aizvien uztur simbolisku konfrontāciju starp latviešiem un krievvalodīgajiem, kam pamatā ir atšķirīgā biogrāfiskā pieredze un atšķirīgi ārējie vēsturisko zināšanu avoti. Konflikta potenciālu Latvijas sociālajā atmiņā palīdz mazināt mērķtiecīgs atbalsts sabiedrību vienojošas atceres kultūras veidošanai.
Atbilstības pamatojums rīcības virziena uzdevumiem	Rādītāja palielināšanās liecina par izpratnes paaugstināšanos par Latvijas neatkarības zaudēšanu 1940. gadā.
Rādītāja pēctecība ar iepriekšējā perioda plānošanas dokumentos izmantotajiem rādītājiem	NIPSIPP 2012.–2018. gadam. Pēctecība ir nozīmīga Pamatnostādņu projektā definētajam politikas mērķim un rīcības virzienu uzdevumiem.
Rādītāja saikne ar citiem rādītājiem	Saistīts ar rādītāju A1.1.6. Iedzīvotāju īpatsvars, kas uzskata, ka 1940. gadā tas bija Latvijas brīvprātīgs lēmums pievienoties PSRS, Latvijas sociālās atmiņas monitorings
Rādītāja saikne ar citiem politikas plānošanas dokumentiem (politikas nozarēm, apakšnozarēm)	Nav identificēta.
Rādītāja aptvertā mērķa grupa/-as	Aptver visus Latvijas iedzīvotājus vecumā no 18 līdz 74 gadiem, pēc lietotās valodas ģimenē, latviešu vai krievu
Rādītāja dublēšanās risks ar citiem rādītājiem	Nav identificēta.
Rādītāja mērījumiem izmantojamais datu avots vai avoti, novērtējot to pieejamības riskus	Latvijas sociālās atmiņas monitoringa dati. Datu turētājs: Sociālās atmiņas pētniecības centrs. Pēdējā monitoringa aptauja veikta 2017. gada februārī. Datu ieguvei veikta Latvijas iedzīvotāju aptauja ar ģenerālajam kopumam reprezentatīvu izlasi. Metode - tiešās intervijas respondentu dzīvesvietās. Svērti dati. Izlases apjoms: 1005 respondenti. Aptaujas veicējs: pētījumu centrs SKDS. Pieejams: Kaprāns M., Saulītis A. (2017). Latvijas sociālās atmiņas monitorings. Nr.2. https://www.academia.edu/32932266/Latvijas_soci%C4%81l%C4%81s_atmi%C5%86as_monitorings_2017

	Aptaujas regularitāte grūti prognozējama. Saskaņā ar pieejamo informāciju nākamās monitoringa kārtas plānotas 2021. gadā un 2026. gadā. Jautājuma formulējums: Kurš no šiem izteikumiem, Jūsaprāt, precīzāk raksturo veidu, kā Latvija kļuva par PSRS sastāvdaļu 1940. gadā? Atbilde: Tas bija Latvijas brīvprātīgs lēmums pievienoties PSRS. Jautājuma formulējums par valodu: Kādā valodā galvenokārt Jūs runājat ģimenē?
Rādītāja bāzes vērtības un prognozējamo vērtību novērtējums Pamatnostādņu projektā	Nav iekļauts Pamatnostādņu projektā.
Rādītāja jaunākā vērtība, tās datu avots, metodoloģiskie aspekti	2017. gads: latviešu – 6,8%; krievu – 46% Jaunākie pieejamie sociālās atmiņas monitoringa dati. Dati par situāciju 2020. gadā netika iegūti.
Rādītāja prognozētā vērtība 2024. gadā	latviešu – 6%; krievu – 44%
Rādītāja prognozētā vērtība 2027. gadā	latviešu – 5%; krievu – 42%
Rādītāju vērtību interpretācijas vadlīnijas, ja nepieciešams, norādot uz iespējamiem maldīgas interpretācijas riskiem, piemēram, vai arī, kādi faktori jāņem vērā, interpretējot konkrēto rādītāju	Interpretējot datus, jāņem vērā izlases kļūdas lielums, jo dati tiek iegūti uz aptaujas bāzes. Plānotais rādītāja pieaugums kopumā ir aptaujas kļūdas ietvaros, un liecina par pozitīvu tendenci vai rādītāja noturību vienā līmenī.
Rādītāju ietekmējošie ārējie faktori, to raksturojums	Ņemot vērā, ka daļa Latvijas iedzīvotāju seko līdz Krievijas informatīvajai telpai vai ikdienā saskaras ar Krievijas valsts propagandas materiāliem (ar TV, preses, sociālo tīklu starpniecību), rādītājs ir jūtīgs pret Krievijas propagandas un valsts pozīcijas aktualizāciju aptaujas laikā. Piemēram, pēc Krievijas prezidenta V. Putina vēstījuma televīzijā, ka Baltijas valstis brīvprātīgi iestājās PSRS, pastāv liela varbūtība, ka samazināsies to Latvijas iedzīvotāju īpatsvars, kas uzskata, ka 1940. gadā tas bija Latvijas brīvprātīgs lēmums pievienoties PSRS.
Rādītāja izvērtējums pret starptautiskā līmeņa rādītājiem	Nav pieejams.
Cita informācija/ieteikumi	Nav.

B1.3(1).15. Datu pase

Rādītāja nosaukums	Iedzīvotāju īpatsvars, kas uzskata, ka 1940. gadā tas bija Latvijas brīvprātīgs lēmums pievienoties PSRS, pēc lietotās valodas ģimenē, latviešu vai krievu, Latvijas sociālās atmiņas monitorings
--------------------	---

Aktuālā vērtība	2017. gads: latviešu – 6,8%; krievu – 46%
Datu ieguves metodoloģija	Latvijas sociālās atmiņas monitoringa dati. Datu turētājs: Sociālās atmiņas pētniecības centrs. Avots: Kaprāns M., Saulītis A. (2017). Latvijas sociālās atmiņas monitorings. Nr.2. https://www.academia.edu/32932266/Latvijas_soci%C4%81%C4%81s_atmi%C5%86as_monitorings_2017 Datu ieguvei veikta Latvijas iedzīvotāju aptauja ar ģenerālajam kopumam reprezentatīvu izlasi. Metode - tiešās intervijas respondentu dzīvesvietās. Izlases apjoms: 1005 respondentu. Aptaujas laiks: 2017. gada februāris. Aptaujas veicējs: pētījumu centrs SKDS. Jautājuma formulējums: Kurš no šiem izteikumiem, Jūsaprāt, precīzāk raksturo veidu, kā Latvija kļuva par PSRS sastāvdaļu 1940. gadā? Atbilde: Tas bija Latvijas brīvprātīgs lēmums pievienoties PSRS. Jautājuma formulējums par valodu: Kādā valodā galvenokārt Jūs runājat ģimenē? Aptaujas regularitāte grūti prognozējama. Saskaņā ar pieejamo informāciju nākamās monitoringa kārtas plānotas 2021. gadā un 2026. gadā.
Datu ieguves biežums	Regularitāte nav definēta.
Datu turētājs	Sociālās atmiņas pētniecības centrs
Rādītāja avots	Latvijas iedzīvotāju kopumu reprezentējoša aptauja. Aptaujas metode: tiešās intervijas respondentu dzīvesvietās. Izlases apjoms: 1000 respondentu.
Sasniedzamo mērķi (ja attiecināms)	2024. gads: latviešu – 6%; krievu – 44% 2027. gads: latviešu – 5%; krievu – 42%
Datu formāts	%
Cita informācija (ja attiecināms)	Nav.

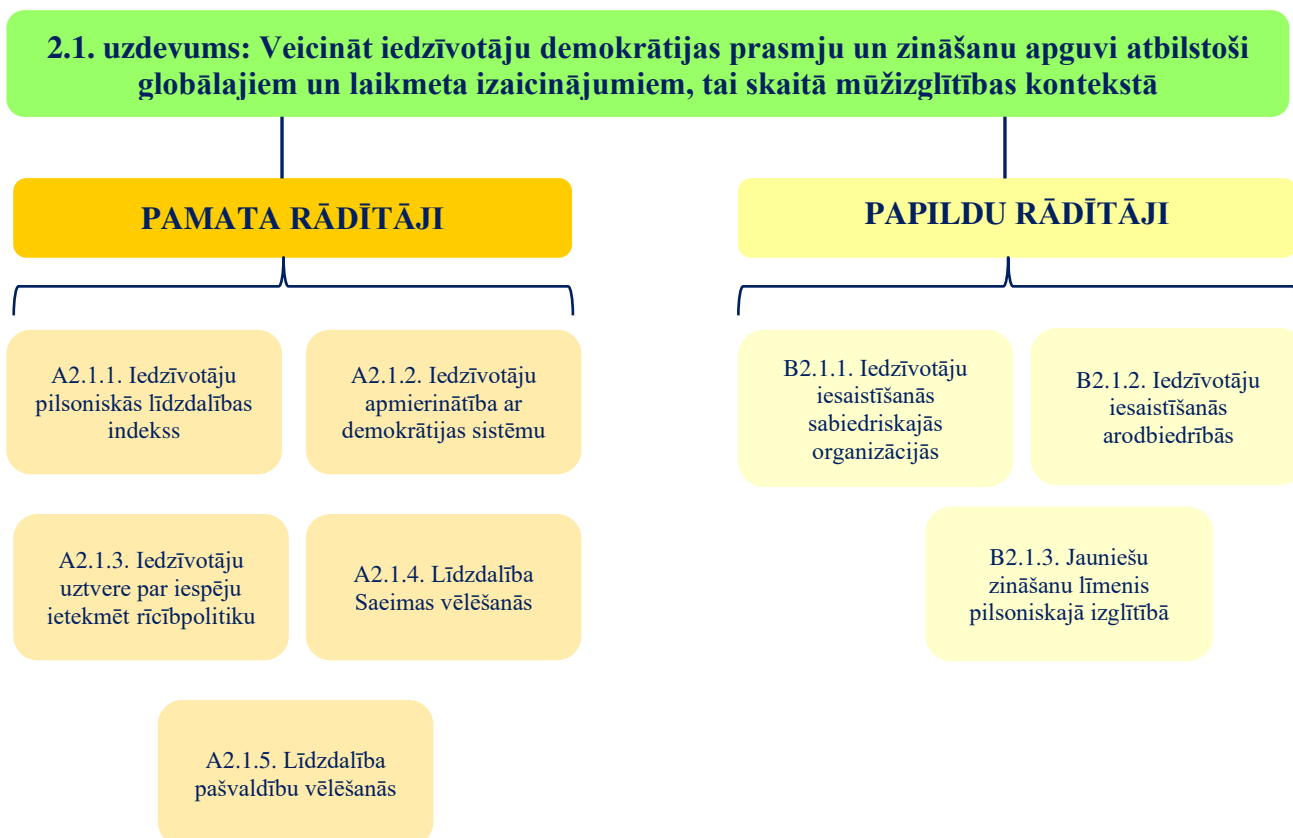
2. Rīcības virziens: Demokrātijas kultūra un iekļaujošs pilsoniskums

2. tabula. 2. rīcības virziena kopējais rādītāju saraksts

Nr.	Rādītāja numurs, nosaukums un datu avots	Rīcības virziena uzdevums
Pamata rādītāji		
1.	A2.1.1. Iedzīvotāju pilsoniskās līdzdalības indekss, ESS	2.1.
2.	A2.1.2. Iedzīvotāju apmierinātība ar demokrātijas sistēmu, ESS	2.1.
3.	A2.1.3. Iedzīvotāju uztvere par iespēju ietekmēt rīcībpolitiku, ESS	2.1.
4.	A2.1.4. Līdzdalība Saeimas vēlēšanās	2.1.
5.	A2.1.5. Līdzdalība pašvaldību vēlēšanās	2.1.
6.	A2.2.6. Iedzīvotāju savstarpējā uzticēšanās, ESS	2.2.
7.	A2.2.7. Iedzīvotāju savstarpējais atbalsts, ESS	2.2.
8.	A2.2.8. Iedzīvotāju politiskās uzticēšanās indekss, ESS	2.2.
9.	A2.3.9. Iedzīvotāju uzticēšanās līmenis medijiem	2.3.
10.	A2.3.10. Latvijas iedzīvotāju īpatsvars, kas gada laikā skatījušies sabiedrisko televīziju [720+ min.]	2.3.
11.	A2.3.11. Latvijas iedzīvotāju īpatsvars, kas gada laikā skatījušies sabiedriskās televīzijas ziņu un aktualitāšu raidījumus [360+ min.]	2.3.
Papildu rādītāji		
12.	B2.1.1. Iedzīvotāju iesaistīšanās sabiedriskajās organizācijās (ir darbojies kādā organizācijā vai apvienībā, neskaitot politiskās partijas vai apvienības), ESS	2.1.
13.	B2.1.2. Iedzīvotāju iesaistīšanās arodbiedrībās (ir arodbiedrības vai tai līdzīgas organizācijas biedrs šobrīd), ESS	2.1.
14.	B2.1.3. Jauniešu zināšanu līmenis pilsoniskajā izglītībā	2.1.
15.	B2.2.4. Iedzīvotāju uzticēšanās reģionāla un vietēja līmeņa institūcijām	2.2.
16.	B2.3.5. Iedzīvotāju medijpratība	2.3.
17.	B2.3.6. Īstenoto medijpratības attīstīšanas projektu skaits	2.3.

2.1. uzdevums. Veicināt iedzīvotāju demokrātijas prasmju un zināšanu apguvi atbilstoši globālajiem un laikmeta izaicinājumiem, tai skaitā mūžizglītības kontekstā

6. attēls. 2. rīcības virziena 2.1. uzdevuma rādītāji

PAMATA RĀDĪTĀJI

A2.1.1. Iedzīvotāju pilsoniskās līdzdalības indekss, ESS

Rādītāju raksturojošie kritēriji	Kritērija raksturojums
Atbilstošās caurviju prioritātes	Sadarbība Solidaritāte
Atbilstības pamatojums politikas virsmērķim	Pilnībā atbilst politikas virsmērķim, jo pilsoniskās līdzdalības indekss atspoguļo vienu no politikas virsmērķa elementiem – pilsoniski aktīvu sabiedrību. Pamatnostādņu projekta virsmērķa sasniegšanas vispārīgais princips paredz iekļaujošu līdzdalību, kas nodrošina iespējas iesaistīties valsts pārvaldībā ikvienam un nodrošina plašu sabiedrības pārstāvniecību visā tās daudzveidībā.
Atbilstības pamatojums 2.1. uzdevumam	Rādītājs atspoguļo iedzīvotāju pilsonisko zināšanu un prasmju izpausmi – līdzdalību dažādos pasākumos, ko ietver rādītāja datu ieguves jautājumā ietvertie mainīgie lielumi – konkrētas pilsoniskās līdzdalības formas: kontakti ar politiķiem, valdības vai pašvaldības amatpersonām, līdzdalība politiskās un citās sabiedriskās organizācijās, līdzdalība demonstrācijās, noteiktu produktu boikotēšana, peticiju parakstīšana,

	kampanu simbolikas demonstrēšana, jebkāda veida publikācijas par politiku tiešsaistē, piemēram, blogos, e-pastā vai tādos sociālajos medijos kā Facebook vai Twitter.
Rādītāja pēctecība ar iepriekšējā perioda plānošanas dokumentos izmantotajiem rādītājiem	Rādītājs nav bijis iekļauts NIPSIP 2012.–2018. gadam. NIPSIP īstenošanas plānā 2019. – 2020. gadam kā viens no rezultatīvajiem rādītājiem 1. rīcības virzienam “Pilsoniskā sabiedrība un integrācija” tika noteikts politikas rezultāts “Pieaugusi iedzīvotāju iesaistīšanās dažādās sabiedrības līdzdalības aktivitātēs”, taču dokumentā nav noteikts atbilstošs politikas rezultatīvais rādītājs. Līdz ar to secināms, ka politikas plānošanas dokumentu līmenī A2.1.1. rādītājam nav tiešas pēctecības.
Rādītāja saikne ar citiem rādītājiem	Tā kā rādītājs ir indekss, kas nozīmē, ka tajā ir ietvertas dažādas līdzdalības formas, tas daļēji dublē rādītājus, kas mēra konkrētas pilsoniskās līdzdalības formas, t.sk. B2.1.1. Iedzīvotāju iesaistīšanās sabiedriskajās organizācijās, B2.1.2. Iedzīvotāju iesaistīšanās brīvprātīgajā darbā, B2.2.5. Iedzīvotāju līdzdalība neformālās kopienās vietējo interešu pārstāvībai. Pastāv saikne arī ar rādītāju A2.1.4. Līdzdalība Saeimas vēlēšanās.
Rādītāja saikne ar citiem politikas plānošanas dokumentiem (politikas nozarēm, apakšnozarēm)	Tieša saikne nepastāv.
Rādītāja aptvertā mērķa grupa/-as	Aptver visus Latvijas iedzīvotājus vecumā no 15 gadiem
Rādītāja dublēšanās risks ar citiem rādītājiem	Pamata rādītāju grupā tieša dublēšanas nepastāv, netieša dublēšanās ir ar pamata rādītāju A2.1.4. Līdzdalība Saeimas vēlēšanās (pilsoniskās līdzdalības indeksa noteikšanas metodoloģija ietver jautājumu par dalību Saeimas vēlēšanās kā vienu no līdzdalības veidiem). Netieša dublēšanās ir ar papildu rādītājiem, kas minēti sadaļā “Rādītāja saikne ar citiem rādītājiem”.
Rādītāja mērījumiem izmantojamais datu avots vai avoti, novērtējot to pieejamības riskus	Eiropas Sociālais pētījums (<i>ESS/ European Social Survey</i>) Datu avota turētājs: Eiropas Sociālā pētījuma (<i>ESS/ European Social Survey</i>) organizatoru grupa. Datu elektroniskais brīvas pieejas repozitorijs: https://www.europeansocialsurvey.org/data/country.html?c=latvia Atbildīgā institūcija par datu ieguvu (pētījuma veikšanu): LU Sociālo zinātņu fakultātes Sociālo un politisko pētījumu institūts, atbildīgais Jurijs Ņikišins. Valsts budžeta finansējums. Datu ieguvei piešķirtos valsts budžeta līdzekļus administrē IZM VIAA. Datu ieguves metode: Latvijas iedzīvotāju kopumu reprezentējoša nejaušā izlase, izmantojot adrešu reģistru Mērķa grupa: Latvijas iedzīvotāji vecumā no 15 gadiem Izlases apmērs: 900-1100 respondenti (2020. gadā – 918 respondenti). Nesvērti dati. Datu ieguvei un apstrādei nepieciešamais laiks: aptauja notiek reizi divos gados, dati pieejami 1,5 gadu vēlāk, piemēram, dati par 2018. gada aptauju pieejami ir 2019. gada oktobrī. Nākamās aptaujas (10 un 11 posmi) plānotas 2021. gadā un 2023. gadā (attiecīgi dati būs pieejami 2022. gadā un 2024. gada beigās).

Rādītāja bāzes vērtības un prognozējamo vērtību novērtējums Pamatnostādņu projektā	Pamatnostādņu projektā kā bāzes vērtība ir norādīta 2015. gada vērtība (10%). To ir ieteicams aizvietot ar 2020. gada vērtību.
Rādītāja jaunākā vērtība, tās datu avots, metodoloģiskie aspekti	2015. gads 10%, ESS 2020. gada aptaujā tika veiktas izmaiņas jautājuma formulējumā, papildinot to ar tādām līdzdalības formām kā kontaktēties ar politiķi, amatpersonu, darbojies politiskā partijā, darbojies citā organizācijā, nēsājis kampanjas piespraudi, uzlīmi, parakstījis petīciju, piedalījies sankcionētā demonstrācijā, boikotējis noteiktus produktus/preces, (jauns) izvietoju tiešsaistē kaut ko par politiku, piemēram, blogā, e-pastā, vai sociālos medijos, piemēram, Facebook vai Twitter. 2020. gads 9,8%, ESS
Rādītāja prognozētā vērtība 2024. gadā	25% (prognozētā vērtība atbilst NAP2027 [417] rādītāja prognozētajai vērtībai)
Rādītāja prognozētā vērtība 2027. gadā	30% (prognozētā vērtība atbilst NAP2027 [417] rādītāja prognozētajai vērtībai)
Rādītāju vērtību interpretācijas vadlīnijas, ja nepieciešams, norādot uz iespējamiem maldīgas interpretācijas riskiem, piemēram, vai arī, kādi faktori jāņem vērā, interpretējot konkrēto rādītāju	Interpretējot datus jāņem vērā izlases kļūdas lielums, jo ESS dati tiek iegūti uz aptaujas bāzes. Rezultatīvo rādītāju vērtēšanā, kas iegūti uz sabiedriskās domas aptauju pamata, jāņem vērā aptaujas izlases lielums (respondentu skaits) un iegūtā rādītāja procentuālā vērtība, no kuriem izriet mērījuma kļūdas intervāls. Rādītāja izmaiņas, kas iekļaujas kļūdas robežās, nav uzskatāmas par būtiskām. Kļūdas robežas, savukārt, ir atkarīgas no izlases lieluma. Vēršama uzmanība uz to, ka ESS pilsoniskās līdzdalības indeksu veidojošie rādītāji nav pietiekami nacionāli jutīgi, proti, ESS aptaujā piedāvātās līdzdalības formas tikai daļēji aptver Latvijas iedzīvotāju iespējamās pilsoniskās līdzdalības prakses, izslēdzot, piemēram, parakstīšanos par iniciatīvām portālā manabalss.lv, kas ir ļoti būtiska pilsoniskas līdzdalības forma Latvijā. Tāpat rādītājs neietver iedzīvotāju iesaisti neformālās vietējās kopienās, kas arī ir viena no jau stabilām pilsoniskās līdzdalības formām Latvijā. Līdz šim pilsoniskā līdzdalība tika mērīta arī tādiem rādītājiem kā “Iedzīvotāju īpatsvars, kas pēdējo trīs gadu laikā ziedojuši drēbes, mēbeles, pārtiku u.c. labdarības organizācijām”, “Iedzīvotāju īpatsvars, kas pēdējo trīs gadu laikā veikuši brīvprātīgo darbu”. Iedzīvotāju iesaistīšanās brīvprātīgajā darbā nav iekļauta piedāvātajā „Saliedētas un pilsoniski aktīvas sabiedrības attīstības pamatnostādņu 2021.–2027.gadam” rezultatīvo rādītāju monitoringa sistēmā regulāru, drošticamu un salīdzināmu datu pieejamības trūkuma dēļ. Būtiski ņemt vērā, ka pilsoniskās līdzdalības indekss ir summārs rādītājs, kas aptver daudzveidīgas pilsoniskās līdzdalības formas. Kā pētījuma autorēm uzsvēra J.Ņikišins (konsultācija 09.11.2020., 13.12.2020.), tas, ko iegūst no summēšanas, liecina par pilsoniskās līdzdalības daudzveidības, bet ne aktivitātes pakāpi, jo noteiktas darbības var īstenot vairākas reizes gadā - piemēram, politiska satura publicēšanu Facebook, petīcijas parakstīšanu, vai kontaktēšanos ar amatpersonu. Turpretim vēlēšanās var piedalīties tikai tad, kad tās notiek, nevis pēc paša gribas. Lai piedalītos gājienā/demonstrācijā, ir

	jābūt kādam, kas to organizē, un tās notiek ļoti neregulāri, tur rādītāji Latvijā sagaidāmi būs salīdzinoši zemi.
Rādītāju ietekmējošie ārējie faktori, to raksturojums	Pilsoniskās līdzdalības indeksu būtiski ietekmē jebkādi aktuālie politiskie, ekonomiskie un sociālie notikumi aptaujas veikšanas laikā, jo šie notikumi var mobilizēt sabiedrību pozitīvā nozīmē, bet var arī radīt protesta reakciju pret konkrētiem (nepopulāriem) politiskiem lēmumiem jebkāda politikas jomā vai nozarē, kas, attiecīgi, var izpausties pilsoniskajā pasivitātē. Šo rādītāju ietekmē arī vēlēšanu norise – gatavojoties jebkādam vēlēšanās, sabiedrībā ir raksturīga interešu grupu mobilizācija un aktivitāte, augstāka iedzīvotāju pilsoniskā aktivitāte.
Rādītāja izvērtējums pret starptautiskā līmeņa rādītājiem	Rādītājs ir vērtējams kā starptautiska līmeņa rādītājs, salīdzināms ar citām ES valstīm. ESS ir starptautiska pētījumu programma, kurā piedalās 38 valstis, tajā skaitā, visas Baltijas valstis, lielākā daļa ES dalībvalstu, Lielbritānija, Izraēla, Turcija un Krievijas Federācija (https://www.europeansocialsurvey.org/about/participating_countries.html). Vienlaikus, tas nav pietiekami nacionāli jūtīgs (sk. skaidrojumu augstāk).
Cita informācija/ ieteikumi	Izvērstis apraksts par ESS datu ieguves metodoloģiju pieejams šeit: https://www.europeansocialsurvey.org/methodology/

A2.1.1. Datu pase

Rādītāja nosaukums	Iedzīvotāju pilsoniskās līdzdalības indekss, ESS
Aktuālā vērtība	2020. gads: 9,8%
Datu ieguves metodoloģija	Eiropas Sociālais pētījums (B15_B22): “Pastāv dažādi veidi, kā uzlabot Latvijā notiekošo vai palīdzēt novērst nopietnas problēmas. Vai pēdējo 12 mēnešu laikā Jūs esat darījis kaut ko no tā, ko nosaukšu? ... kontaktējies(-usies) ar kādu politiķi, valdības vai pašvaldības amatpersonu? ... darbojies/-usies politiskā partijā vai kādā politiskā rīcības grupā? ... darbojies(-usies) kādā citā organizācijā vai apvienībā? ... nēsājis(-usi) vai demonstrējis(-usi) kampaņas piespraudi/uzlīmi? ... parakstījis(-usi) petīciju? ... piedalījies(-usies) sankcionētā publiskā demonstrācijā? ... boikotējis(-usi) noteiktus produktus? ... ierakstījis(-si) vai publicējis(-usi) kaut ko par politiku tiešsaistē, piemēram, blogos, e-pastā vai tādos sociālajos medijos kā Facebook vai Twitter? Mūsdienās cilvēki tādu vai citu iemeslu dēļ mēdz nepiedalīties vēlēšanās. Vai Jūs balsojāt pēdējās Saeimas vēlēšanās?”
Datu ieguves biežums	ESS aptaujas tiek veiktas ik pēc diviem gadiem.
Datu turētājs	Eiropas Sociālā pētījuma (ESS/ European Social Survey) organizatoru grupa. Datu elektroniskais brīvas pieejas repozitorijs: https://www.europeansocialsurvey.org/data/country.html?c=latvia
Rādītāja avots	Ir iekļauts nacionālā līmeņa attīstības plānošanas dokumentā: Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2021.-2027. gadam. Rādītājs Nr. [417].
Sasniedzamo mērķi (ja attiecināms)	2024. gads: 25% 2027. gads: 30%
Datu formāts	%

Cita informācija (ja attiecināms)	Dati pieejami tikai reģistrētiem lietotājiem un tikai formātā, kas izmantojami ar datu statistiskās apstrādes programmām SAS vai SPSS. Reģistrācija ir atvērta un bezmaksas.
-----------------------------------	--

A2.1.2. Iedzīvotāju apmierinātība ar demokrātijas sistēmu, ESS

Rādītāju raksturojošie kritēriji	Kritērija raksturojums
Atbilstošās caurviju prioritātes	Sadarbība Solidaritāte Uzticēšanās
Atbilstības pamatojums politikas virsmērķim	Rādītājs atbilst politikas virsmērķim, jo tā formulējumā uzsvērts, ka saliedētas sabiedrības pastāvēšanas pamats ir demokrātiskās vērtības un cilvēktiesības. Apmierinātība ar demokrātijas sistēmu raksturo iedzīvotāju attieksmi pret demokrātisko vērtību izpausmi praksē.
Atbilstības pamatojums 2.1. uzdevumam	Apmierinātība ar demokrātijas praksi ir tiešā veidā saistīta ar iedzīvotāju pašu prasmēm un motivāciju īstenot demokrātiskās prakses, kas pēc būtības ir visa veida pilsoniskās un politiskās līdzdalības formas.
Rādītāja pēctecība ar iepriekšējā perioda plānošanas dokumentos izmantotajiem rādītājiem	Tieša pēctecība ar NIPSIPP 2012.–2018. gadam un NIPSIP īstenošanas plānā 2019. – 2020. gadam ietvertajiem rādītājiem nav konstatēta.
Rādītāja saikne ar citiem rādītājiem	Rādītājs saistīts ar tādiem pamata rādītājiem kā A2.1.3. “Iedzīvotāju uztvere par iespēju ietekmēt rīcībpolitiku, ESS”, A2.2.8. “Iedzīvotāju politiskās uzticēšanās indekss, A2.1.4. “Līdzdalība Saeimas vēlēšanās”, A2.1.5. “Līdzdalība pašvaldību vēlēšanās”.
Rādītāja saikne ar citiem politikas plānošanas dokumentiem (politikas nozarēm, apakšnozarēm)	Pamatnostādņu projekta 2.5. rezultatīvais rādītājs “Apmierinātība ar to, kā darbojas demokrācija (pilnīgi apmierināts, drīzāk apmierināts), SKDS” ir NAP2027 [416] rādītājs. [416] rādītāja vērtību iegūšana balstīta uz sabiedriskās domas aptauju, kuras īstenošana nav garantēta. Līdz ar to Pamatnostādņu projekta 2.5. rezultatīvais rādītājs tika izslēgts un iekļauts jauns rādītājs (A2.1.2. “Iedzīvotāju apmierinātība ar demokrātijas sistēmu”), kas ir balstīts uz ESS datiem, kuru ieguves regularitāte ir ar augstāku garantiju.
Rādītāja aptvertā mērķa grupa/-as	Aptver visus Latvijas iedzīvotājus vecumā no 15 gadiem
Rādītāja dublēšanās risks ar citiem rādītājiem	Nav identificēts.
Rādītāja mērījumiem izmantojamais datu avots vai avoti, novērtējot to pieejamības riskus	Eiropas Sociālais pētījums (<i>ESS/ European Social Survey</i>) Datu avota turētājs: Eiropas Sociālā pētījuma (<i>ESS/ European Social Survey</i>) organizatoru grupa. Datu elektroniskais brīvas pieejas repozitorijs: https://www.europeansocialsurvey.org/data/country.html?c=latvia Atbildīgā institūcija par datu ieguvi (pētījuma veikšanu): LU Sociālo zinātņu fakultātes Sociālo un politisko pētījumu institūts, atbildīgais Jurijs Ņikišins. Valsts budžeta finansējums. Datu ieguvei piešķirtos valsts budžeta līdzekļus administrē IZM VIAA. Datu ieguves metode: Latvijas iedzīvotāju kopumu reprezentējoša nejaušā izlase, izmantojot adrešu reģistru

	Mērķa grupa: Latvijas iedzīvotāji vecumā no 15 gadiem Izsoles apmērs: 900-1100 respondenti (2020. gadā – 918 respondenti). Nesvērti dati. Datu ieguvei un apstrādei nepieciešamais laiks: aptauja notiek reizi divos gados, dati pieejami 1,5 gadu vēlāk, piemēram, dati par 2018. gada aptauju pieejami ir 2019. gada oktobrī. Nākamās aptaujas (10 un 11 posmi) plānotas 2021. gadā un 2023. gadā (attiecinīgi dati būs pieejami 2022. gada un 2024. gada beigās).
Rādītāja bāzes vērtības un prognozējamo vērtību novērtējums Pamatnostādņu projektā	Pamatnostādņu projektā ir iekļauts cits, saturiski līdzīgs rādītājs, proti, 2.5. rezultatīvais rādītājs “Apmierinātība ar to, kā darbojas demokrātija (pilnīgi apmierināts, drīzāk apmierināts)”. Rādītāja datu avots ir SKDS veiktā sabiedriskās domas aptauja, taču publiski nav atrodamā informācija par datu ieguves metodoloģiju. Bāzes vērtība norādīta par 2019. gadu: 41%, kad tika veikta aptauja; 2024. gada prognozētā vērtība ir 43%, 2027. gadam – 45%. Prognozētās rādītāju vērtības ir izsoles kļūdas robežās, jo šādas izsoles un procentuālā sadalījuma gadījumā izsoles kļūda ir vidēji +/-2,0%. Datu precizitātes labad, pieprasot aktuālos datus rezultatīvo rādītāju noteikšanai no datu turētāja/ atbildīgā par aptaujas veikšanu, jāiegūst (1) informācija par konkrētās aptaujas izsoles lielumu (aptaujāto skaitu) vai (2) dati ar mērījuma kļūdas robežu, piemēram, 2019. gada vērtības gadījumā: 41%+/- 2,0% jeb 39%-43% robežās, attiecīgi 2024. gadam intervālā no 41% līdz 45% utt.
Rādītāja jaunākā vērtība, tās datu avots, metodoloģiskie aspekti	2020. gads: 18,6%, ESS
Rādītāja prognozētā vērtība 2024. gadā	21% (19%-23%, ņemot vērā kļūdas robežas)
Rādītāja prognozētā vērtība 2027. gadā	23% (21%-25%, ņemot vērā kļūdas robežas)
Rādītāju vērtību interpretācijas vadlīnijas, ja nepieciešams, norādot uz iespējamiem maldīgas interpretācijas riskiem, piemēram, vai arī, kādi faktori jāņem vērā, interpretējot konkrēto rādītāju	Interpretējot datus jāņem vērā izsoles kļūdas lielums, jo ESS dati tiek iegūti uz aptaujas bāzes. Rezultatīvo rādītāju vērtēšanā, kas iegūti uz sabiedriskās domas aptauju pamata, jāņem vērā aptaujas izsoles lielums (respondentu skaits) un iegūtā rādītāja procentuālā vērtība, no kuriem izriet mērījuma kļūdas intervāls. Rādītāja izmaiņas, kas iekļaujas kļūdas robežās, nav uzskatāmas par būtiskām. Kļūdas robežas, savukārt, ir atkarīgas no izsoles lieluma.
Rādītāju ietekmējošie ārējie faktori, to raksturojums	Apmierinātību ar demokrātisko sistēmu ietekmē jebkādi aktuālie politiskie, ekonomiskie un sociālie notikumi aptaujas veikšanas laikā. Šie notikumi var veidot pozitīvu attieksmi, bet var arī radīt neapmierinātību ar to, kā valsts vai pašvaldību līmenī notiek lēmumu pieņemšana, īpaši tajos gadījumos, kad šie lēmumi skar plašas iedzīvotāju grupas. Turklāt šie lēmumi var būt saistīti ar jebkādam politikas nozarēm. Jo tiešāk konkrētie lēmumi skar iedzīvotāju ikdienu, jo lielāka būs to ietekme uz viņu apmierinātību ar demokrātijas sistēmu.

Rādītāja izvērtējums pret starptautiskā līmeņa rādītājiem	ESS ir starptautiska pētījumu programma, kurā piedalās 38 valstis, tajā skaitā, visas Baltijas valstis, lielākā daļa ES dalībvalstu, Lielbritānija, Izraēla, Turcija un Krievijas Federācija (https://www.europeansocialsurvey.org/about/participating_countries.html), līdz ar to ir pieejami salīdzinājumi ar šīm valstīm.
Cita informācija/ieteikumi	Izvērstis apraksts par ESS datu ieguves metodoloģiju pieejams šeit: https://www.europeansocialsurvey.org/methodology/

A2.1.2. Datu pase

Rādītāja nosaukums	Iedzīvotāju apmierinātība ar demokrātijas sistēmu, ESS
Aktuālā vērtība	2020. gads: 18,6%
Datu ieguves metodoloģija	Eiropas Sociālais pētījums (B30). “Un, kopumā ņemot, cik apmierināts/a Jūs esat ar to, kā darbojas demokrātiskā sistēma Latvijā? Lūdzu, izvēlieties skaitli no 0 līdz 10, ja 0 nozīmē “ļoti neapmierināts/-a” un 10 nozīmē “ļoti apmierināts/-a”.
Datu ieguves biežums	ESS aptaujas tiek veiktas ik pēc diviem gadiem.
Datu turētājs	Eiropas Sociālā pētījuma (ESS/ European Social Survey) organizatoru grupa. Datu elektroniskais brīvas pieejas repozitorijs: https://www.europeansocialsurvey.org/data/country.html?c=latvia
Rādītāja avots	Ir iekļauts nacionālā līmeņa attīstības plānošanas dokumentā: Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2021.-2027. gadam. Rādītājs Nr. [416]. Taču šis rādītājs ir balstīts uz sabiedriskās domas aptauju, kas rada datu ieguves riskus. Tāpēc ir piedāvāts to aizvietot ar ESS aptaujas rādītāju, kas līdz šim nav bijis iekļauts citos politikas plānošanas dokumentos.
Sasniedzamo mērķi (ja attiecināms)	Iespējams noteikt atbilstoši prognozējamām vērtībām. 2024. gads: 21% 2027. gads: 23%
Datu formāts	%
Cita informācija (ja attiecināms)	Dati pieejami tikai reģistrētiem lietotājiem un tikai formātā, kas izmantojami ar datu statistiskās apstrādes programmām SAS vai SPSS. Reģistrācija ir atvērta un bezmaksas.

A2.1.3. Iedzīvotāju uztvere par iespēju ietekmēt rīcībpolitiku, ESS

Rādītāju raksturojošie kritēriji	Kritērija raksturojums
Atbilstošās caurviju prioritātes	Sadarbība Solidaritāte Uzticēšanās
Atbilstības pamatojums politikas virsmērķim	Rādītājs pilnībā atbilst politikas virsmērķim, jo iespēja ietekmēt rīcībpolitiku ir tieši saistīta ar aktīvās pilsonības izpausmēm – iespējām un motivāciju izmantot daudzveidīgas pilsoniskās un politiskās līdzdalības formas.
Atbilstības pamatojums 2.1. uzdevumam	Uztvere par iespēju ietekmēt rīcībpolitiku ir apliecinājums iedzīvotāju demokrātijas prasmju un zināšanu apguvei, līdz ar to rādītājs tiešā veidā atbilst 2.1. uzdevumam.

Rādītāja pēctecība ar iepriekšējā perioda plānošanas dokumentos izmantotajiem rādītājiem	NIPSIP 2012.-2018. gadam bija noteikts rezultatīvais rādītājs nr. 2.2. Iedzīvotāju īpatsvars, kas uzskata, ka spēj ietekmēt lēmumu pieņemšanas procesu Latvijā, kas pēc būtības atbilst A2.1.3. rādītājam. Līdz ar to pastāv rādītāja pēctecība pēc būtības. NIPSIP īstenošanas plānā 2019. – 2020. gadam šāda veida rādītājs nebija iekļauts.
Rādītāja saikne ar citiem rādītājiem	Rādītājam ir saikne ar šādiem rādītājiem: A2.1.2. Iedzīvotāju apmierinātība ar demokrātijas praksi, A2.1.4. Līdzdalība Saeimas vēlēšanās, A2.1.5. Līdzdalība pašvaldību vēlēšanās
Rādītāja saikne ar citiem politikas plānošanas dokumentiem (politikas nozarēm, apakšnozarēm)	Tieša saikne nepastāv.
Rādītāja aptvertā mērķa grupa/-as	Aptver visus Latvijas iedzīvotājus vecumā no 15 gadiem
Rādītāja dublēšanās risks ar citiem rādītājiem	Tieša dublēšanās nepastāv, taču rādītāja analīzē ieteicams to skatīt arī kopsakarībā ar tādiem rādītājiem kā A2.1.2. “Iedzīvotāju apmierinātība ar demokrātijas sistēmu”, A2.1.4. “Līdzdalība Saeimas vēlēšanās”, A2.1.5. “Līdzdalība pašvaldību vēlēšanās”, jo šie rādītāji, īpaši līdzdalība vēlēšanās, ir skatāma kā uztveres par iespēju ietekmēt rīcībpolitiku izpausme darbībā.
Rādītāja mērījumiem izmantojamais datu avots vai avoti, novērtējot to pieejamības riskus	Eiropas Sociālais pētījums (<i>ESS/ European Social Survey</i>) Datu avota turētājs: Eiropas Sociālā pētījuma (<i>ESS/ European Social Survey</i>) organizatoru grupa. Datu elektroniskais brīvas pieejas repozitorijs: https://www.europeansocialsurvey.org/data/country.html?c=latvia Atbildīgā institūcija par datu ieguvu (pētījuma veikšanu): LU Sociālo zinātņu fakultātes Sociālo un politisko pētījumu institūts, atbildīgais Jurijs Ņikišins. Valsts budžeta finansējums. Datu ieguvei piešķirtos valsts budžeta līdzekļus administrē IZM VIAA. Datu ieguves metode: Latvijas iedzīvotāju kopumu reprezentējoša nejaušā izlase, izmantojot adrešu reģistru Mērķa grupa: Latvijas iedzīvotāji vecumā no 15 gadiem Izlases apmērs: 900-1100 respondenti (2020. gadā – 918 respondenti). Nesvērti dati. Datu ieguvei un apstrādei nepieciešamais laiks: aptauja notiek reizi divos gados, dati pieejami 1,5 gadu vēlāk, piemēram, dati par 2018. gada aptauju pieejami ir 2019. gada oktobrī. Nākamās aptaujas (10 un 11 posmi) plānotas 2021. gadā un 2023. gadā (attiecinīgi dati būs pieejami 2022. gada un 2024. gada beigās).
Rādītāja bāzes vērtības un prognozējamo vērtību novērtējums Pamatnostādņu projektā	2015. gads: 1,51 2024. gads: 2,8 2027. gads: 3,5
Rādītāja jaunākā vērtība, tās datu avots, metodoloģiskie aspekti	2020. gads ESS: 1,73 (aprēķināts vidējais rangs skalā no 0 līdz 10)
Rādītāja prognozētā vērtība 2024. gadā	2,8 (vidējais rangs)

Rādītāja prognozētā vērtība 2027. gadā	3,5 (vidējais rangs)
Rādītāju vērtību interpretācijas vadlīnijas, ja nepieciešams, norādot uz iespējamiem maldīgas interpretācijas riskiem, piemēram, vai arī, kādi faktori jāņem vērā, interpretējot konkrēto rādītāju	Datu interpretācijā, kas balstīti uz vidējiem rangiem, būtiska ir rādītāja aprēķinos izmantotās metodikas pēctecība. Ņemot vērā, ka tā ir statistiskās analīzes metode, nepastāv metodiskās pēctecības neievērošanas risks, taču uzmanība jāpievērš, vai nav notikušas izmaiņas skalā (piemēram, iepriekš vidējais rangs rēķināts skalā no 0-10, bet aktuālajā pētījumā izmantota skala 0-5). Tā kā ESS ir starptautisks salīdzināms pētījums, kura viens no mērķiem ir tieši salīdzināmu datu iegūšana, šāds metodiskais risks ir ļoti zems.
Rādītāju ietekmējošie ārējie faktori, to raksturojums	Viedokli par iespēju ietekmēt rīcībpolitiku ietekmē aptaujas veikšanas konteksts - aktuālie politiskie, ekonomiskie un sociālie notikumi aptaujas veikšanas laikā. Šie notikumi var veidot pozitīvu attieksmi, bet var arī radīt neapmierinātību ar to, kā valsts vai pašvaldību līmenī notiek lēmumu pieņemšana, cik lielā mērā tiek ņemts vērā konkrētu sabiedrības grupu viedoklis. Šāda ietekme īpaši spēcīga ir gadījumos, kad šie lēmumi skar plašas iedzīvotāju grupas, par kurām iedzīvotājiem ir savs viedoklis un pozīcija. Turklāt šie lēmumi var būt saistīti ar jebkādam politikas nozarēm. Īpaši liela loma kā konteksta faktoram ir mediju diskursam un tam, kā tajā tiek pozicionēta iedzīvotāju viedokļa uzklauššana varas un lēmumu pieņemšanas institūcijās. Tāpat liela nozīme ir politisko lēmumu skaidrošanai sabiedrībai, īpaši tas attiecas uz t.s. nepopulārajiem lēmumiem.
Rādītāja izvērtējums pret starptautiskā līmeņa rādītājiem	Rādītājs ir vērtējams kā starptautiska līmeņa rādītājs, salīdzināms ar citām ES valstīm. ESS ir starptautiska pētījumu programma, kurā piedalās 38 valstis, tajā skaitā, visas Baltijas valstis, lielākā daļa ES dalībvalstu, Lielbritānija, Izraēla, Turcija un Krievijas Federācija (https://www.europeansocialsurvey.org/about/participating_countries.html). Vienlaikus tas ir pietiekami nacionāli jūtīgs tādā nozīmē, ka atbilst Latvijas situācijai un iedzīvotāju sociālajai pieredzei.
Cita informācija/ ieteikumi	Izvērstis apraksts par ESS datu ieguves metodoloģiju pieejams šeit: https://www.europeansocialsurvey.org/methodology/

A2.1.3. Datu pase

Rādītāja nosaukums	Iedzīvotāju uztvere par iespēju ietekmēt rīcībpolitiku, ESS
Aktuālā vērtība	2020. gads: 1,73
Datu ieguves metodoloģija	Eiropas Sociālais pētījums (B4): “Jūsaprāt, cik lielā mērā politiskā sistēma Latvijā ļauj tādiem cilvēkiem kā jūs ietekmēt politiku?”
Datu ieguves biežums	ESS aptaujas tiek veiktas ik pēc diviem gadiem.
Datu turētājs	Eiropas Sociālā pētījuma (ESS/ European Social Survey) organizatoru grupa. Datu elektroniskais brīvas pieejas repozitorijs: https://www.europeansocialsurvey.org/data/country.html?c=latvia
Rādītāja avots	Ir iekļauts nacionālā līmeņa attīstības plānošanas dokumentā: Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2021.-2027. gadam. Rādītājs Nr. [418].
Sasniedzamo mērķi (ja attiecināms)	2024. gads: 2,8 2027. gads: 3,5
Datu formāts	Vidējais rangs skalā no 0 līdz 10

Cita informācija (ja attiecināms)	Dati pieejami tikai reģistrētiem lietotājiem un tikai formātā, kas izmantojami ar datu statistiskās apstrādes programmām SAS vai SPSS. Reģistrācija ir atvērta un bezmaksas.
-----------------------------------	--

A2.1.4. Līdzdalība Saeimas vēlēšanās

Rādītāju raksturojošie kritēriji	Kritērija raksturojums
Atbilstošās caurviju prioritātes	Solidaritāte
Atbilstības pamatojums politikas virsmērķim	Līdzdalība vēlēšanās ir tradicionāla pilsoniskās (politiskās) līdzdalības forma, kura, neraugoties uz to, ka Eiropā kopumā zaudē savu nozīmīgumu iedzīvotāju vidū, ir būtiska aktīvās pilsonības izpausme.
Atbilstības pamatojums 2.1. uzdevumam	Rādītājs atspoguļo iedzīvotāju pilsonisko zināšanu un prasmju izpausmi – līdzdalību dažādos pasākumos, konkrēti Saeimas vēlēšanās. Dalība vēlēšanās ir viena no vistradicionālākajām politiskās līdzdalības formām, kas ir pieejama ikvienam pilsonim.
Rādītāja pēctecība ar iepriekšējā perioda plānošanas dokumentos izmantotajiem rādītājiem	Rādītājam ir tieša pēctecība ar NIPSIPP 2012.–2018. gadam, kurās tās bija iekļauts kā viens no rezultatīvajiem rādītājiem politikas rezultātam “Plašāka iedzīvotāju iesaistīšanās pilsoniskās līdzdalības formās”.
Rādītāja saikne ar citiem rādītājiem	Saikne ar rādītājiem A2.1.1. rādītāju “Iedzīvotāju pilsoniskās līdzdalības indekss, ESS”, A2.1.2. “Iedzīvotāju apmierinātība ar demokrātijas praksi”, A2.1.3. “Iedzīvotāju uztvere par iespēju ietekmēt rīcībpolitiku, ESS”, A2.2.8. “Iedzīvotāju politiskās uzticēšanās indekss, ESS”.
Rādītāja saikne ar citiem politikas plānošanas dokumentiem (politikas nozarēm, apakšnozarēm)	Tieša saikne nepastāv.
Rādītāja aptvertā mērķa grupa/-as	Latvijas balsstiesīgie iedzīvotāji (LR pilsoņi) vecumā no 18 gadiem
Rādītāja dublēšanās risks ar citiem rādītājiem	Netieša dublēšanās ar A2.1.1. rādītāju “Iedzīvotāju pilsoniskās līdzdalības indekss, ESS”
Rādītāja mērījumiem izmantojamais datu avots vai avoti, novērtējot to pieejamības riskus	Datu avots: CVK, Vēlētāju aktivitāte, derīgo vēlēšanu aplokšņu un vēlēšanu zīmju skaits administratīvajās teritorijās. CVK veic šādu datu apkopojumu pēc katrām Saeimas vēlēšanām. Datu avots nodrošina ticamus un salīdzināmus datus regulāram rādītāja novērtējumam.
Rādītāja bāzes vērtības un prognozējamo vērtību novērtējums Pamatnostādņu projektā	Nav iekļauts Pamatnostādņu projektā.
Rādītāja jaunākā vērtība, tās datu avots, metodoloģiskie aspekti	2018. gads: 53,6% Datu avots: CVK
Rādītāja prognozētā vērtība 2024. gadā	14. Saeimas vēlēšanas notiks 2022. gada rudenī, prognozētā vērtība 55%
Rādītāja prognozētā vērtība 2027. gadā	15. Saeimas vēlēšanas notiks 2026. gada rudenī, prognozētā vērtība 55%

Rādītāju vērtību interpretācijas vadlīnijas, ja nepieciešams, norādot uz iespējamiem maldīgas interpretācijas riskiem, piemēram, vai arī, kādi faktori jāņem vērā, interpretējot konkrēto rādītāju	Nav specifiskas rādītāja interpretācijas vadlīnijas no metodoloģiskā viedokļa. Rādītāja vērtība tiek noteikta pēc fakta. Rādītāja dinamika vērtējama kopsakarībās ar citiem rādītājiem, kas norādīti sadaļā “Rādītāja saikne ar citiem rādītājiem”, kā arī ārējo faktoru ietekmē. Jāuzsver, ka saistīto rādītāju vērtības tiks publicētas 2022. gada beigās (iegūtas 2021. gadā), 2024 gada beigās (iegūtas 2023. gadā).
Rādītāju ietekmējošie ārējie faktori, to raksturojums	Rādītāju var ietekmēt konteksta faktori vēlēšanu norises gadā. Piemēram, politiskā vai ekonomiskā krīze (valdības krišana, ministru atstādināšana, korupcijas skandāli, ekonomiskā lejupslīde), kā arī cita veida krīzes (piemēram, skolotāju streiks, medicīnu protesti un tml.). Rādītāju var ietekmēt arī vēlēšanu kampaņas, mediju diskurss. Izvērtējot ārējo kontekstu ietekmi, ieteicams ņemt vērā arī saistīto rādītāju vērtības – pilsoniskās līdzdalības indekss, apmierinātība ar demokrātijas praksi, uztvere par iespēju ietekmēt rīcībpolitiku, un, jo īpaši, jaunākie politiskās uzticēšanās rādītāji.
Rādītāja izvērtējums pret starptautiskā līmeņa rādītājiem	Nav attiecināms.
Cita informācija/ieteikumi	Nav.

A2.1.4. Datu pase

Rādītāja nosaukums	Līdzdalība Saeimas vēlēšanās
Aktuālā vērtība	2018. gads: 53,6% no visiem balsstiesīgajiem LR pilsoņiem
Datu ieguves metodoloģija	CVK statistikas dati. Vēlētāju aktivitāte, derīgo vēlēšanu aplokšņu un vēlēšanu zīmju skaits administratīvajās teritorijās.
Datu ieguves biežums	Reizi četri gados atbilstoši Saeimas vēlēšanu organizēšanas grafikam.
Datu turētājs	CVK
Rādītāja avots	CVK, vietējs datu avots, rādītājs bija iekļauts NIPSIPP 2012.–2018. gadam.
Sasniedzamo mērķi (ja attiecināms)	2022. gadā – 55% 2026. gadā – 55%
Datu formāts	Īpatsvars (%) no visiem balsstiesīgajiem LR pilsoņiem.
Cita informācija (ja attiecināms)	Nav.

A2.1.5. Līdzdalība pašvaldību vēlēšanās

Rādītāju raksturojošie kritēriji	Kritērija raksturojums
Atbilstošās caurviju prioritātes	Sadarbība Solidaritāte
Atbilstības pamatojums politikas virsmērķim	Dalība vēlēšanās ir būtiska aktīvās pilsonības izpausme konkrētā iedzīvotāju rīcībā, kas vienlaikus demonstrē viņu izpratni par savām

	tiesībām, apliecina solidaritātes un piederības noteiktai administratīvai teritorijai un kopienai vērtības.
Atbilstības pamatojums 2.1. uzdevumam	Rādītājs atspoguļo iedzīvotāju pilsonisko zināšanu un prasmju izpaušmi – līdzdalību dažādos pasākumos, konkrēti pašvaldību vēlēšanās.
Rādītāja pēctecība ar iepriekšējā perioda plānošanas dokumentos izmantotajiem rādītājiem	Nedz NIPSIPP 2012.–2018. gadam; NIPSIP īstenošanas plānā 2019. – 2020. gadam šāds rādītājs nav bijis iekļauts.
Rādītāja saikne ar citiem rādītājiem	Saikne ar rādītājiem A2.1.1. rādītāju “Iedzīvotāju pilsoniskās līdzdalības indekss, ESS”, A2.1.2. “Iedzīvotāju apmierinātība ar demokrātijas praksi”, A2.1.3. “Iedzīvotāju uztvere par iespēju ietekmēt rīcībpolitiku, ESS”, A2.2.8. “Iedzīvotāju politiskās uzticēšanās indekss, ESS”.
Rādītāja saikne ar citiem politikas plānošanas dokumentiem (politikas nozarēm, apakšnozarēm)	Tieša saikne nepastāv.
Rādītāja aptvertā mērķa grupa/-as	Latvijas balsstiesīgie iedzīvotāji (LR pilsoņi) vecumā no 18 gadiem
Rādītāja dublēšanās risks ar citiem rādītājiem	Nav identificēts.
Rādītāja mērījumiem izmantojamais datu avots vai avoti, novērtējot to pieejamības riskus	Datu avots: CVK, Vēlētāju aktivitāte, derīgo vēlēšanu aplokšņu un vēlēšanu zīmju skaits administratīvajās teritorijās. CVK veic šādu datu apkopojumu pēc katrām pašvaldības vēlēšanām. Datu avots nodrošina ticamus un salīdzināmus datus regulāram rādītāja novērtējumam.
Rādītāja bāzes vērtības un prognozējamo vērtību novērtējums Pamatnostādņu projektā	Nav iekļauts Pamatnostādņu projektā.
Rādītāja jaunākā vērtība, tās datu avots, metodoloģiskie aspekti	CVK, 2017. gads: 50,4%
Rādītāja prognozētā vērtība 2024. gadā	Pašvaldības vēlēšanas notiks 2021. gada 5. jūnijā, prognozētā vērtība 55%
Rādītāja prognozētā vērtība 2027. gadā	Pašvaldības vēlēšanas notiks 2025. gada jūnijā, prognozētā vērtība 55%
Rādītāju vērtību interpretācijas vadlīnijas, ja nepieciešams, norādot uz iespējamiem maldīgas interpretācijas riskiem, piemēram, vai arī, kādi faktori jāņem vērā, interpretējot konkrēto rādītāju	Nav specifiskas rādītāja interpretācijas vadlīnijas no metodoloģiskā viedokļa. Rādītāja vērtība tiek noteikta pēc fakta. Rādītāja dinamika vērtējama kopsakarībās ar citiem rādītājiem, kas norādīti sadaļā “Rādītāja saikne ar citiem rādītājiem”, kā arī ārējo faktoru ietekmē. Jāuzsver, ka saistīto rādītāju vērtības tiks publiskotas 2022. gada beigās (iegūtas 2021. gadā – pašvaldību vēlēšanu norises gadā), 2024 gada beigās (iegūtas 2023. gadā).
Rādītāju ietekmējošie ārējie faktori, to raksturojums	2021. gada 5. jūnijā Latvijā norisināsies kārtējās pašvaldību vēlēšanas. Atšķirībā no iepriekšējām pašvaldību vēlēšanām, šajās vēlēšanās būs ievērojami mazāks vietvaru un ievēlamo deputātu skaits. Administratīvi teritoriālā reforma, paredz, ka Latvijā būs 42 pašvaldības līdzšinējo 119 vietā, savukārt domēs ievēlējamo deputātu skaits samazināsies gandrīz uz pusi. Tāpat pašvaldību vēlēšanās vēlētājiem pirmo reizi tiks

	nodrošināta iespēja balsot jebkurā vēlēšanu savas pašvaldības iecirknī. To paredz grozījumi Republikas pilsētas domes un novada domes vēlēšanu likumā un grozījumi Vēlētāju reģistra likumā. ² Rādītāju var ietekmēt politiskā, ekonomiskā un sociālā konteksta faktori vēlēšanu norises gadā. Piemēram, politiskā vai ekonomiskā krīze (valdības krišana, ministru atstādināšana, korupcijas skandāli, ekonomiskā lejupslīde), kā arī cita veida krīzes (piemēram, skolotāju streiks, mediķu protesti un tml.). Rādītāju var ietekmēt arī vēlēšanu kampaņas, mediju diskurss. 2021. gada vēlēšanas, iespējams, var ietekmēt Covid-19 pandēmijas norise, otrs būtisks faktors – 2020. gada Rīgas pašvaldības ārkārtas vēlēšanas.
Rādītāja izvērtējums pret starptautiskā līmeņa rādītājiem	Nav attiecināms.
Cita informācija/ieteikumi	Nav.

A2.1.5. Datu pase

Rādītāja nosaukums	Līdzdalība pašvaldību vēlēšanās
Aktuālā vērtība	2017. gads: 50,4%
Datu ieguves metodoloģija	CVK statistikas dati. Vēlētāju aktivitāte, derīgo vēlēšanu aploksņu un vēlēšanu zīmju skaits administratīvajās teritorijās.
Datu ieguves biežums	Reizi četri gados atbilstoši pašvaldību vēlēšanu organizēšanas grafikam.
Datu turētājs	CVK
Rādītāja avots	CVK, vietējs datu avots, līdz šim nav iekļauts nacionāla līmeņa politikas plānošanas dokumentos.
Sasniedzamo mērķi (ja attiecināms)	2021. gadā – 55% 2025. gadā – 55%
Datu formāts	Īpatsvars (%) no visiem balsstiesīgajiem.
Cita informācija (ja attiecināms)	Nav.

PAPILDU RĀDĪTĀJI

B2.1.1. Iedzīvotāju iesaistīšanās sabiedriskajās organizācijās (ir darbojies kādā organizācijā vai apvienībā, neskaitot politiskās partijas vai apvienības), ESS

Rādītāju raksturojošie kritēriji	Kritērija raksturojums
Atbilstošās caurviju prioritātes	Sadarbība Solidaritāte
Atbilstības pamatojums politikas virsmērķim	Individualizācijas laikmetā saliedētība nav pašsaprotama, kā norādīts NAP2027. Ir nepieciešams stiprināt iedzīvotāju prasmes un iespējas līdzdarboties, iesaistīties, palīdzēt viens otram, sniegt ieguldījumu kopēja mērķa sasniegšanai.

² Avots: CVK (n.d.) mājas lapa: <https://www.cvk.lv/lv/velesanas/pasvaldibu-velesanas/2021-gada-5-junija-velesanas> (sk. 12.12.2020.)

Atbilstības pamatojums 2.1. uzdevumam	Sadarbība un solidaritāte palielina cilvēku rīcībā esošos resursus. Tāpēc svarīgas ir atbilstošas prasmes un pieredze, ko var iegūt, t.sk. iesaistoties sabiedriskajās organizācijās.
Rādītāja pēctecība ar iepriekšējā perioda plānošanas dokumentos izmantotajiem rādītājiem	Tieša pēctecība ar NIPSIPP 2012.–2018. gadam un NIPSIP īstenošanas plānā 2019. – 2020. gadam ietvertajiem rādītājiem nav konstatēta. NIPSIPP 2012.–2018. gadam ietverts rādītājs 2.4. NVO vidējais skaits uz 1000 iedzīvotājiem Latvijā.
Rādītāja saikne ar citiem rādītājiem	Saistīts ar A2.1.1. rādītāju “Iedzīvotāju pilsoniskās līdzdalības indekss”, kura viens no veidojošajiem mainīgajiem ir iedzīvotāju iesaistīšanās kādās organizācijās vai apvienībās (ESS, B17).
Rādītāja saikne ar citiem politikas plānošanas dokumentiem (politikas nozarēm, apakšnozarēm)	Rādītājs iekļauts NAP2027 rīcības virziena “Saliedētība” progresā rādītājos – rādītājs nr. [402]. Tā avots ir SKDS aptaujas dati. Tā kā šādu datu iegūšanai nav regularitātes garantijas, „Saliedētas un pilsoniski aktīvas sabiedrības attīstības pamatnostādņu 2021.–2027.gadam” rezultatīvo rādītāju sistēmā tas ir aizvietots ar ESS rādītāju (B17).
Rādītāja aptvertā mērķa grupa/-as	Aptver visus Latvijas iedzīvotājus vecumā no 15 gadiem
Rādītāja dublēšanās risks ar citiem rādītājiem	Netieša dublēšanās ar A2.1.1. rādītāju “Iedzīvotāju pilsoniskās līdzdalības indekss”, kurā līdzdalība kādā organizācijā vai apvienībā ir viena no pilsoniskās līdzdalības indeksu veidojošajām līdzdalības formām/ mainīgajiem.
Rādītāja mērījumiem izmantojamais datu avots vai avoti, novērtējot to pieejamības riskus	Eiropas Sociālais pētījums (<i>ESS/ European Social Survey</i>) Datu avota turētājs: Eiropas Sociālā pētījuma (<i>ESS/ European Social Survey</i>) organizatoru grupa. Datu elektroniskais brīvas pieejas repozitorijs: https://www.europeansocialsurvey.org/data/country.html?c=latvia Atbildīgā institūcija par datu iegūvi (pētījuma veikšanu): LU Sociālo zinātņu fakultātes Sociālo un politisko pētījumu institūts, atbildīgais Jurijs Ņikišins. Valsts budžeta finansējums. Datu ieguvei piešķirtos valsts budžeta līdzekļus administrē IZM VIAA. Datu ieguves metode: Latvijas iedzīvotāju kopumu reprezentējoša nejaušā izlase, izmantojot adrešu reģistru Mērķa grupa: Latvijas iedzīvotāji vecumā no 15 gadiem Izlases apmērs: 900-1100 respondenti (2020. gadā – 918 respondenti). Nesvērti dati. Datu ieguvei un apstrādei nepieciešamais laiks: aptauja notiek reizi divos gados, dati pieejami 1,5 gadu vēlāk, piemēram, dati par 2018. gada aptauju pieejami ir 2019. gada oktobrī. Nākamās aptaujas (10 un 11 posmi) plānotas 2021. gadā un 2023. gadā (attiecinīgi dati būs pieejami 2022. gada un 2024. gada beigās).
Rādītāja bāzes vērtības un prognozējamo vērtību novērtējums Pamatnostādņu projektā	Pamatnostādņu projektā ir iekļauts rādītājs “Iesaistīšanās sabiedriskajās organizācijās, respondenti, kuri atbild “nekur””. Plānots, ka rādītājs pakāpeniski samazinās. 2019. gads: 71,5% 2024. gads: 70% 2027. gads: 68% Ņemot vērā, ka esošais rādītājs ir balstīts uz sabiedriskās domas aptauju, rādītāja mērījumu regularitātei pastāv risks. Ir ieteicams tā

	vietā izmantot rādītāju ESS rādītāju “Ir darbojies kādā organizācijā vai apvienībā, neskaitot politiskās partijas vai apvienības”. Bāzes vērtība atbilsti ESS 9.posma rezultātiem 2020. gada aptaujā, kas ir 6,3%.
Rādītāja jaunākā vērtība, tās datu avots, metodoloģiskie aspekti	2020. gads: 6,3% Rādītāja vērtības tiek iegūtas ESS (B17). “Pastāv dažādi veidi, kā uzlabot Latvijā notiekošo vai palīdzēt novērst nopietnas problēmas. Vai pēdējo 12 mēnešu laikā Jūs esat darījis kaut ko no tā, ko nosauksu? Vai Jūs esat darbojies(-usies) kādā citā organizācijā vai apvienībā?”
Rādītāja prognozētā vērtība 2024. gadā	Rādītājs saglabājas stabils ar tendenci pieaugt: 8,3%, kļūdas robežās 6,3%-10,3%
Rādītāja prognozētā vērtība 2027. gadā	Rādītājs saglabājas stabils ar tendenci pieaugt: 8,3%, kļūdas robežās 6,3%-10,3%
Rādītāju vērtību interpretācijas vadlīnijas, ja nepieciešams, norādot uz iespējamām maldīgas interpretācijas riskiem, piemēram, vai arī, kādi faktori jāņem vērā, interpretējot konkrēto rādītāju	Pēc būtības rādītājs, ņemot vērā jautājuma formulējumu – dalība kādā organizācijā vai apvienībā – aptver arī neformālās sabiedriskās organizācijas, neformālās kopienas, kas ir nozīmīga pilsoniskās līdzdalības forma. Interpretējot datus jāņem vērā izlases kļūdas lielums, jo ESS dati tiek iegūti uz aptaujas bāzes. Rezultatīvo rādītāju vērtēšanā, kas iegūti uz sabiedriskās domas aptauju pamata, jāņem vērā aptaujas izlases lielums (respondentu skaits) un iegūtā rādītāja procentuālā vērtība, no kuriem izriet mērījuma kļūdas intervāls. Rādītāja izmaiņas, kas iekļaujas kļūdas robežās, nav uzskatāmas par būtiskām. Kļūdas robežas, savukārt, ir atkarīgas no izlases lieluma.
Rādītāju ietekmējošie ārējie faktori, to raksturojums	Ārējiem faktoriem ir drīzāk vāja ietekme uz iedzīvotāju iesaistīšanos formālās un neformālās sabiedriskās organizācijās. Šī iesaiste ir vairāk atkarīga no iedzīvotāju pilsoniskajām kompetencēm un iekšējās motivācijas ietekmēt savas dzīves vidi un kvalitāti.
Rādītāja izvērtējums pret starptautiskā līmeņa rādītājiem	Rādītājs ir vērtējams kā starptautiska līmeņa rādītājs, salīdzināms ar citām ES valstīm. ESS ir starptautiska pētījumu programma, kurā piedalās 38 valstis, tajā skaitā, visas Baltijas valstis, lielākā daļa ES dalībvalstu, Lielbritānija, Izraēla, Turcija un Krievijas Federācija (https://www.europeansocialsurvey.org/about/participating_countries.html). Vienlaikus tas ir pietiekami nacionāli jūtīgs tādā nozīmē, ka atbilst Latvijas situācijai un iedzīvotāju sociālajai pieredzei.
Cita informācija/ ieteikumi	Izvērsti apraksts par ESS datu ieguves metodoloģiju pieejams šeit: https://www.europeansocialsurvey.org/methodology/ Ieteikums monitorēt arī rādītāju par iedzīvotāju uzticēšanos NVO. Šāds rādītājs ir iekļauts NAP2027 rīcības virziena “Saliedētība” progresa rādītājos – rādītājs nr. [402]. Par šī rādītāja nozīmīgumu vienojušies arī eksperti 2020. gada 26. februārī organizētajā diskusijā “Kā mērīt Latvijas sasniegumus pilsoniskās sabiedrības attīstības un integrācijas jomās?” Galvenais šī rādītāja trūkums ir tā datu avots. Bāzes rādītājs ir balstīts sabiedriskās domas aptaujā (SKDS aptaujas dati), kuras rezultāti nav publiski atrodami. Uz sabiedriskās domas aptaujām balstīti rādītāji, kā rāda līdzšinējā politikas plānošanas dokumentu izvērtēšanas prakse, nav droši tādā nozīmē, ka pastāv augsts risks, ka mērījumi netiks veikti vai tiks veikti, pielietojot atšķirīgu metodiku.

B2.1.1. Datu pase

Rādītāja nosaukums	Iedzīvotāju iesaistīšanās sabiedriskajās organizācijās (ir darbojies kādā organizācijā vai apvienībā, neskaitot politiskās partijas vai apvienības), ESS
Aktuālā vērtība	2020. gads: 6,3%
Datu ieguves metodoloģija	Eiropas Sociālais pētījums. ESS (B17). “Pastāv dažādi veidi, kā uzlabot Latvijā notiekošo vai palīdzēt novērst nopietnas problēmas. Vai pēdējo 12 mēnešu laikā Jūs esat darījis kaut ko no tā, ko nosaukšu? Vai Jūs esat darbojies(-usies) kādā citā organizācijā vai apvienībā?”
Datu ieguves biežums	ESS aptaujas tiek veiktas ik pēc diviem gadiem.
Datu turētājs	Eiropas Sociālā pētījuma (ESS/ European Social Survey) organizatoru grupa. Datu elektroniskais brīvas pieejas repozitorijs: https://www.europeansocialsurvey.org/data/country.html?c=latvia
Rādītāja avots	Eiropas Sociālais pētījums (ESS/ European Social Survey)
Sasniedzamo mērķi (ja attiecināms)	Iespējams noteikt atbilstoši prognozējamām vērtībām. 2024. gads: 6,3%-10,3% 2027. gads: 6,3%-10,3%
Datu formāts	%
Cita informācija (ja attiecināms)	Dati pieejami tikai reģistrētiem lietotājiem un tikai formātā, kas izmantojami ar datu statistiskās apstrādes programmām SAS vai SPSS. Reģistrācija ir atvērta un bezmaksas.

B2.1.2. Iedzīvotāju iesaistīšanās arodbiedrībās (ir arodbiedrības vai tai līdzīgas organizācijas biedrs šobrīd), ESS

Rādītāju raksturojošie kritēriji	Kritērija raksturojums
Atbilstošās caurviju prioritātes	Sadarbība Solidaritāte
Atbilstības pamatojums politikas virsmērķim	Individualizācijas laikmetā saliedētība nav pašsaprotama, kā norādīts NAP2027. Ir nepieciešams stiprināt iedzīvotāju prasmes un iespējas līdzdarboties, iesaistīties, palīdzēt viens otram, sniegt ieguldījumu kopēja mērķa sasniegšanai, kas izpaužas arī kā palīdzība institucionālā formā (iesaistīšanās arodbiedrībās). Vienlaikus tas ir arī apliecinājums aktīvajai pilsonībai kā savu un sev līdzīgo interešu aizstāvībai.
Atbilstības pamatojums 2.1. uzdevumam	Arodbiedrības ir neatkarīgas nevalstiskās organizācijas, kas pārstāv un aizstāv savu biedru darba un citas sociālās un ekonomiskās tiesības un intereses. Iesaistīšanās arodbiedrībās ir kā individuālo, tā kolektīvo interešu aizstāvības instruments, kura izmantošanai ir nepieciešamas noteiktas sociālās prasmes. Šīs prasmes, savukārt, attīstīta sadarbību, solidaritāti, savstarpēju uzticēšanos, saliedētību un palielina cilvēku rīcībā esošos nemateriālos resursus.
Rādītāja pēctecība ar iepriekšējā perioda plānošanas dokumentos izmantotajiem rādītājiem	Šāda veida rādītājs nebija iekļauts NIPSIP 2012.–2018. gadam; NIPSIP īstenošanas plāns 2019. – 2020. gadam. Vienlaikus netieša pēctecība saskatāma ar NIPSIP īstenošanas plānā 2019. – 2020. gadam ietvertu 1. rīcības virzienā definēto politikas rezultātu “Uzlabojusies sociāli atstumto personu iekļaušanās Latvijas sociālekonomiskajos procesos”, ņemot vērā, ka arodbiedrību darbs iekļaujas sociālekonomiskajos procesos.

Rādītāja saikne ar citiem rādītājiem	Iesaistīšanās arodbiedrībās ir viena no pilsoniskās līdzdalības formām, līdz ar to rādītājs ir saistīts ar citiem pilsonisko līdzdalību raksturojošiem rādītājiem: A2.1.1. “Iedzīvotāju pilsoniskās līdzdalības indekss, ESS”, B2.1.1. “Iedzīvotāju iesaistīšanās sabiedriskajās organizācijās, ESS”, B2.1.1. “Iedzīvotāju iesaistīšanās sabiedriskajās organizācijās (ir darbojies kādā organizācijā vai apvienībā, neskaitot politiskās partijas vai apvienības), ESS”.
Rādītāja saikne ar citiem politikas plānošanas dokumentiem (politikas nozarēm, apakšnozarēm)	Tieša saikne pastāv ar nodarbinātības politikas jomu, kuras ietvaros nozīmīgs rīcības virziens ir sociālais dialogs, kas ietver dialogu ar arodbiedrībām. Sociālās aizsardzības un darba tirgus politikas pamatnostādņu 2021–2027 projektā (03.12.2020.) politikas rādītājs, kas atspoguļotu iedzīvotāju iesaisti arodbiedrībās, nav konstatēts.
Rādītāja aptvertā mērķa grupa/-as	Aptver visus Latvijas iedzīvotājus vecumā no 15 gadiem
Rādītāja dublēšanās risks ar citiem rādītājiem	Nav identificēts.
Rādītāja mērījumiem izmantojamais datu avots vai avoti, novērtējot to pieejamības riskus	Eiropas Sociālais pētījums (<i>ESS/ European Social Survey</i>) Datu avota turētājs: Eiropas Sociālā pētījuma (<i>ESS/ European Social Survey</i>) organizatoru grupa. Datu elektroniskais brīvas pieejas repozitorijs: https://www.europeansocialsurvey.org/data/country.html?c=latvia Atbildīgā institūcija par datu ieguvu (pētījuma veikšanu): LU Sociālo zinātņu fakultātes Sociālo un politisko pētījumu institūts, atbildīgais Jurijs Ņikišins. Valsts budžeta finansējums. Datu ieguvei piešķirtos valsts budžeta līdzekļus administrē IZM VIAA. Datu ieguves metode: Latvijas iedzīvotāju kopumu reprezentējoša nejaušā izlase, izmantojot adrešu reģistru Mērķa grupa: Latvijas iedzīvotāji vecumā no 15 gadiem Izlases apmērs: 900-1100 respondenti (2020. gadā – 918 respondenti). Nesvērti dati. Datu ieguvei un apstrādei nepieciešamais laiks: aptauja notiek reizi divos gados, dati pieejami 1,5 gadu vēlāk, piemēram, dati par 2018. gada aptauju pieejami ir 2019. gada oktobrī. Nākamās aptaujas (10 un 11 posmi) plānotas 2021. gadā un 2023. gadā (attiecinīgi dati būs pieejami 2022. gada un 2024. gada beigās).
Rādītāja bāzes vērtības un prognozējamo vērtību novērtējums Pamatnostādņu projektā	Nav iekļauts Pamatnostādņu projektā.
Rādītāja jaunākā vērtība, tās datu avots, metodoloģiskie aspekti	2020. gads: 5,9%, ESS. Rādītāja vērtības tiek iegūtas ESS (F39). “Vai jūs šobrīd esat vai jebkad esat bijis/-usi arodbiedrības vai tai līdzīgas organizācijas biedrs/-e? JA JĀ, vai tas ir <u>šobrīd</u> vai agrāk?”
Rādītāja prognozētā vērtība 2024. gadā	Rādītājs saglabājas 2020. gada līmenī: 6%
Rādītāja prognozētā vērtība 2027. gadā	Rādītājs saglabājas 2020. gada līmenī: 6%
Rādītāju vērtību interpretācijas vadlīnijas, ja nepieciešams, norādot	Interpretējot datus, jāņem vērā izlases kļūdas lielums, jo ESS dati tiek iegūti uz aptaujas bāzes.

uz iespējamiem maldīgas interpretācijas riskiem, piemēram, vai arī, kādi faktori jāņem vērā, interpretējot konkrēto rādītāju	
Rādītāju ietekmējošie ārējie faktori, to raksturojums	Iedzīvotāju iesaistīšanās arodbiedrībās ietekmē ļoti specifiski faktori tādi kā personas profesionālās darbības joma, darba koplīguma nosacījumi, pilsoniskās kompetences, ticība par iespēju ietekmēt savu interešu aizstāvību, uzticēšanās līdzcilvēkiem (arodbiedrību vadītājiem). Viens no vērā ņemamiem ārējiem faktoriem ir demogrāfiskā situācija. Tā kā iesaistīšanās arodbiedrībās ir vairāk raksturīga t.s. tradicionālajai un industriālajai sabiedrībai, tad šo sabiedrības daļu pārstāvošās paaudzes īpatsvars krītas ekonomiskās aktivitātes pārtraukšanas un mirstības ietekmē, savukārt, postindustriālajai sabiedrībai ir raksturīga arvien pieaugoša individualizācija – prasme un spēja patstāvīgi aizstāvēt un pārstāvēt savas intereses, īpaši profesionālās darbības jomā, kas negatīvi ietekmē iedzīvotāju motivāciju iesaistīties arodbiedrībās.
Rādītāja izvērtējums pret starptautiskā līmeņa rādītājiem	Rādītājs ir vērtējams kā starptautiska līmeņa rādītājs, salīdzināms ar citām ES valstīm. ESS ir starptautiska pētījumu programma, kurā piedalās 38 valstis, tajā skaitā, visas Baltijas valstis, lielākā daļa ES dalībvalstu, Lielbritānija, Izraēla, Turcija un Krievijas Federācija (https://www.europeansocialsurvey.org/about/participating_countries.html). Vienlaikus tas ir pietiekami nacionāli jūtīgs tādā nozīmē, ka atbilst Latvijas situācijai un iedzīvotāju sociālajai pieredzei.
Cita informācija/ieteikumi	Izvērstis apraksts par ESS datu ieguves metodoloģiju pieejams šeit: https://www.europeansocialsurvey.org/methodology/

B2.1.2. Datu pase

Rādītāja nosaukums	Iedzīvotāju iesaistīšanās arodbiedrībās (ir arodbiedrības vai tai līdzīgas organizācijas biedrs šobrīd), ESS
Aktuālā vērtība	2020. gads: 5,9%
Datu ieguves metodoloģija	Eiropas Sociālais pētījums ESS (F39). “Vai jūs šobrīd esat vai jebkad esat bijis/-usi arodbiedrības vai tai līdzīgas organizācijas biedrs/-e? JA JĀ, vai tas ir šobrīd vai agrāk?”
Datu ieguves biežums	ESS aptaujas tiek veiktas ik pēc diviem gadiem.
Datu turētājs	Eiropas Sociālā pētījuma (ESS/ European Social Survey) organizatoru grupa. Datu elektroniskais brīvas pieejas repozitorijs: https://www.europeansocialsurvey.org/data/country.html?c=latvia
Rādītāja avots	Eiropas Sociālais pētījums (ESS/ European Social Survey)
Sasniedzamo mērķi (ja attiecināms)	Iespējams noteikt atbilstoši prognozējamām vērtībām. 2024. gads: 6% 2027. gads: 6%
Datu formāts	%
Cita informācija (ja attiecināms)	Dati pieejami tikai reģistrētiem lietotājiem un tikai formātā, kas izmantojami ar datu statistiskās apstrādes programmām SAS vai SPSS. Reģistrācija ir atvērta un bezmaksas.

B2.1.3. Jauniešu zināšanu līmenis pilsoniskajā izglītībā

Rādītāju raksturojošie kritēriji	Kritērija raksturojums
Atbilstošās caurviju prioritātes	Sadarbība Solidaritāte
Atbilstības pamatojums politikas virsmērķim	Rādītājs pilnībā atbilst politikas virsmērķim, jo jaunajai paaudzei, lai tā spētu iedzīvināt praksē pilsonisko aktivitāti, demokrātiskās vērtības un cilvēktiesības, ir jāiegūst zināšanas par šīm vērtībām, to izpaušmēm konkrētā rīcībā.
Atbilstības pamatojums 2.1. uzdevumam	Izglītībai ir būtiska loma demokrātijas un pilsoniskas sabiedrības stiprināšanā, ilgtspējā. Nozīmīga ir pilsonisko un sociālu prasmju attīstība - cieņpilna komunikācija un sadarbība, pilsoniskā līdzdalība, empātija, atvērtība pret dažādiem viedokļiem un kultūrām, konfliktu risināšana, atšķirīgā izpratne un pieņemšana. Šāda rādītāja nepieciešamību nosaka Pamatnostādņu īstenošanas plāna 2021.-2023. gadam projektā iekļautie pasākumi šai mērķa grupai.
Rādītāja pēctecība ar iepriekšējā perioda plānošanas dokumentos izmantotajiem rādītājiem	Pastāv pēctecība ar NIPSIPP 2012.–2018. gadam rādītājiem: 2.3. Jauniešu īpatsvars, kuri ir iesaistīti kādās brīvprātīgā darba aktivitātēs, 18.1. Palielinās jauniešu īpatsvars, kuri nepieciešamo informāciju par savām tiesībām, pienākumiem, atbildību un iespējām iegūst no izglītības iestādes, 18.2. Mazākumtautību izglītības programmas apgūstošo skolēnu īpatsvars, kas uzskata, ka ir svarīgi iesaistīties politiskās un sabiedriskās aktivitātēs, aizstāvēt savas intereses un viedokļus. Pastāv pēctecība ar NIPSIP īstenošanas plāna 2019. – 2020. gadam 1.rīcības virzienā definēto politikas rezultātu “Latvijas skolēniem ir praktiskas zināšanas par demokrātiskas valsts pārvaldes mehānismiem, cilvēku pamattiesībām un brīvībām”, paredzot pasākumu “Skolēnu neformālās izglītības platforma”.
Rādītāja saikne ar citiem rādītājiem	Tieša saikne ar citiem rādītājiem nepastāv, jo rādītājam ir sašaurināta mērķa grupa.
Rādītāja saikne ar citiem politikas plānošanas dokumentiem (politikas nozarēm, apakšnozarēm)	Izglītības attīstības pamatnostādnes 2021.-2027.gadam “Nākotnes prasmes nākotnes sabiedrībai” (projekts, 16.07.2020.). Rādītājs RR 3.7 “Pieaug skolēnu pilsoniskās izglītības kompetence”, kas atspoguļo skolēnu proporciju, kuru kompetence atbilst augstākajam pilsoniskās izglītības kompetences līmenim. Datu avots: IEA ICCS.
Rādītāja aptvertā mērķa grupa/-as	14 – 15 gadus veci jaunieši
Rādītāja dublēšanās risks ar citiem rādītājiem	Nav identificēts.
Rādītāja mērījumiem izmantojamais datu avots vai avoti, novērtējot to pieejamības riskus	Starptautisks pētījums “Pilsoniskās izglītības problēmas un izaicinājumi” (ICCS). Pētījuma laikā ar testa palīdzību tika mērītas skolēnu kognitīvās zināšanas, pētīta pilsoniskās izglītības kompetence un konceptuālā izpratne, kā arī pamatotas un skaidrotas skolēnu pilsoniskās darbības. Skolēni pēc sasniegumiem iedalīti četros kompetences līmeņos, kur augstākais ir A līmenis ar rezultātu virs 563 punktiem, tad seko B, C un D līmenis, kā arī līmenis "zem D", kad nav sasniegti 311 punkti.

	Latvijā šāds pētījums pirmo reizi tika veikts 1999.gadā, otro - 2009.gadā, bet trešo - 2016.gadā, un trešajā posmā kopumā pētījumā piedalījās 23 valstis. Nav zināms, kad tiks veikts nākamais pētījums. Rādītāja novērtēšanā ieteikums sadarboties ar IZM.
Rādītāja bāzes vērtības un prognozējamo vērtību novērtējums Pamatnostādņu projektā	Nav iekļauts Pamatnostādņu projektā.
Rādītāja jaunākā vērtība, tās datu avots, metodoloģiskie aspekti	2016. gads: 19,5 % (augstākais pilsoniskās kompetences A līmenis), IEA ICCS 39% Latvijas skolēnu kompetences ir B līmenī, 29,1% - C līmenī, 10,7% - D līmenī, bet 1,7% zem D līmeņa.
Rādītāja prognozētā vērtība 2024. gadā	23% (ar nosacījumu, ka tiks veikts līdzvērtīgs pētījums)
Rādītāja prognozētā vērtība 2027. gadā	35% (ar nosacījumu, ka tiks veikts līdzvērtīgs pētījums)
Rādītāju vērtību interpretācijas vadlīnijas, ja nepieciešams, norādot uz iespējamām maldīgas interpretācijas riskiem, piemēram, vai arī, kādi faktori jāņem vērā, interpretējot konkrēto rādītāju	Datu interpretācijā īpaša uzmanība pievēršama pētījuma metodoloģijai – izlases kopumam, jauniešu vecumam, datu ieguves metodikai (aptaujas jautājumiem, testa jautājumiem), veicot salīdzinošu metodoloģisko analīzi, lai pārliecinātos, vai dati ir salīdzināmi. 2016. gada pētījumā, kura dati publicēti 2017. gadā, piedalījās 147 Latvijas izglītības iestādes un 3224 skolēni. Pētījumā iegūtie dati ir reprezentatīvi un attiecināmi uz visu ģenerālkopu, t.i. uz visiem attiecīgā vecuma skolēniem. Uzmanība pievēršama arī datu ieguves un datu publikācijas gadam, kas atšķiras.
Rādītāju ietekmējošie ārējie faktori, to raksturojums	Galvenie rādītāju ietekmējošie faktori ir saistīti ar vispārējās izglītības saturu kā formālās, tā neformālās izglītības jomā, kā arī dažādiem rīcībpolitikas pasākumiem, kas ir vērsti uz jauniešu mērķa grupu. Specifiski politiskie, ekonomiskie, sociālie vai tehnoloģiskie faktori kā rādītāju ietekmējoši nav identificēti.
Rādītāja izvērtējums pret starptautiskā līmeņa rādītājiem	Rādītājs ir vērtējams kā starptautiska līmeņa rādītājs, salīdzināms ar citām pētījuma dalības valstīm. ICCS 2016 pētījumā piedalījās 23 valstis, tajā skaitā arī Latvija.
Cita informācija/ieteikumi	Sadarbībā ar IZM sekot līdzi tam, ja tiek veikts kāds pētījums skolu jauniešu mērķa grupā, ietvert mērījumus, kas ļautu novērtēt jauniešu pilsonisko kompetenču attīstību. Pat, ja šādi mērījumi pilnībā neatbilst konkrētajai „Saliedētas un pilsoniski aktīvas sabiedrības attīstības pamatnostādņu 2021.–2027.gadam” rezultātīvo rādītāju monitoringa sistēmai, tie sniegs informāciju par situācijas dinamiku, īstenoto rīcībpolitikas pasākumu ietekmi uz jauniešu mērķa grupu.

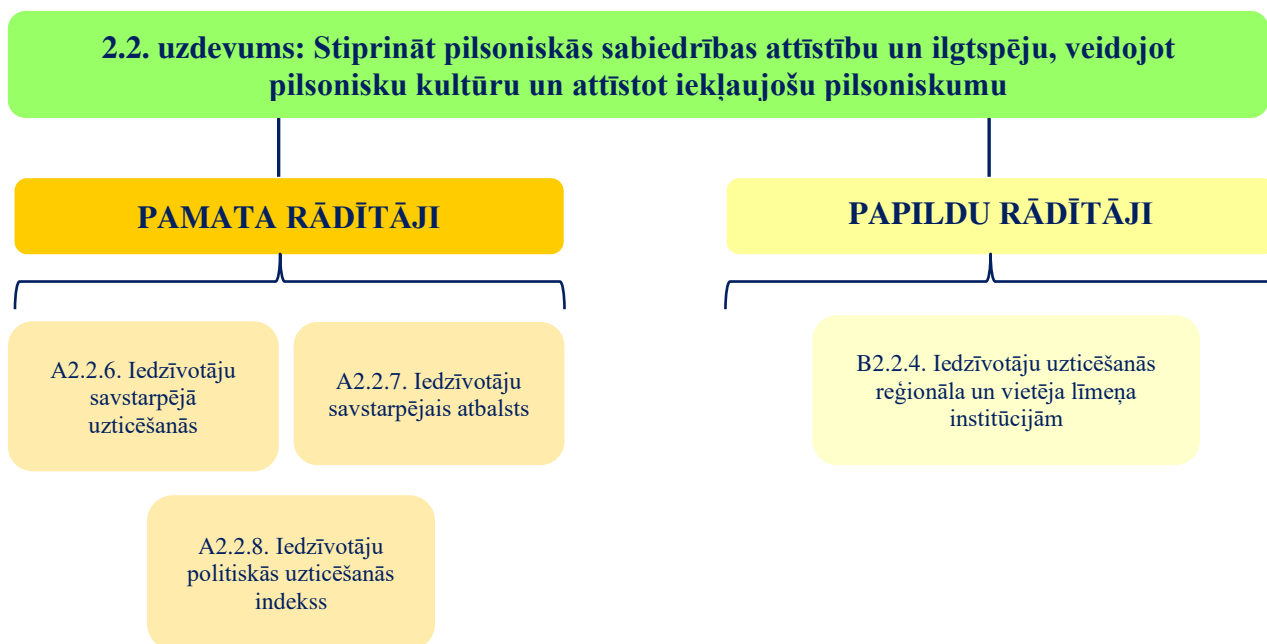
B2.1.3. Datu pase

Rādītāja nosaukums	Jauniešu zināšanu līmenis pilsoniskajā izglītībā
Aktuālā vērtība	2016. gads: A līmenis: 19,5%, B līmenis - 39%, C līmenis - 29,1%, D līmenis - 10,7%, 1,7% zem D līmeņa.
Datu ieguves metodoloģija	Nav zināma

Datu ieguves biežums	Nav zināms
Datu turētājs	2016. gada pētījumu Latvijā veica Latvijas Universitātes Izglītības pētniecības institūts (https://www.ppmf.lu.lv/).
Rādītāja avots	Izglītības attīstības pamatnostādnes 2021.-2027.gadam “Nākotnes prasmes nākotnes sabiedrībai” (projekts, 16.07.2020.). Rādītājs RR 3.7 “Pieaug skolēnu pilsoniskās izglītības kompetence”
Sasniedzamo mērķi (ja attiecināms)	Nosakāms atbilstoši prognozējamām vērtībām: 2027. gadā A līmenis ir 35% mērķa grupas.
Datu formāts	%
Cita informācija (ja attiecināms)	Starptautisks pētījums “Pilsoniskās izglītības problēmas un izaicinājumi” (<i>International Civic and Citizenship Education Study</i>).

2.2. uzdevums. Stiprināt pilsoniskās sabiedrības attīstību un ilgtspēju, veidojot pilsonisku kultūru un attīstot iekļaujošu pilsoniskumu

7. attēls. 2. rīcības virziena 2.2. uzdevuma rādītāji

PAMATA RĀDĪTĀJI

A2.2.6. Iedzīvotāju savstarpējā uzticēšanās, ESS

Rādītāju raksturojošie kritēriji	Kritērija raksturojums
Atbilstošās caurviju prioritātes	Uzticēšanās Sadarbība
Atbilstības pamatojums politikas virsmērķim	Savstarpējā uzticēšanās ir pilsoniski aktīvas sabiedrības priekšnoteikums, un šādā nozīmē rādītājs atbilst ne tikai vienai no piecām caurviju prioritātēm (uzticēšanās), bet arī politikas virsmērķa elementiem – solidārai un pilsoniski aktīvai sabiedrībai.

Atbilstības pamatojums 2.2. uzdevumam	Iedzīvotāju savstarpējā uzticēšanās ir pamats pilsoniskās sabiedrības attīstībai, pilsoniskajam dialogam un kultūrai, lai varētu attīstīties iekļaujošs pilsoniskums. Bez uzticēšanās nav iespējama sadarbība un solidaritāte, pilsoniski iekļaujoša sabiedrība.
Rādītāja pēctecība ar iepriekšējā perioda plānošanas dokumentos izmantotajiem rādītājiem	Tieša pēctecība ar NIPSIPP 2012.–2018. gadam nav konstatēta. Ir pēctecība ar NIPSIP īstenošanas plānā 2019. – 2020. gadam ietverto 1. rīcības virzienā definēto politikas rezultātu “Uzlabojusies dažādu sabiedrības grupu (indivīdu) savstarpējā uzticēšanās un sadarbība”.
Rādītāja saikne ar citiem rādītājiem	Rādītājs ir saistīts ar rādītāju A2.2.7. “Iedzīvotāju savstarpējais atbalsts, ESS”.
Rādītāja saikne ar citiem politikas plānošanas dokumentiem (politikas nozarēm, apakšnozarēm)	Līdzīgs rādītājs ir iekļauts nacionālā līmeņa attīstības plānošanas dokumentā: NAP2027 rādītājs Nr. [401]. Šis rādītājs ir balstīts uz CSP (EU SILC) datiem. Tā kā tas dublējas ar ESS rādītāju, un no ESS tiek plānots izmantot vairākus rādītājus, tad CSP (EU SILC) datus balstītais rādītājs ir izslēgts no monitoringa. ESS aptaujas rādītājs par iedzīvotāju savstarpējo uzticēšanos līdz šim nav bijis iekļauts citos politikas plānošanas dokumentos.
Rādītāja aptvertā mērķa grupa/-as	Aptver visus Latvijas iedzīvotājus vecumā no 15 gadiem
Rādītāja dublēšanās risks ar citiem rādītājiem	Tā kā no piedāvātā „Saliedētas un pilsoniski aktīvas sabiedrības attīstības pamatnostādņu 2021.–2027.gadam” rezultatīvo rādītāju monitoringa sistēmas ir izslēgts Pamatnostādņu projektā ietvertais 2.2. rādītājs “Savstarpējā uzticēšanās (no 16 g.v.), CSP” (CSP. MOD13_01. Iedzīvotāju vecumā no 16 gadiem apmierinātība ar dzīvi un uzticēšanās citiem (vidējais skalā no 0-10). Dati tiek iegūti apsekojumā “Eiropas Savienības statistika par ienākumiem un dzīves apstākļiem” (<i>the European Union Statistics on Income and Living Conditions, saīsinājums – EU-SILC</i>) apsekojumā), dublēšanās nepastāv.
Rādītāja mērījumiem izmantojamais datu avots vai avoti, novērtējot to pieejamības riskus	Eiropas Sociālais pētījums (ESS/ <i>European Social Survey</i>) Datu avota turētājs: Eiropas Sociālā pētījuma (ESS/ <i>European Social Survey</i>) organizatoru grupa. Datu elektroniskais brīvas pieejas repozitorijs: https://www.europeansocialsurvey.org/data/country.html?c=latvia Atbildīgā institūcija par datu ieguvu (pētījuma veikšanu): LU Sociālo zinātņu fakultātes Sociālo un politisko pētījumu institūts, atbildīgais Jurijs Ņikišins. Valsts budžeta finansējums. Datu ieguvei piešķirtos valsts budžeta līdzekļus administrē IZM VIAA. Datu ieguves metode: Latvijas iedzīvotāju kopumu reprezentējoša nejaušā izlase, izmantojot adrešu reģistru Mērķa grupa: Latvijas iedzīvotāji vecumā no 15 gadiem Izlases apmērs: 900-1100 respondenti (2020. gadā – 918 respondenti). Nesvērti dati. Datu ieguvei un apstrādei nepieciešamais laiks: aptauja notiek reizi divos gados, dati pieejami 1,5 gadu vēlāk, piemēram, dati par 2018. gada aptauju pieejami ir 2019. gada oktobrī. Nākamās aptaujas (10 un 11 posmi) plānotas 2021. gadā un 2023. gadā (attiecinīgi dati būs pieejami 2022. gada un 2024. gada beigās).
Rādītāja bāzes vērtības un prognozējamo vērtību	Nav iekļauts Pamatnostādņu projektā. Pamatnostādņu projektā ir iekļauts CSP (EU SILC) rādītājs “Savstarpējā uzticēšanās (no 16 g.v.), CSP” ar šādām bāzes un prognozējām

novērtējums Pamatnostādņu projektā	vērtībām, ko iespējams izmantot vietā piedāvātā rādītāja (A2.2.6. “Iedzīvotāju savstarpējā uzticēšanās, ESS”) vērtību interpretācijā. 2018. gads: 6,4 (vidējais skalā no 0-10) 2024. gads: 6,8 (vidējais skalā no 0-10) 2027. gads: >7 (vidējais skalā no 0-10)
Rādītāja jaunākā vērtība, tās datu avots, metodoloģiskie aspekti	2020. gads: 19,8%, ESS Tika pieņemts, ka “drīzāk lielākajai daļai cilvēku var uzticēties” atbilst skalas punktiem 7 un 8, “lielākajai daļai cilvēku var uzticēties” – 9 un 10.
Rādītāja prognozētā vērtība 2024. gadā	Rādītājs pieaug, vērtība kļūdas robežās no 20%-24%.
Rādītāja prognozētā vērtība 2027. gadā	Rādītājs pieaug, vērtība kļūdas robežās no 22%-26%.
Rādītāju vērtību interpretācijas vadlīnijas, ja nepieciešams, norādot uz iespējamiem maldīgas interpretācijas riskiem, piemēram, vai arī, kādi faktori jāņem vērā, interpretējot konkrēto rādītāju	Datu interpretācijā, kas balstīti uz vidējiem rangiem, būtiska ir rādītāja aprēķinos izmantotās metodikas pārticība. Ņemot vērā, ka tā ir statistiskās analīzes metode, nepastāv metodiskās pārticības neievērošanas risks, taču uzmanība jāpievērš, vai nav notikušas izmaiņas skalā (piemēram, iepriekš vidējais rangs rēķināts skalā no 0-10, bet aktuālajā pētījumā izmantota skala 0-5).
Rādītāju ietekmējošie ārējie faktori, to raksturojums	Ārējiem faktoriem ir drīzāk vāja ietekme uz šo rādītāju, jo uzticēšanās līdzcilvēkiem sakņojas cilvēku individuālajā dzīves pieredzē, ir saistīta ar personības īpašībām, kā arī noteiktu vajadzību, īpaši tādu kā drošība un atzinība, apmierināšanu. Ja šīs vajadzības ir apmierinātas, tad uzticēšanās līmenis visdrīzāk būs augstāks. Uzticēšanās zuduma pamatā ir negatīva iepriekšējā pieredze, ko var mainīt tikai gūstot jaunu - pozitīvu pieredzi, kas balstīta uz sadarbību, sapratni, cieņu un empātiju.
Rādītāja izvērtējums pret starptautiskā līmeņa rādītājiem	Rādītājs ir vērtējams kā starptautiska līmeņa rādītājs, salīdzināms ar citām ES valstīm. ESS ir starptautiska pētījumu programma, kurā piedalās 38 valstis, tajā skaitā, visas Baltijas valstis, lielākā daļa ES dalībvalstu, Lielbritānija, Izraēla, Turcija un Krievijas Federācija (https://www.europeansocialsurvey.org/about/participating_countries.html). Vienlaikus tas ir pietiekami nacionāli jūtīgs tādā nozīmē, ka atbilst Latvijas situācijai un iedzīvotāju sociālajai pieredzei un uztverei.
Cita informācija/ieteikumi	Izvērstis apraksts par ESS datu ieguves metodoloģiju pieejams šeit: https://www.europeansocialsurvey.org/methodology/

A2.2.6. Datu pase

Rādītāja nosaukums	Iedzīvotāju savstarpējā uzticēšanās, ESS
Aktuālā vērtība	2020. gads: 19,8%.
Datu ieguves metodoloģija	Eiropas Sociālais pētījums (A4). “Izmantojot šo kartīti, novērtējiet, lūdzu, vai kopumā ņemot Jūs uzskatāt, ka lielākajai daļai cilvēku var uzticēties, vai piesardzības nekad nevar būt par daudz? Lūdzu, novērtējiet 10 punktu sistēmā, kur 0 nozīmē, ka piesardzības nekad nevar būt par daudz un 10 nozīmē, ka lielākajai daļai cilvēku var uzticēties.”
Datu ieguves biežums	ESS aptaujas tiek veiktas ik pēc diviem gadiem.

Datu turētājs	Eiropas Sociālā pētījuma (ESS/ <i>European Social Survey</i>) organizatoru grupa. Datu elektroniskais brīvas pieejas repozitorijs: https://www.europeansocialsurvey.org/data/country.html?c=latvia
Rādītāja avots	Ir iekļauts nacionālā līmeņa attīstības plānošanas dokumentā: Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2021.-2027. gadam. Rādītājs Nr. [401]. Šis rādītājs ir balstīts uz CSP (EU SILC) datiem. Tā kā tas dublējas ar ESS rādītāju, un no ESS tiek plānots izmantot vairākus rādītājus, tad CSP (EU SILC) datus balstītais rādītājs ir izslēgts no monitoringa. ESS aptaujas rādītājs par iedzīvotāju savstarpējo uzticēšanos līdz šim nav bijis iekļauts citos politikas plānošanas dokumentos.
Sasniedzamo mērķi (ja attiecināms)	Iespējams noteikt atbilstoši prognozējamām vērtībām. 2024. gads: 22% 2027. gads: 24%
Datu formāts	Vidējais rangs skalā no 0 līdz 10
Cita informācija (ja attiecināms)	Dati pieejami tikai reģistrētiem lietotājiem un tikai formātā, kas izmantojami ar datu statistiskās apstrādes programmām SAS vai SPSS. Reģistrācija ir atvērta un bezmaksas.

A2.2.7. Iedzīvotāju savstarpējais atbalsts, ESS

Rādītāju raksturojošie kritēriji	Kritērija raksturojums
Atbilstošās caurviju prioritātes	Sadarbība Solidaritāte Uzticēšanās
Atbilstības pamatojums politikas virsmērķim	Savstarpējais atbalsts ir pilsoniski aktīvas sabiedrības priekšnoteikums, un šādā nozīmē rādītājs atbilst ne tikai vienai no piecām caurviju prioritātēm (uzticēšanās), bet arī politikas virsmērķa elementiem – solidarībai un pilsoniski aktīvai sabiedrībai.
Atbilstības pamatojums 2.2. uzdevumam	Iedzīvotāju savstarpējais atbalsts ir pamats pilsoniskās sabiedrības attīstībai, pilsoniskajam dialogam un kultūrai, lai varētu attīstīties iekļaujošs pilsoniskums. Bez savstarpēja atbalsta nav iespējama sadarbība un solidaritāte, pilsoniski iekļaujoša sabiedrība.
Rādītāja pēctecība ar iepriekšējā perioda plānošanas dokumentos izmantotajiem rādītājiem	Tieša pēctecība ar NIPSIPP 2012.–2018. gadam nav konstatēta. Ir pēctecība ar NIPSIP īstenošanas plānā 2019. – 2020. gadam ietvertu 1. rīcības virzienā definēto politikas rezultātu “Uzlabojusies dažādu sabiedrības grupu (indivīdu) savstarpējā uzticēšanās un sadarbība”.
Rādītāja saikne ar citiem rādītājiem	Rādītājs ir saistīts ar rādītāju A2.2.6. “Iedzīvotāju savstarpējā uzticēšanās, ESS”.
Rādītāja saikne ar citiem politikas plānošanas dokumentiem (politikas nozarēm, apakšnozarēm)	Tieša saikne nepastāv.
Rādītāja aptvertā mērķa grupa/-as	Aptver visus Latvijas iedzīvotājus vecumā no 15 gadiem
Rādītāja dublēšanās risks ar citiem rādītājiem	Nav identificēts.

Rādītāja mērījumiem izmantojamais datu avots vai avoti, novērtējot to pieejamības riskus	Eiropas Sociālais pētījums (<i>ESS/ European Social Survey</i>) Datu avota turētājs: Eiropas Sociālā pētījuma (<i>ESS/ European Social Survey</i>) organizatoru grupa. Datu elektroniskais brīvas pieejas repozitorijs: https://www.europeansocialsurvey.org/data/country.html?c=latvia Atbildīgā institūcija par datu ieguvī (pētījuma veikšanu): LU Sociālo zinātņu fakultātes Sociālo un politisko pētījumu institūts, atbildīgais Jurijs Ņikišins. Valsts budžeta finansējums. Datu ieguvei piešķirtos valsts budžeta līdzekļus administrē IZM VIAA. Datu ieguves metode: Latvijas iedzīvotāju kopumu reprezentējoša nejaušā izlase, izmantojot adrešu reģistru Mērķa grupa: Latvijas iedzīvotāji vecumā no 15 gadiem Izlases apmērs: 900-1100 respondenti (2020. gadā – 918 respondenti). Nesvērti dati. Datu ieguvei un apstrādei nepieciešamais laiks: aptauja notiek reizi divos gados, dati pieejami 1,5 gadu vēlāk, piemēram, dati par 2018. gada aptauju pieejami ir 2019. gada oktobrī. Nākamās aptaujas (10 un 11 posmi) plānotas 2021. gadā un 2023. gadā (attiecinīgi dati būs pieejami 2022. gada un 2024. gada beigās).
Rādītāja bāzes vērtības un prognozējamo vērtību novērtējums Pamatnostādņu projektā	2015. gads: 4,77 2024. gads: 4,9 2027. gads: 5,5
Rādītāja jaunākā vērtība, tās datu avots, metodoloģiskie aspekti	2020. gads: 5,27 (vidējais rangs skalā no 0-10), ESS
Rādītāja prognozētā vērtība 2024. gadā	4,9 (vidējais rangs)
Rādītāja prognozētā vērtība 2027. gadā	5,5 (vidējais rangs)
Rādītāju vērtību interpretācijas vadlīnijas, ja nepieciešams, norādot uz iespējamiem maldīgas interpretācijas riskiem, piemēram, vai arī, kādi faktori jāņem vērā, interpretējot konkrēto rādītāju	Datu interpretācijā, kas balstīti uz vidējiem rangiem, būtiska ir rādītāja aprēķinos izmantotās metodikas pēctecība. Ņemot vērā, ka tā ir statistiskās analīzes metode, nepastāv metodiskās pēctecības neievērošanas risks, taču uzmanība jāpievērš, vai nav notikušas izmaiņas skalā (piemēram, iepriekš vidējais rangs rēķināts skalā no 0-10, bet aktuālajā pētījumā izmantota skala 0-5). Tā kā ESS ir starptautisks salīdzināms pētījums, kura viens no mērķiem ir tieši salīdzināmu datu iegūšana, šāds metodiskais risks ir ļoti zems.
Rādītāju ietekmējošie ārējie faktori, to raksturojums	Kaut arī līdzīgi kā savstarpējās uzticēšanās rādītājs, arī savstarpējā atbalsta rādītāju ietekmē subjektīvie faktori (iepriekšējā pieredze, personības īpašības, vērtības), šo rādītāju lielākā mērā var ietekmēt arī ārējie faktori -politiskais, ekonomiskais un sociālais konteksts aptaujas veikšanas laikā. Piemēram, tās var būt dažādas krīzes, kas skar visu sabiedrību vai tikai vienu tās grupu, tās var būt lokālas krīzes situācijas (konkrētai mājsaimniecībai). Ietekmējošs faktors ir arī labdarības kampaņas, ziedojumu vākšanas kampaņas, kas mobilizē iedzīvotājus savstarpēja atbalsta sniegšanai. Izvērtējot rādītāja vērtības, ja konstatētas būtiskas izmaiņas vienā vai otrā virzienā, ir ieteicams

	rekonstruēt aptaujas veikšanas laikā īstenotos sabiedrības informēšanas un mobilizēšanas pasākumus.
Rādītāja izvērtējums pret starptautiskā līmeņa rādītājiem	Rādītājs ir vērtējams kā starptautiska līmeņa rādītājs, salīdzināms ar citām ES valstīm. ESS ir starptautiska pētījumu programma, kurā piedalās 38 valstis, tajā skaitā, visas Baltijas valstis, lielākā daļa ES dalībvalstu, Lielbritānija, Izraēla, Turcija un Krievijas Federācija (https://www.europeansocialsurvey.org/about/participating_countries.html). Vienlaikus tas ir pietiekami nacionāli jūtīgs tādā nozīmē, ka atbilst Latvijas situācijai un iedzīvotāju politiskās līdzdalības pieredzei.
Cita informācija/ieteikumi	Izvērsti apraksts par ESS datu ieguves metodoloģiju pieejams šeit: https://www.europeansocialsurvey.org/methodology/

A2.2.7. Datu pase

Rādītāja nosaukums	Iedzīvotāju savstarpējais atbalsts, ESS
Aktuālā vērtība	2020. gads: 5,27 (vidējais rangs)
Datu ieguves metodoloģija	Eiropas Sociālais pētījums (A6). “Kā Jums šķiet, vai lielākoties cilvēki mēģina būt izpalīdzīgi, vai arī viņi lielākoties rūpējas tikai par sevi? Lūdzu, izvēlieties skaitli no 0 līdz 10, ja 0 nozīmē “pārsvarā rūpējas tikai par sevi” un 10 nozīmē “lielākoties cilvēki mēģina būt izpalīdzīgi”.
Datu ieguves biežums	ESS aptaujas tiek veiktas ik pēc diviem gadiem.
Datu turētājs	Eiropas Sociālā pētījuma (ESS/ European Social Survey) organizatoru grupa. Datu elektroniskais brīvas pieejas repozitorijs: https://www.europeansocialsurvey.org/data/country.html?c=latvia
Rādītāja avots	Ir iekļauts nacionālā līmeņa attīstības plānošanas dokumentā: Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2021.-2027. gadam. Rādītājs Nr. [400].
Sasniedzamo mērķi (ja attiecināms)	Iespējams noteikt atbilstoši prognozējamām vērtībām. 2024. gads: 4,9 2027. gads: 5,5
Datu formāts	Vidējais rangs skalā no 0 līdz 10
Cita informācija (ja attiecināms)	Dati pieejami tikai reģistrētiem lietotājiem un tikai formātā, kas izmantojami ar datu statistiskās apstrādes programmām SAS vai SPSS. Reģistrācija ir atvērta un bezmaksas.

A2.2.8. Iedzīvotāju politiskās uzticēšanās indekss, ESS

Rādītāju raksturojošie kritēriji	Kritērija raksturojums
Atbilstošās caurviju prioritātes	Uzticēšanās
Atbilstības pamatojums politikas virsmērķim	Pilnībā atbilst politikas virsmērķim, jo politiskā uzticēšanās ir tieši saistīta ar politisko līdzdalību, tādējādi atspoguļojot vienu no virsmērķa elementiem – pilsoniski aktīvu sabiedrību.
Atbilstības pamatojums 2.2. uzdevumam	Politiskās uzticēšanās indekss aptver vairākas politiskās institūcijas - Saeima, tiesībsargāšanas sistēma, policija, politiskās partijas, Eiropas parlaments, ANO. Kaut arī 2.2. uzdevuma izvērsumā Pamatnostādņu projektā uzsvars likts uz uzticēšanos reģionālā un vietējā līmeņa institūcijām, tās ir norādītas kā tādas, kas seko nacionālā līmeņa

	institūcijām. Uzticēšanās politiskajām institūcijām ir priekšnosacījums pilsoniskajam dialogam un pilsoniskajai kultūrai visos līmeņos.
Rādītāja pēctecība ar iepriekšējā perioda plānošanas dokumentos izmantotajiem rādītājiem	Tieša pēctecība ar NIPSIP 2012.–2018. gadam iekļautajiem rādītājiem nav konstatēta. Pēctecība ar NIPSIP īstenošanas plānu 2019. – 2020. gadam saistīta ar 1. rīcības virziena politikas rezultātiem “Pieaudzis iedzīvotāju informētības līmenis par demokrātijas pamatprincipiem un savu interešu aizstāvības iespējām; “Latvijas iedzīvotāji jūtas piederīgi Latvijai un tic savai spējai ietekmēt lēmumu pieņemšanas procesu, lai veicinātu valsts labklājības un sabiedrības izaugsmi”.
Rādītāja saikne ar citiem rādītājiem	Tieša saikne pastāv ar šādiem rādītājiem: A2.1.2. “Iedzīvotāju apmierinātība ar demokrātijas sistēmu”, ESS, A2.1.3. “Iedzīvotāju uztvere par iespēju ietekmēt rīcībpolitiku, ESS”, A2.1.4. “Līdzdalība Saeimas vēlēšanās”, A2.1.5. “Līdzdalība pašvaldību vēlēšanās”, B2.2.4. “Iedzīvotāju uzticēšanās reģionāla un vietēja līmeņa institūcijām”
Rādītāja saikne ar citiem politikas plānošanas dokumentiem (politikas nozarēm, apakšnozarēm)	Tieša saikne nepastāv.
Rādītāja aptvertā mērķa grupa/-as	Aptver visus Latvijas iedzīvotājus vecumā no 15 gadiem
Rādītāja dublēšanās risks ar citiem rādītājiem	Nav identificēts.
Rādītāja mērījumiem izmantojamais datu avots vai avoti, novērtējot to pieejamības riskus	Eiropas Sociālais pētījums (ESS/ European Social Survey) Datu avota turētājs: Eiropas Sociālā pētījuma (ESS/ European Social Survey) organizatoru grupa. Datu elektroniskais brīvas pieejas repozitorijs: https://www.europeansocialsurvey.org/data/country.html?c=latvia Atbildīgā institūcija par datu ieguvu (pētījuma veikšanu): LU Sociālo zinātņu fakultātes Sociālo un politisko pētījumu institūts, atbildīgais Jurijs Ņikišins. Valsts budžeta finansējums. Datu ieguvei piešķirtos valsts budžeta līdzekļus administrē IZM VIAA. Datu ieguves metode: Latvijas iedzīvotāju kopumu reprezentējoša nejaušā izlase, izmantojot adrešu reģistru Mērķa grupa: Latvijas iedzīvotāji vecumā no 15 gadiem Izlases apmērs: 900-1100 respondenti (2020. gadā – 918 respondenti). Nesvērti dati. Datu ieguvei un apstrādei nepieciešamais laiks: aptauja notiek reizi divos gados, dati pieejami 1,5 gadu vēlāk, piemēram, dati par 2018. gada aptauju pieejami ir 2019. gada oktobrī. Nākamās aptaujas (10 un 11 posmi) plānotas 2021. gadā un 2023. gadā (attiecīgi dati būs pieejami 2022. gada un 2024. gada beigās).
Rādītāja bāzes vērtības un prognozējamo vērtību novērtējums Pamatnostādņu projektā	2020. gads: 3,9 (vidējais rangs) 2024. gads: 3,5 2027. gads: 4,1
Rādītāja jaunākā vērtība, tās datu avots, metodoloģiskie aspekti	2020. gads: 3,9 (vidējais rangs skalā no 0-10), ESS

Rādītāja prognozētā vērtība 2024. gadā	3,9 (saglabājoties 2020. gada vērtībai, kas ir augstāka nekā veikta prognoze Pamatnostādņu projektā, kur, savukārt, tā prognozēta, balstoties uz 2015. gada vērtību: 3,3).
Rādītāja prognozētā vērtība 2027. gadā	4,1 (vidējais rangs skalā no 0-10)
Rādītāju vērtību interpretācijas vadlīnijas, ja nepieciešams, norādot uz iespējamiem maldīgas interpretācijas riskiem, piemēram, vai arī, kādi faktori jāņem vērā, interpretējot konkrēto rādītāju	Datu interpretācijā, kas balstīti uz vidējiem rangiem, būtiska ir rādītāja aprēķinos izmantotās metodikas pēctecība. Ņemot vērā, ka tā ir statistiskās analīzes metode, nepastāv metodiskās pēctecības neievērošanas risks, taču uzmanība jāpievērš, vai nav notikušas izmaiņas skalā (piemēram, iepriekš vidējais rangs rēķināts skalā no 0-10, bet aktuālajā pētījumā izmantota skala 0-5). Tā kā ESS ir starptautisks salīdzināms pētījums, kura viens no mērķiem ir tieši salīdzināmu datu iegūšana, šāds metodiskais risks ir ļoti zems.
Rādītāju ietekmējošie ārējie faktori, to raksturojums	Politiskās uzticēšanās indeksu var ietekmēt konteksta faktori aptaujas veikšanas brīdī. Piemēram, politiskā vai ekonomiskā krīze (valdības krišana, ministru atstādināšana, korupcijas skandāli, ekonomiskā lejupslīde – gan nacionālā, gan starptautiskā līmenī), kā arī cita veida krīzes (piemēram, skolotāju streiks, medikšu protesti un tml.) var radīt negatīvu fonu, kas sekmē negatīvas atbildes sniegšanu. Rādītāju var apdraudēt arī dezinformācijas kampaņas medijos un sociālajos tīklos, kas izplata negatīvu informāciju par konkrētām politiskajām institūcijām, to pieņemtajiem lēmumiem vai rīcību.
Rādītāja izvērtējums pret starptautiskā līmeņa rādītājiem	Rādītājs ir vērtējams kā starptautiska līmeņa rādītājs, salīdzināms ar citām ES valstīm. ESS ir starptautiska pētījumu programma, kurā piedalās 38 valstis, tajā skaitā, visas Baltijas valstis, lielākā daļa ES dalībvalstu, Lielbritānija, Izraēla, Turcija un Krievijas Federācija (https://www.europeansocialsurvey.org/about/participating_countries.html). Vienlaikus tas ir pietiekami nacionāli jūtīgs tādā nozīmē, ka atbilst Latvijas situācijai un iedzīvotāju politiskās līdzdalības pieredzei.
Cita informācija/ieteikumi	Izvērstis apraksts par ESS datu ieguves metodoloģiju pieejams šeit: https://www.europeansocialsurvey.org/methodology/

A2.2.8. Datu pase

Rādītāja nosaukums	Iedzīvotāju politiskās uzticēšanās indekss
Aktuālā vērtība	2020. gads: 3, 93 (vidējais rangs)
Datu ieguves metodoloģija	Eiropas Sociālais pētījums (B6-B12). “Novērtējiet, lūdzu, skalā no 0 līdz 10, cik lielā mērā jūs <u>personīgi</u> uzticaties katrai institūcijai, kuru es nosaukšu. 0 nozīmē, ka Jūs nemaz neuzticaties šai institūcijai, un 10 nozīmē, ka Jūs tai pilnībā uzticaties. Institūcijas: Saeima, tiesībsardzības sistēma, policija, politiskās partijas, Eiropas parlaments, ANO”.
Datu ieguves biežums	ESS aptaujas tiek veiktas ik pēc diviem gadiem.
Datu turētājs	Eiropas Sociālā pētījuma (ESS/ European Social Survey) organizatoru grupa. Datu elektroniskais brīvas pieejas repozitorijs: https://www.europeansocialsurvey.org/data/country.html?c=latvia
Rādītāja avots	Ir iekļauts nacionālā līmeņa attīstības plānošanas dokumentā: Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2021.-2027. gadam. Rādītājs Nr. [420].

Sasniedzamo mērķi (ja attiecināms)	Iespējams noteikt atbilstoši prognozējamām vērtībām. 2024. gads: 3,5 2027. gads: 4,1
Datu formāts	Vidējais rangs skalā no 0 līdz 10
Cita informācija (ja attiecināms)	Dati pieejami tikai reģistrētiem lietotājiem un tikai formātā, kas izmantojami ar datu statistiskās apstrādes programmām SAS vai SPSS. Reģistrācija ir atvērta un bezmaksas.

PAPILDU RĀDĪTĀJI

B2.2.4. Iedzīvotāju uzticēšanās reģionāla un vietēja līmeņa institūcijām

Rādītāju raksturojošie kritēriji	Kritērija raksturojums
Atbilstošās caurviju prioritātes	Uzticēšanās
Atbilstības pamatojums politikas virsmērķim	Pilnībā atbilst politikas virsmērķim, jo uzticēšanās reģionāla un vietēja līmeņa institūcijām kā politiskā uzticēšanās sekmē solidāras, atvērtas un pilsoniski aktīvas sabiedrības pastāvēšanu.
Atbilstības pamatojums 2.2. uzdevumam	2.2. uzdevuma izvērsumā Pamatnostādņu projektā uzsvars likts uz uzticēšanos reģionālā un vietējā līmeņa institūcijām ar mērķi attīstīt līdzdalības formas, kas balstītas iedzīvotāju vietējā līmeņa vajadzībās. Uzticēšanās reģionāla un vietēja līmeņa institūcijām ir pamats kvalitatīvai sadarbībai ar pašvaldību un tās iedzīvotājiem.
Rādītāja pēctecība ar iepriekšējā perioda plānošanas dokumentos izmantotajiem rādītājiem	Tieša pēctecība ar NIPSIP 2012.–2018. gadam un NIPSIP īstenošanas plānā 2019. – 2020. gadam iekļautajiem rādītājiem nav konstatēta.
Rādītāja saikne ar citiem rādītājiem	Rādītājam ir saikne ar citiem sociālās un politiskās uzticēšanās rādītājiem: A2.2.6. “Iedzīvotāju savstarpējā uzticēšanās, ESS”, A2.2.8. “Iedzīvotāju politiskās uzticēšanās indekss, ESS”, A2.3.9. “Iedzīvotāju uzticēšanās līmenis medijiem”.
Rādītāja saikne ar citiem politikas plānošanas dokumentiem (politikas nozarēm, apakšnozarēm)	Rādītājam ir saikne ar reģionālās politikas nozari. Reģionālās politikas pamatnostādnēs 2021. – 2027.gadam noteikts uzdevums „Plašākas sabiedrības iesaiste reģionālās politikas mērķu sasniegšanā”, kas paredz plašākas sabiedrības, NVO, vietējo sabiedrības grupu un ikviena iedzīvotāja iesaisti teritoriju attīstības jautājumu risināšanā. Šādas rīcībpolitikas īstenošanai paredzama pozitīva ietekme uz iedzīvotāju uzticēšanos vietējās varas institūcijām.
Rādītāja aptvertā mērķa grupa/-as	1000 Latvijas pilsoņu vecumā no 15 gadiem
Rādītāja dublēšanās risks ar citiem rādītājiem	Nav identificēts.
Rādītāja mērījumiem izmantojamais datu avots vai avoti, novērtējot to pieejamības riskus	<i>Eurobarometer</i> ir Eiropas Komisijas finansēts pētījums atbilstoši Komisijas prioritātēm un vajadzībām. <i>Standard Eurobarometer</i> ir starptautisks, ES līmeņa pētījums (sabiedriskās domas aptauja), kas tiek veikta divas reizes gadā, un šīs aptaujas ietvaros tiek sekots līdzi pilsoņu viedoklim par dažādiem ES un tās dalībvalstu aktuāliem jautājumiem. Jautājums par uzticēšanos medijiem un institūcijām tiek iekļauts šī pētījuma aptaujās vienu reizi gadā.

	Dati tiek publicēti drīz pēc to iegūšanas. Piemēram, 2019. gada aptaujas dati tika iegūti 2019. gada novembrī, publicēti jau 2019. gada decembrī. Aptaujas rezultātu datu tabulas ir brīvi pieejamas Excel formātā par katru rādītāju un katru valsti atsevišķi, turklāt ļoti daudzveidīgos sociāli demogrāfiskajos griezumos, t.sk. reģionu sadalījumā (Rīga, Pierīga, Kurzeme, Zemgale, Vidzeme, Latgale).
Rādītāja bāzes vērtības un prognozējamo vērtību novērtējums Pamatnostādņu projektā	Nav iekļauts Pamatnostādņu projektā.
Rādītāja jaunākā vērtība, tās datu avots, metodoloģiskie aspekti	2019. gads: 49%, Eurobarometer
Rādītāja prognozētā vērtība 2024. gadā	Rādītājs stabilizējas, to ietekmē 2021. gadā īstenotā administratīvi teritoriālā reforma. Ņemot vērā statistiskās kļūdas robežas rādītāja izmaiņas prognozējamās intervālā 49%-53%.
Rādītāja prognozētā vērtība 2027. gadā	Rādītājs stabilizējas ar tendenci pieaugt. Ņemot vērā statistiskās kļūdas robežas tā izmaiņas prognozējamās intervālā 49%-53%.
Rādītāju vērtību interpretācijas vadlīnijas, ja nepieciešams, norādot uz iespējamiem maldīgas interpretācijas riskiem, piemēram, vai arī, kādi faktori jāņem vērā, interpretējot konkrēto rādītāju	Rezultatīvo rādītāju vērtēšanā, kas iegūti uz sabiedriskās domas aptauju pamata, jāņem vērā aptaujas izlases lielums (respondentu skaits) un iegūtā rādītāja procentuālā vērtība, no kuriem izriet mērījuma kļūdas intervāls. Rādītāja izmaiņas, kas iekļaujas kļūdas izmaiņas, nav uzskatāmas par būtiskām. Tādējādi Pamatnostādņu politikas rezultātu izvērtējumam vēlams iekļaut tādus rezultatīvos rādītājus, kuriem potenciāli ir iespējamās tāda vērtības izmaiņas, kas pārsniedz mērījuma kļūdas robežas.
Rādītāju ietekmējošie ārējie faktori, to raksturojums	Uzticēšanos reģionāla un vietēja līmeņa institūcijām var ietekmēt konteksta faktori aptaujas veikšanas brīdī. Piemēram, politiskā vai ekonomiskā krīze kā nacionālā, tā pašvaldību līmenī. Rādītāju var apdraudēt arī dezinformācijas kampaņas medijos un sociālajos tīklos, kas izplata negatīvu informāciju par konkrētām reģionāla un vietēja līmeņa institūcijām, to pieņemtajiem lēmumiem vai rīcību. Savukārt pozitīva ietekme var būt reģionu un pašvaldību līmenī pieņemti lēmumi un rīcībpolitika, kas uzlabo iedzīvotāju dzīves kvalitāti un ienākumu līmeni (sociālās politikas ietekme). Kā nozīmīgs ietekmējošais faktors jāņem vērā aktuālā administratīvi teritoriālā reforma, samazinoties pašvaldību skaitam Latvijā no 119 uz 42 pašvaldībām. Tas nozīmē, ka daļai iedzīvotāju, kuru līdzšinējā pašvaldība tiek pievienota citai, uztveres un attieksmes līmenī uzticēšanos vietējai varai ir jāveido no jauna.
Rādītāja izvērtējums pret starptautiskā līmeņa rādītājiem	<i>Standard Eurobarometer</i> ir starptautisks, ES līmeņa pētījums (sabiedriskās domas aptauja).
Cita informācija/ieteikumi	Nav.

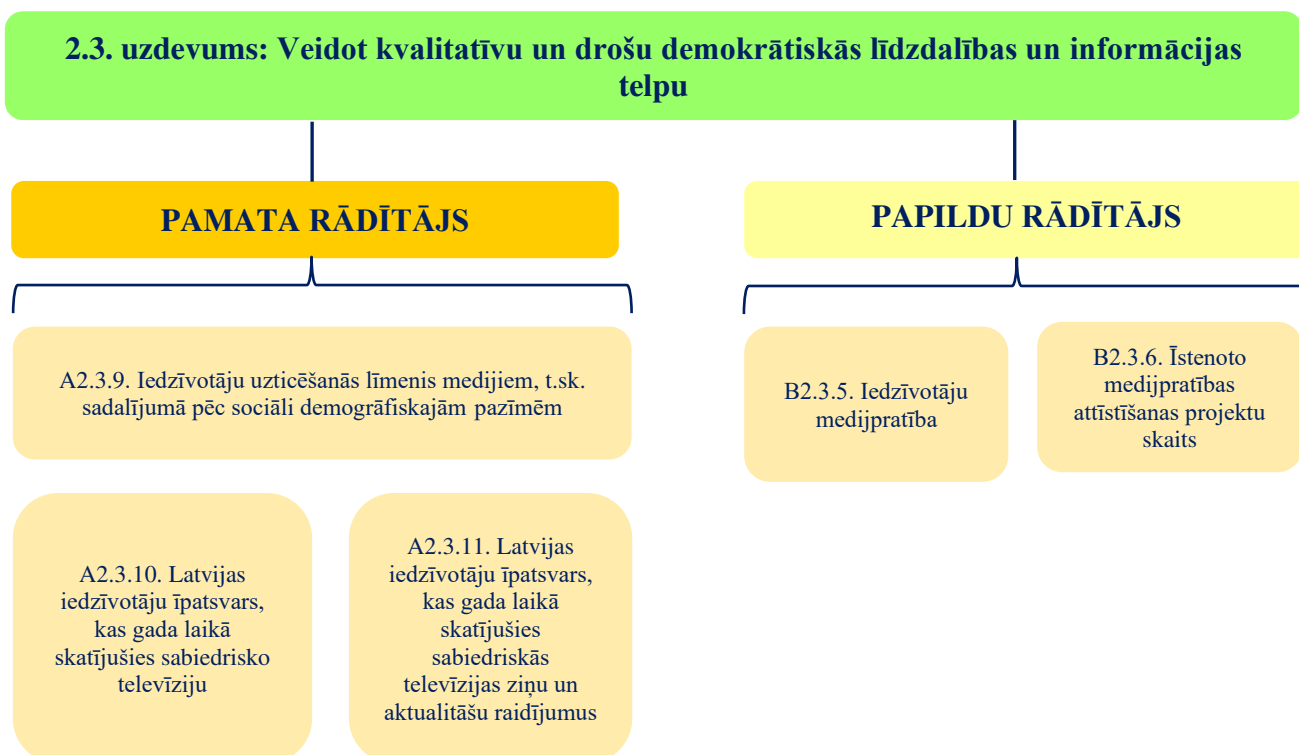
B2.2.4. Datu pase

Rādītāja nosaukums	Iedzīvotāju uzticēšanās reģionāla un vietēja līmeņa institūcijām
--------------------	--

Aktuālā vērtība	2020. gads: 49%
Datu ieguves metodoloģija	QA6a11: “Par katru no šīm institūcijām, sakiet, lūdzu, vai jūs tām drīzāk uzticaties vai drīzāk neuzticaties? Reģionālās vai vietēja līmeņa institūcijas.” Izlases lielums: 1000 Latvijas pilsoņu vecumā no 15 gadiem
Datu ieguves biežums	Reizi gadā.
Datu turētājs	Eiropas Komisija
Rādītāja avots	<i>Standard Eurobarometer</i> [numurs]. Jāveic meklēšana <i>Eurobarometer</i> mājas lapā pēc <i>Standard Eurobarometer</i> kataloga ³
Sasniedzamo mērķi (ja attiecināms)	Iespējams noteikt atbilstoši prognozējamām vērtībām. 2024. gads: 49%-53%. 2027. gads: 49%-53%.
Datu formāts	%
Cita informācija (ja attiecināms)	<i>Eurobarometer</i> ir starptautisks, ES līmeņa pētījums (sabiedriskās domas aptauja). Aptaujas rezultātu datu tabulas ir brīvi pieejamas Excel formātā par katru rādītāju un katru valsti atsevišķi.

2.3. uzdevums. Veidot kvalitatīvu un drošu demokrātiskās līdzdalības un informācijas telpu

8. attēls. 2. rīcības virziena 2.3. uzdevuma rādītāji

³ Pieejams:

<https://ec.europa.eu/commfrontoffice/publicopinion/index.cfm/Survey/index?p=1&instruments=STANDARD> (sk. 12.12.2020.)

A2.3.9. Iedzīvotāju uzticēšanās līmenis medijiem

Rādītāju raksturojošie kritēriji	Kritērija raksturojums
Atbilstošās caurviju prioritātes	Uzticēšanās
Atbilstības pamatojums politikas virsmērķim	Rādītājs ir vērtējams kā būtisks priekšnoteikums politikas virsmērķa sasniegšanai, jo vienotas izpratnes par demokrātiskas sabiedrības pastāvēšanai nozīmīgām vērtībām un sadarbības principiem pamats ir kvalitatīva informācijas telpa un mediju saturs, kuram iedzīvotāji var uzticēties.
Atbilstības pamatojums 2.3. uzdevumam	Pilnībā atbilst noteiktajam uzdevumam, kas ir fokusēts uz informācijas un komunikācijas telpas kvalitāti un drošību kā priekšnosacījumu aktīvai līdzdalībai visa veida sabiedrības procesos. Kvalitatīva informācijas telpa ir nozīmīgs priekšnosacījums iedzīvotāju sadarbībai un solidaritātei. Uzticēšanās medijiem raksturo arī iedzīvotāju vērtējumu par mediju kvalitāti un drošību, jo medijam, kas nav kvalitatīvs un drošs, uzticēšanās līmenis būs zems.
Rādītāja pēctecība ar iepriekšējā perioda plānošanas dokumentos izmantotajiem rādītājiem	Rādītājam ir nosacīta pēctecība ar šādiem NIPSIPP 2012.-2018. gadam rādītājiem: 9.1. Latvijas iedzīvotāju īpatsvars, kuri skatās latviski raidošos Latvijas televīziju kanālus: LTV1, LTV7, LNT, TV3, 9.2. Ziņu raidījumu vidējā auditorija tautību griezumā latviski raidošajiem Latvijas televīziju kanāliem: LTV1, LTV7, LNT, TV3, t.sk. latviešu un citu tautību skatītāji, 25.1. Citu tautību skatītāju īpatsvars, kuri skatās latviski raidošos kanālus: LTV1, LTV7, LNT, TV3. Tieša pēctecība ir ar NIPSIPP 2012.-2018. gadam rādītāju 25.2. Citu Latvijā dzīvojošo etnisko grupu uzticēšanās līmenis informācijas avotiem, taču tas izslēdza latviešus kā etnisko grupu. Tieša pēctecība ar NIPSIP īstenošanas plāna 2019.-2020. gadam 2. rīcības virziena “Nacionālā identitāte: valoda un kultūrtelpa” politikas rezultatīvo rādītāju “Palielinājusies uzticēšanās sabiedriskajiem medijiem (no kopējā lietotāju skaita: LTV (2018.g.=72% → 2020.g.73%); LR (2018.g.=82% → 2020.g.83%); LSM.LV (2018.g.=56% → 2020.g.58%)).”
Rādītāja saikne ar citiem rādītājiem	Tieša saikne nepastāv. Netieša saikne pastāv ar visiem 2.3. uzdevuma pamata un papildu rādītājiem.
Rādītāja saikne ar citiem politikas plānošanas dokumentiem (politikas nozarēm, apakšnozarēm)	Rādītājs ir tieši saistīts ar mediju politiku. Kā norādīts atbildīgās nozaru ministrijas mājas lapā, “Latvijas mediju politikas virsmērķis ir stipra, daudzveidīga, profesionāla, caurskatāma, ilgtspējīga un stabila mediju vide”. 2020. gadā noslēdzas Latvijas mediju politikas pamatnostādņu 2016.-2020. gadam īstenošana. „Saliedētas un pilsoniski aktīvas sabiedrības attīstības pamatnostādņu 2021.–2027.gadam” kontekstā būtiski ir visi mediju politikas rīcības virzieni, kas ir iekļauti arī Latvijas mediju politikas pamatnostādņu 2016.-2020. gadam īstenošanas plānā: 1. Mediju vides daudzveidība, 2. Mediju vides kvalitāte un atbildīgums, 3. Mediju nozares profesionāļu izglītība, 4. Medijpratība, 5. Mediju vides drošumspeja.

Rādītāja aptvertā mērķa grupa/-as	1000 Latvijas pilsoņu vecumā no 15 gadiem.
Rādītāja dublēšanās risks ar citiem rādītājiem	Nav identificēts.
Rādītāja mērījumiem izmantojamais datu avots vai avoti, novērtējot to pieejamības riskus	<i>Eurobarometer</i> ir Eiropas Komisijas finansēts pētījums atbilstoši Komisijas prioritātēm un vajadzībām. <i>Standard Eurobarometer</i> ir starptautisks, ES līmeņa pētījums (sabiedriskās domas aptauja), kas tiek veikta divas reizes gadā, un šīs aptaujas ietvaros tiek sekots līdzi pilsoņu viedoklim par dažādiem ES un tās dalībvalstu aktuāliem jautājumiem. Jautājums par uzticēšanos medijiem un institūcijām tiek iekļauts šī pētījuma aptaujās vienu reizi gadā. Dati tiek publicēti drīz pēc to iegūšanas. Piemēram, 2019. gada aptaujas dati tika iegūti 2019. gada novembrī, publicēti jau 2019. gada decembrī.
Rādītāja bāzes vērtības un prognozējamo vērtību novērtējums Pamatnostādņu projektā	Nav iekļauts Pamatnostādņu projektā.
Rādītāja jaunākā vērtība, tās datu avots, metodoloģiskie aspekti	2019. gads, Eurobarometer Iedzīvotāju uzticēšanās medijiem indekss: 21% augsts uzticēšanās līmenis medijiem 49% vidējs uzticēšanās līmenis medijiem Papildus izmantojami šādi rādītāji: Drukātā prese: 48% Radio: 65% Televīzija: 63% Internets: 34% Interneta sociālie tīkli: 22% Rādītāja vērtības sociāli demogrāfisko grupu griezumā: Uzticēšanās medijiem līmenis vecuma grupās 15-24 gadi: 37% 25-39 gadi: 44% 40-54 gadi: 45% 55+ gadi: 56% Uzticēšanās medijiem līmenis sadalījumā pēc dzīves vietas urbanizācijas pakāpes Lauku teritorija, ciems: 49% Maza pilsēta: 56% Liela pilsēta: 41% Uzticēšanās medijiem līmenis reģionos Rīga: 41% Pierīga: 57% Kurzeme: 64% Vidzeme: 45% Zemgale: 48% Latgale: 42%
Rādītāja prognozētā vērtība 2024. gadā	Iedzīvotāju uzticēšanās medijiem indekss: 25-28% augsts uzticēšanās līmenis medijiem

	49-51% vidējs uzticēšanās līmenis medijiem
Rādītāja prognozētā vērtība 2027. gadā	Iedzīvotāju uzticēšanās medijiem indekss: 28-31%% augsts uzticēšanās līmenis medijiem 51-53%% vidējs uzticēšanās līmenis medijiem
Rādītāju vērtību interpretācijas vadlīnijas, ja nepieciešams, norādot uz iespējamiem maldīgas interpretācijas riskiem, piemēram, vai arī, kādi faktori jāņem vērā, interpretējot konkrēto rādītāju	Rezultatīvo rādītāju vērtēšanā, kas iegūti uz sabiedriskās domas aptauju pamata, jāņem vērā aptaujas izlases lielums (respondentu skaits) un iegūtā rādītāja procentuālā vērtība, no kuriem izriet mērījuma kļūdas intervāls. Rādītāja izmaiņas, kas iekļaujas kļūdas izmaiņas, nav uzskatāmas par būtiskām. Tādējādi Pamatnostādņu politikas rezultātu izvērtējumam vēlams iekļaut tādus rezultatīvos rādītājus, kuriem potenciāli ir iespējamās tāda vērtības izmaiņas, kas pārsniedz mērījuma kļūdas robežas.
Rādītāju ietekmējošie ārējie faktori, to raksturojums	Pēc būtības informācijas telpas kvalitāti nevajadzētu ietekmēt noteiktiem ārējiem faktoriem. Vienlaikus to ietekmē mediju satura veidotāji. Līdz ar to negatīva ietekme var būt tādām saturam, kas neatbilst kvalitatīvas žurnālistikas un drošticamas informācijas standartiem. Lielāka nozīme ir iedzīvotāju medijpratības līmenim.
Rādītāja izvērtējums pret starptautiskā līmeņa rādītājiem	<i>Standard Eurobarometer</i> ir starptautisks, ES līmeņa pētījums (sabiedriskās domas aptauja).
Cita informācija/ ieteikumi	Līdzās iedzīvotāju uzticēšanās medijiem mērījumiem, kas ietver arī mediju kvalitātes un drošības aspektus no sabiedrības vērtējuma perspektīvas, ļoti būtiski būtu monitorēt iedzīvotāju medijpratības līmeni . Līdz šim tas ir mērīts dažādos <i>ad hoc</i> pētījumos – gan starptautiskos, gan nacionālā līmeņa. Medijpratības mērījumiem līdz šim izmantotie datu avoti: 2018. gadā - 2018 <i>Eurobarometer Flash 464 Fake News and Disinformation</i> , Eiropas Komisija; 2019. gadā Rīgas Stradiņa universitātes īstenotā Erasmus+ projekta “ <i>Media and Information Literacy & Innovative Teaching Methods Laboratory</i> ” ietvaros veidots pētījums “Latvijas iedzīvotāju medijpratības uztvere”; 2020. gadā NEPLP pasūtītais “Pētījums par Latvijas iedzīvotāju mediju satura lietošanas paradumiem un sabiedrības vajadzībām”. Šie pētījumi sniedz izpratni par medijpratības līmeni sabiedrībā un piemēroti salīdzinātas sabiedrības politikas izvērtējumam pēc būtības, taču tie netiek veikti regulāri, tāpēc tie nav piemēroti Pamatnostādņu rezultātu pamata rādītāju kopumam, bet ieteikti kā iespējama datu avots papildu rādītājam B2.3.5. Iedzīvotāju medijpratība.

A2.3.9. Datu pase

Rādītāja nosaukums	Iedzīvotāju uzticēšanās līmenis medijiem
Aktuālā vērtība	2019. gads Iedzīvotāju uzticēšanās medijiem indekss: 21% augsts uzticēšanās līmenis medijiem 49% vidējs uzticēšanās līmenis medijiem Vecuma grupas 15-24 gadi: 37% 25-39 gadi: 44% 40-54 gadi: 45%

	55+ gadi: 56% Dzīves vietas urbanizācijas pakāpe Lauku teritorija, ciems: 49% Maza pilsēta: 56% Liela pilsēta: 41% Reģioni Rīga: 41% Pierīga: 57% Kurzeme: 64% Vidzeme: 45% Zemgale: 48% Latgale: 42%
Datu ieguves metodoloģija	QA6a1-5: “Par katru no šiem medijiem, sakiet, lūdzu, vai jūs tiem drīzāk uzticaties vai drīzāk neuzticaties? Drukātā prese, radio, televīzija, internets, interneta sociālie mediji.” Izsoles lielums: 1000 Latvijas pilsoņu vecumā no 15 gadiem
Datu ieguves biežums	Reizi gadā.
Datu turētājs	Eiropas Komisija
Rādītāja avots	<i>Standard Eurobarometer</i> [numurs]. Jāveic meklēšana <i>Eurobarometer</i> mājas lapā pēc <i>Standard Eurobarometer</i> kataloga ⁴
Sasniedzamo mērķi (ja attiecināms)	Iedzīvotāju uzticēšanās medijiem indekss norādīts atbilstoši prognozētajām vērtībām 2024. gadam: 25-28% augsts uzticēšanās līmenis medijiem 49-51% vidējs uzticēšanās līmenis medijiem 2027. gadam: 28-31%% augsts uzticēšanās līmenis medijiem 51-53%% vidējs uzticēšanās līmenis medijiem
Datu formāts	%
Cita informācija (ja attiecināms)	<i>Eurobarometer</i> ir starptautisks, ES līmeņa pētījums (sabiedriskās domas aptauja). Aptaujas rezultātu datu tabulas ir brīvi pieejamas Excel formātā par katru rādītāju un katru valsti atsevišķi.

A2.3.10. Latvijas iedzīvotāju īpatsvars, kas gada laikā skatījušies sabiedrisko televīziju [720+ min.]

Rādītāju raksturojošie kritēriji	Kritērija raksturojums
Atbilstošās caurviju prioritātes	Uzticēšanās Latviešu valoda
Atbilstības pamatojums politikas virsmērķim	Sabiedriskā televīzija joprojām ir būtisks Latvijas iedzīvotāju informācijas avots, kas sniedz daudzveidīgu informāciju visām sabiedrības grupām, veicina analītisku skatījumu uz sabiedriskajiem procesiem, vērsts uz sabiedrības vērtību uzturēšanu, vienojot visas sabiedrības grupas ap informācijas apmaiņu latviešu valodā.

⁴ Pieejams:

<https://ec.europa.eu/commfrontoffice/publicopinion/index.cfm/Survey/index#p=1&instruments=STANDARD> (sk. 12.12.2020.)

Atbilstības pamatojums 2.3. uzdevumam	Pilnībā atbilst 2.3. uzdevumam, kas ir fokusēts uz informācijas un komunikācijas telpas kvalitāti, jo parāda, cik lielā mērā šobrīd sabiedrība lieto kopējus, sabiedriski nozīmīgus informācijas avotus (televīziju).
Rādītāja pēctecība ar iepriekšējā perioda plānošanas dokumentos izmantotajiem rādītājiem	Rādītājam ir pēctecība ar šādiem NIPSIPP 2012.-2018. gadam rādītājiem: “9.1. Latvijas iedzīvotāju īpatsvars, kuri skatās latviski raidošos Latvijas televīziju kanālus: LTV1, LTV7, LNT, TV3”, “25.1. Citu tautību skatītāju īpatsvars, kuri skatās latviski raidošos kanālus: LTV1, LTV7, LNT, TV3”.
Rādītāja saikne ar citiem rādītājiem	Vispārīgāks, taču papildinošs rādītājs A2.3.11. “Latvijas iedzīvotāju īpatsvars, kas gada laikā skatījušies sabiedriskās televīzijas ziņu un aktualitāšu raidījumus [360+ min.]”
Rādītāja saikne ar citiem politikas plānošanas dokumentiem (politikas nozarēm, apakšnozarēm)	Rādītājs atbilst NAP2027 prioritātes “Vienota, droša un atvērta sabiedrība” rīcības virziena “Saliedētība” mērķiem, it īpaši, tas rāda, cik lielā mērā notikusi informācijas apmaiņa un iegūšana Latvijas informatīvajā telpā, kur sabiedriskajiem medijiem (televīzijai) ir būtiska nozīme demokrātisko un pilsonisko vērtību nostiprināšanā, tajā skaitā, latviešu valodas lietošanai visās sabiedrības dzīves jomās.
Rādītāja aptvertā mērķa grupa/-as	Visi Latvijas iedzīvotāji 4+ gadu vecumā Datu analīze sociāli demogrāfiskajos parametros pēc pieprasījuma, šī rādītāja gadījumā: • Etniskā piederība, • Dzīvesvietas reģions.
Rādītāja dublēšanās risks ar citiem rādītājiem	Nav dublēšanās
Rādītāja mērījumiem izmantojamais datu avots vai avoti, novērtējot to pieejamības riskus	Datu avots ir Kantar TNS, kas veic televīzijas kanālu auditoriju mērījumus ar TV metru palīdzību. Tas ļauj noteikt katras televīzijas kanāla, konkrēta televīzijas raidījuma vai raidījumu grupas dažādus skatīšanās parametrus. Datu vākšana notiek katru dienu kalendārā gada ietvaros ar dažu sekunžu intervālu. Televīzijas auditorijas pētījuma izlase ir Latvijas iedzīvotāju kopumam reprezentatīvs ģimeņu panelis. Tā respondenti ir pastāvīgie Latvijas iedzīvotāji vecumā no četriem gadiem, kuru mājsaimniecībā ir vismaz viens strādājošs televizors un tiek izmantots kāds no televīzijas satura saņemšanas veidiem⁵. Rezultatīvā rādītāja noteikšanai tiek izmantots sabiedriskās televīzijas kanālu (LTV1, LTV7) <u>kalendārā gada</u> kopējā skatītāju skaits (reach%), kas <u>gada laikā</u> to ir skatījušies vismaz 720 minūtes (ar nosacījumu, ka viss skatīšanās laiks nav secīgs, <i>non-consecutive</i>). LTV1 un LTV7 kanāli rezultatīvā rādītāja mērīšanai atlasīti tāpēc, ka to saturu pilnībā nosaka sabiedriskais pasūtījums, kamēr citu latviešu valodā raidīto kanālu saturs pamatā ir komerciāla rakstura (un sabiedriskais pasūtījums ir tikai atsevišķi raidījumi). Nosacījums par 720 minūšu skatīšanos gada griezumā paredz, ka vidēji mēnesī persona ir skatījusies sabiedriskā televīzija vismaz 60 minūtes un izslēdz iespēju, ka persona sabiedriskās televīzijas kanālu ir ieslēgusi nejauši (pārslēdzot kanālus, meklējot pareizo programmu u.tml.), ņemot vērā mērījuma veikšanas detalizācijas pakāpi.

⁵ Apraksts atbilstoši: <https://www.kantar.lv/ko-mes-daram/musu-ekspertize/mediju-petijumi/> [televīzija]

	Lai novērtētu sabiedriskās televīzijas nozīmīgumu Latvijas iedzīvotāju informatīvajā telpā, rezultatīvais rādītājs ir aplūkojams šādos griezumos: • Visi iedzīvotāji, kopā un iedalījumā pēc reģiona; • Latviešu tautības iedzīvotāji, kopā un iedalījumā pēc reģiona; • Citu tautību iedzīvotāji, kopā un iedalījumā pēc reģiona. Piedāvātais rezultatīvais rādītājs ir iegūstams, pasūtot tā aprēķinu pēc aprakstītās metodoloģijas pie datu vācēja un turētāja Kantar TNS par konkrētu kalendāro gadu, tāpēc svarīgi, lai datu pasūtīšanas brīdī konkrētais kalendārais gads būtu noslēdzies.
Rādītāja bāzes vērtības un prognozējamo vērtību novērtējums Pamatnostādņu projektā	Nav iekļauts Pamatnostādņu projektā
Rādītāja jaunākā vērtība, tās datu avots, metodoloģiskie aspekti	2020. gads: 46,7% Rādītāja vērtības sociāli demogrāfisko grupu griezumā: Etniskā piederība: Latvieši: 64,3% Cittautieši: 20,4% Reģions: Rīga: 35,1% Vidzeme: 61,4% Kurzeme: 59,7% Zemgale: 55,0% Latgale: 24,6% Etniskā piederība reģionu griezumā: Latvieši, Rīga: 57,2% Latvieši, Vidzeme: 71,7% Latvieši, Kurzeme: 70,8% Latvieši, Zemgale: 63,7% Latvieši, Latgale: 45,0% Cittautieši, Rīga: 17,7% Cittautieši, Vidzeme: 28,4% Cittautieši, Kurzeme: 29,4% Cittautieši, Zemgale: 32,0% Cittautieši, Latgale: 10,9% Rezultatīvais rādītājs aprēķināts, izmantojot 2020. gada janvāra – novembra datus, jo pilni decembra dati būs pieejami 2021. gada janvārī.
Rādītāja prognozētā vērtība 2024. gadā	Pieaugoša tendence, it īpaši iedzīvotāju demogrāfiskajās grupās, kurās rādītāja vērtība ir zemāka par vidējo
Rādītāja prognozētā vērtība 2027. gadā	Pieaugoša tendence, it īpaši iedzīvotāju demogrāfiskajās grupās, kurās rādītāja vērtība ir zemāka par vidējo
Rādītāju vērtību interpretācijas vadlīnijas, ja nepieciešams, norādot uz iespējamiem maldīgas interpretācijas riskiem,	Rādītāja interpretācijā ir jāņem vērā visi tā datu avota aprakstā minētie priekšnoteikumi. Jāņem vērā, ka kopējā auditorija ir vispārīgs mērs, kas, pēc būtības, parāda, vai sabiedriskā televīzija vispār ir sabiedrības un konkrētu iedzīvotāju grupu izvēļu lokā. Tomēr šajā definējumā rādītājs sīkāk neskata, kāda veida informāciju sabiedrības locekļi iegūst

piemēram, vai arī, kādi faktori jāņem vērā, interpretējot konkrēto rādītāju	sabiedriskajā televīzijā, tāpēc kā papildus un mērķtiecīgāks rādītājs tiek piedāvāts A2.3.11. "Latvijas iedzīvotāju īpatsvars, kas gada laikā skatījušies sabiedriskās televīzijas ziņu un aktualitāšu raidījumus [360+ min.]", kurš mēra konkrēta satura informācijas iegūšanu sabiedriskajā televīzijā.
Rādītāju ietekmējošie ārējie faktori, to raksturojums	Sabiedriskās televīzijas raidījumu skatīšanās pieaugums interneta portālos (piemēram, lsm.lv) var samazināt tradicionālo televīzijas skatīšanās īpatsvaru vai arī iedzīvotāji var segmentēties atbilstoši izvēlētajam plašsaziņas līdzekļu veidam, kurā tiek gūta informācija (jaunieši – internetā, vecāka gada gājuma iedzīvotāji – televīzijā). Tāpēc jāseko, kā laika gaitā mainās televīzijas auditoriju uzskaites metodika, t.i., cik lielā mērā auditorijas uzskaitē ņem vērā šos aspektus vai arī integrē vienā mērījumā dažādus raidījuma translēšanas veidus.
Rādītāja izvērtējums pret starptautiskā līmeņa rādītājiem	Nacionāli specifisks rādītājs
Cita informācija/ieteikumi	Rādītāja aprēķins ir pasūtāms atsevišķi, atbilstoši definētajiem parametriem.

A2.3.10. Datu pase

Rādītāja nosaukums	Latvijas iedzīvotāju īpatsvars, kas gada laikā skatījušies sabiedrisko televīziju [720+ min.]
Aktuālā vērtība	2020. gads: 46,7 % Rādītāja vērtības sociāli demogrāfisko grupu griezumā: Etniskā piederība: Latvieši: 64,3% Cittautieši: 20,4% Reģions: Rīga: 35,1% Vidzeme: 61,4% Kurzeme: 59,7% Zemgale: 55,0% Latgale: 24,6% Etniskā piederība reģionu griezumā: Latvieši, Rīga: 57,2% Latvieši, Vidzeme: 71,7% Latvieši, Kurzeme: 70,8% Latvieši, Zemgale: 63,7% Latvieši, Latgale: 45,0% Cittautieši, Rīga: 17,7% Cittautieši, Vidzeme: 28,4% Cittautieši, Kurzeme: 29,4% Cittautieši, Zemgale: 32,0% Cittautieši, Latgale: 10,9%
Datu ieguves metodoloģija	LTV1 un LTV7 kalendārā gada kopējais skatītāju skaits (reach%), kas <u>gada laikā</u> to ir skatījušies vismaz 720 minūtes (ar nosacījumu, ka viss skatīšanās laiks nav secīgs, <i>non-consecutive</i>), dati etniskā un reģionālā griezumā

Datu ieguves biežums	Katru dienu, apkopošanas biežums: reizi mēnesī, reizi ceturksnī vai pēc pieprasījuma
Datu turētājs	Kantar TNS
Rādītāja avots	Kantar TNS, TV auditoriju pētījums, vietējs datu avots
Sasniedzamie mērķi (ja attiecināms)	Pieaugoša tendence, it īpaši iedzīvotāju demogrāfiskajās grupās, kurās rādītāja vērtība ir zemāka par vidējo
Datu formāts	%
Cita informācija (ja attiecināms)	Rādītāja aprēķins ir pasūtāms atsevišķi, atbilstoši definētajiem parametriem.

A2.3.11. Latvijas iedzīvotāju īpatsvars, kas gada laikā skatījušies sabiedriskās televīzijas ziņu un aktualitāšu raidījumus [360+ min.]

Rādītāju raksturojošie kritēriji	Kritērija raksturojums
Atbilstošās caurviju prioritātes	Uzticēšanās Latviešu valoda
Atbilstības pamatojums politikas virsmērķim	Sabiedriskā televīzija joprojām ir būtisks Latvijas iedzīvotāju informācijas avots, it sevišķi attiecībā uz ziņu un analītisku raidījumu sagatavošanu, kas sniedz daudzveidīgu informāciju visām sabiedrības grupām, veicina analītisku skatījumu uz sabiedriskajiem procesiem, vērsts uz sabiedrības vērtību uzturēšanu, vienojot visas sabiedrības grupas ap informācijas apmaiņu latviešu valodā.
Atbilstības pamatojums 2.3. uzdevumam	Pilnībā atbilst 2.3. uzdevumam, kas ir fokusēts uz informācijas un komunikācijas telpas kvalitāti, jo parāda, cik lielā mērā šobrīd sabiedrība aktuālo notikumu izvērtējumam lieto kopējus, sabiedriski nozīmīgus informācijas avotus – sabiedriskās televīzijas sagatavotos ziņu un analītiskos raidījumus.
Rādītāja pēctecība ar iepriekšējā perioda plānošanas dokumentos izmantotajiem rādītājiem	Rādītājam ir pēctecība ar šādu NIPSIPP 2012.-2018. gadam rādītāju: “9.2. Ziņu raidījumu vidējā auditorija tautību griezumā latviski raidošajiem Latvijas televīziju kanāliem: LTV1, LTV7, LNT, TV3, t.sk. latviešu un citu tautību skatītāji”, piedāvājot atšķirīgu tā formulējumu un sašaurinot televīzijas kanālu daudzumu līdz sabiedriskās televīzijas kanāliem, kas piedāvā ziņu un analītiskos raidījumus plašākā apmērā nekā citi televīzijas kanāli.
Rādītāja saikne ar citiem rādītājiem	Papildinošs rādītājs A2.3.10. “Latvijas iedzīvotāju īpatsvars, kas gada laikā skatījušies sabiedrisko televīziju [720+ min.]”
Rādītāja saikne ar citiem politikas plānošanas dokumentiem (politikas nozarēm, apakšnozarēm)	Rādītājs atbilst NAP2027 prioritātes “Vienota, droša un atvērta sabiedrība” rīcības virziena “Saliedētība” mērķiem, it īpaši, tas rāda, cik lielā mērā notikusi informācijas apmaiņa un iegūšana Latvijas informatīvajā telpā, kur sabiedrisko mediju (televīzijas) sagatavotajai analītiskajai informācijai ir būtiska nozīme demokrātisko un pilsonisko vērtību nostiprināšanā.
Rādītāja aptvertā mērķa grupa/-as	Visi Latvijas iedzīvotāji 4+ gadu vecumā Datu analīze sociāli demogrāfiskajos parametros pēc pieprasījuma, šī rādītāja gadījumā: - Etniskā piederība, - Dzīvesvietas reģions.

Rādītāja dublēšanās risks ar citiem rādītājiem	Nav dublēšanās
Rādītāja mērījumiem izmantojamais datu avots vai avoti, novērtējot to pieejamības riskus	Datu avots ir Kantar TNS, kas veic televīzijas kanālu auditoriju mērījumus ar TV metru palīdzību. Tas ļauj noteikt katras televīzijas kanāla, konkrēta televīzijas raidījuma vai <u>raidījumu grupas</u> dažādus skatīšanās parametrus. Šajā gadījumā rādītājs apskata konkrētu raidījumu grupu – ziņu un analītiskos raidījumus. Raidījumu klasifikāciju veic datu ieguvējs, izvērtējot konkrēto raidījumu saturu. Datu vākšana notiek katru dienu kalendārā gada ietvaros ar dažu sekunžu intervālu. Televīzijas auditorijas pētījuma izlase ir Latvijas iedzīvotāju kopumam reprezentatīvs ģimeņu panelis. Tā respondenti ir pastāvīgie Latvijas iedzīvotāji vecumā no četriem gadiem, kuru mājsaimniecībā ir vismaz viens strādājošs televizors un tiek izmantots kāds no televīzijas satura saņemšanas veidiem⁶. Rezultatīvā rādītāja noteikšanai tiek izmantots sabiedriskās televīzijas kanālu (LTV1, LTV7) kalendārā gada kopējā skatītāju skaits (reach%) <u>ziņu un analītiskajiem raidījumiem</u> pēc datu avota sniegtās klasifikācijas, kas gada laikā to ir skatījusies vismaz 360 minūtes (ar nosacījumu, ka viss skatīšanās laiks nav secīgs, <i>non-consecutive</i>). LTV1 un LTV7 kanālu sagatavotie ziņu un analītiskie raidījumi rezultatīvā rādītāja mērīšanai atlasīti tāpēc, ka to saturu pilnībā nosaka sabiedriskais pasūtījums, kamēr citu latviešu valodā raidīto kanālu saturs pamatā ir komerciāla rakstura un atkarīgs no kanāla īpašnieku definētajiem vispārējiem darbības principiem (un sabiedriskais pasūtījums ir tikai atsevišķi raidījumi). Nosacījums par 360 minūšu skatīšanos gada laikā paredz, ka vidēji mēnesī persona ir skatījusies kādu no ziņu vai analītiskajiem raidījumiem vismaz 30 minūtes un izslēdz iespēju, ka persona sabiedriskās televīzijas kanāla raidījumu ir ieslēgusi nejauši (pārslēdzot kanālus, meklējot pareizo programmu u.tml.), ņemot vērā mērījuma veikšanas detalizācijas pakāpi. Lai novērtētu sabiedriskās televīzijas sagatavoto ziņu un analītisko raidījumu nozīmīgumu Latvijas iedzīvotāju informatīvajā telpā, rezultatīvais rādītājs ir aplūkojams šādos griezumos: • Visi iedzīvotāji, kopā un iedalījumā pēc reģiona; • Latviešu tautības iedzīvotāji, kopā un iedalījumā pēc reģiona; • Citu tautību iedzīvotāji, kopā un iedalījumā pēc reģiona. Piedāvātais rezultatīvais rādītājs ir iegūstams, pasūtot tā aprēķinu pēc aprakstītās metodoloģijas pie datu vācēja un turētāja Kantar TNS par konkrētu kalendāro gadu, tāpēc svarīgi, lai datu pasūtīšanas brīdī konkrētais kalendārais gads būtu noslēdzies.
Rādītāja bāzes vērtības un prognozējamo vērtību novērtējums Pamatnostādņu projektā	Nav iekļauts Pamatnostādņu projektā

⁶ Apraksts atbilstoši: <https://www.kantar.lv/ko-mes-daram/musu-ekspertize/mediju-petijumi/> [televīzija]

Rādītāja jaunākā vērtība, tās datu avots, metodoloģiskie aspekti	2020. gads: 37,6% Rādītāja vērtības sociāli demogrāfisko grupu griezumā: Etniskā piederība: Latvieši: 49,7% Cittautieši: 19,5% Reģions: Rīga: 28,7% Vidzeme: 50,2% Kurzeme: 45,0% Zemgale: 40,3% Latgale: 23,7% Etniskā piederība reģionu griezumā: Latvieši, Rīga: 42,0% Latvieši, Vidzeme: 57,6% Latvieši, Kurzeme: 52,4% Latvieši, Zemgale: 47,5% Latvieši, Latgale: 39,1% Cittautieši, Rīga: 18,3% Cittautieši, Vidzeme: 26,8% Cittautieši, Kurzeme: 24,9% Cittautieši, Zemgale: 21,3% Cittautieši, Latgale: 13,4% Rezultatīvais rādītājs aprēķināts, izmantojot 2020. gada janvāra – novembra datus, jo pilni decembra dati būs pieejami 2021. gada janvārī.
Rādītāja prognozētā vērtība 2024. gadā	Pieaugoša tendence, it īpaši iedzīvotāju demogrāfiskajās grupās, kurās rādītāja vērtība ir zemāka par vidējo
Rādītāja prognozētā vērtība 2027. gadā	Pieaugoša tendence, it īpaši iedzīvotāju demogrāfiskajās grupās, kurās rādītāja vērtība ir zemāka par vidējo
Rādītāju vērtību interpretācijas vadlīnijas, ja nepieciešams, norādot uz iespējamiem maldīgas interpretācijas riskiem, piemēram, vai arī, kādi faktori jāņem vērā, interpretējot konkrēto rādītāju	Rādītāja interpretācijā ir jāņem vērā visi tā datu avota aprakstā minētie priekšnoteikumi. Jāņem vērā, ka kopējā auditorija ir samērā vispārīgs mērs, kas, pēc būtības, parāda, vai sabiedriskās televīzijas ziņu un analītiskie raidījumi vispār ir sabiedrības un konkrētu iedzīvotāju grupu izvēļu lokā. Rādītājs parāda, vai persona ir skatījusies konkrētu raidījumu veidu noteiktu ilgumu gada laikā, taču neļauj raksturot skatīšanās ilgumu, kas dažādiem raidījumiem var atšķirties. Tomēr, ņemot vērā rādītāja mērķus, detalizētāka analīze ir veicama zemāka ranga dokumentu līmenī.
Rādītāju ietekmējošie ārējie faktori, to raksturojums	Sabiedriskās televīzijas ziņu un analītisko raidījumu skatīšanās pieaugums interneta portālos (piemēram, lsm.lv) var samazināt tradicionālo televīzijas skatīšanās īpatsvaru vai arī iedzīvotāji var segmentēties atbilstoši izvēlētajam plašsaziņas līdzekļu veidam, kurā tiek gūta informācija (jaunieši – internetā, vecāka gada gājuma iedzīvotāji – televīzijā). Tāpēc jāseko, kā laika gaitā mainās televīzijas auditoriju uzskaites metodika, t.i., cik lielā mērā auditorijas uzskaitē ņem vērā šos aspektus vai arī integrē vienā mērījumā dažādus raidījuma translēšanas veidus.

Rādītāja izvērtējums pret starptautiskā līmeņa rādītājiem	Nacionāli specifisks rādītājs
Cita informācija/ieteikumi	Rādītāja aprēķins ir pasūtāms atsevišķi, atbilstoši definētajiem parametriem.

A2.3.11. Datu pase

Rādītāja nosaukums	Latvijas iedzīvotāju īpatsvars, kas gada laikā skatījušies sabiedriskās televīzijas ziņu un aktualitāšu raidījumus [360+ min.]
Aktuālā vērtība	2020. gads: 37,6% Rādītāja vērtības sociāli demogrāfisko grupu griezumā: Etniskā piederība: Latvieši: 49,7% Cittautieši: 19,5% Reģions: Rīga: 28,7% Vidzeme: 50,2% Kurzeme: 45,0% Zemgale: 40,3% Latgale: 23,7% Etniskā piederība reģionu griezumā: Latvieši, Rīga: 42,0% Latvieši, Vidzeme: 57,6% Latvieši, Kurzeme: 52,4% Latvieši, Zemgale: 47,5% Latvieši, Latgale: 39,1% Cittautieši, Rīga: 18,3% Cittautieši, Vidzeme: 26,8% Cittautieši, Kurzeme: 24,9% Cittautieši, Zemgale: 21,3% Cittautieši, Latgale: 13,4%
Datu ieguves metodoloģija	Sabiedriskās televīzijas kanālu (LTV1, LTV7) kalendārā gada kopējā skatītāju skaits (reach%) <u>ziņu un analītiskajiem raidījumiem</u> pēc datu avota sniegtās klasifikācijas, kas gada laikā to ir skatījusies vismaz 360 minūtes (ar nosacījumu, ka viss skatīšanās laiks nav secīgs, <i>non-consecutive</i>), etniskais un reģionu griezumā
Datu ieguves biežums	Katru dienu, apkopošanas biežums: reizi mēnesī, reizi ceturksnī vai pēc pieprasījuma
Datu turētājs	Kantar TNS
Rādītāja avots	Kantar TNS, TV auditoriju pētījums, vietējs datu avots
Sasniedzamie mērķi (ja attiecināms)	Pieaugoša tendence, it īpaši iedzīvotāju demogrāfiskajās grupās, kurās rādītāja vērtība ir zemāka par vidējo
Datu formāts	%
Cita informācija (ja attiecināms)	Rādītāja aprēķins ir pasūtāms atsevišķi, atbilstoši definētajiem parametriem.

PAPILDU RĀDĪTĀJI

B2.3.5. Iedzīvotāju medijpratība

Rādītāju raksturojošie kritēriji	Kritērija raksturojums
Atbilstošās caurviju prioritātes	Uzticēšanās
Atbilstības pamatojums politikas virsmērķim	Medijpratība ir viens no pilsoniski aktīvas sabiedrības priekšnosacījumiem, kas paredz, no vienas puses, droši publiski paust savu viedokli, no otras puses, spēt atpazīt informatīvās ietekmes aktivitātes un atbilstoši rīkoties.
Atbilstības pamatojums 2.3. uzdevumam	Rādītājs iekļauts, balstoties uz „Saliedētas un pilsoniski aktīvas sabiedrības attīstības politikas īstenošanas plāna 2021.–2023.gadam” projektā iekļautajiem pasākumiem. Pamatnostādņu 2.3. uzdevums uzsver sabiedrības medijpratības nozīmi drošas informācijas telpas pastāvēšanā.
Rādītāja pēctecība ar iepriekšējā perioda plānošanas dokumentos izmantotajiem rādītājiem	Rādītājs nav bijis iekļauts NIPSIPP 2012.–2018. gadam, NIPSIP īstenošanas plānā 2019. – 2020. gadam.
Rādītāja saikne ar citiem rādītājiem	Tieša saikne pastāv ar B2.3.6. rādītāju “Īstenoto medijpratības attīstīšanas projektu skaits”. Netieša saikne pastāv ar A2.3.9. rādītāju “Iedzīvotāju uzticēšanās līmenis medijiem, t.sk. sadalījumā pēc sociāli demogrāfiskajām pazīmēm”
Rādītāja saikne ar citiem politikas plānošanas dokumentiem (politikas nozarēm, apakšnozarēm)	Rādītājs ir tieši saistīts ar mediju politiku. Kā norādīts atbildīgās nozaru ministrijas mājas lapā, “Latvijas mediju politikas virsmērķis ir stipra, daudzveidīga, profesionāla, caurskatāma, ilgtspējīga un stabila mediju vide”. 2020. gadā noslēdzas Latvijas mediju politikas pamatnostādņu 2016.-2020. gadam īstenošana. „Saliedētas un pilsoniski aktīvas sabiedrības attīstības pamatnostādņu 2021.–2027.gadam” kontekstā būtiski ir visi mediju politikas rīcības virzieni, kas ir iekļauti arī Latvijas mediju politikas pamatnostādņu 2016.-2020. gadam īstenošanas plānā: 1. Mediju vides daudzveidība, 2. Mediju vides kvalitāte un atbildīgums, 3. Mediju nozares profesionāļu izglītība, 4. Medijpratība, 5. Mediju vides drošumspeja.
Rādītāja aptvertā mērķa grupa/-as	Latvijas iedzīvotāji.
Rādītāja dublēšanās risks ar citiem rādītājiem	Nepastāv dublēšanās risks.
Rādītāja mērījumiem izmantojamais datu avots vai avoti, novērtējot to pieejamības riskus	Socioloģiskie pētījumi un sabiedriskās domas aptaujas. Galvenais risks ir to nepastāvīgums, kas saistīts ar to, ka šāda veida pētījumiem netiek piešķirts regulārs finansējums. Atbilde uz jautājumu: “Runājot par jūsu pieredzi mediju izmantošanā, vai Jums ir viegli atpazīt uzticamu informāciju no manipulatīvas (safabricētas, maldinošas)?” Atbilžu variants: “Es parasti spēju atpazīt, kura informācija medijos ir uzticama un kura tendencioza vai safabricēta”
Rādītāja bāzes vērtības un prognozējamo vērtību	Nav iekļauts Pamatnostādņu projektā.

novērtējums Pamatnostādņu projektā	
Rādītāja jaunākā vērtība, tās datu avots, metodoloģiskie aspekti	2019. gads (rudens): 51% LZP projekts „Latvijas mediju ekoloģija: Ceturtās industriālās revolūcijas izraisīto pārmaiņu analīze” Nr. lzp-2018/2-0260 tiek īstenots Latvijas Universitātes Sociālo zinātņu fakultātes Sociālo un politisko pētījumu institūta ietvaros ⁷
Rādītāja prognozētā vērtība 2024. gadā	60% (prognoze veikta, balstoties uz rādītāja izmaiņām, kopš 2017. gada, kad tas bija 40%, pielietojot indentisku datu ieguves instrumentu – aptaujas jautājumu un atbilžu variantus). Ņemot vērā kļūdas robežas, rādītāja prognozētā vērtība ir intervālā 58%-62%.
Rādītāja prognozētā vērtība 2027. gadā	65% Ņemot vērā kļūdas robežas, rādītāja prognozētā vērtība ir intervālā 63%-67%.
Rādītāju vērtību interpretācijas vadlīnijas, ja nepieciešams, norādot uz iespējamām maldīgas interpretācijas riskiem, piemēram, vai arī, kādi faktori jāņem vērā, interpretējot konkrēto rādītāju	Rezultatīvo rādītāju vērtēšanā, kas iegūti uz sabiedriskās domas aptauju pamata, jāņem vērā aptaujas izlases lielums (respondentu skaits) un iegūtā rādītāja procentuālā vērtība, no kuriem izriet mērījuma kļūdas intervāls. Rādītāja izmaiņas, kas iekļaujas kļūdas izmaiņas, nav uzskatāmas par būtiskām. Tādējādi Pamatnostādņu politikas rezultātu izvērtējumam vēlams iekļaut tādus rezultatīvos rādītājus, kuriem potenciāli ir iespējamās tāda vērtības izmaiņas, kas pārsniedz mērījuma kļūdas robežas. Konkrētā rādītāja gadījumā, ļoti būtiski ir saglabāt līdzšinējo metodoloģiju – jautājuma un atbilžu formulējumu aptaujā.
Rādītāju ietekmējošie ārējie faktori, to raksturojums	Galvenie rādītāju ietekmējošie ārējie faktori ir konkrēti pasākumi, kas vērsti uz visu Latvijas iedzīvotāju medijpratības kompetenču attīstīšanu.
Rādītāja izvērtējums pret starptautiskā līmeņa rādītājiem	Nav attiecināms.
Cita informācija/ieteikumi	Īstenot regulāru, valsts budžeta finansētu medijpratības monitoringa pētījumu reizi trīs gados. Ieteikums balstīts uz to, ka šāda veida pētījums ir veikts 2017. gadā un 2020. gadā.

B2.3.5. Datu pase

Rādītāja nosaukums	Iedzīvotāju medijpratība
Aktuālā vērtība	2019. gads: 51%
Datu ieguves metodoloģija	Jautājums iedzīvotāju aptaujā: “Runājot par jūsu pieredzi mediju izmantošanā, vai Jums ir viegli atpazīt uzticamu informāciju no manipulatīvas (safabricētas, maldinošas?” Atbilžu variants: “Es parasti spēju atpazīt, kura informācija medijos ir uzticama un kura tendencioza vai safabricēta”
Datu ieguves biežums	Reizi trīs gados
Datu turētājs	Pētījuma pasūtītājs (vēlams KM).
Rādītāja avots	Socioloģiskais pētījums (t.sk. sabiedriskās domas aptauja) LZP projekts „Latvijas mediju ekoloģija: Ceturtās industriālās revolūcijas izraisīto pārmaiņu analīze” Nr. lzp-2018/2-0260

⁷ Pieejams: <https://www.lsm.lv/raksts/zinas/medijpratiba/uzlabojusies-dazi-latvijas-iedzivotaju-medijpratibas-raditaji.a345559/> (sk. 22.12.2020.)

Sasniedzamo mērķi (ja attiecināms)	2024. gads: 60% 2027. gads: 65%
Datu formāts	%
Cita informācija (ja attiecināms)	Nav.

B2.3.6. Īstenoto medijpratības attīstīšanas projektu skaits

Rādītāju raksturojošie kritēriji	Kritērija raksturojums
Atbilstošās caurviju prioritātes	Uzticēšanās
Atbilstības pamatojums politikas virsmērķim	Medijpratība ir viens no pilsoniski aktīvas sabiedrības priekšnosacījumiem, kas paredz, no vienas puses, droši publiski paust savu viedokli, no otras puses, spēt atpazīt informatīvās ietekmes aktivitātes un atbilstoši rīkoties.
Atbilstības pamatojums 2.3. uzdevumam	Rādītājs iekļauts, balstoties uz „Saliedētas un pilsoniski aktīvas sabiedrības attīstības politikas īstenošanas plāna 2021.–2023.gadam” projektā iekļautajiem pasākumiem. Pamatnostādņu 2.3. uzdevums uzsver sabiedrības medijpratības nozīmi drošas informācijas telpas pastāvēšanā.
Rādītāja pēctecība ar iepriekšējā perioda plānošanas dokumentos izmantotajiem rādītājiem	Rādītājs nav bijis iekļauts NIPSIPP 2012.–2018. gadam, NIPSIP īstenošanas plānā 2019. – 2020. gadam.
Rādītāja saikne ar citiem rādītājiem	Tieša saikne pastāv ar B2.3.5. rādītāju “Iedzīvotāju medijpratība”. Netieša saikne pastāv ar A2.3.9. rādītāju “Iedzīvotāju uzticēšanās līmenis medijiem, t.sk. sadalījumā pēc sociāli demogrāfiskajām pazīmēm”
Rādītāja saikne ar citiem politikas plānošanas dokumentiem (politikas nozarēm, apakšnozarēm)	Rādītājs ir tieši saistīts ar mediju politiku. Kā norādīts atbildīgās nozaru ministrijas mājas lapā, “Latvijas mediju politikas virsmērķis ir stipra, daudzveidīga, profesionāla, caurskatāma, ilgtspējīga un stabila mediju vide”. 2020. gadā noslēdzas Latvijas mediju politikas pamatnostādņu 2016.-2020. gadam īstenošana. „Saliedētas un pilsoniski aktīvas sabiedrības attīstības pamatnostādņu 2021.–2027.gadam” kontekstā būtiski ir visi mediju politikas rīcības virzieni, kas ir iekļauti arī Latvijas mediju politikas pamatnostādņu 2016.-2020. gadam īstenošanas plānā: 1. Mediju vides daudzveidība, 2. Mediju vides kvalitāte un atbildīgums, 3. Mediju nozares profesionāļu izglītība, 4. Medijpratība, 5. Mediju vides drošumspēja.
Rādītāja aptvertā mērķa grupa/-as	Latvijas iedzīvotāji un jaunieši atbilstoši projektu konkursa nosacījumiem.
Rādītāja dublēšanās risks ar citiem rādītājiem	Nav identificēts.
Rādītāja mērījumiem izmantojamais datu avots vai avoti, novērtējot to pieejamības riskus	SIF administratīvie dati par projektu īstenošanu.

Rādītāja bāzes vērtības un prognozējamo vērtību novērtējums Pamatnostādņu projektā	Nav iekļauts Pamatnostādņu projektā.
Rādītāja jaunākā vērtība, tās datu avots, metodoloģiskie aspekti	Nav nosakāma, jo nav informācijas par 2020. gadā īstenotajiem projektiem, kas vērsti uz medijpratību.
Rādītāja prognozētā vērtība 2024. gadā	10 projekti
Rādītāja prognozētā vērtība 2027. gadā	10 projekti
Rādītāju vērtību interpretācijas vadlīnijas, ja nepieciešams, norādot uz iespējamiem maldīgas interpretācijas riskiem, piemēram, vai arī, kādi faktori jāņem vērā, interpretējot konkrēto rādītāju	Rādītāja novērtēšanā būtiski ņemt vērā īstenoto projektu pasākumu atbilstību medijpratības kompetenču attīstībai. Ja šāda atbilstība pastāv, īstenotie projekti ir attiecināmi uz šo rādītāju. Jāņem vērā, ka SIF administrētie projekti var nebūt tieši orientēti uz medijpratību, bet arī ar to saistītām aktivitātēm – digitālo prasmju attīstīšana, analītiskās un kritiskās domāšanas attīstīšana, pilsoniskā dialoga kompetences attīstīšanu u.c. Tāpēc, nosakot projektu atbilstību konkrētajam rādītājam, būtiski noteikt kritērijus, atbilstoši kuriem projekts ir vērtējams kā atbilstošs medijpratības kompetenču attīstīšanai.
Rādītāju ietekmējošie ārējie faktori, to raksturojums	Divi galvenie rādītāju ietekmējošie faktori: 1) finansējuma nodrošinājums konkrētas projektu programmas īstenošanai; 2) potenciālo projektu īstenotāju kapacitāte projektu izstrādei un īstenošanai.
Rādītāja izvērtējums pret starptautiskā līmeņa rādītājiem	Nav attiecināms.
Cita informācija/ieteikumi	Nav.

B2.3.6. Datu pase

Rādītāja nosaukums	Īstenoto medijpratības attīstīšanas projektu skaits
Aktuālā vērtība	Nav zināma.
Datu ieguves metodoloģija	Administratīvie dati, ko apkopo SIF.
Datu ieguves biežums	Atbilstoši konkrētās projektu programmas īstenošanas biežumam.
Datu turētājs	SIF
Rādītāja avots	„Saliedētas un pilsoniski aktīvas sabiedrības attīstības politikas īstenošanas plāna 2021.–2023.gadam” projekts
Sasniedzamo mērķi (ja attiecināms)	Vismaz 10 projekti divu gadu laikā.
Datu formāts	Skaits
Cita informācija (ja attiecināms)	Nav.

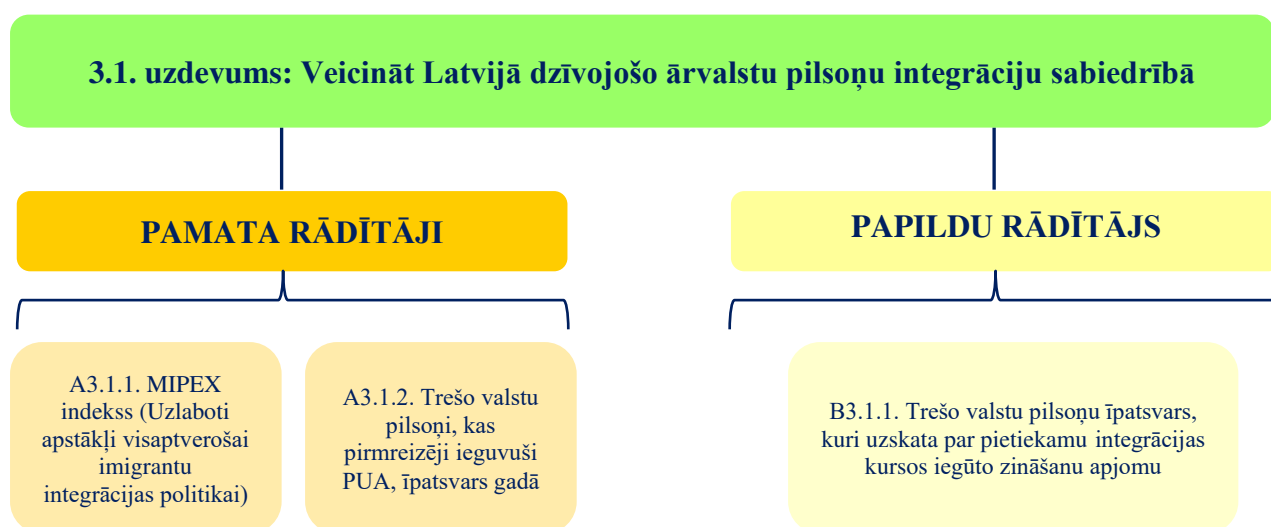
3. Rīcības virziens: Integrācija

3. tabula. 3. rīcības virziena kopējais rādītāju saraksts

Nr.	Rādītāja numurs, nosaukums un datu avots	Rīcības virziena uzdevumi
Pamata rādītāji		
1.	A3.1.1. MIPEX indekss (Uzlaboti apstākļi visaptverošai imigrantu integrācijas politikai)	3.1.
2.	A3.1.2. Trešo valstu pilsoņi, kas pirmreizēji ieguvuši PUA, īpatsvars gadā	3.1.
3.	A3.2.3. Subjektīvā diskriminācijas pieredze, ESS	3.2.
4.	A3.2.4. Sociālā distance dažādu sabiedrības grupu starpā (darbavietā)	3.2.
Papildu rādītāji		
5.	B3.1.1. Trešo valstu pilsoņu īpatsvars, kuri uzskata par pietiekamu integrācijas kursus iegūto zināšanu apjomu	3.1.
6.	B3.2.2. Darba devēju, kuri ievieš dažādības vadības principus, īpatsvars	3.2.
7.	B3.2.3. Iedzīvotāju, kuri uzskata par efektīvu valsts politiku, kas vērsta uz visu veidu diskriminācijas novēršanu, īpatsvars	3.2.
8.	B3.2.4. Iedzīvotāju īpatsvars, kuri ir vērsušies pret diskrimināciju jebkādā no formām (pēdējo 12 mēnešu laikā)	3.2.
9.	B3.2.5. Sociālā distance dažādu sabiedrības grupu starpā (ģimenes lokā)	3.2.
10.	B3.2.6. Atšķirības gada ekvivalentajos ienākumu līmeņos starp latviešiem un citu etnisko grupu piederīgajiem	3.2.
11.	B3.2.7. Iedzīvotāju īpatsvars, kas uzskata, ka dažādu etnisko grupu piederīgajiem Latvijā iespējas un stāvoklis sabiedrībā ir vienādi	3.2.
12.	B3.2.8. Mazākumtautību kolektīvu skaits, kas piedalās Dziesmu un deju svētku procesā (skaits)	3.2.

3.1. uzdevums. Veicināt Latvijā dzīvojošo ārvalstu pilsoņu integrāciju sabiedrībā

9. attēls. 3. rīcības virziena 3.1. uzdevuma rādītāji

A3.1.1. MIPEX indekss (Uzlaboti apstākļi visaptverošai imigrantu integrācijas politikai)

Rādītāju raksturojošie kritēriji	Kritērija raksturojums
Atbilstošās caurviju prioritātes	Solidaritāte Sadarbība
Atbilstības pamatojums politikas virsmērķim	Uzlaboti apstākļi imigrantu integrācijai un saprātīgi īstenota integrācijas programma, ņemot vērā visu sabiedrības grupu vajadzības, veicina gan tiešās mērķa grupas, gan pārējo sabiedrības locekļu solidaritāti un sadarbību.
Atbilstības pamatojums rīcības virziena uzdevumiem	MIPEX indekss vērtē katras valsts atvērtību imigrantiem, t.i., valsts centienus nodrošināt migrantiem integrācijas un vienlīdzīgas attieksmes iespējas. Rādītājs ieteikts, balstoties uz Plāna 2021.-2023. gadam pasākumiem Pamatnostādņu 3.1. uzdevuma sasniegšanai nostiprināt esošos imigrantu atbalsta instrumentus (integrācijas, kultūras ievirzes, valodas kursu nodrošināšana, informācijas centrs, vienas pieturas aģentūras izveide).
Rādītāja pēctecība ar iepriekšējā perioda plānošanas dokumentos izmantotajiem rādītājiem	Alternatīvs un visaptverošs rādītāja formulējums, taču pēc būtības līdzīgs NIPSIP 2012. – 2018. gadam politikas rādītājam “Radīti apstākļi visaptverošai imigrantu integrācijas politikai”, kas iepriekš izteikts ar citiem rezultatīvajiem rādītājiem (integrācijas programmu apguvē, t.sk. dažādu līmeņu valsts valodas apguves programmās, iesaistījušos cilvēku skaits (personas) un Aktīvi darbojošos imigrantu NVO un NVO, kas pārstāv viņu intereses, skaits (NVO skaits)). Saistīts rezultatīvais rādītājs ar NIPSIP īstenošanas plāna 2019.-2020. gadam (turpmāk – Plāns 2019.-2020. gadam) pasākumu “Atbalsts trešo valstu pilsoņu, tai skaitā to personu, kurām nepieciešama starptautiskā aizsardzība, līdzdalībai sabiedrībā”, “Visaptveroša uzraudzības sistēma jaunās integrācijas politikas pārvaldības vadībai” un “Inovatīva integrācijas plānošanas instrumenta izstrāde un ieviešana, iesaistot sabiedrību”.
Rādītāja saikne ar citiem rādītājiem	Savstarpēji papildinošs rādītājs ar A3.1.2. “Trešo valstu pilsoņi, kas pirmreizēji ieguvuši PUA, īpatsvars gadā”, katram no rādītājiem apskatot atšķirīgu integrācijas dimensiju – MIPEX attēlo valsts politikas vērtējumu, A3.1.2. rādītājs – potenciālo rezultātu, t.i., trešo valstu pilsoņu darbības, lai integrētos pastāvīgai dzīvei Latvijā.
Rādītāja saikne ar citiem politikas plānošanas dokumentiem (politikas nozarēm, apakšnozarēm)	Eiropas Savienības trešo valstu pilsoņu integrācijas dienaskārtība (<i>European Agenda for the Integration of Third-Country Nationals</i>), 2011.gada 20.jūlijs Trešo valstu pilsoņu integrācijas plāns (<i>Action Plan on the integration of third country nationals</i>), 2016. gada 7. jūnijs
Rādītāja aptvertā mērķa grupa/-as	Visi trešo valstu pilsoņi Latvijā
Rādītāja dublēšanās risks ar citiem rādītājiem	Tieša dublēšanās nav identificēta
Rādītāja mērījumiem izmantojamais datu avots	MIPEX indeksu nosaka divas NVO (CIDOB un MPG) ar ES un Globālā Eiropas Attīstības centra (<i>CGD Europe</i>) finansiālu atbalstu. Indeksa

vai avoti, novērtējot to pieejamības riskus	vērtības iekļautajām valstīm tiek noteiktas ikgadēji, un brīvi pieejamas šim jautājumam veltītajā mājas lapā⁸. Indeksa noteikšanā tiek ņemtas vērā astoņas politikas jomas (mobilitāte darba tirgū, izglītība, politiskā līdzdalība, piekļuve pilsonībai, ģimenes apvienošana, veselības aprūpe, pastāvīgā uzturēšanās un pretdiskriminācija). Katra joma tiek novērtēta 0-100 punktu skalā, kur 100 nozīmē visaugstākos vienlīdzīgas attieksmes standartus. No katras valsts astoņu jomu novērtējumu vidējiem tiek aprēķināts valsts vidējais rādītājs. MIPEX indeksa vērtība par katru valsti iegūstama ar viena gada nobīdi (2020. gada 1. decembrī – 2019. gada indekss).
Rādītāja bāzes vērtības un prognozējamo vērtību novērtējums Pamatnostādņu projektā	Nav iekļauts Pamatnostādņu projektā.
Rādītāja jaunākā vērtība, tās datu avots, metodoloģiskie aspekti	MIPEX Latvijas valsts indekss: 37 punkti (iekļaujot veselības aprūpi), 2019 Latvijas rādītājs pēdējo gadu laikā ir maz mainījies, t.i., 2014. gadā tā vērtība bijusi 34 punkti. Rādītāja mērķa vērtības ir noteiktas, balstoties uz līdzšinējo pieauguma tendenci. MIPEX indekss ir tikai daļēji jutīgs pret dažādām politikas iniciatīvām, ja netiek veikti būtiski tiesību aktu grozījumi. Sagaidāms, ka rādītāja progress ir iespējams vismaz četros no mērītajiem astoņiem parametriem (politiskā līdzdalība, piekļuve pilsonībai, pastāvīgā uzturēšanās un pretdiskriminācija), kā rezultātā indekss var tikt izmantots politikas rezultātu mērīšanai. Latvijas rādītāja prognozēto vērtību pieaugums ir modelēts, balstoties uz līdzšinējo tā progresa dinamiku.
Rādītāja prognozētā vērtība 2024. gadā	MIPEX Latvijas vidējais indekss 39 punkti (iekļaujot veselības aprūpi)
Rādītāja prognozētā vērtība 2027. gadā	MIPEX Latvijas vidējais indekss 41 punkti (iekļaujot veselības aprūpi)
Rādītāju vērtību interpretācijas vadlīnijas, ja nepieciešams, norādot uz iespējamiem maldīgas interpretācijas riskiem, piemēram, vai arī, kādi faktori jāņem vērā, interpretējot konkrēto rādītāju	Interpretējot MIPEX indeksu, jāņem vērā, ka tas vērtē galvenokārt katras valsts atvērtību imigrantiem, t.i., valsts centienus un nodrošināt imigrantiem integrācijas iespējas, nevis šī procesa rezultātu, proti, cik lielā mērā integrācijas ir notikusi, tāpēc rādītāju būtu ieteicams izmantot komplektā ar citiem rādītājiem, kuri parāda rezultātu. Taču, tā kā Plāna 2021.-2023. gadam pasākumi ir attiecināmi uz valsts centieniem uzlabot integrācijas pasākumu daudzveidību, ir pamatoti aplūkot MIPEX indeksu kā politikas rezultatīvo rādītāju. Politikas rezultātu novērtējumam ir jāizmanto konkrētajai valstij aprēķinātais indekss, nevis valstu sarindojums pēc vidējās indeksa vērtības, jo pēdējais lielā mērā ir atkarīgs citu valstu sasniegumiem. Tā rezultātā Latvija var ieņemt zemāku sarindojuma vietu, pateicoties tam, ka citas valstis bijušas aktīvākas.
Rādītāju ietekmējošie ārējie faktori, to raksturojums	Latvijas tiesību aktos noteikto regulējumu izmaiņas, t.sk., tādas, kas izriet no ES līmeņa dokumentos iekļautajām prasībām.

⁸ Latvijas rādītāji un to komentāri pieejami: <https://www.mipex.eu/latvia#> (sk. 12.12.2020.)

	Trešo valstu pilsoņu (t.sk., patvēruma meklētāju) ieplūšanas intensitātes izmaiņas ES teritorijā, ko rada karadarbība, politiskās vai ekonomiskās problēmas Latvijas kaimiņvalstīs un citās Āzijas vai Āfrikas valstīs.
Rādītāja izvērtējums pret starptautiskā līmeņa rādītājiem	Starptautisks, salīdzinošs rādītājs, kas tiek aprēķināts par 52 pasaules valstīm
Cita informācija/ ieteikumi	MIPEX indekss ir ieteikts kā imigrantu integrācijas rezultatīvais rādītājs NIPSIPI diskusijā.

A3.1.1. Datu pase

Rādītāja nosaukums	MIPEX indekss (Uzlaboti apstākļi visaptverošai imigrantu integrācijas politikai)
Aktuālā vērtība	2019. gads: 37 punkti (iekļaujot veselības aprūpi)
Datu ieguves metodoloģija	MIPEX indekss Valsts īstenotās imigrācijas politikas novērtējums astoņās politikas jomās: mobilitāte darba tirgū, izglītība, politiskā līdzdalība, piekļuve pilsonībai, ģimenes apvienošana, veselības aprūpe, pastāvīgā uzturēšanās un pretdiskriminācija, uz kuru novērtējuma pamata tiek aprēķināta konkrētās valsts vidējā indeksa vērtība
Datu ieguves biežums	Katru gadu
Datu turētājs	MIPEX indeksa aprēķināšanu veic CIDOB un the Migration Policy Group. Rezultāti brīvi pieejami vietnē: https://www.mipex.eu/
Rādītāja avots	Starptautisks rādītājs, aptver 52 pasaules valstis
Sasniedzamie mērķi (ja attiecināms)	2027. gads: 41 punkts
Datu formāts	Apkopots indekss 100 punktu skalā
Cita informācija (ja attiecināms)	Dati brīvi pieejami publiskā tīmekļa vietnē

A3.1.2. Trešo valstu pilsoņi, kas pirmreizēji ieguvuši PUA, īpatsvars gadā

Rādītāju raksturojošie kritēriji	Kritērija raksturojums
Atbilstošās caurviju prioritātes	Solidaritāte Sadarbība
Atbilstības pamatojums politikas virsmērķim	Uzlaboti apstākļi imigrantu integrācijai un saprātīgi īstenota integrācijas programma, ņemot vērā visu sabiedrības grupu vajadzības, veicina gan imigrantu iesakņošanu Latvijas sabiedrībā, kas izpaužas kā formālo uzturēšanās dokumentu kārtošanu, kas veicina mērķa grupas sadarbību ar Latvijas sabiedrību un solidaritāti.
Atbilstības pamatojums rīcības virziena uzdevumiem	PUA iegūšana ir iespējama, ja persona atbilst noteiktiem kritērijiem (nosaka Imigrācijas likuma 24. pants). To starpā: persona ieguvusi bēgļa statusu, kā arī persona uzturējusies Latvijā ar TUA vismaz piecus gadus un ir jānokārto latviešu valodas eksāmens vismaz A2 līmenī (pamatzināšanas). Kopumā šie kritēriji atbilst Plāna 2021.-2023. gadam pasākumiem Pamatnostādņu 3.1. uzdevuma sasniegšanai, parādot šo pasākumu rezultātu no mērķa grupas rīcības viedokļa.

	2017. gada pētījums “Trešo valstu pilsoņu situācijas izpēte Latvija, 2017” rāda, ka biežāk valodas kursus Latvijā līdz šim ir apmeklējuši tie trešo valstu pilsoņi, kuriem ir plāns palikt Latvijā (un attiecīgi iegūt atbilstošus uzturēšanās dokumentus), tādējādi novērojama saistība starp piedāvāto rezultatīvo rādītāju un imigrantu turpmāko rīcību. Gadījumā, ja PUA iegūšanas obligāts priekšnosacījums būt integrācijas kursu apmeklēšana, kursu ietekme uz rezultatīvā rādītāja sasniegšanu uzskatāma par nozīmīgu.
Rādītāja pēctecība ar iepriekšējā perioda plānošanas dokumentos izmantotajiem rādītājiem	Plašāka tvēruma rādītājs, kas kopumā atbilst NIPSIP 2012. – 2018. gadam papildu rādītāju sarakstā norādītajam “Jauno imigrantu skaits, kas izgājuši latviešu valodas apmācību (personas)/ latviešu valodas pārbaudi sekmīgi nokārtojušo īpatsvars (%)”.
Rādītāja saikne ar citiem rādītājiem	Piedāvātais rādītājs saturiski papildina A3.1.1. rādītāju “MIPEX indekss (Uzlaboti apstākļi visaptverošai imigrantu integrācijas politikai)”, parādot īstenotās politikas rezultātu no mērķa grupas atbildes viedokļa. Tādējādi abi rādītāji veido savstarpēji papildinošu datu kopu – A3.1.1. rādītājs (MIPEX indekss) raksturo valsts īstenoto politiku, savukārt A3.1.2. rādītājs (pirmreizēji iegūto PUA īpatsvars) – mērķa grupas atbildi.
Rādītāja saikne ar citiem politikas plānošanas dokumentiem (politikas nozarēm, apakšnozarēm)	Eiropas Savienības trešo valstu pilsoņu integrācijas dienaskārtība (<i>European Agenda for the Integration of Third-Country Nationals</i>), 2011.gada 20.jūlijs Trešo valstu pilsoņu integrācijas plāns (<i>Action Plan on the integration of third country nationals</i>), 2016. gada 7. jūnijs
Rādītāja aptvertā mērķa grupa/-as	Visi trešo valstu pilsoņi Latvijā Datu padziļināta analīze iespējama pēc personas dzimuma un valsts piederības un iepriekšējā statusa, t.sk.: • Bijušais LR pilsonis/ nepilsonis; • LR pastāvīgi dzīvojoša ārzemnieka bērns – ārzemnieks; • LR nepilsoņa bērns – ārzemnieks; • Persona, kurai piešķirts bēgļa statuss.
Rādītāja dublēšanās risks ar citiem rādītājiem	Nav dublēšanās.
Rādītāja mērījumiem izmantojamais datu avots vai avoti, novērtējot to pieejamības riskus	PMLP publiski pieejamie statistikas (administratīvie) dati, pieejami sadaļā “Statistika: Uzturēšanās atļaujas”, tiek apkopoti reizi pusgadā (uz 30. jūniju/ 1.jūliju (I pusgadā) un 31. decembri/ nākamā secīgā gada 1. janvāri (attiecībā uz visu iepriekšējo gadu)). Rezultatīvo rādītāju monitoringam ir jāizvēlas pilna gada dati, t.i., uz 31. decembri/ 1. janvāri, kas mazina svārstības, kas saistītas ar dažādiem ārējiem procesiem. Retrospektīvi PMLP dati pieejami, sākot ar 2012. gadu. Var mainīties datu apkopošanas formāts, taču aprēķiniem izmantojami dažādi summāri rādītāji, kuri ir vismazāk pakļauti datu pārskata formāta izmaiņām. Nav informācijas, ka PMLP plānotu pārtraukt šādu statistikas datu apkopošanu, taču provizoriski iespējams lūgt PMLP tādus sagatavot gadījumā, ja tiek pārtraukta to publicēšana.
Rādītāja bāzes vērtības un prognozējamo vērtību	Nav iekļauts Pamatnostādņu projektā

novērtējums Pamatnostādņu projektā	
Rādītāja jaunākā vērtība, tās datu avots, metodoloģiskie aspekti	1,1 %, PMLP statistikas par uzturēšanās atļauju skaitu uz 31.12.2019. Jāveic īpatsvara aprēķins starp <u>pirmreizējo</u> PUA skaitu (841 persona) un <u>kopējo</u> trešo valstu pilsoņu skaitu ar derīgām TUA (31 120 personas) un kopējo trešo valstu pilsoņu ar derīgām PUA (48 532 personas) summas (79 652 personas) uz to pašu atskaides datumu. Jāņem vērā, ka PMLP statistikas tabulas ietver arī ES/EEZ pilsoņus, attiecīgi šī grupa ir jāizslēdz no aprēķiniem.
Rādītāja prognozētā vērtība 2024. gadā	1,7% uz 31.12.2024.
Rādītāja prognozētā vērtība 2027. gadā	2,2% uz 31.12.2027.
Rādītāju vērtību interpretācijas vadlīnijas, ja nepieciešams, norādot uz iespējamiem maldīgas interpretācijas riskiem, piemēram, vai arī, kādi faktori jāņem vērā, interpretējot konkrēto rādītāju	PMLP statistikas (administratīvo) datu izmantošanas priekšrocības ir rādītāja jūtīgums, t.i., jebkuras rādītāja izmaiņas pusprocentpunkta apmērā ir interpretējamas kā pieaugoša vai samazinoša tendence, jo uz to nav attiecināmi tādi datu vispārināšanas instrumenti, kuri tiek izmantoti sabiedriskās domas aptauju gadījumos. Rādītāja prognozētu vērtību noteikšanā ir ņemts vērā potenciālais mērķa grupas lielums – Latvijā dzīvojošo tuvējo kaimiņvalstu trešo valstu pilsoņu skaits ar TUA skaits Latvijā uz 31.12.2027., pieņemot, ka daļa no tiem pastāvīgi uzturēsies Latvijā piecus gadus un vēlēties iegūt PUA. Aprēķinot šo personu īpatsvaru pret vidējo trešo valstu pilsoņu ar TUA un PUA skaitu Latvijā pēdējo trīs gadu laikā, noteikta prognozējamā pirmreizēji iegūto PUA rādītāja vērtība, pieņemot, ka PUA saņemšanas nosacījumi Latvijā paliks nemainīgi.
Rādītāju ietekmējošie ārējie faktori, to raksturojums	Rādītājs ir jūtīgs pret ārējiem faktoriem, kuru rezultātā mainās personu skaits, kas pieprasa TUA vai PUA, kā arī izmaiņas Latvijas tiesību aktos, kas regulē imigrāciju (to veicina vai kavē). Tā kā PUA vairums trešo valstu pilsoņu var iegūt pēc piecu gadu uzturēšanās Latvijā ar TUA, tad PUA iegūšana ir tieši atkarīga no personu ar TUA skaita Latvijā. Jo mazāk ir pastāvīgi dzīvojošu personu ar TUA, jo potenciāli zemāks būs rādītājs, neskatoties uz kopumā atbalstošu valsts politiku (piemēram, uzlabotiem apstākļiem visaptverošai imigrantu integrācijas politikai). TUA un PUA saņemumu skaitu ietekmē trešo valstu pilsoņu (t.sk., patvēruma meklētāju) ieplūšanas intensitātes izmaiņas ES teritorijā, ko rada karadarbība, politiskās vai ekonomiskās problēmas Latvijas kaimiņvalstīs un citās Āzijas vai Āfrikas valstīs, kā arī trešo valstu pilsoņu īslaicīgas klātbūtnes Latvijā izmaiņas saistībā ar augstākās izglītības iegūšanu vai nodarbinātību. Situācijai esot stabilai, nav sagaidāmas rādītāja vērtības būtiskas izmaiņas, piemēram, aprēķinātais 2017. gada rādītājs ir 1,2%.
Rādītāja izvērtējums pret starptautiskā līmeņa rādītājiem	Nacionāla līmeņa rādītājs, līdz šim nav iekļauts nacionāla līmeņa politikas plānošanas dokumentos. Pēc būtības piedāvātais rādītājs saskan ar starptautiska līmeņa trešo valstu pilsoņu integrācijas

	indikatoriem (t.s. “Saragosas indikatori” ⁹), iekļaujot jūtīgumu pret nacionālo kontekstu.
Cita informācija/ ieteikumi	Rādītājs ieteikts 2011. gadā BISS sagatavotajā dokumentā “Trešo valstu valstspiederīgo integrācijas politikas novērtējuma metodoloģijas rokasgrāmata”¹⁰ kā viena no divām alternatīvām (otra – pilsonību ieguvušo īpatsvars). Pilsonību ieguvušo īpatsvars, kā rāda 2017. gada pētījums “Trešo valstu pilsoņu situācijas izpēte Latvija, 2017”¹¹ var nebūt piemērots rādītājs, jo pilsonības iegūšanas motivācijas pamatā var būt citādi apsvērumi, kam nav tiešas saistības ar integrāciju Latvijas sabiedrībā, savukārt PUA iegūšana ir ar šiem apsvērumiem saistīta mazākā mērā, taču iekļauj daudzus integrācijas aspektus, kas svarīgi ir šo pamatnostādņu kontekstā. Vispārējas diskusijas par rādītājiem ietvaros jāņem vērā, ka pastāvīgo iedzīvotāju valsts piederības mērīšanai var izmantot arī CSP apkopoto statistiku (Tabula IRG109. Pastāvīgo iedzīvotāju valstiskā piederība gada sākumā), taču jāņem vērā, ka tā nav jūtīga pret piedāvātajā rādītājā iekļautajiem integrācijas procesiem.

A3.1.2. Datu pase

Rādītāja nosaukums	Trešo valstu pilsoņi, kas pirmreizēji ieguvuši PUA, īpatsvars gadā
Aktuālā vērtība	2019. gada 31. decembris: 1,1%
Datu ieguves metodoloģija	PMLP uzkrātie administratīvie dati par kopējo izsniegto TUA un PUA skaitu uz konkrētu atskaites datu un pirmreizēji PUA saņēmušo skaitu uz to pašu datumu, atfiltrējot datus par trešo valstu pilsoņiem izsniegtajiem dokumentiem Rādītājs ir pirmreizēji saņemto PUA skaita dalījums ar kopējo trešo valstu pilsoņiem izsniegto TUA un PUA skaita summu
Datu ieguves biežums	Nepārtraukti, apkopoti reizi pusgadā
Datu turētājs	PMLP
Rādītāja avots	PMLP, vietējs datu avots, līdz šim nav iekļauts nacionāla līmeņa politikas plānošanas dokumentos
Sasniedzamo mērķi (ja attiecināms)	2027. gada 31. decembris: 2,2%
Datu formāts	%
Cita informācija (ja attiecināms)	Aprēķiniem nepieciešamie dati brīvi pieejami PMLP mājas lapā sadaļā “Statistika: Uzturēšanās atļaujas”

⁹ Ar indikatoru sarakstu un diskusijām to papildināšanai iespējams iepazīties: European Commission (2013). *Using EU Indicators of Immigrant Integration*. Pieejams: https://ec.europa.eu/home-affairs/sites/homeaffairs/files/e-library/documents/policies/legal-migration/general/docs/final_report_on_using_eu_indicators_of_immigrant_integration_june_2013_en.pdf (sk.12.12.2020.)

¹⁰ Pieejams:

http://www.biss.soc.lv/downloads/resources/imigranti2011/BISS_TVVP_integr_pol_novert_metodika_2011.pdf (sk.12.12.2020.)

¹¹ Pieejams:

https://www.km.gov.lv/uploads/ckeditor/files/Sabiedribas_integracija/Petijumi/TVP_petijuma_zinojums_2017-BISS.pdf (sk.12.12.2020.)

PAPILDU RĀDĪTĀJS

B3.1.1. Trešo valstu pilsoņu īpatsvars, kuri uzskata par pietiekamu integrācijas kursus iegūtos zināšanu apjomu

Rādītāju raksturojošie kritēriji	Kritērija raksturojums
Atbilstošās caurviju prioritātes	Sadarbība
Atbilstības pamatojums politikas virsmērķim	Netieši atbilst virsmērķim. Integrācijas kursu saturs ir būtisks priekšnoteikums, lai imigrantiem būtu izpratne par Latvijas sabiedrību, kas ir nepieciešams, lai iekļautos Latvijas sabiedrībā un veidotu sadarbības pilnas attiecības ar valsts iedzīvotājiem. Tāpēc ir nozīmīgi saprast, vai kursu saturs ir pietiekams turpmāko integrācijas procesu norisei.
Atbilstības pamatojums rīcības virziena uzdevumiem	Rādītājs ieteikts, balstoties uz vajadzību izprast Plāna 2021.-2023. gadam pasākumu ietekmi uz tiešo mērķa grupu, t.i., vai plānotie pasākumi sniedz imigrantiem tādu zināšanu apjomu, kas ļauj viņiem saņemt nepieciešamos pakalpojumus un integrēties Latvijas sabiedrībā.
Rādītāja pēctecība ar iepriekšējā perioda plānošanas dokumentos izmantotajiem rādītājiem	Jauns rādītājs, papildinošs NIPSIPP 2012. – 2018. gadam papildu rādītāju sarakstā norādītajam “Jauno imigrantu skaits, kas izgājuši latviešu valodas apmācību (personas)/ latviešu valodas pārbaudi sekmīgi nokārtojušo īpatsvars (%)”. Ja iepriekšējais rādītājs ietvēra tikai tā kvantitatīvo dimensiju (skaitu), tad piedāvātais jaunais rādītājs paredz tā kvalitatīvās dimensijas izpēti (iegūto zināšanu apjoma izvērtējumu).
Rādītāja saikne ar citiem rādītājiem	Savstarpēji papildinošs rādītājs ar A3.1.1. rādītāju “MIPEX indekss (Uzlaboti apstākļi visaptverošai imigrantu integrācijas politikai)” un A3.1.2. “Trešo valstu pilsoņi, kas pirmreizēji ieguvuši PUA, īpatsvars gadā”. Rādītājs vērsts uz konkrētu plāna rezultātu sasniegumu mērījumu, tāpēc galvenokārt būtu izmantojams plāna pasākumu rezultātu novērtējumam.
Rādītāja saikne ar citiem politikas plānošanas dokumentiem (politikas nozarēm, apakšnozarēm)	Eiropas Savienības trešo valstu pilsoņu integrācijas dienaskārtība (<i>European Agenda for the Integration of Third-Country Nationals</i>), 2011. gada 20. jūlijs Trešo valstu pilsoņu integrācijas plāns (<i>Action Plan on the integration of third country nationals</i>), 2016. gada 7. jūnijs
Rādītāja aptvertā mērķa grupa/-as	Visi trešo valstu pilsoņi
Rādītāja dublēšanās risks ar citiem rādītājiem	Nav dublēšanās.
Rādītāja mērījumiem izmantojamais datu avots vai avoti, novērtējot to pieejamības riskus	Dati iegūstami trešu valstu pilsoņu aptaujā, kura pēdējo reizi Latvijā veikta 2017. gadā. Tā kā rādītājs ir jauns, nav iespējams novērtēt tā pielietojuma efektivitāti un jūtīgumu attiecībā pret integrācijas kursu kvalitātes paaugstināšanos. Svarīgi, ka rādītājs vērsts uz kursu praktiskā noderīguma izpēti, nevis vispārējās apmierinātības ar kursiem novērtēšanu. 2017. gada trešo valstu pilsoņu aptaujas dati rāda, ka mērķa grupa norāda uz augstu apmierinātību ar integrācijas kursiem (virs 80%), kas ir par maz informatīvs rādītājs attiecībā pret kursu satura efektivitāti.

	Rādītāja noteikšanai izmantojama viena no divām pieejām: (1) viena jautājuma pieeja (ierobežota budžeta apstākļos); (2) vairāku jautājumu pieeja (ieteicamais variants). Viena jautājuma pieejā uzdodams jautājums “<i>Vai, Jūsaprāt, integrācijas kursos iegūtās zināšanas ir pietiekamas Jūsu dzīvei Latvijā?</i>”, piedāvājot izvērstu mērījumu skalu (piemēram, 7 vai 10 punktu skalu), jo 4-punktu skalā, kā rāda iepriekšējo trešo valstu pilsoņu aptauju rezultāti, parasti rāda augstu apmierinātības pakāpi. Atbilstoši izvēlētajai skalai jāizvēlas vērtējumi, kas atbilst augstam zināšanu pietiekama apjoma vērtējumam, un proti, 6-7 punkti 7 punktu skalā un 7-10 punkti 10 punktu skalā. Vairāku jautājumu pieeja jautājums uzdodams līdzīgā formulējumā, sadalot pēc galvenajiem integrācijas kursu tematiskajiem blokiem, piemēram, zināšanas ir pietiekamas par valsts iekārtu, tiesisko regulējumu, valsts iestāžu darbu, Latvijas vēsturi u.tml. [4-5 galvenās jomas, kas nosauc zināšanu veidus, kas ikdienā nepieciešamas imigrantiem]. Aprēķinot katra aspekta augsta pietiekama vērtējuma īpatsvaru pēc iepriekš dotā principa, par rezultatīvā rādītāja bāzes vērtību izvēlās zemāko rādītāju, un rādītāja vērtības nākotnes izmaiņas tiek prognozēta pēc zemākā vērtējuma izmaiņām, neatkarīgi no tā, kurš no integrācijas kursu komponentiem ir uzskatāms par zemāko vērtējumu (t.i., rādītāja noteikšana tiek veikta pēc līdzīga principa kā sociālās distances mērījums).
Rādītāja bāzes vērtības un prognozējamo vērtību novērtējums Pamatnostādņu projektā	Nav iekļauts Pamatnostādņu projektā
Rādītāja jaunākā vērtība, tās datu avots, metodoloģiskie aspekti	Nav zināms
Rādītāja prognozētā vērtība 2024. gadā	Nav zināms, pieaugošs, rezultāts statistiski nozīmīgs
Rādītāja prognozētā vērtība 2027. gadā	Nav zināms, pieaugošs, rezultāts statistiski nozīmīgs
Rādītāju vērtību interpretācijas vadlīnijas, ja nepieciešams, norādot uz iespējamiem maldīgas interpretācijas riskiem, piemēram, vai arī, kādi faktori jāņem vērā, interpretējot konkrēto rādītāju	Tā kā rādītājs ir jauns piedāvājums, tad interpretācijā ir jāņem vērā, pirmkārt, tā aprēķināšanas metodoloģija, un, otrkārt, datu ieguves metode – aptauja un tās izlases veidošanas principi, kas paredz mērījuma kļūdas iekļaušanu rādītāja dinamikas izvērtējumā. Būtiski, lai aptauju veiktu no integrācijas kursu īstenotājiem neatkarīga organizācija, aptaujas <u>izlases veidošanas principi</u> un aptaujāto skaits visās monitoringa aptaujās būt vienādi un sasniegtās izlases sadalījums sakristu ar trešo valstu pilsoņu valstisko piederību pēc PMLP datiem, citādi rezultātu dinamikas ticamība ir uzskatāma par zemu.
Rādītāju ietekmējošie ārējie faktori, to raksturojums	Integrācijas kursu satura izklāsts var būt atšķirīgs kursu rīkotāju un pedagogu vidū, un pielietotais instruments nav pietiekami jūtīgs šo aspektu izpētei.
Rādītāja izvērtējums pret starptautiskā līmeņa rādītājiem	Rādītājs ir nacionāli specifisks, pakārtots plānā iekļauto pasākumu efektivitātes novērtējumam, tāpēc nav iespējama starptautiska salīdzināšana.

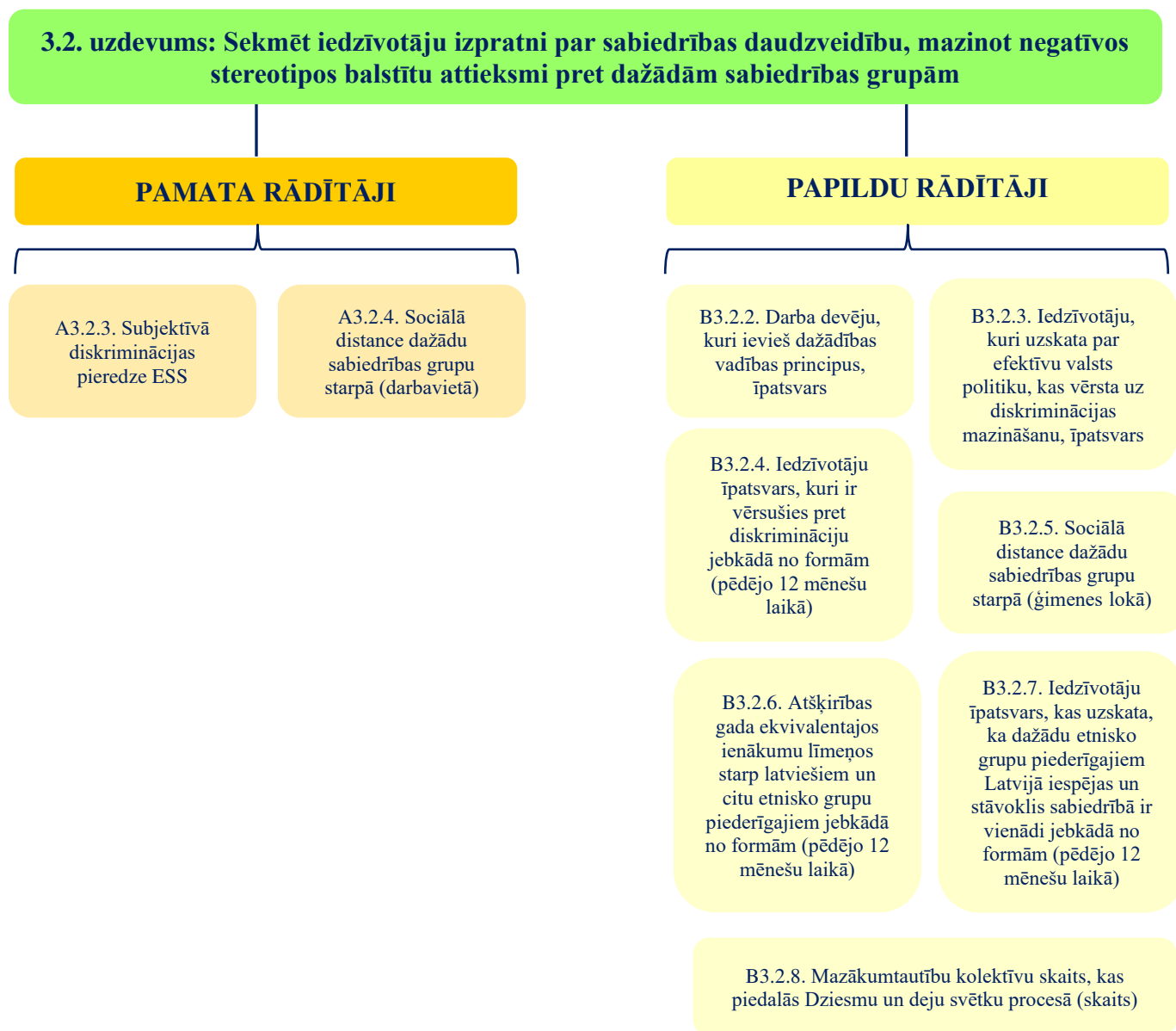
Cita informācija/ ieteikumi	Rādītāju pēc līdzīga principa ir iespējams izvērst par visu veida atsevišķo atbalsta instrumentu izvērtējumu, ja tos izmanto pietiekami liels mērķa grupas īpatsvars, kas sasniedzami ar aptaujas instrumentu palīdzību, piemēram, kultūras ievirzes kursu pietiekams vai latviešu valodas kursu pietiekams apjoms.
--------------------------------	---

B3.1.1. Datu pase

Rādītāja nosaukums	Trešo valstu pilsoņu īpatsvars, kuri uzskata par pietiekamu integrācijas kursus iegūtos zināšanu apjomu
Aktuālā vērtība	Nav zināms
Datu ieguves metodoloģija	Trešo valstu pilsoņu aptauja, ierosinātais jautājuma formulējums: <i>“Vai, Jūsaprāt, integrācijas kursus iegūtās zināšanas ir pietiekamas Jūsu dzīvei Latvijā?”</i>, sadalot pēc galvenajiem integrācijas kursu tematiskajiem blokiem, piemēram, zināšanas ir pietiekamas par valsts iekārtu, tiesisko regulējumu, valsts iestāžu darbu, Latvijas vēsturi u.tml. [4-5 galvenās jomas, kas nosauc zināšanu veidus, kas ikdienā nepieciešamas imigrantiem]. Mērījumu skala: 7 vai 10 punktu skala. Atbilstoši izvēlētajai skalai jāizvēlas vērtējumi, kas atbilst augstam zināšanu pietiekama apjoma vērtējumam, un proti, 6-7 punkti 7 punktu skalā un 7-10 punkti 10 punktu skalā. Aprēķina kārtība: (1) katram no tematiskajiem blokiem aprēķina atbilžu īpatsvaru skalā, kas atbilst augstam vērtējumam (procentu summa); (2) salīdzinot rezultātus (procentu summas katrai grupai), nosaka zemāko kursu komponenta pietiekamības īpatsvaru (zemāko procentuālo attiecību), kas ir attiecīgā rezultatīvā rādītāja vērtība.
Datu ieguves biežums	Šobrīd nav noteikta konkrēta periodizācija, pēdējo reizi aptauja veikta 2017. gada rudenī.
Datu turētājs	Nav datu turētāja, pēc iepriekšējas pieredzes: Kultūras ministrija vai tās sadarbības iestādes
Rādītāja avots	Trešo valstu pilsoņu aptauja, Aptaujas izlases metodei jābūt vienādai visos atskaites posmam un sasniegtās izlases sadalījumam jāsakrīt ar trešo valstu pilsoņu valstisko piederību pēc PMLP datiem
Sasniedzamo mērķi (ja attiecināms)	Nav zināms, pieaugošs, rezultāts statistiski nozīmīgs
Datu formāts	%
Cita informācija (ja attiecināms)	Nacionāli specifisks rādītājs, pakārtot plānoto pasākumu izvērtējumam Nepieciešams plānot aptaujas organizēšanas laiku un budžetu

3.2. uzdevums. Sekmēt iedzīvotāju izpratni par sabiedrības daudzveidību, mazinot negatīvos stereotipos balstītu attieksmi pret dažādām sabiedrības grupām

10. attēls. 3. rīcības virziena 3.2. uzdevuma rādītāji

A3.2.3. Subjektīvā diskriminācijas pieredze, ESS

Rādītāju raksturojošie kritēriji	Kritērija raksturojums
Atbilstošās caurviju prioritātes	Solidaritāte Sadarbība
Atbilstības pamatojums politikas virsmērķim	Sadarbojoties dažādām Latvijas iedzīvotāju grupām, parādās savstarpējā solidaritātes sajūta, kas veicina visu sabiedrības grupu iekļaušanos un attiecīgi mazina atstumtības un diskriminācijas sajūtu.
Atbilstības pamatojums rīcības virziena uzdevumiem	Sekmējot iedzīvotāju izpratni un dažādu grupu savstarpējo sadarbību, būtu jāsamazinās negatīvajiem aizspriedumiem un jāveidojas savstarpējai solidaritātes izjūtai, kā rezultātā mazinātos subjektīvās diskriminācijas sajūta dažādās atstumtības riskam pakļautās iedzīvotāju grupās.
Rādītāja pēctecība ar iepriekšējā perioda plānošanas dokumentos izmantotajiem rādītājiem	Saturiski saistīts ar NIPSIPP 2012. – 2018. gadam politikas rezultātu “Paaugstinājies Latvijas iedzīvotāju informētības un izpratnes līmenis par diskriminācijas un iecietības jautājumiem”, kura viens no rezultātu rādītājiem bija “Iedzīvotāju īpatsvars, kuri ar diskrimināciju saskārušies personīgi (%)” (atšķirīgs datu avots, iepriekš <i>Special Eurobarometer “Discrimination in the EU [2009]”</i>). Netieši saistīts ar NIPSIP īstenošanas plāna 2019.-2020. gadam pasākumiem “Palielināt diskriminācijas riskiem pakļauto personu integrāciju sabiedrībā un darba tirgū, tai skaitā veicinot sabiedrības izpratni par dažādību”, “Atbalsts romu sociālajai iekļaušanai” un “Diskriminācijas novēršanas situācijas novērtējums un pretdiskriminācijas pārraudzības sistēma”.
Rādītāja saikne ar citiem rādītājiem	Papildinošs rādītājs A3.2.4. “Samazinājusies sociālās distance dažādu sabiedrības grupu starpā (darbavietā)”
Rādītāja saikne ar citiem politikas plānošanas dokumentiem (politikas nozarēm, apakšnozarēm)	Rādītājs iekļauts kā NAP2027 prioritātes “Vienota, droša un atvērta sabiedrība” rīcības virziena “Saliedētība” mērķa indikators.
Rādītāja aptvertā mērķa grupa/-as	Visi Latvijas iedzīvotāji vecumā no 15 gadiem. Rādītājs atbilst rīcības virziena mērķa grupai, uzdevumu mērķa grupām.
Rādītāja dublēšanās risks ar citiem rādītājiem	Nav identificēts.
Rādītāja mērījumiem izmantojamais datu avots vai avoti, novērtējot to pieejamības riskus	Eiropas Sociālais pētījums (<i>ESS/ European Social Survey</i>) Datu avota turētājs: Eiropas Sociālā pētījuma (<i>ESS/ European Social Survey</i>) organizatoru grupa. Datu elektroniskais brīvas pieejas repozitorijs: https://www.europeansocialsurvey.org/data/country.html?c=latvia Atbildīgā institūcija par datu ieguvu (pētījuma veikšanu): LU Sociālo zinātņu fakultātes Sociālo un politisko pētījumu institūts, atbildīgais Jurijs Ņikišins. Valsts budžeta finansējums. Datu ieguvei piešķirtos valsts budžeta līdzekļus administrē IZM VIAA. Datu ieguves metode: Latvijas iedzīvotāju kopumu reprezentējoša nejaušā izlase, izmantojot adrešu reģistru

	Mērķa grupa: Latvijas iedzīvotāji vecumā no 15 gadiem Izlases apmērs: 900-1100 respondenti (2020. gadā – 918 respondenti). Nesvērti dati. Datu ieguvei un apstrādei nepieciešamais laiks: aptauja notiek reizi divos gados, dati pieejami 1,5 gadu vēlāk, piemēram, dati par 2018. gada aptauju pieejami ir 2019. gada oktobrī. Nākamās aptaujas (10 un 11 posmi) plānotas 2021. gadā un 2023. gadā (attiecīgi dati būs pieejami 2022. gada un 2024. gada beigās). Jautājuma formulējums ESS 9. posma (2019./2020.) aptaujā C18: “Vai Jūs sevi uzskatāt par tādas grupas pārstāvi, kurus šajā valstī diskriminē?” (Jā/Nē)
Rādītāja bāzes vērtības un prognozējamo vērtību novērtējums Pamatnostādņu projektā	2015. gads: 7,4% 2024. gads: 7,2% 2027. gads: 7,0%
Rādītāja jaunākā vērtība, tās datu avots, metodoloģiskie aspekti	9,8% ESS 2019/2020.
Rādītāja prognozētā vērtība 2024. gadā	7,2%
Rādītāja prognozētā vērtība 2027. gadā	7,0%
Rādītāju vērtību interpretācijas vadlīnijas, ja nepieciešams, norādot uz iespējamiem maldīgas interpretācijas riskiem, piemēram, vai arī, kādi faktori jāņem vērā, interpretējot konkrēto rādītāju	Rādītāju vērtības 7,4%, 7,2%, 7,0% ir izlases kļūdas robežās, jo šādas izlases un procentuālā sadalījuma gadījumā izlases kļūda ir vidēji +/- 2,0%. Rezultatīvo rādītāju vērtēšanā, kas iegūti uz sabiedriskās domas aptauju pamata, jāņem vērā aptaujas izlases lielums (respondentu skaits) un iegūtā rādītāja procentuālā vērtība, no kuriem izriet mērījuma kļūdas intervāls. Rādītāja izmaiņas, kas iekļaujas kļūdas izmaiņas, nav uzskatāmas par būtiskām. Tādējādi Pamatnostādņu politikas rezultātu izvērtējumam vēlams iekļaut tādus rezultatīvos rādītājus, kuriem potenciāli ir iespējamās tāda vērtības izmaiņas, kas pārsniedz mērījuma kļūdas robežas. Konkrētā rādītāja gadījumā prognozētās vērtības izmaiņas <u>ir mērījuma</u> kļūdas robežās, t.i., nosauktās vērtības no matemātikas viedokļa nozīmē esošās situācijas saglabāšanu. Mērījuma kļūdas robežas atbilstoši ticamības intervālam ir jāizmanto arī rezultatīvo rādītāju dinamikas novērtējumam. Pēc būtības, rādītāja bāzes vērtība būtu definējama robežās x-x% un atbilstoši precizējamas prognozētās vērtības. Datu precizitātes labad, pieprasot aktuālos datus rezultatīvo rādītāju noteikšanai no datu turētāja/ atbildīgā par aptaujas veikšanu, jāiegūst (1) informācija par konkrētās aptaujas izlases lielumu (aptaujāto skaitu) vai (2) dati ar mērījuma kļūdas robežu, piemēram, 2020. gada vērtības gadījumā: 9,8%+/- 2,0% jeb 7,8-11,8% robežās.
Rādītāju ietekmējošie ārējie faktori, to raksturojums	Latvijas dalība ESS aptaujā līdz šim ir notikusi ar pārtraukumiem. Šobrīd ir apstiprināts, ka Latvija piedalīsies 2021. un 2023. gada aptaujā, par tālāko dalību informācijas rādītāju izstrādes brīdī nav pieejama, kas

	nozīmē, ka nav prognozējama rezultatīvo rādītāju pieejamība pamatnostādņu <i>ex-post</i> novērtējumam.
Rādītāja izvērtējums pret starptautiskā līmeņa rādītājiem	ESS ir starptautiska pētījumu programma, kurā piedalās 38 valstis, tajā skaitā, visas Baltijas valstis, lielākā daļa ES dalībvalstu, Lielbritānija, Izraēla, Turcija un Krievijas Federācija (https://www.europeansocialsurvey.org/about/participating_countries.html), līdz ar to ir pieejami salīdzinājumi ar šīm valstīm. Izvērstis apraksts par ESS datu ieguves metodoloģiju pieejams šeit: https://www.europeansocialsurvey.org/methodology/
Cita informācija/ieteikumi	Alternatīvs datu avots var būt sabiedriskās domas aptauja <i>Special Eurobarometer</i> (turētājs: Eiropas Komisija), kura ietvaros regulāri mērījumi par diskriminācijas pieredzi un sociālo distanci, kas izmantoti rezultatīvo rādītāju noteikšanai iepriekšējās NIPSIP 2012. – 2018. gadam. Šobrīd ir veikti 2012., 2015., 2019. gadā. Pēdējais: <i>Special Eurobarometer 493: Discrimination in the EU (including LGBTI)</i> , 2019 ¹² . Eurobarometer ir Eiropas Komisijas finansēts pētījums atbilstoši Komisijas prioritātēm un vajadzībām. Lai gan nav skaidras iespējas ietekmēt mērījumu pēctecību (nav zināms laika grafiks), taču līdz šim aptauja ir veikta reizi trīs gados, t.i., sagaidāms, ka nākamie atskaites posmi būs 2022. un 2025. gads. Datu tabulas aptuveni pusgada laikā pieejamas publiski (attiecīgā gada oktobris-novembris).

A3.2.3. Datu pase

Rādītāja nosaukums	Subjektīvā diskriminācijas pieredze ESS
Aktuālā vērtība	2020. gads: 9,8%
Datu ieguves metodoloģija	Eiropas Sociālais pētījums, C18: “Vai Jūs sevi uzskatāt par tādas grupas pārstāvi, kurus šajā valstī diskriminē?” (Jā/Nē)
Datu ieguves biežums	ESS aptaujas tiek veiktas ik pēc diviem gadiem.
Datu turētājs	Eiropas Sociālā pētījuma (<i>ESS/ European Social Survey</i>) organizatoru grupa. Datu elektroniskais brīvas pieejas repozitorijs: https://www.europeansocialsurvey.org/data/country.html?c=latvia
Rādītāja avots	Ir iekļauts nacionālā līmeņa attīstības plānošanas dokumentā: NAP 2021.-2027. gadam. Rādītājs Nr. [403].
Sasniedzamo mērķi (ja attiecināms)	2027. gads: 7,0%
Datu formāts	%
Cita informācija (ja attiecināms)	Dati pieejami tikai reģistrētiem lietotājiem un tikai formātā, kas izmantojami ar datu statistiskās apstrādes programmām SAS vai SPSS. Reģistrācija ir atvērta un bezmaksas.

A3.2.4. Sociālā distance dažādu sabiedrības grupu starpā (darbavietā)

Rādītāju raksturojošie kritēriji	Kritērija raksturojums
Atbilstošās caurviju prioritātes	Uzticēšanās Solidaritāte

¹² https://data.europa.eu/euodp/en/data/dataset/S2251_91_4_493_ENG

	Sadarbība
Atbilstības pamatojums politikas virsmērķim	Sociālā distance ir mazāka tādās sabiedrības grupās, kuru starpā pastāv uzticēšanās, sadarbība un solidaritāte.
Atbilstības pamatojums rīcības virziena uzdevumiem	Rādītājs visaptveroši atbilst Plāna 2021.-2023. gadam pasākumu rezultātu mērīšanai Pamatnostādņu 3.2. uzdevuma sasniegšanai. Sekmējot iedzīvotāju izpratni, būtu jāsamazinās negatīvajiem aizspriedumiem un rezultātā – sociālajai distancei (diskomfortam, kontaktējoties ar dažādām sabiedrības grupām). Tādējādi secināms, ka šis rādītājs tieši mēra sasniegto progresu dažādības veicināšanā.
Rādītāja pēctecība ar iepriekšējā perioda plānošanas dokumentos izmantotajiem rādītājiem	Plašāks rādītāja tvērums, nekā iepriekšējos dokumentos, taču kopumā saskan ar NIPSIPP 2012. – 2018. gadam politikas rādītāju “Attīstīts starpkultūru dialogs un tajā iesaistās visas sabiedrības integrācijas politikas mērķa grupas” (rezultatīvais rādītājs – “Iedzīvotāju īpatsvars, kam ir labvēlīga attieksme pret citu tautību pārstāvjiem (%)”), kā arī papildus definētajam rezultatīvajam rādītājam “Pieaudzis Latvijas iedzīvotāju īpatsvars, kas uzticas citām Latvijā dzīvojošajām tautībām”.
Rādītāja saikne ar citiem rādītājiem	Papildinošs un informatīvi bagātāks rādītājs par A3.2.3. “Subjektīvā diskriminācijas pieredze ESS”, jo sniedz visaptverošu skatījumu uz sabiedrības dažādu grupu savstarpējās pieņemšanas un spriedzes izmaiņām. Savstarpēji papildinošs ar papildus saraksta rādītāju B.3.2.5. “Samazinājusies sociālās distance dažādu sabiedrības grupu starpā (ģimenes lokā)”
Rādītāja saikne ar citiem politikas plānošanas dokumentiem (politikas nozarēm, apakšnozarēm)	Rādītājs atbilst NAP207 prioritātes “Vienota, droša un atvērta sabiedrība” rīcības virziena “Saliedētība” mērķiem, it īpaši, tas rāda, cik lielā mērā notikusi spriedzes un nepamatotu aizspriedumu samazināšanās, turklāt tverot sabiedrību kopumā – dažādu sabiedrības grupu šķērssgriezumā.
Rādītāja aptvertā mērķa grupa/-as	Visi Latvijas iedzīvotāji 15+ gadu vecumā Viedokļu analīze, t.i., iespējas izvērtēt, kuras sabiedrības grupas izrāda lielāku sociālo distanci, pieejama šādu apakšgrupu griezumā: • Dzimums, • Vecums, • Izglītība, • Nodarbošanās, • Sociālā statusa pašnovērtējums, • Ģimenes stāvoklis, • Dzīvesvietas reģions, • Politiskie uzskati skalā labējie-kreisie.
Rādītāja dublēšanās risks ar citiem rādītājiem	Potenciāli dublējas ar PROVIDUS dokumentā “Atzinums par Pamatnostādņu projektu “Saliedētas un pilsoniski aktīvas sabiedrības attīstības pamatnostādnes 2021. – 2027.gadam” (VSS-605)” ieteikto rādītāju “Palielināties iedzīvotāju, kuriem ir pozitīva attieksme pret imigrāciju, īpatsvars” (ieteikums vērtējums kā šaurāks un fokusējas tikai uz vienu sabiedrības grupu), kā arī konceptuāli saskan ar NIPSIPI diskusijā sociālās distances mērījumam tika ieteikts izmantot vērtējumu attiecībā pret dažādām grupām (dzīvot kaimiņos).
Rādītāja mērījumiem izmantojamais datu avots	Potenciālais datu avots ir sabiedriskās domas aptauja <i>Special Eurobarometer</i> (turētājs: Eiropas Komisija), kura ietvaros regulāri

vai avoti, novērtējot to pieejamības riskus	mērījumi par diskrimināciju, t.sk., sociālās distances mērījumi, veikti 2012., 2015., 2019. gadā. Pēdējais mērījums: <i>Special Eurobarometer 493: Discrimination in the EU (including LGBTI)</i>, 2019¹³. Datu tabulas aptuveni pusgada laikā pieejamas publiski (attiecīgā gada oktobris-novembris). Izlases lielums Latvijā: ~ 1000 respondenti Mērķa grupa: iedzīvotāji 15+ gadu vecumā <i>Eurobarometer 493: Discrimination in the EU (including LGBTI)</i> sociālo distanci mēra ar diviem jautājumiem: QC12 (sociālā distance darbavietā: <i>Cik lielā mērā Jums ir pieņemami, ja darba kolēģis, ar kuru ir ikdienas saskarsme, piederētu kādai no minētajām grupām?</i>) un QC13 (sociālā distance attiecībā uz ģimenes locekļiem: <i>Cik lielā mērā Jums ir pieņemami, kāds no Jūsu bērniem stātos romantiskās partnerattiecībās ar personu, kas pieder kādai no minētajām grupām?</i>), abos gadījumos <u>sociālās distances mērījumā iekļautas 15 dažādas sabiedrības grupas</u> (izmantoti aptaujas anketas formulējumi): • romi, • tumšas ādas krāsas personas, • Āzijas izcelsmes personas, • gaišas ādas krāsas personas, • ebreji, • musulmaņi, • budisti, • kristieši, • ateisti, • geji, lesbietes vai biseksuālās personas, • transpersonas, • interseksuālās personas, • personas ar invaliditāti, • gados jaunas personas, • gados vecas personas. Katrai grupai tiek veikts distances mērījums 1-10 punktu skalā (1 – pilnīgi nav pieņemama un 10 – pilnīgi pieņemama). Grupu uzskaitījums rāda, ka mērījumā atsevišķi nav iekļauti patvēruma meklētāji un bēgļi. Ņemot vērā Latvijas iedzīvotāju aptaujas rezultātus, sociālās distances mērījumam pamata rādītājos ieteicams izmantot <u>distanci darbavietā</u>, privātā sociālā distance ir iekļauta papildu rādītājos, taču rādītāja noteikšanas, interpretēšanas principi saglabājas vienādi. Lai rādītāja mērījumā tiktu ietvertas visas sabiedrības grupas, rādītājs nosakāms kā <u>maksimālā distance pret jebkuru no aptaujā iekļautajām sabiedrības grupām</u>, un samazinājuma mērījumā arī vērtējams, kurš ir visaugstākais distances rādītājs. Ņemot vērā <i>Special Eurobarometer</i> lietoto mērījuma
--	--

¹³ Pieejams: https://data.europa.eu/euodp/en/data/dataset/S2251_91_4_493_ENG (sk. 12.12.2020.)

	skalu, par sociālās distanci rāda atbildes 1-6 punktu skalas diapazonā (tiek summēts visu šo atbilžu īpatsvars). Salīdzinot rezultātus (procentu summas katrai no 15 augstāk minētajām grupām), nosaka augstāko sociālās distancē īpatsvaru (augstāko procentuālo attiecību), kas ir attiecīgā rezultātīvā rādītāja vērtība.
Rādītāja bāzes vērtības un prognozējamo vērtību novērtējums Pamatnostādņu projektā	Nav iekļauts Pamatnostādņu projektā
Rādītāja jaunākā vērtība, tās datu avots, metodoloģiskie aspekti	2019. gads (1-6 punktus atbildējušo summārais īpatsvars): • romi: 27% • tumšas ādas krāsas personas: 20% • Āzijas izcelsmes personas: 21% • gaišas ādas krāsas personas: 4% • ebreji: 16% • musulmaņi: 32% • budisti: 21% • kristieši: 7% • ateisti: 13% • geji, lesbietes vai biseksuālās personas: 39% • transpersonas: 46% • interseksuālas personas: 42% • personas ar invaliditāti: 12% • gados jaunas personas: 7% • gados vecas personas: 11% Pamatnostādnēs ieteicams norādīt vienu – augstāko – sociālās distancē rādītāja vērtību. Jāņem vērā, ka sabiedrības grupa, pret kuru tiek izjusta lielākā sociālā distance darbavietā, laika gaitā var mainīties, taču rezultatīvais rādītājs vērtē, kāda ir tās augstākā iespējamā vērtība Latvijā (vienlaikus redzot, kura ir grupa, kura pakļauta lielākajam atstumtības riskam). Rezultātu prognozētās vērtības samazinājuma dinamika ir vērtēta, izmantojot iepriekšējo attiecīgo <i>Special Eurobarometer [numurs]: Discrimination in the EU</i> datus, kas parāda sociālās distancē samazinājumu pret dažādām sabiedrības grupām.
Rādītāja prognozētā vērtība 2024. gadā	Sociālās distancē rādītāja samazināšanās par vismaz 4 procentpunktiem no rādītāja 2019. gada vērtības
Rādītāja prognozētā vērtība 2027. gadā	Sociālās distancē rādītāja samazināšanās par vismaz 8 procentpunktiem no rādītāja 2019. gada vērtības
Rādītāju vērtību interpretācijas vadlīnijas, ja nepieciešams, norādot uz iespējamiem maldīgas interpretācijas riskiem, piemēram, vai arī, kādi faktori jāņem vērā, interpretējot konkrēto rādītāju	Rezultatīvo rādītāju vērtēšanā, kas iegūti uz sabiedriskās domas aptauju pamata, jāņem vērā aptaujas izlases lielums (respondentu skaits) un iegūtā rādītāja procentuālā vērtība, no kuriem izriet mērījuma kļūdas intervāls. Rādītāja izmaiņas, kas iekļaujas kļūdas izmaiņas, nav uzskatāmas par būtiskām. Tādējādi Pamatnostādņu politikas rezultātu izvērtējumam vēlams iekļaut tādus rezultātīvos rādītājus, kuriem potenciāli ir iespējamās tāda vērtības izmaiņas, kas pārsniedz mērījuma kļūdas robežas. Konkrētā rādītāja gadījumā var uzskatīt, ka rezultātīvā rādītāja vērtības atbilst šim nosacījumam, vismaz attiecībā uz bāzes vērtības un 2027. gada vērtības rādītājiem. Šajā aspektā piedāvātais

	rezultatīvais rādītājs ir veiksmīgāks par A3.2.1. rādītāju “Subjektīvā diskriminācijas pieredze ESS”.
Rādītāju ietekmējošie ārējie faktori, to raksturojums	<i>Eurobarometer</i> ir Eiropas Komisijas finansēts pētījums atbilstoši Komisijas prioritātēm un vajadzībām. Lai gan nav skaidras iespējas ietekmēt mērījumu pēctecību (nav zināms laika grafiks), taču līdz šim uz diskriminācijas izpēti orientētā aptauja ir veikta reizi trīs gados, t.i., sagaidāms, ka nākamie atskaites posmi būs 2022. un 2025. gads. Nav prognozēja aptaujas anketas redakcijas saglabāšanās nākamajos aptaujas posmos, kā rezultātā nav skaidra rezultatīvo rādītāju pieejamība. Salīdzinot 2015. gada un 2019. gada aptauju anketas, redzams, ka jautājumu numerācija mazliet mainās, sociālās distancē grupu saraksts tika papildināts. Lai gan šīs izmaiņas nav ietekmējušas rezultatīvā rādītāja iznākumu, to noteikšanā ir jāvadās pēc jautājuma formulējuma. Tā kā Latvija tieši nevar ietekmēt <i>Eurobarometer</i> mērījumus, noteiktas sociālas grupas (piemēram, patvēruma meklētāji, bēgļi) distancē mērījumā nav aptvertas.
Rādītāja izvērtējums pret starptautiskā līmeņa rādītājiem	<i>Eurobarometer</i> ir starptautisks, ES līmeņa pētījums (sabiedriskās domas aptauja).
Cita informācija/ieteikumi	Tā kā NIPSIPP projekta 2021.-2027. gadam diskusijā sociālās distancē mērījumam tika ieteikts izmantot vērtējumu attiecībā pret dažādām grupām, kas dzīvo kaimiņos, jāņem vērā, ka šāda mērījuma nav <i>Eurobarometer</i> aptaujā. Gadījumā, ja pastāv uzskats, ka sociālā distancē mērīšanai nepieciešama arī attieksme pret dažādu grupu dzīvošanu kaimiņos vai pastāv interese mērīt sociālo distanci pret atšķirīgu sociāli demogrāfisko grupu kopumu, ir jāveic atsevišķa, vietēja mēroga Latvijas sabiedriskās domas aptauja.

A3.2.4. Datu pase

Rādītāja nosaukums	Sociālā distance dažādu sabiedrības grupu starpā (darbavietā)
Aktuālā vērtība	2019. gads: • romi: 27% • tumšas ādas krāsas personas: 20% • Āzijas izcelsmes personas: 21% • gaišas ādas krāsas personas: 4% • ebreji: 16% • musulmaņi: 32% • budisti: 21% • kristieši: 7% • ateisti: 13% • geji, lesbietes vai biseksuālās personas: 39% • transpersonas: 46% • interseksuālas personas: 42% • personas ar invaliditāti: 12% • gados jaunas personas: 7% • gados vecas personas: 11%

Datu ieguves metodoloģija	QC12 (sociālā distance darbavietā: <i>Cik lielā mērā Jums ir pieņemami, ja darba kolēģis, ar kuru ir ikdienas saskarsme, piederētu kādai no minētajām grupām?</i>), 1-10 punktu skala, rādītāja aprēķinam tiek summēti atbilžu variantu 1-6 punkti īpatsvars. Aprēķina kārtība: (1) katrai no sabiedrības grupām, pret kuru tiek mērīta distance, aprēķina atbilžu īpatsvaru skalā 1-6 punkti (procentu summa); (2) salīdzinot rezultātus (procentu summas katrai grupai), nosaka augstāko sociālās distances īpatsvaru (augstāko procentuālo attiecību), kas ir attiecīgā rezultātīvā rādītāja vērtība.
Datu ieguves biežums	Vienu reizi trīs gadus
Datu turētājs	Eiropas Komisija
Rādītāja avots	<i>Special Eurobarometer</i> [numurs]: <i>Discrimination in the EU</i> [gads], jāveic meklēšana <i>Eurobarometer</i> mājas lapā pēc <i>Special Eurobarometer</i> kataloga ¹⁴
Sasniedzamie mērķi (ja attiecināms)	2027. gads: rādītāja samazināšanās par vismaz 8 procentpunktiem no rādītāja 2019. gada vērtības
Datu formāts	%
Cita informācija (ja attiecināms)	<i>Eurobarometer</i> ir starptautisks, ES līmeņa pētījums (sabiedriskās domas aptauja). Aptaujas rezultātu datu tabulas ir brīvi pieejamas Excel formātā par katru rādītāju un katru valsti atsevišķi.

PAPILDU RĀDĪTĀJI

B3.2.2. Darba devēju, kuri ievieš dažādības vadības principus, īpatsvars

Rādītāju raksturojošie kritēriji	Kritērija raksturojums
Atbilstošās caurviju prioritātes	Solidaritāte Sadarbība
Atbilstības pamatojums politikas virsmērķim	Dažādības pieredze un atbalsts tās pastāvēšanai ir būtisks priekšnoteikums izpratnes, sadarbības un solidaritātes veidošanai.
Atbilstības pamatojums rīcības virziena uzdevumiem	Dažādības veicināšana darba vietā ir viens no instrumentiem, kas praktiski vērsts uz dažādu sabiedrības grupu iepazīšanu un pieņemšanu.
Rādītāja pēctecība ar iepriekšējā perioda plānošanas dokumentos izmantotajiem rādītājiem	Jauns rādītājs, atbilst Plāna 2021.-2023. gadam pasākumiem. Tā kā rādītājs ir ļoti konkrēts, turklāt tā rezultātīvo rādītāju vērtību noteikšanai un turpmākai mērīšanai nepieciešams veikt uzņēmēju aptauju, tad tā iekļaušana Pamatnostādņu rezultātīvo rādītāju sarakstā nav lietderīga. Ņemot vērā plānoto pasākumu tvērumu, rezultatīvais rādītājs Plāna līmenī saglabājams melnrakstā formulētajā redakcijā.
Rādītāja saikne ar citiem rādītājiem	Rādītājs pēc būtības ir hierarhiski pakārtots A3.2.4. rezultatīvajam rādītājam “Samazinājusies sociālās distance dažādu sabiedrības grupu starpā (darbavietā)”, jo dažādības principu ieviešana darba vietā ir viens no vairākiem instrumentiem, kas vērsti uz sociālās distances samazināšanu sabiedrībā kopumā.

¹⁴ Pieejams: <https://ec.europa.eu/commfrontoffice/publicopinion/index.cfm/Survey/index#p=1&instruments=SPECIAL> (sk. 12.12.2020.)

Rādītāja saikne ar citiem politikas plānošanas dokumentiem (politikas nozarēm, apakšnozarēm)	Rādītājs ir saistāms ar Plāna 2021.-2023. gadam pasākumiem, kuriem jau ir noteikti atbilstoši rezultatīvie rādītāji.
Rādītāja aptvertā mērķa grupa/-as	Latvijas darba devēji
Rādītāja dublēšanās risks ar citiem rādītājiem	Rādītājs potenciāli dublējas ar Plāna 2021.-2023. gadam 3.2.9. pasākuma “Atbalsts darba devējiem dažādības vadības pieejas ieviešanai publiskajā un privātajā sektorā” rezultatīvo rādītāju “Atbalstu saņēmuši un iekļaujošas darba vides pašnovērtējumu veikuši darba devēji” [vismaz 30 gadā] (datu turētājs: Sabiedrības integrācijas fonds), kurš ir vērtējams kā konkrētāks un administratīvi vieglāk mērāms.
Rādītāja mērījumiem izmantojamais datu avots vai avoti, novērtējot to pieejamības riskus	Rezultatīvā rādītāja mērījumam piedāvātajā redakcijā nepieciešams veikt Latvijas darba devēju aptauju, kurā skarti dažādības principu ieviešanas jautājumi. Nav atrasta informācija par šādu aptauju veikšanu Latvijā un ES.
Rādītāja bāzes vērtības un prognozējamo vērtību novērtējums Pamatnostādņu projektā	Nav iekļauts Pamatnostādņu projektā
Rādītāja jaunākā vērtība, tās datu avots, metodoloģiskie aspekti	Nav zināma.
Rādītāja prognozētā vērtība 2024. gadā	Nav nosakāma
Rādītāja prognozētā vērtība 2027. gadā	Nav nosakāma
Rādītāju vērtību interpretācijas vadlīnijas, ja nepieciešams, norādot uz iespējamiem maldīgas interpretācijas riskiem, piemēram, vai arī, kādi faktori jāņem vērā, interpretējot konkrēto rādītāju	Rādītāja nosaukuma piedāvātā redakcija paredz, pirmkārt, aptaujas veikšanu, un, otrkārt, īpatsvara aprēķinu pret visu uzņēmumu skaitu, kas prognozējami ir maza proporcionālā attiecība, ņemot vērā augsto mikro uzņēmumu īpatsvaru Latvijā, kuri dažādības principus visdrīzāk nevar ieviest mazā darbinieku skaita dēļ. Attiecīgi alternatīvais rādītāja formulējums, kāds tas ir ietverts Plānā 2021.-2023. gadam, ir veiksmīgāks, raugoties no rezultatīvo rādītāju skaitlisko vērtību viedokļa.
Rādītāju ietekmējošie ārējie faktori, to raksturojums	Uzņēmējdarbību regulējošie tiesību akti un ekonomiskā situācijas lejupslīde, uz kuru pamata būtiski mainās (samazinās) uzņēmumu skaits Latvijā.
Rādītāja izvērtējums pret starptautiskā līmeņa rādītājiem	Rādītājs ir nacionāli specifisks, pakārtots plānā iekļauto pasākumu efektivitātes novērtējumam. Nav atrasti datu avoti, kas ļautu novērtēt dažādības principa ieviešanas līmeni ES valstīs (piemēram, <i>Eurofound</i> organizētais Eiropas uzņēmumu apsekojums šobrīd neapskata minētos jautājumus).
Cita informācija/ieteikumi	Rādītāja formulējumu iesaka PROVIDUS dokumentā “Atzinums par Pamatnostādņu projektu “Saliedētas un pilsoniski aktīvas sabiedrības attīstības pamatnostādnes 2021. – 2027. gadam” (VSS-605)”.

B3.2.2. Datu pase

Rādītāja nosaukums	Darba devēju, kuri ievieš dažādības vadības principus, īpatsvars
Aktuālā vērtība	Nav zināms
Datu ieguves metodoloģija	Darba devēju aptauja, nepieciešams atrast uzticamu jautājumu formulējumu, kas atbilst Latvijas realitātei
Datu ieguves biežums	Netiek vākti
Datu turētājs	Nav zināms
Rādītāja avots	Nav zināms
Sasniedzamo mērķi (ja attiecināms)	Nav zināms, pieaugošs, rezultāts statistiski nozīmīgs
Datu formāts	%
Cita informācija (ja attiecināms)	Piedāvātais rādītājs, balstoties uz veikto analīzi, nav atzīts par lietderīgu izmantošanai.

B3.2.3. Iedzīvotāju, kuri uzskata par efektīvu valsts politiku, kas vērsta uz visu veidu diskrimināciju, īpatsvars

Rādītāju raksturojošie kritēriji	Kritērija raksturojums
Atbilstošās caurviju prioritātes	Solidaritāte Sadarbība
Atbilstības pamatojums politikas virsmērķim	Lai sabiedrībā veidotos sadarbība un solidaritāte, nepieciešams sabiedrības atbalsts valsts īstenotajai politikai.
Atbilstības pamatojums rīcības virziena uzdevumiem	Ņemot vērā, ka valsts īstenotās politikas efektivitāte ir atkarīga gan no iedzīvotāju atbalsta tās iniciatīvām, gan no plānoto pasākumu tvēruma un satura, piedāvātais rezultatīvais rādītājs ir vispārīgi informatīvs rādītājs par sabiedrības attieksmi pret sasniegtajiem rezultātiem.
Rādītāja pēctecība ar iepriekšējā perioda plānošanas dokumentos izmantotajiem rādītājiem	Jauns rezultatīvais rādītājs. NIPSIPP 2012. – 2018. gadam politikas rādītājs “Paaugstināties Latvijas iedzīvotāju informētības un izpratnes līmenis par diskriminācijas un iecietības jautājumiem” tika mērīts ar atšķirīgiem rezultatīvajiem rādītājiem un dažādiem izmantotajiem datu avotiem, t.sk., <i>Eurobarometer</i> (seši rezultatīvie rādītāji, balstīti uz Tiesībsarga saņemto iesniegumu skaits par iespējamo diskrimināciju un sabiedriskās domas aptauju datiem par saskaršanos ar diskrimināciju personīgi, kā liecinieki, zināšanas par savām tiesībām diskriminācijas gadījumā).
Rādītāja saikne ar citiem rādītājiem	Papildinošs rādītājs A3.2.3. “Subjektīvā diskriminācijas pieredze ESS” un A3.2.4. “Samazinājusies sociālās distance dažādu sabiedrības grupu starpā (darbavietā)”, jo aptver visu sabiedrības grupu atbalstu valsts politikai anti-diskriminācijas jautājumos.
Rādītāja saikne ar citiem politikas plānošanas dokumentiem (politikas nozarēm, apakšnozarēm)	Nav tiešas saistības.
Rādītāja aptvertā mērķa grupa/-as	Visi Latvijas iedzīvotāji 15+ gadu vecumā Datu analīze, t.i., izvērtējums par īstenoto valsts politiku pret diskriminācijas jautājumu, ir pieejams šādu sociāli demogrāfisko grupu griezumā:

	• Dzimums, • Vecums, • Izglītība, • Nodarbošanās, • Sociālā statusa pašnovērtējums, • Ģimenes stāvoklis, • Dzīvesvietas reģions, • Politiskie uzskati skalā labējie-kreisie.
Rādītāja dublēšanās risks ar citiem rādītājiem	Nav dublēšanās
Rādītāja mērījumiem izmantojamais datu avots vai avoti, novērtējot to pieejamības riskus	Potenciālais datu avots ir sabiedriskās domas aptauja <i>Special Eurobarometer</i> (turētājs: Eiropas Komisija), kura ietvaros regulāri mērījumi par diskrimināciju, aptuveni reizi trīs gados. Pēdējais mērījums: <i>Special Eurobarometer 493: Discrimination in the EU (including LGBTI)</i>, 2019. Datu tabulas aptuveni pusgada laikā pieejamas publiski (attiecīgā gada oktobris-novembris). Izlases lielums Latvijā: ~ 1000 respondenti Mērķa grupa: iedzīvotāji 15+ gadu vecumā <i>Eurobarometer 493: Discrimination in the EU (including LGBTI)</i> mēra iedzīvotāju, kuri uzskata par efektīvu valsts politiku, kas vērsta uz visu veidu diskrimināciju, ar QC7 jautājumu (<i>Novērtējiet, cik lielā mērā, Jūsaprāt, Latvijas mēģinājumi vērsties pret visu veidu diskrimināciju ir efektīvi!</i>), vērtējumā jālieto 1-10 punktu skala (1 – nemaz nav efektīvi un 10 – ļoti efektīvi). Ņemot vērā <i>Special Eurobarometer</i> lietoto mērījuma skalu, par valdības īstenoto pasākumu efektivitāti rāda atbildes 7-10 punktu skalas diapazonā (tiek summēts visu šo atbilžu īpatsvars).
Rādītāja bāzes vērtības un prognozējamo vērtību novērtējums Pamatnostādņu projektā	Nav iekļauts Pamatnostādņu projektā
Rādītāja jaunākā vērtība, tās datu avots, metodoloģiskie aspekti	16%, 2019 7-10 punktus atbildējušo summārais īpatsvars Tā kā minētais rādītājs <i>Special Eurobarometer</i> [numurs]: <i>Discrimination in the EU</i> ietvaros ir jauns rādītājs, tam nav iespējams veikt Latvijas rezultāta dinamikas izvērtējumu prognozēto vērtību noteikšanai. Tādējādi prognozētās vērtības iespējams definēt divējādi: (1) rādītāja atbilstība 2019. gada ES vidējam rādītājam 2027. gadā (piesardzīgais scenārijs) vai (2) rādītāja atbilstība ES vidējam rādītājam pēdējā pieejamā <i>Special Eurobarometer</i> [numurs]: <i>Discrimination in the EU</i> mērījumā (optimistiskais scenārijs). Pirmajā gadījumā iespējams noteikt konkrētu rādītāja vērtību, otrajā – šobrīd nav prognozējama vērtība. Šobrīd prognozētās vērtības ir noteiktas pēc piesardzīgā scenārija, taču, veicot rezultātu izvērtējumu, var aplūkot arī rādītāja dinamiku, vadoties pēc optimistiskā scenārija.
Rādītāja prognozētā vērtība 2024. gadā	21%, provizoriski 2022. gada aptauja

Rādītāja prognozētā vērtība 2027. gadā	26%, provizoriski 2025. gada aptauja
Rādītāju vērtību interpretācijas vadlīnijas, ja nepieciešams, norādot uz iespējamiem maldīgas interpretācijas riskiem, piemēram, vai arī, kādi faktori jāņem vērā, interpretējot konkrēto rādītāju	Rezultatīvo rādītāju vērtēšanā, kas iegūti uz sabiedriskās domas aptauju pamata, jāņem vērā aptaujas izlases lielums (respondentu skaits) un iegūtā rādītāja procentuālā vērtība, no kuriem izriet mērījuma kļūdas intervāls. Rādītāja izmaiņas, kas iekļaujas kļūdas izmaiņas, nav uzskatāmas par būtiskām. Tādējādi Pamatnostādņu politikas rezultātu izvērtējumam vēlams iekļaut tādus rezultatīvos rādītājus, kuriem potenciāli ir iespējamās tāda vērtības izmaiņas, kas pārsniedz mērījuma kļūdas robežas. Konkrētā rādītāja gadījumā var uzskatīt, ka rezultatīvā rādītāja vērtības atbilst šim nosacījumam, vismaz attiecībā uz bāzes vērtības un 2027. gada vērtības rādītājiem.
Rādītāju ietekmējošie ārējie faktori, to raksturojums	<i>Eurobarometer</i> ir Eiropas Komisijas finansēts pētījums atbilstoši Komisijas prioritātēm un vajadzībām. Lai gan nav skaidras iespējas ietekmēt mērījumu pēctecību (nav zināms laika grafiks), taču līdz šim uz diskriminācijas izpēti orientētā aptauja ir veikta reizi trīs gados, t.i., sagaidāms, ka nākamie atskaites posmi būs 2022. un 2025. gads. Nav prognozēja aptaujas anketas redakcijas saglabāšanās nākamajos aptaujas posmos, kā rezultātā nav skaidra rezultatīvo rādītāju pieejamība.
Rādītāja izvērtējums pret starptautiskā līmeņa rādītājiem	<i>Eurobarometer</i> ir starptautisks, ES līmeņa pētījums (sabiedriskās domas aptauja).
Cita informācija/ieteikumi	PROVIDUS dokumentā "Atzinums par Pamatnostādņu projektu "Saliedētas un pilsoniski aktīvas sabiedrības attīstības pamatnostādnes 2021. – 2027.gadam" (VSS-605)" tiek ieteikts rādītāja formulējums "Palielināties iedzīvotāju, kuri zina, kur vērsties diskriminācijas gadījumā, īpatsvars". Ieteiktajam rādītājam šobrīd nav konkrēta datu avota, tāpēc aplūkots tuvākais atbilstošais, ņemot vērā rezultatīvo rādītāju pēctecību.

B3.2.3. Datu pase

Rādītāja nosaukums	Iedzīvotāju, kuri uzskata par efektīvu valsts politiku, kas vērsta uz visu veidu diskrimināciju, īpatsvars
Aktuālā vērtība	2019. gads: 16%
Datu ieguves metodoloģija	QC7 jautājums (<i>Novērtējiet, cik lielā mērā, Jūsprāt, Latvijas mēģinājumi vērsties pret visu veidu diskrimināciju ir efektīvi!</i>), vērtējumā jālieto 1-10 punktu skala (1 – nemaz nav efektīvi un 10 – ļoti efektīvi). Rādītāja aprēķināšanai tiek summēti atbilžu variantu 7-10 punkti īpatsvars.
Datu ieguves biežums	Vienu reizi trīs gadus
Datu turētājs	Eiropas Komisija
Rādītāja avots	<i>Special Eurobarometer</i> [numurs]: <i>Discrimination in the EU</i> [gads], jāveic meklēšana <i>Eurobarometer</i> mājas lapā pēc <i>Special Eurobarometer</i> kataloga
Sasniedzamo mērķi (ja attiecināms)	2025. gads: 26%
Datu formāts	%

Cita informācija (ja attiecināms)	<i>Eurobarometer</i> ir starptautisks, ES līmeņa pētījums (sabiedriskās domas aptauja). Aptaujas rezultātu datu tabulas ir brīvi pieejamas Excel formātā par katru rādītāju un katru valsti atsevišķi.
-----------------------------------	---

B3.2.4. Iedzīvotāju īpatsvars, kuri ir vērsušies pret diskrimināciju jebkādā no formām (pēdējo 12 mēnešu laikā)

Rādītāju raksturojošie kritēriji	Kritērija raksturojums
Atbilstošās caurviju prioritātes	Solidaritāte Sadarbība
Atbilstības pamatojums politikas virsmērķim	Pastāvēt sadarbībai un solidaritātei dažādu sabiedrības grupu starpā, paaugstinās iedzīvotāju neiecietība un vērsšanās pret piedzīvotajiem vai novērotajiem diskriminācijas gadījumiem.
Atbilstības pamatojums rīcības virziena uzdevumiem	Ņemot vērā, ka Plānā 2021.-2023. gadam ir iekļauti vairāki pasākumi, lai veicinātu iedzīvotāju izpratnes un neiecietības pret diskrimināciju paaugstināšanu un tolerances veicināšanu, rezultātu novērtēšanai iespējams izmantot rādītāju, kas raksturo iedzīvotāju konkrētu rīcību – vērsanos pret diskrimināciju jebkādā veidā neatkarīgi no tā, vai persona pati ir cietusi no diskriminācijas vai aizstāv citu personu, vai kopumā vērsas pret neiecietīgu vidi.
Rādītāja pēctecība ar iepriekšējā perioda plānošanas dokumentos izmantotajiem rādītājiem	Jauns rezultatīvais rādītājs. NIPSIP 2012. – 2018. gadam politikas rādītājs “Paaugstinājies Latvijas iedzīvotāju informētības un izpratnes līmenis par diskriminācijas un iecietības jautājumiem” tika mērīts ar atšķirīgiem rezultatīvajiem rādītājiem un dažādiem izmantotajiem datu avotiem, t.sk., <i>Eurobarometer</i> (seši rezultatīvie rādītāji, balstīti uz Tiesībsarga saņemto iesniegumu skaits par iespējamo diskrimināciju un sabiedriskās domas aptauju datiem par saskaršanos ar diskrimināciju personīgi, kā liecinieki, zināšanas par savām tiesībām diskriminācijas gadījumā).
Rādītāja saikne ar citiem rādītājiem	Papildinošs rādītājs A3.2.3. “Subjektīvā diskriminācijas pieredze ESS” un A3.2.4. “Samazinājusies sociālās distance dažādu sabiedrības grupu starpā (darbavietā)”, jo aptver sabiedrības rīcības pakāpes mērījumu par iesaistīšanos diskriminācijas novēršanā.
Rādītāja saikne ar citiem politikas plānošanas dokumentiem (politikas nozarēm, apakšnozarēm)	Nav tiešas saistības.
Rādītāja aptvertā mērķa grupa/-as	Visi Latvijas iedzīvotāji 15+ gadu vecumā Datu analīze, t.i., izvērtējums par īstenoto valsts politiku pret diskriminācijas jautājums, ir pieejams šādu sociāli demogrāfisko grupu griezumā: • Dzimums, • Vecums, • Izglītība, • Nodarbošanās, • Sociālā statusa pašnovērtējums,

	• Ģimenes stāvoklis, • Dzīvesvietas reģions, • Politiskie uzskati skalā labējie-kreisie.
Rādītāja dublēšanās risks ar citiem rādītājiem	Nav dublēšanās
Rādītāja mērījumiem izmantojamais datu avots vai avoti, novērtējot to pieejamības riskus	Potenciālais datu avots ir sabiedriskās domas aptauja <i>Special Eurobarometer</i> (turētājs: Eiropas Komisija), kura ietvaros regulāri mērījumi par diskrimināciju, aptuveni reizi trīs gados. Pēdējais mērījums: <i>Special Eurobarometer 493: Discrimination in the EU (including LGBTI)</i>, 2019. Datu tabulas aptuveni pusgada laikā pieejamas publiski (attiecīgā gada oktobris-novembris). Izlases lielums Latvijā: ~ 1000 respondenti Mērķa grupa: iedzīvotāji 15+ gadu vecumā <i>Eurobarometer 493: Discrimination in the EU (including LGBTI)</i> mēra iedzīvotāju līdzdalības formas, kā iedzīvotāji var vērsties pret diskrimināciju. QC5 “Vai pēdējo 12 mēnešu laikā Jūs esat veicis kaut ko no minētā: (1) dalījies ar ziņu sociālajos tīklos par diskriminējošas attieksmes gadījumiem; (2) publiski aizstāvējis kādu diskriminācijas upuri; (3) pievienojies asociācijai vai kampaņai, kas aizstāv cilvēkus pret diskrimināciju; (4) publiski izvirzījis jautājumu par diskrimināciju savā darbavietā.” (Jā/Nē par katru aktivitātes veidu) Aplūkojot visus aktivitātes veidus, rezultatīvajam rādītājam izvēlas augstāko īpatsvaru no visām darbībām, jo dažāda veida aktivitāte var būt arī nacionāli specifiska.
Rādītāja bāzes vērtības un prognozējamo vērtību novērtējums Pamatnostādņu projektā	Nav iekļauts Pamatnostādņu projektā
Rādītāja jaunākā vērtība, tās datu avots, metodoloģiskie aspekti	9%, 2019 (augstākais “jā” atbilžu īpatsvars jautājumu blokā, atbilst aktivitātei “publiski aizstāvējis kādu diskriminācijas upuri”. Tā kā minētais rādītājs <i>Special Eurobarometer</i> [numurs]: <i>Discrimination in the EU</i> ietvaros ir jauns rādītājs, tam nav iespējams veikt Latvijas rezultāta dinamikas izvērtējumu prognozēto vērtību noteikšanai. Tādējādi prognozētās vērtības iespējams definēt divējādi: (1) rādītāja atbilstība 2019. gada ES vidējam rādītājam 2027. gadā (piesardzīgais scenārijs) vai (2) rādītāja atbilstība ES vidējam rādītājam pēdējā pieejamā <i>Special Eurobarometer</i> [numurs]: <i>Discrimination in the EU</i> mērījumā (optimistiskais scenārijs). Pirmajā gadījumā iespējams noteikt konkrētu rādītāja vērtību, otrajā – šobrīd nav prognozējama vērtība. Šobrīd prognozētās vērtības ir noteiktas pēc piesardzīgā scenārija, taču, veicot rezultātu izvērtējumu, var aplūkot arī rādītāja dinamiku, vadoties pēc optimistiskā scenārija.
Rādītāja prognozētā vērtība 2024. gadā	12%, provizoriski 2022. gada aptauja
Rādītāja prognozētā vērtība 2027. gadā	16%, provizoriski 2025. gada aptauja

Rādītāju vērtību interpretācijas vadlīnijas, ja nepieciešams, norādot uz iespējamiem maldīgas interpretācijas riskiem, piemēram, vai arī, kādi faktori jāņem vērā, interpretējot konkrēto rādītāju	Rezultatīvo rādītāju vērtēšanā, kas iegūti uz sabiedriskās domas aptauju pamata, jāņem vērā aptaujas izlases lielums (respondentu skaits) un iegūtā rādītāja procentuālā vērtība, no kuriem izriet mērījuma kļūdas intervāls. Rādītāja izmaiņas, kas iekļaujas kļūdas izmaiņas, nav uzskatāmas par būtiskām. Tādējādi Pamatnostādņu politikas rezultātu izvērtējumam vēlams iekļaut tādas rezultatīvos rādītājus, kuriem potenciāli ir iespējamās tāda vērtības izmaiņas, kas pārsniedz mērījuma kļūdas robežas. Konkrētā rādītāja gadījumā var uzskatīt, ka rezultatīvā rādītāja vērtības atbilst šim nosacījumam, vismaz attiecībā uz bāzes vērtības un 2027. gada vērtības rādītājiem.
Rādītāju ietekmējošie ārējie faktori, to raksturojums	<i>Eurobarometer</i> ir Eiropas Komisijas finansēts pētījums atbilstoši Komisijas prioritātēm un vajadzībām. Lai gan nav skaidras iespējas ietekmēt mērījumu pēctecību (nav zināms laika grafiks), taču līdz šim uz diskriminācijas izpēti orientētā aptauja ir veikta reizi trīs gados, t.i., sagaidāms, ka nākamie atskaides posmi būs 2022. un 2025. gads. Nav prognozēta aptaujas anketas redakcijas saglabāšanās nākamajos aptaujas posmos, kā rezultātā nav skaidra rezultatīvo rādītāju pieejamība.
Rādītāja izvērtējums pret starptautiskā līmeņa rādītājiem	<i>Eurobarometer</i> ir starptautisks, ES līmeņa pētījums (sabiedriskās domas aptauja).
Cita informācija/ieteikumi	PROVIDUS dokumentā “Atzinums par Pamatnostādņu projektu “Saliedētas un pilsoniski aktīvas sabiedrības attīstības pamatnostādnes 2021. – 2027.gadam” (VSS-605)” tiek ieteikts rādītāja formulējums “Palielināties iedzīvotāju, kuri zina, kur vērsties diskriminācijas gadījumā, īpatsvars”. Piedāvātais rādītājs paredz konkrētāku iedzīvotāju rīcību, izmantojot dažādas vēršanās pret diskrimināciju formas.

B3.2.4. Datu pase

Rādītāja nosaukums	Iedzīvotāju īpatsvars, kuri ir vērsušies pret diskrimināciju jebkādā no formām (pēdējo 12 mēnešu laikā)
Aktuālā vērtība	2019. gads: 9%
Datu ieguves metodoloģija	QC5 “ <i>Vai pēdējo 12 mēnešu laikā Jūs esat veicis kaut ko no minētā: (1) dalījies ar ziņu sociālajos tīklos par diskriminējošas attieksmes gadījumiem; (2) publiski aizstāvējis kādu diskriminācijas upuri; (3) pievienojies asociācijai vai kampaņai, kas aizstāv cilvēkus pret diskrimināciju; (4) publiski izvirzījis jautājumu par diskrimināciju savā darbavietā.</i> ” (Jā/Nē par katru aktivitātes veidu) Aplūkojot visus aktivitātes veidus, rezultatīvajam rādītājam izvēlas augstāko īpatsvaru no visām darbībām
Datu ieguves biežums	Vienu reizi trīs gadus
Datu turētājs	Eiropas Komisija
Rādītāja avots	<i>Special Eurobarometer</i> [numurs]: <i>Discrimination in the EU</i> [gads], jāveic meklēšana <i>Eurobarometer</i> mājas lapā pēc <i>Special Eurobarometer</i> kataloga
Sasniedzamo mērķi (ja attiecināms)	2025. gads: 16%
Datu formāts	%

Cita informācija (ja attiecināms)	<i>Eurobarometer</i> ir starptautisks, ES līmeņa pētījums (sabiedriskās domas aptauja). Aptaujas rezultātu datu tabulas ir brīvi pieejamas Excel formātā par katru rādītāju un katru valsti atsevišķi.
-----------------------------------	---

B3.2.5. Sociālā distance dažādu sabiedrības grupu starpā (ģimenes lokā)

Rādītāju raksturojošie kritēriji	Kritērija raksturojums
Atbilstošās caurviju prioritātes	Uzticēšanās Solidaritāte Sadarbība
Atbilstības pamatojums politikas virsmērķim	Sociālā distance ir mazāka tādās sabiedrības grupās, kuru starpā novērojama uzticēšanās, sadarbība un solidaritāte.
Atbilstības pamatojums rīcības virziena uzdevumiem	Rādītājs tieši atbilst Plāna 2021.-2023. gadam pasākumu rezultātu mērīšanai Pamatnostādņu 3.2. uzdevuma sasniegšanai. Kopumā sociālās distances mērījumi, kas parāda iedzīvotāju negatīvos aizspriedumus pret kādām sabiedrības grupām, ietver dažādu tuvības pakāpi. Pamata rādītājos iekļautais A3.2.2. “Samazinājusies sociālās distance dažādu sabiedrības grupu starpā (darbavietā)” ļauj mērīt sociālo distanci nosacīti tuvā publiskā vidē – darbavietā, kurā dažādas grupas sastopas pietiekami bieži, nepieciešama sadarbība un ir iespēja veidot neformālos kontaktus. Taču augstāku citu sabiedrības locekļu pieņemšanas pakāpi un aizspriedumu izžušanu demonstrē rādītājs, ja sociālo distanci mēra attiecībā pret dažādu sabiedrības grupu iekļaušanu savu ģimenes locekļu lokā, personisko un emocionālo attiecību telpā. Šādu sociālās distances pakāpi piedāvā aplūkots rādītājs.
Rādītāja pēctecība ar iepriekšējā perioda plānošanas dokumentos izmantotajiem rādītājiem	Plašāks rādītāja tvērums, nekā iepriekšējos dokumentos, taču kopumā saskan ar NIPSIPP 2012. – 2018. gadam politikas rādītāju “Attīstīts starpkultūru dialogs un tajā iesaistās visas sabiedrības integrācijas politikas mērķa grupas” (rezultatīvais rādītājs – “Iedzīvotāju īpatsvars, kam ir labvēlīga attieksme pret citu tautību pārstāvjiem (%)”), kā arī papildus definētajam rezultatīvajam rādītājam “Pieaudzis Latvijas iedzīvotāju īpatsvars, kas uzticas citām Latvijā dzīvojošajām tautībām”.
Rādītāja saikne ar citiem rādītājiem	Papildinošs un informatīvi bagātāks rādītājs par A3.2.3. “Subjektīvā diskriminācijas pieredze ESS”, jo sniedz visaptverošu skatījumu uz sabiedrības dažādu grupu savstarpējās pieņemšanas un spriedzes izmaiņām. Savstarpēji papildinošs ar pamata saraksta A3.2.4. rādītāju “Samazinājusies sociālās distance dažādu sabiedrības grupu starpā (darbavietā)”.
Rādītāja saikne ar citiem politikas plānošanas dokumentiem (politikas nozarēm, apakšnozarēm)	Rādītājs atbilst NAP 2021. – 2027. gadam prioritātes “Vienota, droša un atvērta sabiedrība” rīcības virziena “Saliedētība” mērķiem, it īpaši, tas rāda, cik lielā mērā notikusi spriedzes un nepamatotu aizspriedumu samazināšanās, turklāt ļoti personiski tuvā līmenī, t.sk., tverot sabiedrību kopumā – dažādu sabiedrības grupu šķēsgriezumā.
Rādītāja aptvertā mērķa grupa/-as	Visi Latvijas iedzīvotāji 15+ gadu vecumā

	Viedokļu analīze, t.i., iespējas izvērtēt, kuras sabiedrības grupas izrāda lielāku sociālo distanci, pieejama šādu apakšgrupu griezumā: • Dzimums, • Vecums, • Izglītība, • Nodarbošanās, • Sociālā statusa pašnovērtējums, • Ģimenes stāvoklis, • Dzīvesvietas reģions, • Politiskie uzskati skalā labējie-kreisie.
Rādītāja dublēšanās risks ar citiem rādītājiem	Daļēji dublējas ar A3.2.2. rādītāju “Samazinājusies sociālās distance dažādu sabiedrības grupu starpā (darbavietā)”, jo teorētiski zema sociālā distance personisko/ ģimenes attiecību jomā ir cieši saistīta ar zemu sociālo distanci darbavietā.
Rādītāja mērījumiem izmantojamais datu avots vai avoti, novērtējot to pieejamības riskus	Potenciālais datu avots ir sabiedriskās domas aptauja <i>Special Eurobarometer</i> (turētājs: Eiropas Komisija), kura ietvaros regulāri mērījumi par diskrimināciju, t.sk., sociālās distances mērījumi, veikti 2012., 2015., 2019. gadā. Pēdējais mērījums: <i>Special Eurobarometer 493: Discrimination in the EU (including LGBTI)</i>, 2019¹⁵. Datu tabulas aptuveni pusgada laikā pieejamas publiski (attiecīgā gada oktobris-novembris). Izlases lielums Latvijā: ~ 1000 respondenti Mērķa grupa: iedzīvotāji 15+ gadu vecumā <i>Eurobarometer 493: Discrimination in the EU (including LGBTI)</i> sociālo distanci ģimenes lokā mēra ar jautājumu: QC13 (sociālā distance attiecībā uz ģimenes locekļiem: <i>Cik lielā mērā Jums ir pieņemami, kāds no Jūsu bērniem stātos romantiskās partnerattiecībās ar personu, kas pieder kādai no minētajām grupām?</i>), mērījumā iekļaujot 15 dažādas sabiedrības grupas (izmantoti aptaujas anketas formulējumi): • romi, • tumšas ādas krāsas personas, • Āzijas izcelsmes personas, • gaišas ādas krāsas personas, • ebreji, • musulmaņi, • budisti, • kristieši, • ateisti, • geji, lesbietes vai biseksuālās personas, • transpersonas, • interseksuālās personas, • personas ar invaliditāti, • gados jaunas personas, • gados vecas personas.

¹⁵ Pieejams: https://data.europa.eu/euodp/en/data/dataset/S2251_91_4_493_ENG (sk. 12.12.2020.)

	Katrai grupai tiek veikts distances mērījums 1-10 punktu skalā (1 – pilnīgi nav pieņemama un 10 – pilnīgi pieņemama). Grupu uzskaitījums rāda, ka mērījumā atsevišķi nav iekļauti patvēruma meklētāji un bēgļi. Lai rādītāja mērījumā tiktu ietvertas visas sabiedrības grupas, rādītājs nosakāms kā <u>maksimālā distance pret jebkuru no aptaujā iekļautajām sabiedrības grupām</u>, un samazinājuma mērījumā arī vērtējams, kurš ir visaugstākais distances rādītājs. Ņemot vērā <i>Special Eurobarometer</i> lietoto mērījuma skalu, par sociālās distanci rāda atbildes 1-6 punktu skalas diapazonā (tiek summēts visu šo atbilžu īpatsvars). Salīdzinot rezultātus (procentu summas katrai no 15 augstāk minētajām grupām), nosaka augstāko sociālās distances īpatsvaru (augstāko procentuālo attiecību), kas ir attiecīgā rezultātīvā rādītāja vērtība.
Rādītāja bāzes vērtības un prognozējamo vērtību novērtējums Pamatnostādņu projektā	Nav iekļauts Pamatnostādņu projektā
Rādītāja jaunākā vērtība, tās datu avots, metodoloģiskie aspekti	74%, 2019 1-6 punktus atbildējušo summārais īpatsvars Pamatnostādnēs norādāma tikai rādītāja vērtība. Papildu informācija politikas veidotājiem: grupa, pret kuru sociālo grupu pastāv vislielākā sociālā distance presonisko/ ģimenes attiecību telpā, 2019. gadā bija transpersonas. Tomēr jāņem vērā, ka taču izlases mērījuma kļūdas robežās ir arī sociālās distances dati pret citām viendzimuma personu attiecībām un personām ar invaliditāti. Jāņem vērā, ka sabiedrības grupa, pret kuru tiek izjusta lielākā sociālā distance darbavietā, laika gaitā var mainīties, taču rezultatīvais rādītājs vērtē, kāda ir tās augstākā iespējamā vērtība Latvijā (vienlaikus redzot, kura ir grupa, kura pakļauta lielākajam atstumtības riskam). Rezultātu prognozētās vērtības samazinājuma dinamika ir vērtēta, izmantojot iepriekšējo attiecīgo <i>Special Eurobarometer [numurs]: Discrimination in the EU</i> datus, kas parāda sociālās distances samazinājumu pret dažādām sabiedrības grupām (arī 2015. gadā vislielākā sociālā distance tika novērota attiecībā pret transpersonām).
Rādītāja prognozētā vērtība 2024. gadā	65%
Rādītāja prognozētā vērtība 2027. gadā	56%
Rādītāju vērtību interpretācijas vadlīnijas, ja nepieciešams, norādot uz iespējamiem maldīgas interpretācijas riskiem, piemēram, vai arī, kādi faktori jāņem vērā,	Rezultatīvo rādītāju vērtēšanā, kas iegūti uz sabiedriskās domas aptauju pamata, jāņem vērā aptaujas izlases lielums (respondentu skaits) un iegūtā rādītāja procentuālā vērtība, no kuriem izriet mērījuma kļūdas intervāls. Rādītāja izmaiņas, kas iekļaujas kļūdas izmaiņas, nav uzskatāmas par būtiskām. Tādējādi Pamatnostādņu politikas rezultātu izvērtējumam vēlams iekļaut tādus rezultatīvos rādītājus, kuriem potenciāli ir iespējamā tāda vērtības izmaiņas, kas pārsniedz mērījuma kļūdas robežas. Konkrētā rādītāja gadījumā var

interpretējot konkrēto rādītāju	uzskatīt, ka rezultatīvā rādītāja vērtības atbilst šim nosacījumam, vismaz attiecībā uz bāzes vērtības un 2027. gada vērtības rādītājiem. Šajā aspektā piedāvātais rezultatīvais rādītājs ir veiksmīgāks par A3.2.1. rādītāju “Subjektīvā diskriminācijas pieredze ESS”.
Rādītāju ietekmējošie ārējie faktori, to raksturojums	<i>Eurobarometer</i> ir Eiropas Komisijas finansēts pētījums atbilstoši Komisijas prioritātēm un vajadzībām. Lai gan nav skaidras iespējas ietekmēt mērījumu pēctecību (nav zināms laika grafiks), taču līdz šim uz diskriminācijas izpēti orientētā aptauja ir veikta reizi trīs gados, t.i., sagaidāms, ka nākamie atskaites posmi būs 2022. un 2025. gads. Nav prognozēja aptaujas anketas redakcijas saglabāšanās nākamajos aptaujas posmos, kā rezultātā nav skaidra rezultatīvo rādītāju pieejamība. Salīdzinot 2015. gada un 2019. gada aptauju anketas, redzams, ka jautājumu numerācija mazliet mainās, attiecīgi rezultatīvo rādītāju noteikšanā ir jāvadās pēc jautājuma formulējuma. Tā kā Latvija tieši nevar ietekmēt <i>Eurobarometer</i> mērījumus, noteiktas sociālas grupas (piemēram, patvēruma meklētāji, bēgļi) distances mērījumā nav aptvertas.
Rādītāja izvērtējums pret starptautiskā līmeņa rādītājiem	<i>Eurobarometer</i> ir starptautisks, ES līmeņa pētījums (sabiedriskās domas aptauja).
Cita informācija/ieteikumi	Nav

B3.2.5. Datu pase

Rādītāja nosaukums	Sociālā distance dažādu sabiedrības grupu starpā (ģimenes lokā)
Aktuālā vērtība	2019. gads: 74%
Datu ieguves metodoloģija	QC13 (sociālā distance attiecībā uz ģimenes locekļiem: <i>Cik lielā mērā Jums ir pieņemami, kāds no Jūsu bērniem stātos romantiskās partnerattiecībās ar personu, kas pieder kādai no minētajām grupām?</i>), 15 sociālās grupas, 1-10 punktu skala, rādītāja aprēķinam tiek summēti atbilžu variantu 1-6 punkti īpatsvars. Aprēķina kārtība: (1) katrai no sabiedrības grupām, pret kuru tiek mērīta distance, aprēķina atbilžu īpatsvaru skalā 1-6 punkti (procentu summa); (2) salīdzinot rezultātus (procentu summas katrai grupai), nosaka augstāko sociālās distances īpatsvaru (augstāko procentuālo attiecību), kas ir attiecīgā rezultatīvā rādītāja vērtība.
Datu ieguves biežums	Vienu reizi trīs gadus
Datu turētājs	Eiropas Komisija
Rādītāja avots	<i>Special Eurobarometer</i> [numurs]: <i>Discrimination in the EU</i> [gads], jāveic meklēšana <i>Eurobarometer</i> mājas lapā pēc <i>Special Eurobarometer</i> kataloga
Sasniedzamie mērķi (ja attiecināms)	2025. gads: 56%
Datu formāts	%
Cita informācija (ja attiecināms)	<i>Eurobarometer</i> ir starptautisks, ES līmeņa pētījums (sabiedriskās domas aptauja). Aptaujas rezultātu datu tabulas ir brīvi pieejamas Excel formātā par katru rādītāju un katru valsti atsevišķi.

B3.2.6. Atšķirības gada ekvivalentajos ienākumu līmeņos starp latviešiem un citu etnisko grupu piederīgajiem

Rādītāju raksturojošie kritēriji	Kritērija raksturojums
Atbilstošās caurviju prioritātes	Solidaritāte
Atbilstības pamatojums politikas virsmērķim	Netieši atbilst virsmērķim. Uzlabojoties sabiedrības solidaritātei, būtu jāsamazinās arī objektīvām atšķirībām dažādu iedzīvotāju grupu sociāli ekonomiskajā stāvoklī un ienākumos, kas izriet no piederības subjektīviem raksturojumiem, piemēram, tautībai.
Atbilstības pamatojums rīcības virziena uzdevumiem	Uzskatāms, ka mazinoties aizspriedumiem dažādu sabiedrības grupu starpā, būtu jāizlīdzinās dažādu sabiedrības grupu piekļuvei darba tirgū, t.i., tiktu izskausta darba tirgus segregācija pēc etnisko grupu pazīmes, kā rezultātā tādu lielu sabiedrības grupu kā etniskās piederības griezumā ekvivalento ienākumu līmenim būtu jābūt praktiski vienādam.
Rādītāja pēctecība ar iepriekšējā perioda plānošanas dokumentos izmantotajiem rādītājiem	Rādītājs tika ietverts NIPSIP 2012. – 2018. gadam kā papildu rezultatīvais rādītājs bez konkrētām vērtībām.
Rādītāja saikne ar citiem rādītājiem	Papildinošs rādītājs A3.2.3. “Subjektīvā diskriminācijas pieredze ESS” un A3.2.4. “Samazinājusies sociālās distance dažādu sabiedrības grupu starpā (darbavietā)”, jo šie divi rādītāji pēc būtības nav uzskatāmi par līdzvērtīgiem mērījumiem objektīvam faktam, ka dažādu etnisko grupu pārstāvjiem Latvijā ir vienādi ekvivalentie ienākumi.
Rādītāja saikne ar citiem politikas plānošanas dokumentiem (politikas nozarēm, apakšnozarēm)	Nav tiešas saistības.
Rādītāja aptvertā mērķa grupa/-as	Visi Latvijas pastāvīgie iedzīvotāji
Rādītāja dublēšanās risks ar citiem rādītājiem	Daļēji dublējas ar B3.2.7. rādītāju “Iedzīvotāju īpatsvars, kas uzskata, ka dažādu etnisko grupu piederīgajiem Latvijā iespējas un stāvoklis sabiedrībā ir vienādi”, kas ir subjektīvs vienlīdzīgu iespēju mērījums, kamēr piedāvātais – objektīvs novērtējums, balsoties uz plašu datu masīvu par iedzīvotāju ienākumiem.
Rādītāja mērījumiem izmantojamais datu avots vai avoti, novērtējot to pieejamības riskus	Līdzīgu izvērtējumu pamatā līdz šim Latvijā ir izmantoti CSP <i>EU-SILC (Ienākumu un dzīves apstākļu apsekojuma)</i> dati (rādītājs parasti ir aprēķināts dzimuma, vecuma grupu un mājsaimniecību lieluma griezumā un tiek izmantots labklājības politikas novērtējumam). Etniskās piederības komponente tiek mērīta kā dzimšanas valsts (Latvijas teritorijā/ ārpus Latvijas teritorijas) un pilsonība (persona ir LR pilsonis/ nav pilsonis). Šāds rādītāju formulējums nav pietiekami jūtīgs pret atsevišķu etnisko grupu nevienlīdzīgo stāvokli, gan atbilstu varianta formulējuma dēļ, gan arī tāpēc, ka tās ir kopumā mazskaitlīgas un proporcionāli mazā apmērā pārstāvētas aptaujās. Vērtējot ienākumu līmeni, jāņem vērā, ka Latvijas nepilsoņu mājsaimniecību struktūra var atšķirties no pilsoņu mājsaimniecību struktūras, tad novērtējumā jāizmanto tādas datu statistiskās apstrādes

	metodes, kas palīdz izslēgt mājsaimniecību dzimuma, vecuma un nodarbinātības pazīmju ietekmi uz novērtējumu (t.i., ienākumi izvērtējami pārējos vienādos apstākļos).
Rādītāja bāzes vērtības un prognozējamo vērtību novērtējums Pamatnostādņu projektā	Nav iekļauts Pamatnostādņu projektā
Rādītāja jaunākā vērtība, tās datu avots, metodoloģiskie aspekti	Nav zināma.
Rādītāja prognozētā vērtība 2024. gadā	Nav nosakāma
Rādītāja prognozētā vērtība 2027. gadā	Nav nosakāma
Rādītāju vērtību interpretācijas vadlīnijas, ja nepieciešams, norādot uz iespējamiem maldīgas interpretācijas riskiem, piemēram, vai arī, kādi faktori jāņem vērā, interpretējot konkrēto rādītāju	Aprēķinot bāzes vērtību, nepieciešama informācija rezultātu analizē izmantoto datu apstrādes metodi. Aprēķinot rādītājus rezultātu novērtējumam, nepieciešams precīzi ievērot iepriekšējos datu analīzes principus, jo atšķirīga pieeja var ietekmēt iegūto rezultātu.
Rādītāju ietekmējošie ārējie faktori, to raksturojums	<i>EU-SILC</i> apsekojumam nav nodrošināta datu pieejamība etniskās piederības griezumā. Ņemot vērā, ka rezultatīvais rādītājs ir uzskatāms par sekundāru, vērtējot no Pamatnostādņu rīcības virzienu uzdevumiem, ieteicams izvērtēt, vai tas nav attiecināms uz labklājības nozares politiku.
Rādītāja izvērtējums pret starptautiskā līmeņa rādītājiem	Rādītājs pēc būtības saskan ar principiem, kuri integrācijas novērtējumam ir ES līmenī, kas kopumā paredz imigrantu situācijas izvērtējumu attiecībā uz dažādu izglītības, nodarbinātības un politiskās līdzdalības rādītāju līmeņa atbilstību pamatnācijas rādītājiem.
Cita informācija/ ieteikumi	EU-SILC dati brīvi pieejami: https://data.gov.lv/dati/lv/dataset/eu-silc Rādītājs kā viens no diskriminācijas monitoringa indikatoriem ieteikts Hazana M., Kļaves E., Zepas, B. pētījumā “Pretdiskriminācijas politikas uzraudzības sistēmas izstrāde” (2014) ¹⁶

B3.2.6. Datu pase

Rādītāja nosaukums	Atšķirības gada ekvivalentajos ienākumu līmeņos starp latviešiem un citu etnisko grupu piederīgajiem
Aktuālā vērtība	Nav zināms
Datu ieguves metodoloģija	Nav pieejama informācija par personas etnisko piederību, tā vietā: dzimšanas valsts (Latvijas teritorijā/ ārpus Latvijas teritorijas) un pilsonība (persona ir LR pilsonis/ nav pilsonis). Ekonometriskā analīze, salīdzinot personu ar dažādu izcelsmi un pilsonību ienākumus, salīdzinot pēc dzimuma, vecuma un nodarbinātības pazīmes vienādas personas

¹⁶ Pieejams: https://www.sif.gov.lv/images/files/SIF/progress-dazadiba/Petijums_diskr_final.pdf (sk. 12.12.2020.)

Datu ieguves biežums	Katru gadu
Datu turētājs	Centrālā statistikas pārvalde
Rādītāja avots	<i>EU-SILC (Ienākumu un dzīves apstākļu apsekojums)</i>
Sasniedzamo mērķi (ja attiecināms)	Nav zināms, tuvojās uz vienādu ienākumu līmeni
Datu formāts	EUR vai atšķirību līmenis %
Cita informācija (ja attiecināms)	EU-SILC ir EU līmeņa nabadzības un sociālo apstākļu apsekojums, Latvijas dati brīvi pieejami: https://data.gov.lv/dati/lv/dataset/eu-silc

B3.2.7. Iedzīvotāju īpatsvars, kas uzskata, ka dažādu etnisko grupu piederīgajiem Latvijā iespējas un stāvoklis sabiedrībā ir vienādi

Rādītāju raksturojošie kritēriji	Kritērija raksturojums
Atbilstošās caurviju prioritātes	Solidaritāte
Atbilstības pamatojums politikas virsmērķim	Netieši atbilst virsmērķim. Uzlabojoties sabiedrības solidaritātei, būtu jānostiprinās uzskats, ka visiem iedzīvotājiem ir vienādas iespējas sabiedrībā.
Atbilstības pamatojums rīcības virziena uzdevumiem	Uzskatāms, ka mazinoties aizspriedumiem dažādu sabiedrības grupu starpā, būtu jāizlīdzinās dažādu sabiedrības grupu piekļuvei dažādiem resursiem. Apzinoties šādu procesu savstarpējo saistību, sabiedrībai būtu jābūt lielā mērā pārliecinātai, ka dažādu etnisko grupu piederīgajiem Latvijā ir vienādas iespējas.
Rādītāja pēctecība ar iepriekšējā perioda plānošanas dokumentos izmantotajiem rādītājiem	Rādītājs tika ietverts NIPSIPP 2012. – 2018. gadam kā papildu rezultatīvais rādītājs bez konkrētām vērtībām un datu avota.
Rādītāja saikne ar citiem rādītājiem	Papildinošs rādītājs A3.2.3. “Subjektīvā diskriminācijas pieredze ESS” un A3.2.4. “Samazinājusies sociālās distance dažādu sabiedrības grupu starpā (darbavietā)”, jo šie divi rādītāji pēc būtības nav uzskatāmi par līdzvērtīgiem mērījumiem uzskatam, ka dažādu etnisko grupu pārstāvjiem Latvijā ir vienādas iespējas.
Rādītāja saikne ar citiem politikas plānošanas dokumentiem (politikas nozarēm, apakšnozarēm)	Nav tiešas saistības.
Rādītāja aptvertā mērķa grupa/-as	Visi Latvijas iedzīvotāji 15+ gadu vecumā
Rādītāja dublēšanās risks ar citiem rādītājiem	Daļēji dublējas ar B3.2.6. rādītāju “Atšķirības gada ekvivalentajos ienākumu līmeņos starp latviešiem un citu etnisko grupu piederīgajiem”, kurš parāda objektīvo rezultātu – atšķirību esamību vai tās trūkumu, kur pēdējais uzskatāms par vienlīdzīgu iespēju pazīmi. Taču, tā kā ekvivalento ienākumu novērtējums ir atkarīgs no iespējām veikt datu statistisko apstrādi, šeit piedāvātais rādītājs – subjektīvs mērījums – ir iegūstams ar vienkāršāku datu apstrādes metožu palīdzību.
Rādītāja mērījumiem izmantojamais datu avots	Potenciālais datu avots ir sabiedriskās domas aptauja, taču šobrīd nav identificēta aptauja, kuras ietvaros tiktu mērīta šāda iedzīvotāju attieksme.

vai avoti, novērtējot to pieejamības riskus	Potenciāli par datu avotu var kļūt jebkura sabiedriskās domas aptauja, kura veikta pēc stratificētās nejaušās izlases principa, aptaujājot 1000 respondentus visā Latvijā. Jautājuma formulējums būtu: “ <i>Lūdzu, novērtējiet, cik lielā mērā Jūs piekrītat izteikumam ... dažādu tautību piederīgajiem Latvijā ir vienādas iespējas un stāvoklis sabiedrībā</i> ” (skala: pilnīgi piekrītu, drīzāk piekrītu, drīzāk nepiekrītu, pilnīgi nepiekrītu; vai saskanīga ar citām aptaujā lietotajām skalām). Rezultatīvā rādītāja vērtības noteikšanai jāizvēlas to atbildžu īpatsvars, kas atbild “pilnīgi piekrītu”.
Rādītāja bāzes vērtības un prognozējamo vērtību novērtējums Pamatnostādņu projektā	Nav iekļauts Pamatnostādņu projektā
Rādītāja jaunākā vērtība, tās datu avots, metodoloģiskie aspekti	Nav zināma.
Rādītāja prognozētā vērtība 2024. gadā	Nav nosakāma
Rādītāja prognozētā vērtība 2027. gadā	Nav nosakāma
Rādītāju vērtību interpretācijas vadlīnijas, ja nepieciešams, norādot uz iespējamiem maldīgas interpretācijas riskiem, piemēram, vai arī, kādi faktori jāņem vērā, interpretējot konkrēto rādītāju	Rezultatīvo rādītāju vērtēšanā, kas iegūti uz sabiedriskās domas aptauju pamata, jāņem vērā aptaujas izlases lielums (respondentu skaits) un iegūtā rādītāja procentuālā vērtība, no kuriem izriet mērījuma kļūdas intervāls. Rādītāja izmaiņas, kas iekļaujas kļūdas izmaiņas, nav uzskatāmas par būtiskām.
Rādītāju ietekmējošie ārējie faktori, to raksturojums	Pieaugot Latvijas iedzīvotāju etniskajai dažādībai, iedzīvotājiem var būt grūtības objektīvi novērtēt savu viedokli, izvēloties “grūti atbildēt” variantu un norādot, ka atsevišķu tautību pārstāvjiem tomēr var būt lielāki šķēršļi nekā citiem.
Rādītāja izvērtējums pret starptautiskā līmeņa rādītājiem	Šobrīd nav informācijas, ka līdzīgs mērījums tiktu veikts arī starptautiskā mērogā.
Cita informācija/ieteikumi	Nav

B3.2.7. Datu pase

Rādītāja nosaukums	Iedzīvotāju īpatsvars, kas uzskata, ka dažādu etnisko grupu piederīgajiem Latvijā iespējas un stāvoklis sabiedrībā ir vienādi
Aktuālā vērtība	Nav zināms
Datu ieguves metodoloģija	“ <i>Lūdzu, novērtējiet, cik lielā mērā Jūs piekrītat izteikumam ... dažādu tautību piederīgajiem Latvijā ir vienādas iespējas un stāvoklis sabiedrībā</i> ” (skala: pilnīgi piekrītu, drīzāk piekrītu, drīzāk nepiekrītu, pilnīgi nepiekrītu; vai saskanīga ar citām aptaujā lietotajām skalām). Rezultatīvā rādītāja vērtības noteikšanai jāizvēlas to atbildžu īpatsvars, kas atbild “pilnīgi piekrītu”.

Datu ieguves biežums	Netiek veikts
Datu turētājs	Nav zināms
Rādītāja avots	Nav zināms
Sasniedzamo mērķi (ja attiecināms)	Nav zināms, pieaugošs, rezultāts statistiski nozīmīgs
Datu formāts	%
Cita informācija (ja attiecināms)	Dati ir iegūstami sabiedriskās domas aptaujā, izlases lielums 1000 respondentu

B3.2.8. Mazākumtautību kolektīvu skaits, kas piedalās Dziesmu un deju svētku procesā (skaits)

Rādītāju raksturojošie kritēriji	Kritērija raksturojums
Atbilstošās caurviju prioritātes	Solidaritāte Sadarbība
Atbilstības pamatojums politikas virsmērķim	Netieši atbilst virsmērķim. Uzlabojoties dažādu sabiedrības grupu sadarbībai un solidaritātei, būtu jāpieaug mazākumtautību kultūras atzīšanai par vērtīgu sabiedrības kultūras mantojuma daļu. Šādā gadījumā mazākumtautību kultūras pasākumu iekļaušana vispārējos un sabiedrībai būtiskos kultūras notikumos ir netieša sadarbības un solidaritātes izpausme.
Atbilstības pamatojums rīcības virziena uzdevumiem	Rādītājs atbilst Plāna 2021.-2023. gadam pasākumu, kas vērsti uz mazākumtautību kultūras savpatnības saglabāšanu, rezultātu mērīšanu. Ņemot vērā, ka šobrīd plānot vairāki pasākumi ar iepriekš minēto mērķi, t.sk., mazākumtautību māksliniecisko kolektīvu dalības nacionālā kultūras telpā atbalstam, nepieciešams iekļaut vienu rezultatīvo rādītāju Plāna līmenī rezultātu noteikšanai. Ņemot vērā, ka veiktajos NIPSIPP 2012. – 2018. gadam izvērtējumos šis rezultatīvais rādītājs bija atzīts par ticamu un salīdzināmu, un atbilstošu iepriekšējo pamatnostādņu definētajiem politikas rezultātiem, ir atbalstāma tā iekļaušana Plāna līmeņa rezultatīvajos rādītājos. Tas nav uzskatāms par tiešu rezultatīvo rādītāju jaunajam Pamatnostādņu projektam sakarā ar atšķirīgo to rīcības uzdevumu definējumu.
Rādītāja pēctecība ar iepriekšējā perioda plānošanas dokumentos izmantotajiem rādītājiem	Tieša pēctecība, NIPSIPP 2012. – 2018. gadam politikas rādītāja “Palielinājusies Latvijas mazākumtautību iedzīvotāju piederības sajūta Latvijai un iesaistīšanās kultūrtelpā” bija identisks rezultatīvais rādītājs “Mazākumtautību kolektīvu skaits, kas piedalās Dziesmu un deju svētku procesā (skaits)”.
Rādītāja saikne ar citiem rādītājiem	Rādītājs ir specifisks, vērsts uz konkrētiem Plāna līmenī izstrādātiem pasākumiem, un šobrīd vienīgais, kas varētu mērīt plānoto darbību rezultātu.
Rādītāja saikne ar citiem politikas plānošanas dokumentiem (politikas nozarēm, apakšnozarēm)	Tikai vēsturiska saistība ar iepriekšējiem politikas dokumentiem.
Rādītāja aptvertā mērķa grupa/-as	Visi mazākumtautību mākslinieciskie kolektīvi
Rādītāja dublēšanās risks ar citiem rādītājiem	Nav dublēšanās.

Rādītāja mērījumiem izmantojamais datu avots vai avoti, novērtējot to pieejamības riskus	Datu avots: Latvijas Nacionālais kultūras centrs. Bāzes rādītāja un sasniegtā rādītāja vērtības iespējams noteikt, izmantojot statistiskos datus, kas nodrošina to ticamību un salīdzināmību.
Rādītāja bāzes vērtības un prognozējamo vērtību novērtējums Pamatnostādņu projektā	Nav iekļauts Pamatnostādņu projektā
Rādītāja jaunākā vērtība, tās datu avots, metodoloģiskie aspekti	2018. gads: 108 (Gatavošanās XXVI Vispārējiem latviešu Dziesmu un XVI Deju svētkiem. Skates rezultātu apkopojums, https://www.lnkc.gov.lv/nozares/mazakumtautibu-kolektivi/) Ņemot vērā novēroto sākotnējo strauja kolektīvu skaita pieauguma tendenci NIPSIP 2012. – 2018. gadam darbības periodā, Plāna ietvaros galvenais uzdevums ir saglabāt līdzšinējo līdzdalības līmeni.
Rādītāja prognozētā vērtība 2024. gadā	110
Rādītāja prognozētā vērtība 2027. gadā	110
Rādītāju vērtību interpretācijas vadlīnijas, ja nepieciešams, norādot uz iespējamiem maldīgas interpretācijas riskiem, piemēram, vai arī, kādi faktori jāņem vērā, interpretējot konkrēto rādītāju	Rādītāju vērtību neliels samazinājums (10-15% robežās) nav uzskatāms par nozīmīgu, ņemot vērā kopējo mazākumtautību kolektīvu skaitu Latvijā. Rādītāja vērtību samazinājums ir vērtējums to ietekmējošo ārējo faktoru kontekstā.
Rādītāju ietekmējošie ārējie faktori, to raksturojums	Kolektīvu vecumsastāva izmaiņas, kultūras līdzdalības formu izmaiņas var veicināt kolektīvu skaita samazināšanos
Rādītāja izvērtējums pret starptautiskā līmeņa rādītājiem	Nacionāli specifisks rezultatīvais rādītājs.
Cita informācija/ ieteikumi	Nav

B3.2.8. Datu pase

Rādītāja nosaukums	Mazākumtautību kolektīvu skaits, kas piedalās Dziesmu un deju svētku procesā (skaits)
Aktuālā vērtība	2018. gads: 108
Datu ieguves metodoloģija	Gatavošanās [pēdējais skaitlis] Vispārējiem latviešu Dziesmu un [pēdējais skaitlis] Deju svētkiem. Skates rezultātu apkopojums: mazākumtautību kolektīvu skaits
Datu ieguves biežums	Atbilstoši svētku norises kalendāram
Datu turētājs	Latvijas Nacionālais kultūras centrs

Rādītāja avots	Gatavošanās [pēdējais skaitlis] Vispārējiem latviešu Dziesmu un [pēdējais skaitlis] Deju svētkiem. Skates rezultātu apkopojums: mazākumtautību kolektīvu skaits
Sasniedzamo mērķi (ja attiecināms)	2027. gads 110
Datu formāts	skaits
Cita informācija (ja attiecināms)	Nacionāli specifisks rādītājs, pieejams brīvi.

Secinājumi un ieteikumi rādītāju monitoringa pielietojumam

Pamatnostādņu īstenošana ir plānota trīs rīcības virzienos – nacionālās identitātes stiprināšana, pilsoniskās sabiedrības attīstība un integrācija, un atbilstoši šiem virzieniem ir veidota rezultatīvo rādītāju sistēma. Veidojot saliedētas un pilsoniski aktīvas sabiedrības politikas rezultātu rādītāju sistēmu, pētījuma autores lielā mērā ņēma vērā politikas veidotājiem pieejamos visa veida resursus, īpaši finanšu, šāda monitoringa praktiskajam pielietojumam. Līdz ar to ir piedāvāti **pamata rādītāji (21)**, kas ir minimālais rādītāju kopums, kas ļauj novērtēt politikas rezultātu dinamiku, un **papildu rādītāji (29)**, kas ir izmantojami atkarībā no reāli īstenotās rīcībpolitikas un politikas īstenotājiem pieejamajiem resursiem šīs politikas mērķu sasniegšanas izvērtēšanā.

Rādītāju identificēšanā un iekļaušanā monitoringa sistēmā tika ņemti vērā šādi **galvenie kritēriji**:

- rādītāja atbilstība politikas virsmērķim, rīcības virzienam un uzdevumiem;
- rādītāja mērījumiem pieejami ticami, salīdzināmi un regulāri atjaunoti datu avoti;
- politikas veidotājiem pieejamie finanšu un cilvēku resursi rādītāju mērījumu veikšanai un analīzei.

Šo kritēriju rezultātā izstrādātā saliedētas un pilsoniski aktīvas sabiedrības **politikas rezultātu rādītāju sistēma ir reāli pielietojama esošajā institucionālajā, tiesiskajā un finanšu ietvarā**. Būtiski ņemt vērā, ka rādītāju kopums un datu avoti (visa veida sekundāros pētījumus, *ad hoc* pētījumus, sabiedriskās domas aptaujas u.c.) ir ievērojami plašāki, ja ir pieejami resursi padziļinātam pilsoniskās sabiedrības un demokrātijas politikas rezultātu izvērtējumam.

Ņemot vērā pētījuma autoru nostāju attiecībā uz izmantojamajiem datu avotiem, gadījumos, kad par pēc būtības vienu rādītāju ir pieejami dažādi datu avoti, prioritāte tika piešķirta starptautiskiem datu avotiem, statistikas datiem (piemēram, līdzdalība vēlēšanās), administratīvajiem datiem un nacionālā līmeņa monitoringiem, kuri tiek veikti patiesi regulāri (sociālās atmiņas monitorings, latviešu valodas monitorings). Vienlaikus jāņem vērā starptautisko datu avotu, kas balstīti uz iedzīvotāju aptaujām, ierobežojumi. Galvenais no tiem ir **nepietiekama rādītāju nacionālā jūtība**. Tas nozīmē, ka, piemēram, pilsoniskās līdzdalības indeksu veidojošie mainīgie jeb līdzdalības formas nav pilnā apmērā atbilstošas Latvijas iedzīvotāju sociālajai un pilsoniskās līdzdalības pieredzei. Līdz ar to ieteicams starptautisko monitoringu datus pēc iespējas papildināt ar nacionālā līmeņa sabiedriskās domas aptaujām. Taču tā kā šādu aptauju veikšanu ietekmē dažādi faktori un to īstenošana nav prognozējama, šajā rādītāju monitoringa sistēmā šādi rādītāji un datu avoti tikpat kā nav iekļauti. Turklāt šādu pētījumu rezultātus būtiski ietekmē pielietotā metodoloģija. Tāpēc nākotnē būtu **svarīgi rast pastāvīgu finansējumu nacionālajai situācijai piemērota iekļaujošas pilsoniskās sabiedrības monitoringa pētījumam** (līdzīgi kā tas ir ar sociālās atmiņas un latviešu valodas monitoringu).

1. rīcības virziens “Nacionālā identitāte un piederība” ir vērsts uz trīs uzdevumu izpildi, kas ir savstarpēji papildinoši un visi trīs katrs savā veidā veicina nacionālās identitātes un piederības sajūtas nostiprināšanos, latviešu valodas attīstību un situācijas uzlabošanos un vienojošas sociālās atmiņas izpratnes veidošanos sabiedrībā. Līdz ar to arī izstrādātie rādītāji ir viens otru papildinoši. Piemēram, tādu valsts svētku svinēšana Latvijas sabiedrībā kā Latvijas Republikas proklamēšanas diena 18. novembrī vai Latvijas Republikas Neatkarības deklarācijas pasludināšanas diena 4. maijā raksturo gan piederības sajūtu Latvijai, gan var veicināt vienojošas sociālās atmiņas veidošanos. Kopumā attiecībā uz 1. rīcības virzienu: Nacionālā identitāte un piederība ir piedāvāti seši pamata rādītāji un piecpadsmit papildu rādītāji. Kā pamata rādītāji ir izvēlēti tie rādītāji, kas ir iekļauti arī NAP2027, vēl pamata rādītāju grupā ir iekļauti rādītāji, kas, izvērtējot pamatnostādņu projekta rīcības virzienus un sagaidāmās rīcības plāna 2021.-2023. gadam aktivitātes, ir novērtēti kā ļoti būtiski. Papildu rādītāji ir nozīmīgi jau padziļinātai izpratnei par īstenotās politikas ietekmi uz sabiedrību un sabiedrībā

vērojamām tendencēm saliedētas un pilsoniski aktīvas sabiedrības veidošanā procesā, un ietver dalījumu dažādās apakšgrupās.

Daļa no piedāvātajiem rezultatīvajiem rādītājiem ir pēctecīgi attiecībā uz NIPSIP 2012.-2018. gadam izmantotajiem rādītājiem, bet kopējais rādītāju skaits ir samazināts. Būtiskākie pamata rādītāji 1. rīcības virzienā ir piederības sajūta Latvijai, latviešu valodas zināšanas Latvijas iedzīvotāju vidū, kam dzimtā valoda nav latviešu valoda, iesaistīšanas valsts svētku svinēšanā 18. novembrī un 4. maijā, un izpratne par Latvijas okupāciju 1940. gadā. Papildu rādītāji vērsti uz noteiktu tendenču analīzi lingvistiskās apakšgrupās pēc mājās lietotās valodas, jo pētījumi liecina, ka attieksmes noteiktos jautājumos atšķiras pēc valodas pazīmes. Papildu rādītāji attiecas arī uz īpašām politikas mērķa grupām, piemēram, Latvijas emigrantu bērniem un trešo valstu pilsoņiem Latvijā.

Piedāvāto 1. rīcības virziena rādītāju avoti lielākoties ir dažādu monitoringu aptauju dati. Pirmkārt, tas ir Eiropas Sociālais pētījums, kurā Latvija piedalījās 9. posmā, un plānots, ka piedalīsies arī 10. un 11. posmā, kas nodrošina rādītāju salīdzināšanas iespējas gan laikā, gan starptautiski. Otrkārt, iesakām izmantot Latvijas sociālās atmiņas monitoringa datus, kas sniedz laikā salīdzināmus datus par valsts svētku svinēšanu un iedzīvotāju izpratni un viedokļus Latvijas vēstures jautājumos. Treškārt, valodas procesu analīzei iesakām izmantot rādītājus no latviešu valodas monitoringa aptaujām (LVA, 2020). Šeit gan jānorāda, ka latviešu valodas monitoringa datu pieejamība un pārskatāmību būtu nepieciešams uzlabot. Bez minētajiem datu avotiem, atsevišķi rādītāji saistīti ar administratīvo datu uzkrāšanu. Ļoti būtiski rādītāji ir emigrantu bērnu skaits, kas apgūst latviešu valodu tālmācībā (B1.1.8.), kā arī trešo valstu pilsoņu Latvijā skaits, kas apmeklējuši latviešu valodas apmācību kursus (B1.1.6.). Attiecībā uz rādītāju par trešo valstu pilsoņu Latvijā skaitu, kas apmeklējuši latviešu valodas apmācību kursus, arī nepieciešams uzlabot rādītāja uzskaiti un publisko pieejamību, jo nav pieejami dati par apmācīto skaitu un valodas apmācību līmeni pa gadiem. Līdz ar to ir sarežģīti veikt salīdzinājumus un politikas izvērtējumu.

2. rīcības virziena “Demokrātijas kultūra un iekļaujošs pilsoniskums” aptver demokrātijas prasmju un zināšanu apguvi, pilsoniskās sabiedrības attīstību ilgtermiņā un kvalitatīvas un drošas informācijas telpas veidošanu, kurā ikvienam iedzīvotājam ir gan iespēja paust savu nostāju, gan iegūt ticamu informāciju. Kopumā attiecībā uz 2. rīcības virzienu ir piedāvāti deviņi pamata rādītāji un septiņi papildu rādītāji. Nosakot pamata rādītājus, tika izvērtēti Pamatnostādņu projektā iekļautie rādītāji, kuri vienlaikus ir ietverti arī NAP2027. Rezultātā pamata rādītāju kopums ir mainījies atšķirībā no tā, kas ir Pamatnostādņu projektā. Ir saglabāta konceptuālā pieeja, proti, rādītāji, kuri ļauj mērīt sociālo un politisko uzticēšanos, iedzīvotāju pilsoniskās un politiskās līdzdalības formas, kā arī apmierinātību ar demokrātijas sistēmu un iespēju ietekmēt rīcībpolitiku. Rādītāju izmaiņas ir galvenokārt saistītas ar to mērījumiem izmantojamajiem datu avotiem. Rādītāju monitoringa sistēmā ir iekļauti tādi datu avoti, kuri nodrošinās regulārus un salīdzināmus mērījumus. Tieši šādus datu avotus ieteicams izmantot politikas plānošanas dokumentu izvērtējumam, jo tie sniedz gan kvalitatīvu, gan, kas ļoti būtiski, salīdzināmu informāciju. 2. rīcības virziena pamata rādītāju galvenais datu avots ir Eiropas Sociālais pētījums, kurā Latvija piedalījās 9. posmā, un plānots, ka piedalīsies arī 10. un 11. posmā. Papildu datu avoti ir CVK statistikas dati un Eurobarometra aptaujas dati.

2. rīcības virziena papildu rādītāju kopums ir salīdzinoši neliels – tie ir septiņi rādītāji, no kuriem trīs attiecināmi uz 2.1. uzdevumu, viens uz 2.2. uzdevumu un trīs uz 2.3. uzdevumu. 2.1. uzdevuma papildu rādītāji raksturo konkrētas pilsoniskās līdzdalības formas, par kurām ir pieejami regulāri mērījumi (ESS dati) – iedzīvotāju iesaistīšanās dažādās organizācijās, apvienībās un arodbiedrībās, kas pēc būtības neizslēdz arī iesaistīšanos un sadarbību neformālās grupās (kopienās), kas kļuvusi par arvien izplatītāku iedzīvotāju pilsoniskās līdzdalības un aktivitātes formu. Būtisks papildu rādītājs, kas ļautu dinamikā sekot līdzi jauniešu pilsoniskās kompetences attīstībai un novērtēt Pamatnostādņu

īstenošanas plāna 2021.-2023. gadam projektā paredzētos pasākumus skolu jauniešu mērķa grupai, ir jauniešu zināšanu līmenis pilsoniskajā izglītībā. Šobrīd netiek veikti pastāvīgi (regulāri) mērījumi pēc vienotas metodikas. Ir ieteicams ciešā sadarbībā ar IZM sekot līdzi jauniešu pilsoniskās izglītības situācijai, jo tas ir nākotnes iekļaujošās un aktīvās pilsoniskās sabiedrības pamats.

2.2 uzdevuma papildu rādītājs paredz monitorēt iedzīvotāju uzticēšanos reģionālām un vietējām institūcijām, kas papildina politiskās uzticēšanās indeksa mērījumus. Uzticēšanās reģionāla un vietēja līmeņa institūcijām ir pamats kvalitatīvai sadarbībai ar pašvaldību un tās iedzīvotājiem. Esošajā politikas rādītāju monitoringa sistēmā atbilstošu datu avotu trūkuma dēļ nav iekļauts rādītājs par iedzīvotāju uzticēšanos sabiedriskajām organizācijām, t.sk. reģionos. Šis ir būtisks trūkums, ko ieteicams kompensēt ar *ad hoc* pētījumiem vai atsevišķu jautājumu iekļaušanu regulāri notiekošās sabiedriskās domas aptaujās. Šādu atsevišķu jautājumu iekļaušana neprasa nozīmīgus finanšu resursus, bet sniegs vērtīgu informāciju politikas veidotājiem.

2.3. uzdevuma pamata un papildu rādītāji ir mērķēti uz iedzīvotāju uzticēšanās medijiem (drukātā prese, radio, televīzija, internets, interneta sociālie tīkli) mērījumu, ņemot vērā, ka kvalitatīva informācijas un mediju telpa ir nozīmīgs priekšnosacījums iedzīvotāju sadarbībai un solidaritātei. Vienīgais starptautiskais datu avots, kas sniedz vairāk vai mazāk garantētus datus dinamikā par šo rādītāju ir Eurobarometra aptaujas, kas arī ir piedāvāts kā uzticēšanās medijiem līmeņa rādītāja datu avots. Šī datu avota priekšrocība ir plašais sociāli demogrāfisko pazīmju kopums, turklāt datu aprēķini ir veikti un ir publiski pieejami ikvienam interesentam. 2.3. rādītāju kopumu būtu svarīgi papildināt ar regulāru nacionālā līmeņa monitoringu par mediju telpu, uzticēšanos sabiedriskajiem medijiem un iedzīvotāju medijpratību. Šobrīd šie jautājumi tiek pētīti *ad hoc* pētījumos, kas sniedz izpratni par situāciju, bet liedz izdarīt secinājumus par situācijas izmaiņām dinamikā vienā vai otrā virzienā. Neraugoties uz to, rādītāju monitoringa sistēmā ir iekļauts rādītājs par iedzīvotāju medijpratību, kurai ir tendence uzlaboties. Svarīgi ir nodrošināt šī rādītāja mērījumus, pielietojot līdz šim izmanoto metodoloģiju, vismaz reizi trīs gados.

3. rīcības virziens “Integrācija” ir sadalīts divos uzdevumos, no kuriem pirmais ir specifisks un orientēts uz trešo valstu pilsoņu integrāciju Latvijā, savukārt otrs – visaptverošs, kas iekļauj gan visas sabiedrības grupas, gan dažādus sabiedrībā notiekošus procesus, kurus visus vieno uzticēšanās, sadarbības un solidaritātes caurviju principi. Attiecīgi arī rezultatīvie rādītāji ir izstrādāti, ņemot vērā šo uzdevumu raksturu, publiski pieejamos datus un pēc iespējas vienkāršāku pieeju jēgpilnu rādītāju noteikšanai. 3.1. uzdevuma rezultātu mērīšanai ir piedāvāti kopumā trīs rādītāji – divi pamata rādītāji un viens tiem pakārtots papildu rādītājs, kas izmantojams rezultātu mērīšanai plāna līmenī, savukārt 3.2. uzdevuma rezultātu noteikšanai ir piedāvāti divi visaptveroši pamata rādītāji un septiņi papildu rādītāji, kuri, balstoties uz literatūras analīzi un ekspertu diskusiju rezultātiem, var tikt noteikti kā integrācijas procesu rezultātu alternatīvi vai papildu rezultātu mērījumi (viens rādītājs – plāna rezultātu līmenī).

Jāatzīst, ka, kaut arī vairums piedāvāto rezultatīvo rādītāju pēc būtības saskan ar iepriekšējā perioda Pamatnostādņu rezultatīvajiem rādītājiem, tomēr pēc datu ieguves avota un rezultāta noteikšanas metodoloģijas piedāvā atšķirīgu pieeju. Tās rezultātā pamatnostādņu politikas rezultātu mērīšanai tiek piedāvāts kopsummā mazāks rādītāju skaits, nekā līdzīgu mērķu sasniegšanai iepriekšējās pamatnostādnēs. Tomēr, ņemot vērā šo gadu laikā valsts pārvaldes uzkrāto pieredzi politikas rezultatīvo rādītāju noteikšanā, šī rīcības virziena ietvaros tiešām ir ieteicams izmantot piedāvātos visaptverošos rādītājus, kas piedāvāti pamata rādītāju blokā, savukārt pret papildu rādītājiem ieteicams izturēties kā pret analītiskiem instrumentiem pamata rādītāju vērtību izskaidrošanā.

Tā kā 3.1. rīcības virziena uzdevuma mērķis ir veicināt imigrantu integrāciju Latvijā, veidojot šim procesam nepieciešamo institucionālo vidi, tad likumsakarīgi, ka rezultātu mērīšanu ieteicams veikt ar divu rādītāju palīdzību, no kuriem viens atspoguļo valsts rīcībpolitiku un otrs – imigrantu atbildes reakciju, proti, darbības, kas rāda, ka valsts piedāvātais atbalsts bijis sekmīgs un persona uzskatāma par pastāvīgu Latvijas sabiedrības locekli. Tādējādi abu rezultātīvo rādītāju kopums parāda valsts un Latvijas sabiedrības, no vienas puses, un imigrantu, no otras puses, savstarpējās sadarbības sekmīgumu.

Valsts sniegtā atbalsta mērīšanai ir piedāvāts izmantot starptautisku rādītāju t.s. MIPEX indeksu, kuru aprēķina starptautiskā mērogā, vērtējot astoņas dažādas valsts politikas jomas (mobilitāte darba tirgū, izglītība, politiskā līdzdalība, piekļuve pilsonībai, ģimenes apvienošana, veselības aprūpe, pastāvīgā uzturēšanās un pretdiskriminācija). Latvijas rādītājs līdz šim ir bijis salīdzinoši zems un nemainīgs ilgā laika posmā, taču redzams, ka, pat saglabājoties esošajam tiesiskajam regulējumam, ir iespējams panākt situācijas uzlabošanos attiecībā uz imigrantu politisko līdzdalību, piekļuvi pilsonībai, pastāvīgo uzturēšanos un pretdiskriminācijas jautājumiem. Ņemot vērā, ka pamatnostādnēm pakļautajā plānā ir plānoti vairāki pasākumi, kas vērsti uz tiešu situācijas uzlabošanu iepriekš minētajās četrās politikas jomās, MIPEX indekss atzīstams par nozīmīgu politikas rezultātīvo rādītāju. Vienlaikus jāņem vērā, ka MIPEX indekss pamatā neskata politikas rezultātu tālāko sekmīgumu, t.i., imigrantu iekļaušanos pēc būtības. Tāpēc politikas rezultātu izvērtēšanas līdzsvaram nepieciešams novērtēt arī imigrantu iekļaušanās procesa pozitīvo dinamiku, ko piedāvāts mērīt ar PUA iegūšanas īpatsvara pieaugumu, izmantojot PMLP administratīvo datu apkopojumus, ņemot vērā faktu, ka PUA dot tiesības imigrantiem pastāvīgi uzturēties Latvijā un tās iegūšanai ir nepieciešams piedalīties integrāciju veicinošajos pasākumos.

Savukārt 3.2. rīcības virziena uzdevuma mērķis ir dažādības veicināšana un negatīvo aizspriedumu mazināšana sabiedrībā pret dažādām tās grupām, kā rezultātā būtu jāsamazinās sociālajai distancei (atsvešinātībai, nošķirtībai, izolētībai) dažādu sabiedrības grupu starpā un atsevišķu indivīdu diskriminācijas pieredzei. Attiecīgi šie apsvērumi ir pamatā rezultātīvo rādītāju izvēlei. Pirmais no šī rīcības virziena uzdevuma politikas rezultatīvajiem rādītājiem rāda indivīda pieredzi, ko nosaka ar subjektīvās diskriminācijas pieredzes mērījumu, t.i., vai persona jūtas piederīga tādai sabiedrības grupai, pret kuru tiek vērsta diskriminācija. Lai gan iegūtais mērījums, no vienas puses, ir atkarīgs arī no indivīda apzināšanās pakāpes, kāda attieksme sabiedrībā ir uzskatāma par diskrimināciju, tomēr, no otras puses, svarīgi ir arī tas, lai Latvijas sabiedrībā mūsdienu izaicinājumu gaisotnē, līdzšinējais subjektīvās diskriminācijas pieredzes rādītājs saglabātos vismaz līdzšinējā līmenī vai samazinātos. Ņemot vērā, ka publiskajā telpā pieejami vairāki alternatīvi informācijas avoti diskriminācijas pieredzes novērtējumam, šī pētījuma rezultātā ir piedāvāts sekot tādai rezultatīvā rādītāja noteikšanas metodoloģijai, kāda izmantota NAP2027 mērķa indikatoru definēšanai.

Otrais 3.2. rīcības virziena uzdevuma politikas rezultatīvais rādītājs visaptveroši raksturo dažādības atzīšanas, dažādu grupu savstarpējās uzticēšanās un sadarbības pieaugumu, jo tas tiešā veidā atsaucas uz sociālās distances samazināšanos dažādu grupu starpā. Ņemot vērā, ka sociālā distance var būt atšķirīga pret dažādām sabiedrības grupām, piemēram, vienas reliģiskās piederības piekritēji ir pieņemamāki par citiem, tad sociālās distances mērījums ir komplekss mērījums, un bieži tiek aplūkota sociālā distance pret vienu vai otru sabiedrības grupu, tādējādi padarot mērījumu par sadrumstalotu un grūti pielietojamu politikās rezultātu novērtējumam. Lai izvairītos no šī riska, pētījuma rezultātā ir piedāvāts sekot integratīvai sociālās distances rādītāju interpretācijai. Tā izpaužas tādējādi, ka sociālā distance, kaut arī sākotnēji mērīta pret atsevišķām sociālajām grupām (definējot tās pēc rases, tautības, reliģiskās piederības, seksuālās orientācijas, veselības stāvokļa un vecuma), tomēr rezultātā tiek noteikta pēc visaugstākā iegūtā rādītāja, t.i., salīdzinot sociālo distanci pret dažādām sabiedrības grupām, rezultatīvā rādītāja noteikšanai tiek izvēlēts visaugstākais rādītājs – vislielākā distance. Šāda

pieeja izriet no apsvēruma, ka, kaut arī distance pret atsevišķām sabiedrības grupām var būt zema (sabiedrība kopumā izturas iekļaujoši), nevar uzskatīt, ka sabiedrība ir toleranta, ja pastāv tādas (kaut arī atsevišķas) sociālās grupas, pret kurām izjustā distance ir augsta vai ļoti augsta. Sociālās distancē mērījumiem ir piedāvāts lietot Speciālā Eiropabarometra (*Special Eurobarometer*) aptaujas “Diskriminācija Eiropā” (*“Discrimination in the EU”*) [gads] datus, kas tiek vākti reizi trīs gados un pēc vienotas, jūtīgas mērījuma skalas, un, ņemot vērā jautājuma aktualitāti visā ES, sagaidāms, ka šie mērījumi tiks veikti arī turpmākajos gados.

3. rīcības virziena papildu rezultātīvo rādītāju noteikšanai ir ieteikti dažādu aptauju dati, kā arī atsevišķi statistikas rādītāji. Tie izriet no dažādiem iepriekš izskanējušiem priekšlikumiem, kā būtu ieteicams mērīt diskriminācijas gadījumus vai sabiedrības integrāciju, kā arī var tikt izmantoti kā izskaidrojošie parametri sabiedrības attieksmes pret īstenoto integrācijas politiku noteikšanai. Šāds apkopojums var palīdzēt turpmākajās darba diskusijās, vērtējot viena vai otra rezultātīvā rādītāja piemērotību politikas rezultātu noteikšanai, ņemot vērā, ka šādas diskusijas ir neatņemama politikas veidošanas dienaskārtības sastāvdaļa.

Kopsavilkums

Saliedētas un pilsoniski aktīvas sabiedrības attīstības pamatnostādņu 2021. – 2027. gadam īstenošana ir plānota trīs rīcības virzienos – nacionālās identitātes stiprināšana, pilsoniskās sabiedrības attīstība un integrācija, un atbilstoši šiem virzieniem ir veidota rezultatīvo rādītāju sistēma. Veidojot saliedētas un pilsoniski aktīvas sabiedrības politikas rezultātu rādītāju sistēmu, pētījuma autores lielā mērā ņēma vērā politikas veidotājiem pieejamos visa veida resursus, īpaši finanšu, šāda monitoringa praktiskajam pielietojumam. Līdz ar to ir piedāvāti **pamata rādītāji (21)**, kas ir minimālais rādītāju kopums, kas ļauj novērtēt politikas rezultātu dinamiku, un **papildu rādītāji (29)**, kas ir izmantojami atkarībā no reāli īstenotās rīcībpolitikas un politikas īstenošanai pieejamajiem resursiem šīs politikas mērķu sasniegšanas izvērtēšanā.

1. rīcības virziena “Nacionālā identitāte un piederība” rādītāji aptver trīs uzdevumu rezultatīvos rādītājus: 1.1. Stiprināt valstiskuma apziņu un piederības sajūtu Latvijai, 1.2. Veicināt latviešu valodas kā sabiedrību vienojoša pamata nostiprināšanos ikdienas saziņā un 1.3. Veicināt vienojošas sociālās atmiņas izpratnes veidošanos sabiedrībā. Kopumā attiecībā uz 1. rīcības virzienu ir piedāvāti seši pamata rādītāji un piecpadsmit papildu rādītāji. Kā pamata rādītāji ir izvēlēti tie rādītāji, kas ir iekļauti arī NAP2027, kā arī tie rādītāji, kas, izvērtējot pamatnostādņu projekta rīcības virzienus un sagaidāmās rīcības plāna 2021.-2023. gadam aktivitātes, ir novērtēti kā ļoti būtiski. Papildu rādītāji ir nozīmīgi padziļinātai izpratnei par īstenošanas politikas ietekmi uz sabiedrību un dažādām sabiedrības apakšgrupām, piemēram, Latvijas emigrantu bērniem un trešo valstu pilsoņiem Latvijā. Piedāvāto 1. rīcības virziena rādītāju avoti ir dažādu publiski pieejamu monitoringa aptauju dati, kā arī administratīvie dati. Nozīmīgākās ieteiktās aptaujas ir: (1) Eiropas Sociālais pētījums, kurā Latvija piedalījās 9. posmā, un plānots, ka piedalīsies arī 10. un 11. posmā; (2) Latvijas sociālās atmiņas monitoringa aptaujas; (3) latviešu valodas monitoringa aptaujas (LVA, 2020). Nozīmīgi administratīvie dati rādītāju iegūšanā ir (1) LVA dati par emigrantu bērnu skaitu, kas apgūst latviešu valodu tālmācībā, kā arī (2) PMIF projektu dati par trešo valstu pilsoņu Latvijā skaitu, kas apmeklējuši latviešu valodas apmācību kursus.

2. rīcības virziena “Demokrātijas kultūra un iekļaujošs pilsoniskums” rādītāji aptver trīs uzdevumu rezultatīvos rādītājus: 2.1. Veicināt iedzīvotāju demokrātijas prasmju un zināšanu apguvi atbilstoši globālajiem un laikmeta izaicinājumiem, tai skaitā mūžizglītības kontekstā, 2.2. Stiprināt pilsoniskās sabiedrības attīstību un ilgtspēju, veidojot pilsonisku kultūru un attīstot iekļaujošu pilsoniskumu un 2.3. Veidot kvalitatīvu un drošu demokrātiskās līdzdalības un informācijas telpu. Kopumā attiecībā uz 2. rīcības virzienu ir piedāvāti deviņi pamata rādītāji un septiņi papildu rādītāji. Nosakot pamata rādītājus, tika izvērtēti Pamatnostādņu projektā iekļautie rādītāji, kuri vienlaikus ir ietverti arī NAP2027. Rezultātā pamata rādītāju kopums ir mainījies, salīdzinot ar to, kas ir Pamatnostādņu projektā. Ir saglabāta konceptuālā pieeja, proti, rādītāji, kuri ļauj mērīt sociālo un politisko uzticēšanos, iedzīvotāju pilsoniskās un politiskās līdzdalības formas, kā arī apmierinātību ar demokrātijas sistēmu un iespēju ietekmēt rīcībpolitiku. Rādītāju izmaiņas ir galvenokārt saistītas ar to mērījumiem izmantojamajiem datu avotiem. Rādītāju monitoringa sistēmā ir iekļauti tādi datu avoti, kuri nodrošinās regulārus un salīdzināmus mērījumus. 2. rīcības virziena pamata rādītāju galvenais datu avots ir Eiropas Sociālais pētījums, kurā Latvija piedalījās 9. posmā, un plānots, ka piedalīsies arī 10. un 11. posmā.

2. rīcības virziena papildu rādītāju kopums ir salīdzinoši neliels – tie ir septiņi rādītāji, no kuriem trīs attiecināmi uz 2.1. uzdevumu, viens uz 2.2. uzdevumu un trīs uz 2.3. uzdevumu. 2.1. uzdevuma papildu rādītāji raksturo konkrētas pilsoniskās līdzdalības formas, par kurām ir pieejami regulāri mērījumi (ESS dati) – iedzīvotāju iesaistīšanās dažādās organizācijās, apvienībās un arodbiedrībās, kas pēc

būtības neizslēdz arī iesaistīšanos un sadarbību neformālās grupās (kopienās), kas kļuvusi par arvien izplatītāku iedzīvotāju pilsoniskās līdzdalības un aktivitātes formu. Būtisks papildu rādītājs, kas ļautu dinamikā sekot līdzi jauniešu pilsoniskās kompetences attīstībai un novērtēt Pamatnostādņu īstenošanas plāna 2021.-2023. gadam projektā paredzētos pasākumus skolu jauniešu mērķa grupai, ir jauniešu zināšanu līmenis pilsoniskajā izglītībā. 2.2 uzdevuma papildu rādītājs paredz monitorēt iedzīvotāju uzticēšanos reģionālās un vietējās varas institūcijām. Savukārt 2.3. uzdevuma pamata un papildu rādītāji ir mērķēti uz iedzīvotāju uzticēšanās medijiem un medijpratības mērījumiem, ņemot vērā, ka kvalitatīva informācijas un mediju telpa, kā arī spēja kritiski izvērtēt mediju saturu ir nozīmīgs priekšnosacījums aktīvam pilsoniskumam.

3. rīcības virziena “Integrācija” rādītāji aptver divu uzdevumu rezultātos rādītājus: 3.1. Veicināt Latvijā dzīvojošo ārvalstu pilsoņu integrāciju sabiedrībā, 3.2. Sekmēt iedzīvotāju izpratni par sabiedrības daudzveidību, mazinot negatīvos stereotipus balstītu attieksmi pret dažādām sabiedrības grupām. Kopumā rezultātu mērījumiem ir piedāvāti četri pamata rādītāji (divi katram uzdevumam) un kopumā astoņi papildus rādītāji (viens pirmajam un septiņi otrajam rīcības virziena uzdevumam). Pamata rādītāji ir uzskatāmi par galvenajiem indikatoriem, kas raksturo integrācijas procesus, sabiedrības locekļu savstarpējo uzticēšanos un sadarbību, savukārt piedāvātie papildu rādītāji ir aplūkojami kā atšķirīgi rezultatīvo rādītāju formulējumi, iepriekš izdiskutēti nozaru ekspertu vai dažādu izvērtējumu ietvaros, vai rādītāji, kas vērsti uz mērķtiecīgāku, Pamatnostādņu īstenošanas plānu 2021.-2023.gadam un 2024.-2027.gadam uzdevumu rezultātu mērīšanu.

Attiecībā uz imigrantu integrācijas uzdevumu rezultatīvie rādītāji parāda šī procesa abas puses – valsts centienus un imigrantu iekļaušanos. Tas tiek veikts caur diviem rādītājiem: MIPEX indeksu, kas raksturo tiesību aktos un piedāvātajos atbalsta pasākumos nostiprināto labvēlīgu vidi imigrantu iekļaušanai, un atgriezenisko saiti – PUA iegūšanas īpatvaru, kas dot tiesības imigrantiem pastāvīgi uzturēties Latvijā un kuras iegūšanai ir nepieciešams iekļauties integrāciju veicinošajos pasākumos.

Attiecībā uz rezultātu mērīšanu politikai, kas vērsta uz dažādības veicināšanu un negatīvo aizspriedumu mazināšanu pret dažādām sabiedrības grupām, arī tiek piedāvāti visaptveroši indikatori – personas subjektīvās diskriminācijas pieredzes mērījums, kas apskata rezultātu no indivīda perspektīvas, un sociālās distances mērījums, kas raksturo kopējo gaisotni sabiedrībā. Pieaugot sabiedrības locekļu izpratnei par dažādību, veidojoties kontaktiem starp dažādām grupām, kuru nostiprināšanās veicina uzticēšanos un sadarbību, samazinās arī sociālā distance. Piedāvātā sociālās distances mērījuma metodoloģija ļauj aplūkot sabiedrības iekšējos procesus kā vienoto veselumu, kas tiek panākts tādējādi, ka sociālā distance, kaut arī sākotnēji mērīta pret atsevišķām sociālajām grupām (definējot tās pēc rases, tautības, reliģiskās piederības, seksuālās orientācijas, veselības stāvokļa un vecuma), tomēr rezultātā tiek noteikta pēc visaugstākā iegūtā rādītāja. Tas nozīmē, ka, kaut arī distance pret atsevišķām sabiedrības grupām var būt zema, sabiedrību nevar uzskatīt par pieņemamu, ja vien pastāv tādas sociālās grupas, pret kurām izjustā distance ir augsta vai ļoti augsta. Tādējādi rezultatīvā rādītāja mērķis ir parādīt, cik lielā mērā Latvijas sabiedrība kļuvusi savstarpēji pieņemama.

Datu un informācijas avoti

Ārlietu ministrija (2020). Projekts “Plāns darbam ar diasporu 2021.–2023. gadam”. Pieejams: <http://tap.mk.gov.lv/lv/mk/tap/?pid=40490755&mode=vss&date=2020-08-13> (sk. 08.11.2020.)

Baltic Institute of Social Sciences (2011). “Trešo valstu valstspiederīgo integrācijas politikas novērtējuma metodoloģijas rokasgrāmata”. Rīga: BISS. Pieejams: http://www.biss.soc.lv/downloads/resources/imigranti2011/BISS_TVVP_integr_pol_novert_metodik_a_2011.pdf (sk. 14.12.2020.)

Baltic Institute of Social Sciences (2015). Nacionālās identitātes, pilsoniskās sabiedrības un integrācijas politikas jomu analīze Latvijā, novērtējot „Nacionālās identitātes, pilsoniskās sabiedrības un integrācijas politikas pamatnostādņu 2012.-2018.gadam” īstenošanu laika posmā no 2012.-2014.gadam, ņemot vērā pamatnostādņu 5.sadaļā noteiktos politikas rezultātus un rezultātīvos rādītājus.

Baltic Institute of Social Sciences (2017). “Trešo valstu pilsoņu situācijas izpēte Latvija, 2017.” Rīga: BISS. Pieejams: https://www.km.gov.lv/uploads/ckeditor/files/Sabiedribas_integracija/Petijumi/TVP_petijuma_zin_ojums_2017-BISS.pdf (sk. 14.12.2020.)

CSP (2017). CSP uzsāk iedzīvotāju aptauju par ārējo migrāciju. Pieejams: <https://www.csb.gov.lv/lv/2283-csp-uzsak-iedzivotaju-aptauju-par-arejo-migraciju>. (sk. 07.11.2020.)

CSP (n.d.). Ienākumu un dzīves apstākļu apsekojuma (EU-SILC) individuālie dati mācībām. Pieejams: <https://data.gov.lv/dati/lv/dataset/eu-silc> (sk. 14.12.2020.)

CVK (n.d.). 13. Saeimas vēlēšanas. Aktivitāte. Centrālā vēlēšanas komisija. Pieejams: <https://sv2018.cvk.lv/pub/ElectionResults> (sk. 05.12.2020.)

Čekse, I., Geske, A., Pole, O. (2017). Pilsoniskās izglītības problēmas un izaicinājumi. Starptautiskā pētījuma IEA ICCS 2016 pirmie rezultāti. Rīga: Izglītības pētniecības institūts. Pieejams: https://www.iea.nl/sites/default/files/2019-07/ICCS_2016_National_Report_LVA.pdf (sk. 14.12.2020.)

Eiropas Komisija (2018). Standarta Eurobarometrs 90: Nacionālais ziņojums. Latvija, 2018. gada rudens. Pieejams: <http://ec.europa.eu/commfrontoffice/publicopinion/index.cfm/ResultDoc/download/DocumentKy/85301> (sk. 05.12.2020.)

Eiropas Savienības trešo valstu pilsoņu integrācijas dienaskārtība (*European Agenda for the Integration of Third-Country Nationals*), 2011.gada 20.jūlijs

Eiropas Sociālais pētījums (2020). Eiropas Sociālā pētījuma apraksts un datu elektroniskais brīvas pieejas repozitorijs. Pieejams: <https://www.europeansocialsurvey.org/data/country.html?c=latvia> (sk. 05.11.2020.)

- EU Open Data Portal (2019). Special Eurobarometer 493: Discrimination in the EU (including LGBTI), 2019. Pieejams: https://data.europa.eu/euodp/en/data/dataset/S2251_91_4_493_ENG (sk. 14.12.2020.)
- Eurofound (2020). Eiropas uzņēmumu apsekojumi. Pieejams: <https://www.eurofound.europa.eu/lv/surveys/european-company-surveys> (sk. 14.12.2020.)
- European Commission (2013). *Using EU Indicators of Immigrant Integration*. Pieejams: https://ec.europa.eu/home-affairs/sites/homeaffairs/files/e-library/documents/policies/legal-migration/general/docs/final_report_on_using_eu_indicators_of_immigrant_integration_june_2013_en.pdf (sk. 14.12.2020.)
- Hazans, M., Kļave, E., Zepa, B. (2014). Pētījums par pretdiskriminācijas politikas uzraudzības sistēmas izstrādi. Pētījuma rezultātu ziņojums, Rīga: Sabiedrības integrācijas fonds. Pieejams: https://www.sif.gov.lv/images/files/SIF/progress-dazadiba/Petijums_diskr_final.pdf (sk. 14.12.2020.)
- Iekšlietu ministrija (2020). Likumprojekts “Imigrācijas likums”. Pieejams: <http://tap.mk.gov.lv/lv/mk/tap/?pid=40489279> (sk. 21.12.2020.)
- IZM (2020). Izglītības attīstības pamatnostādnes 2021.-2027.gadam “Nākotnes prasmes nākotnes sabiedrībai”. Projekta versija (16.07.2020.) Pieejams: https://www.izm.gov.lv/sites/izm/files/iap2027_projekta_versija_apspriesana_16072020_2.pdf (sk. 14.12.2020.)
- IZM (2020). Projekts “Valsts valodas politikas pamatnostādnes 2021.-2027. gadam”. Pieejams: <http://tap.mk.gov.lv/lv/mk/tap/?pid=40492920>. (sk. 05.12.2020.)
- IZM (2014). Valsts valodas politikas pamatnostādnes 2015.–2020. gadam. Pieejams: <http://tap.mk.gov.lv/mk/tap/?pid=40333469> (sk. 05.11.2020.)
- Kaktiņš, A. (2017). No sabiedrības uzticības krīzes līdz valsts drošībai: riski lēmumos, komunikācijā vai kur citur? Rīga: SKDS. Pieejams: <https://www.pkc.gov.lv/sites/default/files/inline-files/15-40%20Arnis%20Kaktins.pdf> (sk. 09.12.2020.)
- Kaprāns M., Austers I. (2017). Latvijas sabiedrības, tautsaimniecības un zinātnes attīstībai aktuālie jautājumi, to nākotnes attīstības tendences un iespējas. Analītisks ziņojums.
- Kaprāns, M., Mieriņa, I. (2019). Ideological polarization in Baltic societies: A cross-national survey report. Rīga: Institute of Philosophy and Sociology, University of Latvia. Pieejams: http://fsi.lu.lv/userfiles/file/2019_ideological_polarization_report.pdf (sk. 05.12.2020.)
- Kaprāns M., Saulītis A. (2017). Latvijas sociālās atmiņas monitorings. Nr.2. Pieejams: https://www.academia.edu/32932266/Latvijas_soci%C4%81l%C4%81s_atmi%C5%86as_monitorings_2017 (sk. 05.11.2020.)
- Kultūras ministrijas (2020). Informatīvais ziņojums „Nacionālās identitātes, pilsoniskās sabiedrības un integrācijas politikas pamatnostādņu 2012.-2018.gadam īstenošanas gala ietekmes novērtējums”. Pieejams: https://www.km.gov.lv/uploads/ckeditor/files/Sabiedrības_integrācija/KM_130515_Prec_Nac_ident_pilson_sab_un_itegr_polit_pamatnost_2012-2018.pdf (sk. 05.12.2020.)

Latvijas Nacionālais kultūras centrs (n.d.). Gatavošanās XXVI Vispārējiem latviešu Dziesmu un XVI Deju svētkiem. Skates rezultātu apkopojums. Pieejams:

<https://www.lnkc.gov.lv/nozares/mazakumtautibu-kolektivi/> (sk. 14.12.2020.)

Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2021. – 2027.gadam” (apstiprināts ar 2020. gada 2. jūlija

Saeimas lēmumu). Pieejams: https://www.pkc.gov.lv/sites/default/files/inline-files/NAP2027_apstiprin%C4%81ts%20Saeim%C4%81_1.pdf (sk. 14.12.2020.)

Lāce, A. (2020). Atzinums par Pamatnostādņu projektu “Saliedētas un pilsoniski aktīvas sabiedrības attīstības pamatnostādnes 2021.-2027.gadam” (VSS-605). Rīga: Providus. Pieejams:

http://providus.lv/article_files/3715/original/SPASAP_atzinums_PROVIDUS.docx?1604385952 (sk. 05.12.2020.)

Latviešu valodas aģentūra (2020). Valodas situācija 2016-2020. Pieejams:

<https://valoda.lv/petijumi/valodas-situacija-latvija-2016-2020> (sk. 05.11.2020.)

Labklājības ministrija (03.12.2020.). Sociālās aizsardzības un darba tirgus politikas pamatnostādņu

2021–2027 projekts. Pieejams: <https://www.lm.gov.lv/lv/pamatnostadnu-projekts-socialas-aizsardzibas-un-darba-tirgus-politikas-pamatnostadnes-2021-2027-gadam> (sk. 14.12.2020.)

Mieriņa, I., Ose, L., Kaprāns, M., Lāce, A. (2017). Ekspertu ziņojums „Vienojošas nacionālās identitātes un Latvijas kultūrtelpas nostiprināšana. Priekšlikumi sabiedrības integrācijas plānam 2019. – 2025.gadam”.

Migrant Integration Policy Index. Pieejams: <https://www.mipex.eu/> (sk. 14.12.2020.)

Ministru Kabinets (2018). Ministru kabineta noteikumi Nr. 763 “Noteikumi par Oficiālās statistikas programmu 2019.–2021. gadam” (11.12.2018.) Pieejami: <https://likumi.lv/ta/id/303613-noteikumi-par-oficialas-statistikas-programmu-20192021-gadam> (sk. 05.12.2020.)

Ministru Kabinets (2019). Ministru kabineta noteikumi Nr. 763 “Noteikumi par Oficiālās statistikas programmu 2020.–2022. gadam” (17.12.2019.) Pieejami: <https://likumi.lv/ta/id/311508-noteikumi-par-oficialas-statistikas-programmu-2020-2022-gadam> (sk. 05.12.2020.)

Muižnieks, N. (red.) (2010). Cik integrēta ir Latvijas sabiedrība? Sasniegumu, neveiksmju un izaicinājumu audits. Rīga: LU Akadēmiskais apgāds. Pieejams:

https://www.szf.lu.lv/fileadmin/user_upload/szf_faili/Petnieciba/sppi/demokratija/Integrac_aud_latv_val.jpg.pdf (sk. 01.12.2020.)

Nacionālās identitātes, pilsoniskās sabiedrības un integrācijas politikas pamatnostādnes 2012.-2018. gadam. Pieejams:

https://www.km.gov.lv/uploads/ckeditor/files/Sabiedribas_integracija/KM_130515_Prec_Nac_idnt_pilson_sab_un_itegr_polit_pamatnost_2012-2018.pdf (sk. 14.12.2020.)

Nacionālās identitātes, pilsoniskās sabiedrības un integrācijas politikas īstenošanas plāns 2019.–

2020. gadam. Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/300483-par-nacionalas-identitates-pilsoniskas-sabiedribas-un-integracijas-politikas-istenosanas-planu-2019-2020-gadam> (sk. 14.12.2020.)

NEPLP (2020). Pētījums par Latvijas iedzīvotāju mediju satura lietošanas paradumiem un sabiedrības vajadzībām (Latvijas Fakti). Pieejams: [https://www.neplpadome.lv/lv/assets/documents/Petijumi/Rezult%C4%81tu_apkopojums_NEPLP-10.2020\[1\].pdf](https://www.neplpadome.lv/lv/assets/documents/Petijumi/Rezult%C4%81tu_apkopojums_NEPLP-10.2020[1].pdf) (sk. 14.12.2020.)

Providus (2019). Izvērtējuma ziņojums. Par Patvēruma, migrācijas un integrācijas fonda 2014.-2020. gada plānošanas perioda mērķa grupas apmierinātības izvērtējumu par nacionālās programmas ietvaros sniegtajiem pakalpojumiem. Pieejams: https://www.km.gov.lv/uploads/ckeditor/files/PMIF/rezultati/Izvertejums_PROVIDUS.pdf (sk. 05.12.2020.)

SIA „Oxford research” un “SIA Agile” (2019). Nacionālās identitātes, pilsoniskās sabiedrības un integrācijas politikas pamatnostādņu 2012.-2018. gadam ietekmes izvērtējums. Pieejams: <http://petijumi.mk.gov.lv/node/3255> (sk. 14.12.2020.)

Trešo valstu pilsoņu integrācijas plāns (*Action Plan on the integration of third country nationals*), 2016. gada 7. jūnijs. Pieejams: https://ec.europa.eu/home-affairs/sites/homeaffairs/files/what-we-do/policies/european-agenda-migration/background-information/docs/20160607/factsheet_action_plan_integration_third-country_nationals_en.pdf (sk. 14.12.2020.)

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija (2019). Reģionālās politikas pamatnostādnes 2021.-2027.gadam, apstiprinātas 2019.gada 26.novembrī, MK rīkojums Nr.587 (prot.Nr54 63.§) pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/310954-par-regionalas-politikas-pamatnostadnem-2021-2027-gadam> (sk. 14.12.2020.)

Anotācija

Pētījuma mērķis, uzdevumi un galvenie rezultāti Pētījuma mērķis bija Saliedētas un pilsoniski aktīvas sabiedrības attīstības pamatnostādņu 2021. – 2027. gadam projektā (turpmāk – Pamatnostādņu projekts) noteikto politikas rezultātīvo rādītāju novērtējums un Pamatnostādņu projekta un tam pakārtoto rīcības plānu 2021.-2023. gadam un 2024.-2027. gadam rezultātīvo rādītāju monitoringa izstrāde turpmākajiem septiņiem gadiem. Pētījuma rezultātā ir novērtēti Pamatnostādņu projektā noteiktie politikas un makroietekmes rezultāti, darbības rezultāti un rezultātīvie rādītāji un identificēti trūkstošie rezultātīvie rādītāji, sniegts katra rādītāja apraksts. Katram rezultātīvajam rādītājam noteikti tā mērījumiem nepieciešamie datu avoti, sniegts datu avotu apraksts, noteiktas šo rādītāju bāzes un prognozējamās vērtības, noteikti rādītāju vērtības ietekmējošie ārējie faktori. Ir sagatavoti priekšlikumi politikas un makroietekmes rezultātu, darbības rezultātu un rezultātīvo rādītāju sistēmas modeļa datu pasēm. Lai nodrošinātu kontekstuāli jūtīgu un elastīgu rezultātīvo rādītāju sistēmu, ir noteikti gan pamata rādītāji, kuri ir obligāti iekļaujami saliedētas sabiedrības politikas novērtējumā, gan papildu rezultātīvie rādītāji, kas izmantojami atkarībā no pieejamajiem visu veidu resursiem un reāli īstenotajiem rīcībpolitikas pasākumiem.	The main aim, tasks and results of the study The aim of the study was to assess the policy performance indicators set out in the draft Guidelines for the Development of a Cohesive and Civic Active Society for 2021-2027 (hereinafter - the Draft Guidelines) and to elaborate the monitoring system of performance indicators for the Draft Guidelines and the subordinate action plans for 2021-2023 and 2024-2027. As a result of the study, the policy and macro-impact results, performance results and performance indicators defined in the Draft Guidelines have been assessed and missing indicators have been identified, and a description of each indicator has been provided. For each indicator, the data sources required for its measurements have been determined, a description of the data sources has been provided, the bases and forecast values of these indicators have been determined, and external factors influencing the value of the indicators have been determined. Recommendations have been prepared for policy and macro impact results, performance and performance indicator system model data passports. In order to provide a context-sensitive and flexible system of performance indicators, both core indicators have been identified as mandatory for the evaluation of cohesive societal policies and additional performance indicators to be used, depending on all available resources and the policies actually implemented.
Galvenās pētījumā aplūkotās tēmas	Pētījumā novērtēti rādītāji šādās pilsoniskās sabiedrības un demokrātijas politikas jomās – nacionālā identitāte un piederības sajūta, latviešu valodas prasme un lietošana, sociālā atmiņa, pilsoniskā sabiedrība, demokrātijas prasmes, aktīvās līdzdalības formas, kvalitatīva un droša mediju telpa, ārvalstu pilsoņu integrācija Latvijā, iedzīvotāju izpratne par sabiedrības daudzveidību, visu veidu diskriminācijas mazināšana.
Pētījuma pasūtītājs	LR Kultūras ministrija
Pētījuma īstenotājs	Nodibinājums “Baltic Institute of Social Sciences”
Pētījuma īstenošanas gads	05.11.2020.-15.12.2020.
Pētījuma finansēšanas summa un finansēšanas avots	26 378,00 EUR (ar PVN)

Pētījuma klasifikācija	Padziļinātas ekspertīzes pētījumi politikas vai tiesiskā regulējuma izstrādei, politikas analīzei un ietekmes novērtēšanai.
Politikas joma, nozare	9. Pilsoniskās sabiedrības un demokrātijas politika 9.3. Pilsoniskās sabiedrības attīstība 9.4. Sabiedrības integrācija
Pētījuma ģeogrāfiskais aptvērums (visa Latvija vai noteikts reģions/novads)	Visa Latvija
Pētījuma mērķa grupa/-as (piemēram, Latvijas iedzīvotāji darbspējas vecumā)	Latvijas sabiedrība
Pētījumā izmantotās metodes pēc informācijas ieguves veida:	
1) tiesību aktu vai politikas plānošanas dokumentu analīze	Izmantota
2) statistikas datu analīze	Izmantota
3) esošo pētījumu datu sekundārā analīze	Izmantota
4) padziļināto/ekspertu interviju veikšana un analīze	Nav izmantota
5) fokusa grupu diskusiju veikšana un analīze	Nav izmantota
6) gadījumu izpēte	Nav izmantota
7) kvantitatīvās aptaujas veikšana un datu analīze	Nav izmantota
8) citas metodes (norādīt, kādas)	Konsultācijas ar ekspertiem
Kvantitatīvās pētījuma metodes (ja attiecināms):	
1) aptaujas izlases metode	-
2) aptaujāto/anketēto respondentu/vienību skaits	-
Kvalitatīvās pētījuma metodes (ja attiecināms):	
1) padziļināto/ekspertu interviju skaits (ja attiecināms)	-
2) fokusa grupu diskusiju skaits (ja attiecināms)	-
Izmantotās analīzes grupas (griezumi)	
Pētījuma pasūtītāja kontaktinformācija	Anita Kleinberga, tālr. 67330309, e-pasts: anita.kleinberga@km.gov.lv
Pētījuma autori*** (autortiesību subjekti)	Nodibinājums "Baltic Institute of Social Sciences"

Pielikumi

1. pielikums. Rezultatīvo rādītāju saraksts

Nr.	Rādītāja numurs, nosaukums un datu avots	Rīcības virziena uzdevums
Pamata rādītāji		
1.	A1.1.1. Piederības sajūta Latvijai	1.1.
2.	A1.2.2. Iedzīvotāju īpatsvars, kuri prot latviešu valodu un kuru dzimtā valoda nav latviešu valoda	1.2.
3.	A1.2.3. Iedzīvotāju īpatsvars, kuri prot latviešu valodu, no tiem Latvijas iedzīvotājiem, kuru dzimtā valoda nav latviešu valoda	1.2.
4.	A1.3(1).4. Iedzīvotāju īpatsvars, kas atzīmē Latvijas Republikas proklamēšanas dienu 18. novembrī	1.1., 1.3.
5.	A1.3(1).5. Iedzīvotāju īpatsvars, kas atzīmē Latvijas Republikas Neatkarības deklarācijas pasludināšanas dienu 4. maijā	1.1., 1.3.
6.	A1.3.6. Iedzīvotāju īpatsvars, kas uzskata, ka 1940. gadā tas bija Latvijas brīvprātīgs lēmums pievienoties PSRS	1.3.
7.	A2.1.1. Iedzīvotāju pilsoniskās līdzdalības indekss, ESS	2.1.
8.	A2.1.2. Iedzīvotāju apmierinātība ar demokrātijas sistēmu, ESS	2.1.
9.	A2.1.3. Iedzīvotāju uztvere par iespēju ietekmēt rīcībpolitiku, ESS	2.1.
10.	A2.1.4. Līdzdalība Saeimas vēlēšanās	2.1.
11.	A2.1.5. Līdzdalība pašvaldību vēlēšanās	2.1.
12.	A2.2.6. Iedzīvotāju savstarpējā uzticēšanās, ESS	2.2.
13.	A2.2.7. Iedzīvotāju savstarpējais atbalsts, ESS	2.2.
14.	A2.2.8. Iedzīvotāju politiskās uzticēšanās indekss, ESS	2.2.
15.	A2.3.9. Iedzīvotāju uzticēšanās līmenis medijiem	2.3.
16.	A2.3.10. Latvijas iedzīvotāju īpatsvars, kas gada laikā skatījušies sabiedrisko televīziju [720+ min.]	2.3.
17.	A2.3.11. Latvijas iedzīvotāju īpatsvars, kas gada laikā skatījušies sabiedriskās televīzijas ziņu un aktualitāšu raidījumus [360+ min.]	2.3.
18.	A3.1.1. MIPEX indekss (uzlaboti apstākļi visaptverošai imigrantu integrācijas politikai)	3.1.
19.	A3.1.2. Trešo valstu pilsoņi, kas pirmreizēji ieguvuši PUA, īpatsvars gadā	3.1.
20.	A3.2.3. Subjektīvā diskriminācijas pieredze	3.2.
21.	A3.2.4. Sociālā distance dažādu sabiedrības grupu starpā (darbavietā)	3.2.
Papildu rādītāji		
22.	B1.1.1. Piederības sajūta Eiropai	1.1.
23.	B1.1.2. Piederības sajūta Eiropai starp tiem, kas mājās pārsvarā nerunā latviski, ESS	1.1.
24.	B1.1.3. Piederības sajūta Latvijai starp tiem, kas mājās pārsvarā nerunā latviski, ESS	1.1.
25.	B1.1.4. Atbalsts Latvijas dalībai ES (balsotu par palikšanu ES)	1.1.
26.	B1.1.5. Atbalsts Latvijas dalībai ES (balsotu par palikšanu ES) starp tiem, kas mājās pārsvarā nerunā latviski	1.1.
27.	B1.2.6. Trešo valstu pilsoņu Latvijā skaits, kas apmeklējuši latviešu valodas apmācību kursus (personas)/ administratīvie dati	1.2.
28.	B1.2.7. Latviešu „nedēļas nogales (svētdienas) skolu” skaits ārpus Latvijas, kas saņēmušas finansējumu	1.2.
29.	B1.2.8. Latviešu valodas apmācības tālmācībā, emigrantu bērnu skaits	1.2.
30.	B1.2.9. Iedzīvotāju īpatsvars, kas darbā izmanto latviešu vai galvenokārt latviešu valodu	1.2.
31.	B1.2.10. Iedzīvotāju īpatsvars, kas saziņai uz ielas, veikalā izmanto latviešu vai galvenokārt latviešu valodu	1.2.

32.	B1.3.11. Iedzīvotāju īpatsvars, kas uzskata, ka izsūtīšana nevienā gadījumā nebija attaisnojama	1.3.
33.	B1.3.12. Iedzīvotāju īpatsvars, kas uzskata, ka izsūtīšana nevienā gadījumā nebija attaisnojama, pēc lietotās valodas ģimenē, latviešu vai krievu	1.3.
34.	B1.3(1).13. Iedzīvotāju īpatsvars, kas atzīmē LR proklamēšanas dienu 18. novembrī, pēc lietotās valodas ģimenē, latviešu vai krievu	1.1., 1.3.
35.	B1.3(1).14. Iedzīvotāju īpatsvars, kas atzīmē LR Neatkarības deklarācijas pasludināšanas dienu 4. maijā, pēc lietotās valodas ģimenē, latviešu vai krievu, Latvijas sociālās atmiņas monitorings	1.1., 1.3.
36.	B1.3(1).15. Iedzīvotāju īpatsvars, kas uzskata, ka 1940. gadā tas bija Latvijas brīvprātīgs lēmums pievienoties PSRS, pēc lietotās valodas ģimenē, latviešu vai krievu	1.1., 1.3.
37.	B2.1.1. Iedzīvotāju iesaistīšanās sabiedriskajās organizācijās (ir darbojies kādā organizācijā vai apvienībā, neskaitot politiskās partijas vai apvienības), ESS	2.1.
38.	B2.1.2. Iedzīvotāju iesaistīšanās arodbiedrībās (ir arodbiedrības vai tai līdzīgas organizācijas biedrs šobrīd), ESS	2.1.
39.	B2.1.3. Jauniešu zināšanu līmenis pilsoniskajā izglītībā	2.1.
40.	B2.2.4. Iedzīvotāju uzticēšanās reģionāla un vietēja līmeņa institūcijām	2.2.
41.	B2.3.5. Iedzīvotāju medijpratība	2.3.
42.	B2.3.5. Īstenoto medijpratības attīstīšanas projektu skaits	2.3.
43.	B3.1.1. Trešo valstu pilsoņu īpatsvars, kuri uzskata par pietiekamu integrācijas kursus iegūto zināšanu apjomu	3.1.
44.	B3.2.2. Darba devēju, kuri ievieš dažādības vadības principus, īpatsvars	3.2.
45.	B3.2.3. Iedzīvotāju, kuri uzskata par efektīvu valsts politiku, kas vērsta uz visu veidu diskriminācijas novēršanu, īpatsvars	3.2.
46.	B3.2.4. Iedzīvotāju īpatsvars, kuri ir vērsušies pret diskrimināciju jebkādā no formām (pēdējo 12 mēnešu laikā)	3.2.
47.	B3.2.5. Sociālā distance dažādu sabiedrības grupu starpā (ģimenes lokā)	3.2.
48.	B3.2.6. Atšķirības gada ekvivalentajos ienākumu līmeņos starp latviešiem un citu etnisko grupu piederīgajiem	3.2.
49.	B3.2.7. Iedzīvotāju īpatsvars, kas uzskata, ka dažādu etnisko grupu piederīgajiem Latvijā iespējas un stāvoklis sabiedrībā ir vienādi	3.2.
50.	B3.2.8. Mazākumtautību kolektīvu skaits, kas piedalās Dziesmu un deju svētku procesā (skaits)	3.2.

2. pielikums. Ekspertu konsultāciju saraksts

Nr.	Vārds, uzvārds	Organizācija, amats	Konsultācijas tēma/ jautājums	Datums
1.	Sigita Šulca	CSP, Sociālās statistikas metodoloģijas daļa, eksperte	Valodu zināšanu un valodu lietojumu statistika. Rādītājs: 1.2. Iedzīvotāju īpatsvars, kuri prot latviešu valodu un kuru dzimtā valoda nav latviešu valoda, no visiem valsts iedzīvotājiem. Avots: CSP.	05.11.2020.
2.	Inita Vītola	LVA Valodas attīstības daļa, vadītāja	Valodu zināšanu un valodu lietojumu monitorings. Rādītājs: 1.2. Iedzīvotāju īpatsvars, kuri prot latviešu valodu un kuru dzimtā valoda nav latviešu valoda, no visiem valsts iedzīvotājiem.	06.11.2020.
3.	Jurijs Ņikišins	LU Sociālo zinātņu fakultātes Sociālo un politisko pētījumu institūts, ESS nacionālais koordinators Jurijs Ņikišins	European Social Survey/ Eiropas Sociālā pētījuma datu pieejamība, jauno aptaujas posmu organizēšana	09.11.2020. 13.12.2020.
4.	Mārtiņš Kaprāns	LU Filozofijas un socioloģijas institūta vadošais pētnieks	Latvijas sociālās atmiņas monitoringa aptaujas dati, citas kvantitatīvās aptaujas, kas attiecas uz izpētes tēmu	09.11.2020.
5.	Anita Kleinberga	KM Sabiedrības integrācijas departaments Sabiedrības integrācijas un pilsoniskās sabiedrības attīstības nodaļas vadītāja	Pamatnostādņu projekta konceptuālā uzbūve, sagatavošanas gaita un grūtības politikas rezultātu rādītāju noteikšanā	05.11.2020.
6.	Gunta Robežniece	KM Sabiedrības integrācijas departamenta Informatīvās vides integrācijas nodaļas eksperte	Mediju politika un informācijas telpa, to drošības un kvalitātes mērījumu specifika.	16.11.2020.
7.	Iveta Kažoka	PROVIDUS direktore	Saliedētas un pilsoniski aktīvas sabiedrības monitoringa metodoloģija un tās ietekme uz rezultatīvo rādītāju vērtībām	08.12.2020
8.	Agnese Lāce	PROVIDUS pētniece	Trešo valstu pilsoņu iekļaušanās sabiedrībā rādītāji un to noteikšanas metodoloģija	08.12.2020.

9.	Mārtiņš Traubergs	KANTAR TNS rīkotājdirektors, valdes loceklis	Piemērotākie mediju dati rezultatīvajiem rādītājiem	21.12.2020.
----	-------------------	--	--	-------------